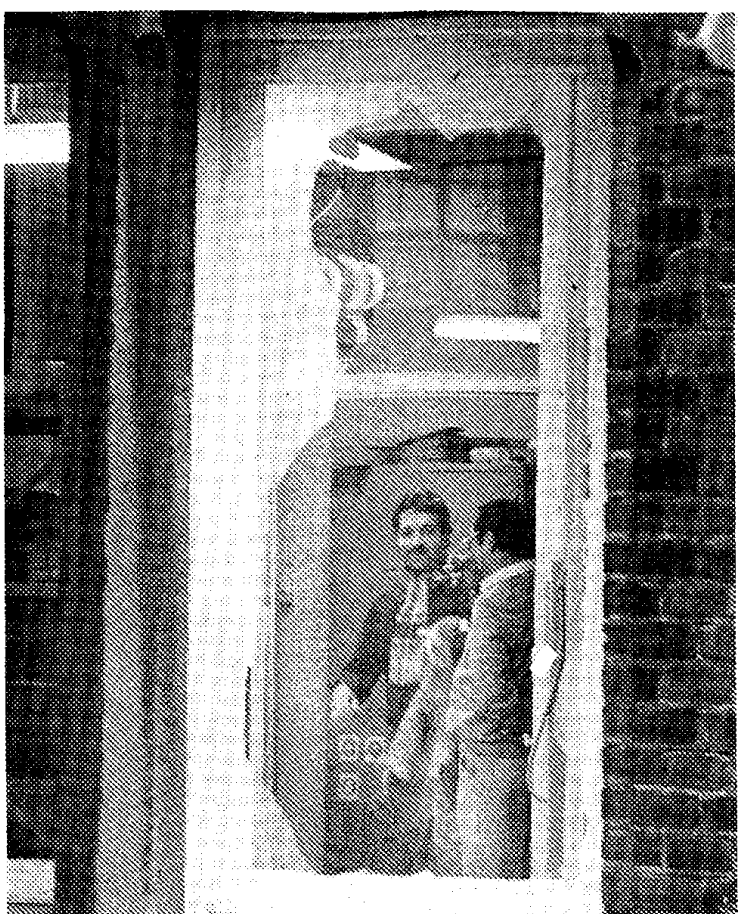

Ton buit bij overval

MAASTRICHT - Twee gehelmde mannen hebben gistermorgen omstreeks kwart over acht in Maastricht een gewapende overval gepleegd op het hulppostkantoor in Wyck.

De overvallers wisten op een listige manier door te dringen tot de personeelsruimte van het postkantoor, dat op dat moment nog voor het publiek gesloten was. Nadat het personeel in paniek het kantoor was uitgevlucht, had het duo het geld als het ware voor het grijpen. Uit de reeds geopende de kluis gristen ze drie geldcassettes met een gezamenlijke inhoud van ongeveer 100.000 gulden.

De ingetrapte ruit in de zijgevel van het hulppostkantoor via welke de overvallers het gebouw wisten binnen te dringen.

Ze gingen er vandoor in een bestelauto, die zij enige straten verderop verwisselden voor een personenauto. Van de overvallers en de buit is nog geen spoor.

● Zie verder pagina 11.

Duitse regering: TV-serie Dallas geen voorbeeld

BONN - De Duitse bondsregering gelooft niet dat een noemenswaardig aantal Duitse families de televisieserie Dallas als voorbeeld voor het eigen familieleven neemt. Dit heeft de staatssecretaris van het ministerie voor jeugd, familie en gezondheid, Irmgard Karwatski (CDU), geantwoord op vragen van het SPD-Bondsdeputaat Hans Walow.

Deze wilde weten met welke middelen de bondsregering de in de regeringsverklaring genoemde deugden als: „liefde, vertrouwen, tolerantie, medeverantwoordelijkheid” in het gezin wil bevorderen, gegeven het feit dat 92 uitzendingen van Dallas „egoïsme en omkoopbaarheid voor een miljoenenpubliek tot centrale boodschap maakt”.

Staatssecretaris Karwatski zegt verder dat series als Dallas er zelfs toe leiden dat juist jongeren duidelijk minder naar de televisie kijken.

(ADVERTENTIE)

UIT EN THUIS
DRINK JE NATUURLIJK

PUUR NATUURBIER
LEEUW
een goed glas bier!

(ADVERTENTIE)

directie en alle medewerkers van
keser
Centrum voor Kantoor
HEERLEN
wensen U prettige feestdagen!

Bonden akkoord met opschorten prijscompensatie

Bouw uit impasse

WOERDEN - De Bouwbond FNV heeft alsnog ingestemd met uitstel van de betaling van de prijscompensatie. De bond was daar aanvankelijk niet toe bereid, omdat de werkgemers nog geen concrete voorleggingen zeiden te kunnen doen over de manier waarop een verkorting van de werktijd gestalte zou moeten krijgen.

De FNV-bouwbond wilde de bond bij de vis: inleveren van de prijscompensatie, waarop de bouwvakkers op 1 januari recht hebben, tegen gelijktijdige verkorting van de arbeidstijd.

De bond meende die verkorting te kunnen bereiken door in de cao voor volgend jaar zes extra vrije (snipper)dagen op te nemen. Tevens zou overwerk moeten worden verboden. In geval van overwerk niet te ontkomen zou zijn, zou de vergoeding daarvoor niet in geld gegeven mogen worden maar in vrije tijd moeten geschieden.

Tijdelijk

De bond heeft de eis van gelijk oversteken tijdelijk laten vallen. In overleg met de werkgemersorganisaties is donderdag in Woerden, zetel van de bond, afgesproken dat de uitbetaling van de prijscompensatie wordt opgeschort tot 1 februari.

Dan moet er echter, aldus voorzitter Buys, zicht zijn op bepalingen omtrent de arbeidstijdverkorting. Is dat uitzicht er niet, dan zal de prijscompensatie met terugwerkende kracht tot 1 januari worden opgeëist.

Niet dadelijk

De bond verwacht van de arbeidstijdverkorting overigens niet dat er dadelijk banen door zullen ontstaan voor mensen die nu zonder werk zitten.

Op den duur zal het die richting wel op moeten, maar vooralsnog wil men er in elk geval mee voorkomen dat nog meer bouwvakkers op straat komen te staan.

(ADVERTENTIE)

In deze krant vindt u **HET LIMBURGS WOONBLAD**
op pag. 25, 26, 27, 28 en 30
personeelsadvertenties
o.a. op pag. 18 en 19
Limburgs Dagblad
'n fijne krant

(ADVERTENTIE)

Bar-dancing
Style
toegang 21 jaar
Willemstraat 19 Heerlen

● Pater Titus Brandsma en de Heksen ontmoeten elkaar in onze KERSTBIJLAGE

● Kees Pellenaars en Jacky Stewart, levende legendes. Zie SPORTBIJLAGE

TV-Weekend pag. 13 t/m 16

● Kleuters in het Poolse provincieplaatsje Leszno staan in de rij te wachten op de uitdeling van voedselpakketten. De pakken maakten deel uit van een zending hulpgoederen uit Duitsland.

(ADVERTENTIE)

ERKENDE Vakos-opleiding voor schoonheidsspecialist(e) en pedicure
basiscursus - C-opl.

tilly goedmakers

Aanvang cursus pedicure maart 1983
Int. + prosp. Stationstraat 56-57
6411 NK Heerlen, tel. 045-717070

(ADVERTENTIE)

GRANDIOZE KERSTSHOW
vanaf maandag 27 dec. t/m vrijdag 31 dec.

Tijdens deze show tonen wij u een enorme collectie
LEREN BANKSTELLEN
van
TOPKWALITEIT!

Het loont dubbel en dwars de moeite om een bezoek aan onze speciaalzaken (oppervlakte zo groot als het Vrijthof) te brengen.

STIJLMEUBELEN
RENE PANS
BETER WONEN
Brusselsestraat 10 en 11, Maastricht.

„Planmatig geen ruimte”

Advies: geen hartchirurgie in Maastricht

MAASTRICHT - „Planmatig geen ruimte”, dat zijn de drie woorden waarmee het advies wordt samengevat dat het College van Ziekenhuisvoorzieningen aan de staatssecretaris, belast met de volksgezondheid, heeft gegeven over de aanvraag van Ziekenhuis St Annadal in Maastricht betreffende de vestiging van een afdeling hartoperaties. Het nieuws is bij bestuur en directie van het ziekenhuis, maar vooral bij de afdeling cardiologie, als een bom ingeslagen.

Nog woensdag deze week kon de directie melden dat tot nu toe alle door de bewindslieden ingewonnen adviezen positief van aard waren. Het College van Ziekenhuisvoorzieningen dreigt nu roet in het eten te gooien.

Onder druk

Pas vandaag zal het bestuur van het ziekenhuis officieel kennis kunnen nemen van de inhoud van het advies, maar het is duidelijk dat de leiding van het ziekenhuis het er niet bij zal laten zitten.

„Het college geeft een advies, en de bewindsman kan van dat advies afwijken. Wij moeten hem dus zodanig onder druk zetten dat hij dat inderdaad ook doet,” zei gisteren een goed geïnlichte persoonlijheid in het ziekenhuis.

● Zie verder pagina 11.

Het weer

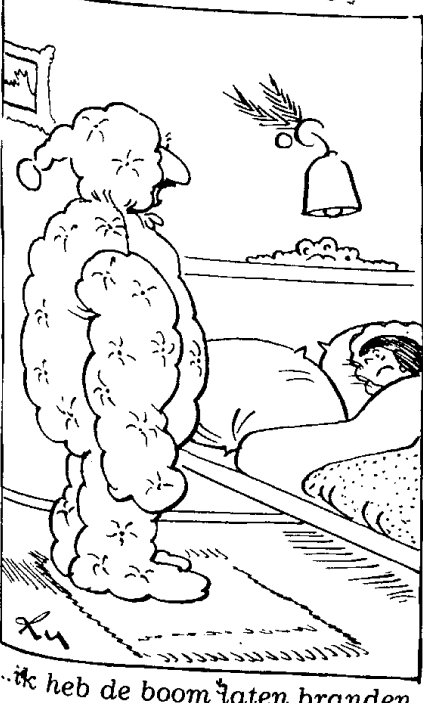
Veel bewolking, enige tijd regen. Mogelijk eerst sneeuw. Middagtemperatuur rond 2 graden. Matige zuidenwind. Zaterdag en zondag veel bewolking en af en toe wat regen of motregen. Middagtemperatuur rond 8 graden.

VANDAAG:
zon op: 08.46 onder: 16.32
maan op: 13.25 onder: 00.51
MORGEN:
zon op: 08.47 onder: 16.32
maan op: 13.43 onder: 02.05

Betlehem

Op verzoek van de gemeente Betlehem hebben de Israëlische autoriteiten de verkoop, consumptie en het bezit van alcohol in het centrum van het stadje voor vanavond verboden. Doel is de kerstviering in de geboorteplaats van Jezus „waardig” te doen verlopen. De afgelopen jaren bood het plein voor de plaatselijke kerk na kerstavond de aanblik van een zee van bierblikjes en gebroken flessen en bij het ministerie van Toerisme kreeg men klachten van toeristen en pelgrims over overlast van beschonken kerstvierders. De caféhouders reageerden negatief: „Het is de enige avond in het jaar dat er in Betlehem iets te beleven valt”. En dat is gelukkig waar: al bijna 2000 jaar!

Onderzoek naar brandwerend nachtgoed

...heb de boom laten branden...

Beroepsensemble Helicon: ,WIJ WILLEN VOORBEELD VOOR AMATEURS ZIJN'

MAASTRICHT – Het kamer-
muziekensemble Helicon kwam tot
nu toe slechts weinig in de publi-
citeit. Toch dateert de oprichting
van dit Limburgse ensemble al
van begin 1981. Het initiatief
ging uit van de huidige dirigent
van het ensemble, Rien Rats,
die enkele musici bij elkaar
trommelde, aanvankelijk met de
bedoeling om „gewoon mooie
muziek te maken“. Al snel echter
groeide Helicon – want die naam
had men inmiddels be-
dacht voor het ensemble – uit
tot een professionele groep, die al
menig concert in het Limburg-
se gegeven heeft. „Wanneer je
een tijdje gerepeteerd hebt, wil
je je ook wel eens aan het pu-
blik laten horen“, aldus dirigent
Rien Rats. „Vooral wanneer er
behoefte aan kamermuziek
blijkt te zijn. De belangstelling
voor onze concerten was in ier-
der geval steeds erg groot“.

• Een repetitiefoto van het ensemble Helicon.

Helicon heeft een bezetting van 9
mensen: twee hoornisten, twee
hoobisten, twee fagottisten, twee
klarinettisten en een dwarsfluitist.
„Limburg heeft op het gebied van
amateuristische blaasmuziek een
rijke traditie“, aldus Rien Rats. „Wij
zijn ons ervan bewust, dat wij een voor-
beeld voor deze amateurs kunnen
zijn. Ook bij de repertoirekeuze
proberen wij daar rekening mee te hou-
den. Wij spelen niet alleen wat we
mooi vinden, maar ook muziek, die
hier vrijwel onbekend is: de harmonie-
muziek uit die tijd, om het zo maar
eens uit te drukken“.

De leden van Helicon zijn allen be-
roepsmuzikanten. Zij geven les aan
muziekscholen en conservatoria en
spelen in Duitse en Nederlandse sym-
phonieorkesten.

Rien Rats is natuurlijk geen onbe-
kende in het Limburgs en Nederlands
muziekleven. Hij werd geboren in Ble-
rick, studeerde piano en compositie
aan het Amsterdams conservatorium,
trad op als gastdirigent van het radio-
kamerorkest, het LSO en de Star en
werkte diverse jaren als begeleider
met Tom Brand samen.

Momenteel is hij docent theoretische
vakken en harmonie en fanfare direc-
tie aan het Maastrichts conservato-
rium. De musici van Helicon worden
voor dit werk overigens niet betaald.
„Ook hier willen wij een voorbeeld
zijn“, aldus Rien Rats, „natuurlijk voor
onze leerlingen die tegenwoordig
niets meer voor niets blijken te kun-
nen doen“.

Omvangrijk

In de korte tijd van zijn bestaan heeft
Helicon een omvangrijk repertoire sa-
mengesteld, waaraan iedere vrijdag-
middag in het oude politiebureau aan
het Vrijthof in Maastricht wordt ge-
repeteerd. Enkele werken, die Helicon
momenteel op het programma heeft:
serenades van Mozart, rondino van
Beethoven, Oktet opus 79 van Krom-
mer, Serenade in D van Dvorak en
chanson et danses van F. Lindy.

Voor volgend jaar staan er reeds heel
wat concerten op het programma in
Limburg. Bovendien is het orkest van
plan aan het kamermuziekfestival van
Aix en Provence deel te nemen. Wie
Helicon op korte termijn wil beluiste-
ren kan terecht in de Heerleense stads-
schouwburg, waar zondagmiddag om
12.30 uur samen met het Heerleense
mannenkoor Pancratius een kerst-
concert wordt gegeven.

Jos Frusch

Mens en Melodie

HEERLEN – Nederlands enige
maandblad voor klassieke mu-
ziek „Mens en Melodie“ heeft
een nieuwe hoofdredacteur.
Het is de 68-jarige John Kasan-
der, voormalig uitgever en di-
recteur van de Nederlandse
boekclub. Kasander moet
proberen het tijdschrift uit de im-
passe te halen, waarin het na
de dood van Wouter Paap in
1981 is geraakt. De meerhoof-
dige redactie, die Paap was op-
gevolgd, volgde een lijn, die niet
bij de lezers aansloeg.

De eerste opdracht, die uitgever
Kuft aan de nieuwe hoofdredac-
teur stelt is om Mens en Melodie
weer in de belangstelling van de
lezers te brengen. John Kasan-
der: „Natuurlijk moeten we niet
terug naar de stijl van Wouter
Paap, hoe goed die ook was,
maar wel in die richting. Wij wil-
len een weerslag geven van het
muziekleven in ons land, van
het concertleven, van de huis-
muziek en wij willen geen we-
enschappelijke onderzoeken
brengen“. Overigens be-
schouwt Kasander zich als een
overgangsfiguur: „Ik ben er uit-
sluitend om het blad weer orga-
niserend in het gareel te bren-
gen en ook om het een formule
te geven, waarmee een en an-
der dus kan doorgaan“.

in gesprek

redactie max schmeets

In deze rubriek neemt de redactie buiten haar verantwoordelijkheid graag ingezonden brieven
lezers op. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in onze krant en kort en zakelijk te
geformuleerd. Brieven die te lang zijn, worden ingekort of getoetst.

• Terworm 11

Bij deze teken ik protest aan tegen
de plannen om van Terworm een
pretpark te maken. Dit temeer, daar
dit park nooit bedoeld zal zijn voor
tallose Zuidlimburgers, omdat die
voor dit soort pret het geld niet heb-
ben. Maar die mensen moeten er
wel en bovendien onvrijwillig aan
meebetalen. Wie anders zou de dure
voorzieningen die rond het park
worden gerealiseerd, moeten bekos-
tigen? Juist ja, de inwoners van on-
der meer Heerlen via hogere ge-
meentelijke belastingen. En dan
denk ik aan een afslag van de auto-
snelweg, die moet worden aange-
legd, aan een nieuw NS-station, aan
verbreding van een aantal wegen
om de toevloed van – vooral Duitse
– bezoekers mogelijk te maken. De
OGON die achter dit alles zit heeft
in het verleden genoeg aan Limburg
verdiend. Nu wil men Limburg ook
nog een mooi natuurgebied ontnemen,
om zo tenminste de WIR-premie
te kunnen opstrijken. En ga zo
maar door.

BRUNSSUM

H. Richter

• Trajecta 83

In deze nu zeer slechte economi-
sche tijd, mag men niet met algeme-
ne middelen een prestigetoon-
stelling van „representatieve Lim-
burgse kunst“ van zo'n financieel
kaliber als Trajecta 83 organiseren.

Zeker op dit moment en ook naar de
toekomst gezien zal deze, voor wat
het bestaansrecht van de kunst-
naars betreft, geen zoden aan de
dijk. Eerder nog raakt de geld-
stroom op! Heel duidelijk moet ge-
zien worden dat van het begroete be-
drag zeker achttien kunstenaars in
de BKR, die men gaat „afbreken“
omdat er geen geld is, een jaar lang
kunnen werken en leven. Ik ben van

mening dat kunstenaars die
deze manifestatie hun medewer-
king verlenen, zich maatschappelijk
on-solidair gedragen. Bovendien
het organiseren van Trajecta 83
van de grootste discrepanties
dit moment. Aan de ene kant
men op het bestaansrecht van
kunstenaars roofofbouw pleet
(BKR, percentage-regelingen,
drachtensfeer, uitleendienst),
en aan de andere kant wil men
werken voor veel poen aan der-
vier weken „ophangen“. Tot nu
alles samenvattend ben ik van
ning dat Trajecta 83 niet uitgevoerd
mag worden in welke vorm dan ook.

KERKRADE

Heino B...

(ADVERTENTIE)

uitlaat

1 jaar schriftelijke garanti

40% korting
bij afhalen of
20% korting
+ gratis montage

Weth. Sangersstraat 57
naast Miro/Makado - Beek
tel: 04402 - 6828

CarWash
banden &
uitlaat service

Janik
Jamrozik

Verrassende aquarellen van Charles Hollman

MAASTRICHT – In galerie Ga-
diot aan de Grote Gracht te
Maastricht hangen momenteel
ongeveer twintig aquarellen van
de Maastrichtse schilder Charles
Hollman. Deze aquarellen,
waarvan Hollman er enkele met

olieverf heeft ingeschilderd, zijn
afkomstig uit particulier bezit.

Charles Hollman overleed in 1953. Hij
was toen 76 jaar, had veelvuldig ge-
exposeerd en liet een uitgebreide col-
lectie schilderijen na, verspreid over
geheel Nederland en enkele zelfs in

• „Sneeuwstorm boven Londen“, een aquarel van Charles Hollman.

het buitenland. Hollman was leerling
van de Tekenschool in Maastricht, die
later de Kunstnijverheidsschool werd
en thans de Stadsacademie is.
Hollman schilderde en tekende land-
schappen, figuren, stadsgezichten in
impressionistische trant. Hij werkte
veelal op board. In 1911 bezocht Hol-
man Noord-Afrika. Uit die periode
stamt een groot aantal schilderijen,

dat lichter en kleuriger is dan zijn ge-
woonlijk donkere olieverven. Een co-
loriet, dat de schilders van de zoge-
naamde Maastrichtse school niet
vreemd was. Zijn aquarellen blijken
minder bekend dan zijn olieverven,
maar ze verrassen door hun frisse
toon. Hij schilderde ze in 1939. De
collectie is te koop. De expositie duurt
tot en met 8 januari.

Hans Scheijen in Essen onder contract

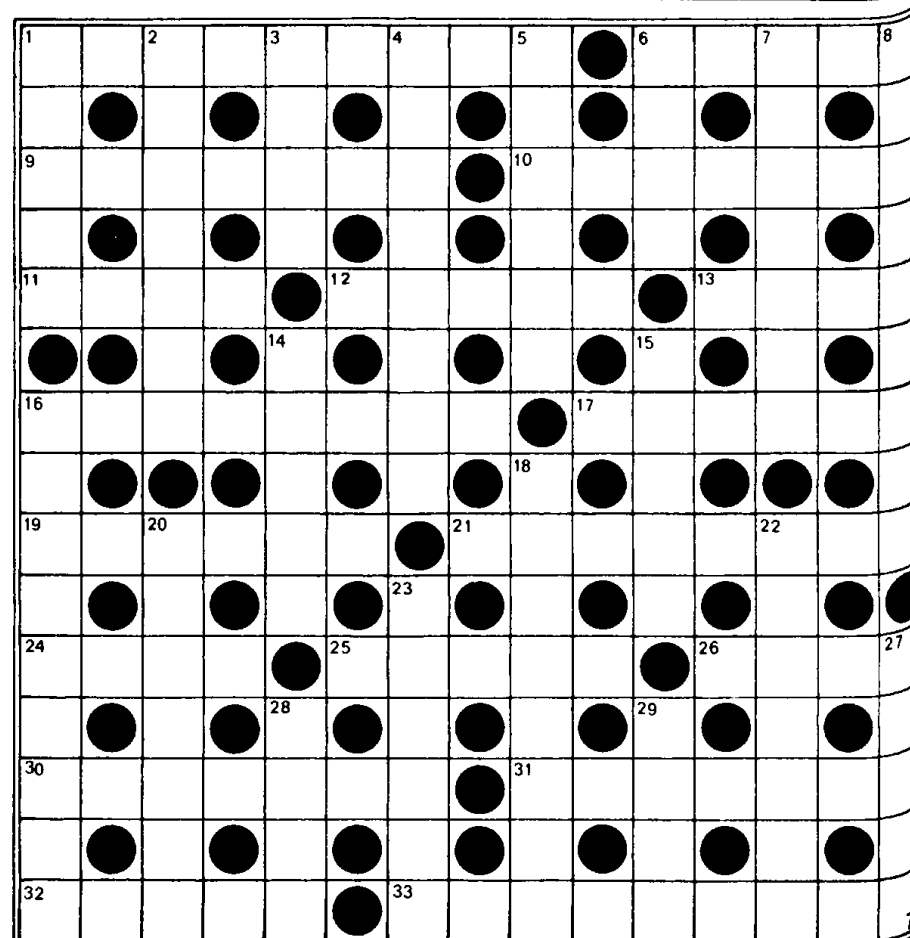

• Hans Scheijen.

SIMPELVELD – Het Stadttheater
Essen heeft de Simpelveldse ope-
razanger Hans Scheijen een drie-
jarig contract aangeboden. Hans
Scheijen heeft geaccepteerd en zal
vanaf 1 juli 1983 aan het Es-

sense Stadttheater verbonden
zijn. Daarnaast heeft hij vele aan-
biedingen gekregen om als gast
op te treden, zoals van de Vlaam-
se Opera te Antwerpen en van de
Nederlandse Opera in Amster-
dam. Tijdens zijn eerste seizoen in
Essen zal hij rollen zingen in La
Bohème en Simon Boccanegra.
Hans Scheijen werkt momenteel
aan een solo-elpee, die medio
1983 op de markt zal komen. Hij
was verbonden aan de opera's
van Detmold en Saarbrücken en
trad regelmatig op als gast in
Karlsruhe en Freiburg. Op kerst-
avond is Hans Scheijen in een
kerstconcert in de Huls te beluiste-
ren. Op oudejaarsavond zingt hij
in Monschau en geeft hij op 16 ja-
nuari samen met pianist Jean Lar-
dinois in het klooster van de pa-
ters der H. Harten te Simpelveld
een recital. Later in het jaar – op 16
april – is hij opnieuw in Simpelveld
om samen met mannenkoor Da-
vid tijdens het bekende David-
kerkconcert op te treden.

weekendpuzzel

HORizontaal

1. Ik heb de forel ruim een uur erin zien le-
zen; 6. Het is gek ma, maar ik ben kalm; 9. Ik
heb die Belgen 's als kwajongens zien han-
delen; 10. Als jij 'm koel behandelt, zit de
kaneel er best in; 11. Mensen, 't klinkt prach-
tig; 12. Hij roept de hele bende bijeen; 13.
Dat ze de noot maar in het gras gaan zin-
gen; 16. Hoe 'k me zwaar in lue mensen
kan vergissen; 17. Kijk die bij eens even
huppelen en springen; 19. Met name een
buis om een lichtkrans te maken; 21. Men
kan 'n boot ook in de winkel zien; 24. In dit
water voelt een krab zich best thuis; 25.
Het kleine kind heeft een voertuig. Even
lang als breed als hoog; 26. Er blijft alleen
erts over; 30. Hij at die ui tijdens de proef-
voordracht; 31. Worden lianen één keer
gebruikt om kleurgrofstof te produce-
ren; 32. Je moet niet riskeren om aan mijn
auto te komen; 33. Och arm, 'k heb 'r spijt
van dat ik mijn guiden niet als daalder ge-
bruikt heb.

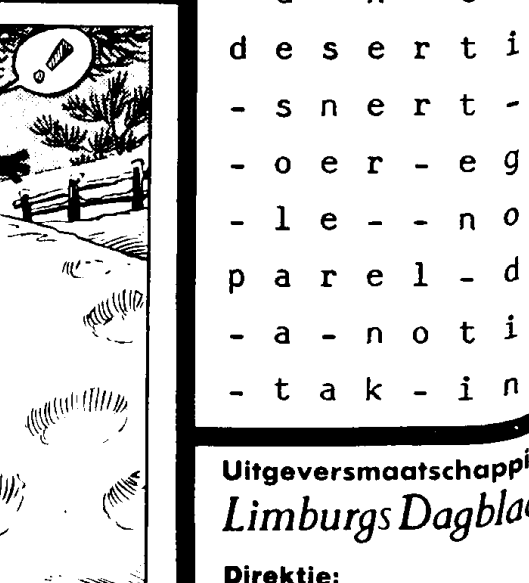
VERTICAAL

1. Een lafbek ben 'k niet. Maak dat maar
mand anders wijs; 2. Mogen die dieren
vrij rondlopen?; 3. We passeren nu
Noord-Brabantse plaats; 4. Ik spaar
beetle om ook iets te zeggen te hebben;
ik verga van de honger, en daarom krijg
een pak slaag; 6. Het ga u goed met uw
laris; 7. Oom lait dat hij een dwaas mens
is; 8. Ik hoor een kraak in de kelk, het zal
weer zo'n vies beest zijn; 14. De eerste
zuur, afschoon het heiderblauw is;
Hebben de apen 'n beetje autopech?;
Toen hebben we uw krab 'n bosje haren
zijn gezicht geplakt; 18. Opa, pruil niet
dat U zo gezien bent; 20. Ik ga 4 weken
kom na het weekend terug; 22. Ik heb een
relatie die als schilder werkzaam is; 23.
U 'm twee keer es de oudheden lie-
ken; 27. In alle ernst; ik krijg dat iust
vast; 28. Hij staat met zijn teen in het voer-
sel; 29. Hoe kan er nou 'n pit in mijn bier
men?

het bretoense broertje

panda en de nieuwe ijstijd

recept

Kuikenpoten met knolselderij

4 hele kuikenpoten, 100 g
boter of margarine, 1 klei-

ne knolselderij in blokjes,
2 dl sherry, 4 toefjes peter-
selie, 1 el citroensap, 1 el
papkraapoeder, zout, pe-
per.

Bestrooi de kuikenpoten
met zout en peper en bak
deze in de boter of margari-

ne rondom bruin. Plaats de
deksel op de pan en laat de
kuikenpoten in ± 45 minu-
ten gaar worden. Haal de
kuikenpoten uit de pan en
leg deze op een verwarmde
schaal. Voeg nu de knolsel-
derij, sherry, citroensap en
papkraapoeder aan de

braadboter toe en laat het
± 15 minuten sudderen.
Schik het knolselderij-
mengsel om de kuikenpo-
ten en gaarneer het geheel
met de peterselie. Serveer
hierbij een tomatensalade
en gebakken aardappel-
tjes.

oplossing van gisteren

- d - h - e -
- s - n - e -
- o - e - r - e -
- l - e - - n - o -
- p - a - r - e - l - d -
- a - n - o - t - i -
- t - a - k - i - n -

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad

Directie:
J.J.M.H. Drehmans, voorzitter
J. Drost
Hoofdredactie:
B.P.M. Romijn
G.A.M. de Rouw
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Postbus 3100
6401 DP Heerlen
Bank: Paribas, Heerlen
Giro: 1035100
Telefoon 045-73988
Abonnementen/afdeling:
Telefoon 045-73988
Advertentieafdeling:
Telefoon 045-739886

binnen- en buitenland

ZEVEN LEIDERS SOLIDARITEIT BLIJVEN IN ARREST

Gedetineerden in Polen vrijgelaten

WARSAU - De Poolse autoriteiten hebben gisteren bekendgemaakt dat zij alle politieke gevangenen die op grond van de staat van beleg in hechtenis zaten, hebben vrijgelaten. Tegelijk werd meegedeeld dat zeven topfunctionarissen van de buiten de wet gestelde onafhankelijke vakbeweging Solidariteit zijn gearresteerd. De zeven worden beschuldigd van een „komplot tegen de staat”. In Polen werd vernomen dat hen een gevangenisstraf van minstens vijf jaar of de doodstraf wacht.

Alle interneringskampen zijn opgeheven”, zo meldde het persbureau PAP. Tot de vrijlating is door de minister van binnenlandse zaken gesloten, na de uitspraak van het Poolse parlement van 18 december, waarbij de staat van beleg met in-

Walesa en organisator van de staking van augustus 1980 op de scheepswerven, Seweryn Jaworski, gewezen vice-voorzitter van de afdeling Warschau die actief betrokken was bij een staking op een opleidingsinstituut voor brandweerleiders, kort voordat op 13 december vorig jaar de staat van beleg werd afgekondigd, Marian Jurczyk, hoofd van Solidariteit in het gebied van Szczecin die voor 13 december 1981 beschuldigd was van „het belasten van de staat”, Karol Modzelewski, een voormalig woordvoerder van Solidariteit en een activist die reeds lang bekend was wegens dissidente activiteit, - Grzegorz Palka, lid van het nationale presidium van Solidariteit die gepleit heeft voor sociale controle op de economie, Andrzej Rospochowski, een felle anti-communistische activist en lid van het nationale comité voor Katowice, Jan Rolewski, een kleurrijke en omstreden vakbondsleider in Bydgoszcz.

Lech Walesa blijft hopen

WASHINGTON - Lech Walesa, de leider van de onafhankelijke vakbond Solidariteit, vertrouwt dat zijn beweging op lange termijn de politieke overwinning zal behalen. In een vraaggesprek met drie Amerikaanse journalisten, zei Walesa vastbesloten te zijn de resolutie van Solidariteit te doen uitvoeren waarin gevraagd werd om vrije verkiezingen in Polen en om controle van de arbeiders op de ondernemingen. „Ik twijfel er in het geheel niet aan dat wij het tenslotte zullen winnen. Maar winnen betekent niet de autoriteiten bestrijden. De overwinning zal completer en beter zijn en de overwinning zal aan allen zijn”.

Lang van 31 december opgeschort werd. De maatregelen kunnen, indien nodig, echter weer geheel of gedeeltelijk van kracht kunnen worden verklaard.

Gearresteerden

De zeven gearresteerden zijn: Andrzej Gwiazda, voormalig ondervoorzitter van solidariteit onder Lech

EG onderzoekt dumping Japanse videorecorders

BRUSSEL - De EG-commissie in Brussel gaat een onderzoek instellen naar de import in Europa van videorecorders uit Japan. Een woordvoerder van de Commissie heeft dat gisteren meegedeeld. Daarmee geeft de commissie gehoor aan een klacht van Europese fabrikanten en ondernemers die een gezamenlijk belang hebben in het door Philips en Grundig ontwikkelde systeem „Video 2000”.

Volgens de klacht van de producenten en ondernemers die belangen hebben bij het systeem „Video 2000” tracht Japan met dumpingpraktijken het Europese markt uit te verdringen. De prijs van Japanse recorders is in een jaar tijd met 60 procent gedaald. Ze zou nu onder de Japanse kostprijs liggen. De import van Japanse videorecorders in Europa is van 1,1 miljoen stuks in 1980 opgelopen tot 2,8 miljoen stuks in de eerste acht maanden van dit jaar.

Volgens de EG-commissie is 80 procent van de videorecorders die in de eerste zes maanden van dit jaar in Europa verkocht werden, afkomstig uit Japan.

Kerstpakjes bedorven

LEEWARDEN - Een groot aantal kerstpakketten voor het personeel van de Post-, Cheque- en Girodienst in Leeuwarden is vervangen, toen bleek dat de kaas bedorven was.

HET betreft hier zo'n achthonderd pakketten, op een totaal van ruim driehonderd. De medewerkers mochten kiezen uit kaas, noten of wijn. De kaas was favoriet, totdat bleek dat de smaak niet (meer) deugde.

DIRECTEUR Vastenburg van de post-girodienst: „Er is bij ons een foutje gemaakt in de opslag. We hebben wat pech gehad. De leverancier treft geen verwijten, hij heeft zelfs snel gezorgd voor vervangende kaas”.

DE waarde van het pakket bedroeg ongeveer een tientje.

PANIEK BIJ SURINAAMSE MACHTHEBBERS

Stopzetting van hulp treft economie zwaar

DEN HAAG - De Surinaamse machthebbers beginnen langzamerhand te beseffen wat de gevolgen zullen zijn van een langdurige opdroging van de Nederlandse ontwikkelingshulp. Behalve het stilleggen van een honderdtal projecten, zijn er ook belangrijke neveneffecten, die desastreus kunnen uitwerken op de hele Surinaamse economie. Aanleiding voor de Nederlandse regeringsmaatregel vormde de executie van vijftien vooraanstaande Surinamers door het militaire bewind van Desi Bouterse.

Een week geleden kondigde bevelhebber Desi Bouterse nog vol goede

moed op de televisie aan dat hij „de hele wereld zal afreizen om dat geld bij elkaar te sprokkelen”. Maar uit de schamele reacties die nu van officiële zijde in Paramaribo zijn te krijgen, valt op te maken dat de klap zeer hard is aangekomen.

De geheimzinnigheid rond het bezoek van de Surinaamse vakbondsleider Fred Derby aan ons land wijst erop dat er een paniekstemming aan het ontstaan is bij de Surinaamse autoriteiten. Derby zou in ons land de officiële lezing over de dood van de vijftien oppositieleiders („op de vlucht neergeschoten”) moeten bevestigen.

Het feit alleen al dat zijn familie nog in Suriname verblijft, betekent dat aan eventuele verklaringen van Derby in Nederland weinig waarde kan worden toegekend. Het bezoek van Derby, dat volgens

ingewijden in opdracht van Bouterse zelf plaatsvindt, lijkt een krampachtige poging Nederland op het besluit tot opschorting van de hulp terug te laten komen. Zo ook de op hoge toon gestelde nota's van de Surinaamse regering over de opschorting van de uitvoering van het verdrag uit 1975, waarbij Nederland aan Suriname 2,7 miljard gulden ontwikkelingshulp toezegde voor een periode van tien tot vijftien jaar.

Mogelijk zijn de Surinaamse machthebbers ervan uitgegaan dat Nederland het niet zo hard zou spelen. Bij eerdere gelegenheden, zoals de standrechtelijke executie (na de mislukte tegencoup) van sergeant Hawker in maart van dit jaar, heeft Nederland weliswaar geprotesteerd, maar nooit met het zwaard van de ontwikkelinghulp gewaaid.

Uit alles valt op te maken, dat Nederland dit keer ongekend vastberaden is om pas weer geld te gaan overmaken aan Paramaribo, wanneer er werkelijk iets veranderd is in Suriname. Zo zei minister van ontwikkelingssamenwerking mevrouw Schoo tegenover ons dat het „buitengewoon onwaarschijnlijk” is dat dit kan gebeuren zolang Bouterse nog aan de macht is.

Hoe sterk zijn nu de gevolgen van de Nederlandse maatregelen De Amsterdamse econoom van Surinaamse afkomst, drs. Henk Chin, in de jaren zestig onderdirecteur van het Surinaamse planbureau, spreekt van „rampzalige gevolgen” voor met name de werkeconomie. „Als dit doortrekt zal de economie van Suriname in een sterke neerwaartse spiraal komen”.

Volgens Chin komen naast de 6000 mensen die direct hun werk zullen verliezen bij stopzetting van de ontwikkelingsprojecten „nog eens hetzelfde aantal mensen indirect zonder werk te zitten”. Dat leidt grofweg tot een verdubbeling van de werkloosheid, die toch al enorm hoog is in Suriname.

De Amsterdamse politie heeft gisterochtend een kraakpand in de Vondelstraat ontruimd. Zo'n vijftien krakers werden uit het pand verdreven, terwijl zich buiten meer dan honderd sympathisanten hadden verzameld. Deze gooiden op een gegeven moment de ruiten in van een naast het kraakpand gelegen hotel, waarvan de eigenaar ook het kraakpand in bezit heeft. De hotel-eigenaar begon daarop uit woede met een jachtgeweer op de demonstranten te schieten, telkens wanneer deze dichterbij kwamen (zie inzet). Een 32-jarige kraker werd in het rechter onderbeen geraakt. De schutter, die ongeveer twintig schoten moet hebben afgevuurd, werd later door de politie aangehouden. Met behulp van traangas, afgeschoten vanuit het hotel, verdreef de politie de demonstrerende meute, waarna de rust weerkeerde. Alle gasten in het hotel, die veelal tot 1 januari hadden geboekt, waren toen al hals over kop vertrokken.

Zweden wijst Russen uit

STOCKHOLM - Zweden heeft besloten twee Sovjet-diplomaten uit te wijzen wegens activiteiten die onverenigbaar zijn met hun diplomatieke status.

Het betreft Joeri Averine, consul in de Westelijke Zweedse stad Göteborg, en Piotr Skirokij, assistent militaire attaché van de Sovjet-ambassade in Stockholm.

De diplomaten hebben geprobeerd inlichtingen te verzamelen over ondernemingen die betrokken zijn bij de productie van militaire apparatuur, met name in Göteborg. Ook zouden zij in Zweden verblijvende vuchtelingen hebben bespionneerd en een netwerk van contactagenten hebben opgezet.

De tweede radio wist nog te melden dat binnenkort een besluit zal worden genomen over de uitwijzing van een derde Rus.

Regering terughoudend over veto

DEN HAAG - De ministers Brinkman (Volksgezondheid) en Kort-hals Altes (justitie) stellen zich terughoudend op tegenover het standpunt van de bisschoppen Wilibrands, Simonis en Gijsen dat katholieke ziekenhuizen geen vergunning mogen aanvragen voor het uitvoeren van abortussen. „Wij achten het niet op onze weg liggen om in beschouwingen te treden over de mogelijke effecten die de standpuntbepaling van de hier genoemde bisschoppen zal hebben”, zeggen de beide ministers in antwoord op schriftelijke vragen van mevrouw Wessel-Tuinstra (D'66).

Mevrouw Wessel toonde zich bevreesd dat het bisschoppelijk verbod de mogelijkheden voor vrouwen om hun zwangerschap te laten afbreken sterk zou verminderen. Brinkman en Kort-hals Altes zeggen dat dit soort beschouwingen in dit stadium alleen een speculatief karakter kunnen hebben. Wel benadrukten de beide bewindslieden dat besturen van ziekenhuizen en klinieken geheel vrij zijn in de beslissing om als dan niet een vergunning aan te vragen voor het uitvoeren van abortussen.

Recordvangst heroine

PESHAWAR - De douane van Pakistan heeft naar eigen zeggen een recordvangst heroine in beslag genomen na een vuurgevecht met smokkelaars in de Khyber-pas. De Pakistanen schatten de waarde van de heroinevangst van 394 kilo op 200 miljoen dollar.

De heroine was afkomstig uit Afghanistan en bestemd voor distributie in West-Europa of de Verenigde Staten. De Pakistaanse regering voert onder de codenaam „zwarte draak” al enige maanden een campagne tegen de levendige drugs-smokkel tussen Afghanistan en de semi-autonome stamgebieden van Pakistan.

Volgens Westerse functionarissen, die actief zijn in de drugbestrijding, is het afgelopen in Pakistan meer heroine in beslag genomen dan in de rest van de wereld bij elkaar.

Ongehuwde moeder krijgt zweepslagen

ISLAMABAD - Een plaatselijke rechtbank in de noordwestelijke stamgebieden van Pakistan heeft een ongehuwde moeder wegens haar zwangerschap veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf en honderd zweepslagen. Het meisje, Jehan Mena, zal in het openbaar worden afgeranseld nadat het kind ter wereld is gebracht. De man die van het vaderschap werd verdacht ging vrijuit omdat de rechtbank zijn schuld niet bewezen achtte.

Krachten de Islamitische wetgeving die in 1979 is afgekondigd door president Zia Ul-Haq is de maximumstraf voor ongehuwd moederschap de doodstraf door steniging.

In Saoedi-Arabië is gisteren de rechterhand afgehaakt van een inwoner van de Filipijnen. Hij was tot deze straf veroordeeld wegens diefstal.

(ADVERTENTIE)

Wij wensen u prettige kerstdagen en voorspoedig 1983

Oosterse tapijten

Import uit o.a.:

Perzië, Afghanistan, Turkije, Pakistan, India

Hub. Dols & Co.

Markt 31 - Sittard

telefoon 04490-12605

UIT

Maan

De lancering van de tweede en voorlopig laatste kunstmaan Iras, die aanvankelijk op 27 januari zou plaats hebben, is twee dagen vervroegd. De kunstmaan zal nu op dinsdag 25 januari 1983 vanaf de Amerikaanse lanceerbasis in Californië in de ruimte worden gebracht. Dank zij de beslissing van de bedrijfsvereniging Detam om doorbetaald loon (ruim een half miljoen gulden) niet terug te vorderen, kan wiggoedketen Gerard de Lange in afgeslankte vorm een nieuw leven beginnen. De Detam nam de doorbetaling van de lonen over toen Gerard de Lange eerder dit jaar ernstig in de problemen kwam. Een 86-jarige vrouw is gisteren vermoord op bed in haar woning in Amsterdam aangetroffen. De recherche vermoedt, dat het slachtoffer, wier naam nog niet is vrijgegeven, is beroofd en vervolgens om het leven is gebracht. De Bisschoppelijke Vastenactie heeft vorig jaar de opbrengst van haar actie met 400.000 gulden tot 12,7 miljoen zien stijgen, een stijging van ruim drie procent.

Veiligheid

Volgens de Raad voor de Verkeersveiligheid moeten er wettelijke normen komen voor de veiligheid van wegen. Bezuiniging op onderhoud van wegen mag er nooit toe leiden dat het verbeteren van onveilige situaties op de lange baan wordt geschoven, aldus de raad. Staatssecretaris Kappeyne van de Coppello van sociale zaken en werkeconomie wil 3,6 miljoen gulden uitgeven aan een nieuwe subsidieregeling voor arbeidsplaatsverzekering in de vleesverwerkende industrie. Er dient geen leerplicht te komen voor 5-jarige kleuters die naar de basisschool gaan. Wel dient er een inschrijfplicht voor 4-jarigen te komen. Dit heeft de Raad voor het Jeugdbeleid gesteld als reactie op de plannen voor leerplicht als het nieuwe basisonderwijs wordt ingevoerd. Het bioscoopbezoek in ons land is tot en met oktober met ongeveer twintig procent gedaald.

Gered

De elf Nederlandse bemanningsleden van de Carebeka 8, die voor de kust van Spanje ter hoogte van San Ciprian in vastgelopen, zijn met behulp van een helikopter van hun schip gered. Instellingen voor schriftelijk onderwijs moeten het recht krijgen zelf (school)examens af te nemen of het staats-examen te splitsen in school-examens en een centraal schriftelijk examen. Dat is één van de aanbevelingen uit een rapport van de Stichting Centrum voor Onderwijsonderzoek over de achtergrond van voortijdige studiebegeleiding in schriftelijk MAVO- en HAVO-opleidingen. In haar woning in Zevenaar is gisteren een jonge vrouw verkracht door een man die even tevoren had bedreigd met een mes haar 1-jarig dochtertje te vermoorden. De vrouw had de man in haar woning toegelaten nadat hij zich als persoonleed van het Gemeentelijk Energiebedrijf had bekend gemaakt. Het weekblad de Haagse Post moet op straffe van een dwangsom van 25.000 gulden zo snel mogelijk een rectificatie publiceren van een medio vorig jaar verschenen artikel over de rol van de politie van Philips in de Tweede Wereldoorlog.

Stormen

Grote delen van San Francisco, Los Angeles, San José en San Diego hebben tijdelijk zonder stroom gezeten als gevolg van zware stormen die vooral Californië teisterden. De staat Arizona was zelfs tijdelijk geheel zonder stroom. Het regionale televisie- en radiostation voor Zuidwest-Frankrijk in Toulouse is gisterochtend vroeg bij een bomaanslag zwaar beschadigd. De organisatie die zich de „anarchistische actiegroep” noemde, liet weten verantwoordelijk te zijn voor de aanslag.

nald en Boris hadden toen te kennen gegeven dat zij op 9 oktober met hun zeilboot zouden starten. De Nederlandse kapitein die het zes en een halve meter lange zeilschip heeft gesignaleerd op 9 oktober, vertelt dat hij ook een zeildoek heeft zien drijven waarop SISI stond te lezen. De Hilversumse jongens hebben een zeildoek met de letters ISIS. De politie neemt aan dat de kapitein en zijn bemanning het opschrift in spiegelchrift hebben gelezen.

Vermoeden

De politie vermoedt dat er sprake is geweest van een ongeval bij zwaar weer waarbij de boot is gekapseld. Gevreesd wordt dat de jongens zijn verdronken. Naar alle landen aan de Middellandse Zee is een telex verzonden waarin de vermissing wordt gemeld. Op die telex is nog steeds geen reactie ontvangen.

TWEE HILVERSUMSE JONGENS VERMIST

Nog weinig hoop voor opvarenden zeilboot

HILVERSUM - De kapitein van een tanker met als thuishaven Rotterdam heeft de politie bericht dat hij op 9 oktober in de Middellandse Zee vermoedelijk de zeilboot van twee vermiste Hilversumse jongens heeft gesignaleerd. De boot dreef op ongeveer 100 mijl ten oosten van Barcelona met de kiel naar boven. De kapitein heeft nog geprobeerd het schip te bergen. De poging mislukte. Hij heeft direct

melding van zijn waarnemingen gedaan bij Radio Barcelona. Van de opvarenden of hun persoonlijke bezittingen heeft de kapitein niets gezien.

De twee Hilversumse jongens, Ronald Bongers (22) en Boris van de Woude (21), zijn door hun ouders als vermist opgegeven, nadat zij sinds 3 oktober geen teken van leven van hun zoons meer hadden ontvangen.

De jongens waren al enige maanden met hun zeilboot aan de Zuidfranse kust. In hun laatste brief maakten zij melding van hun plannen om een oversteek te maken van de Franse kustplaats Nice naar het Spaanse eiland Majorca. Dat bericht hebben de jongens meegegeven aan een echtpaar uit Zwolle. De brief werd op 3 oktober in Zwolle gepost. Het echtpaar had de jongens nog op 2 oktober gesproken in Frankrijk. Ro-

Hogerop

Als u het hogerop zoekt met uw spaarrente, zijn er twee interessante mogelijkheden:

Effectief rendement per 21 december 1982

FGH 8,50% pandbrieven

Deze geven een zeer aantrekkelijke rente, die jaarlijks wordt uitgekeerd. Ze hebben een looptijd van gemiddeld 6 jaar. Het zijn waardepapieren aan toonder, dagelijks op de beurs verhandelbaar. De nominale waarde is f 1.000,-.

Effectief rendement per 21 december 1982

FGH 8,50% pandbriefbiljetten

Dit zijn eveneens stukken van f 1.000,- maar hierop wordt de rente samen met de hoofdsom na 5 jaar in één bedrag uitgekeerd. U kunt ze na minimaal 2 jaar inwisselen, maar van het maximale rendement profiteert u als u het einde van de looptijd afwacht.

FGH pandbrieven en pandbriefbiljetten van de FGH hypotheekbank, nu - zonder bijkomende kosten - ook verkrijgbaar bij Kok Beheer.

Kruisstraat 103, Heerlen.

Telefoon 711423.

KOKGROEP

door jan a.c. de klerk
HEERLEN – Bij de ministers mr. J. Rietkerk van Binnenlandse zaken en mr. F. Kort-hals Altes van justitie is een idee op tafel gelegd om vijf nieuwe politiestaven in het leven te roepen die politieop-treden in groot verband in het kader van de bestaande bij-standsregeling moeten zullen kunnen leiden. Er komt dan ook een zo'n staf voor de pro-vincies Limburg en Noord-brabant samen.

Onaanvaardbaar

De voorgangers van de twee minis-ters hebben zelf aangestuurd op zo'n nieuwe aanpak van grootschalige po-litie-operaties en vroegen daarvoor een opzet te maken aan een aparte werkgroep onder leiding van aanvan-kelijk mr. W. A. baron Van der Feltz en later mr. P. van Dijke. In het rap-port erover laat die werkgroep weten dat het geen overbodig werk is ge-weest. „De er nu voor bestaande draaiboeken kunnen niet altijd de toets der kritiek doorstaan”, heet het.

Bestaande draaiboeken niet gaaf genoeg

Vijf politiestaven voor grootschalig optreden

De Utrechtse prof. mr. R. Crinle le Roy heeft de werkgroep bijgestaan op het stuk van vastleggen van de verantwoordelijkheid voor de hand-having van de openbare orde bij ern-stige onregeligheden waarbij een grootscheeps politieoptreden nood-zakelijk is.

Op aanraden van de Utrechtse hoogleraar is in het plan van de werkgroep een wijziging van de politiewet verwerkt, waardoor in bepaalde gevallen de verantwoor-delijkheid voor de openbare orde van de burgemeesters en commis-sarissen der koningin wordt ver-

legd naar de regering. Dat kan dan bij ordeverstoringen waarbij de veiligheid van de staat in het ge-drang komt of de betrekkingen met andere landen ernstig kunnen wor-den geschaad. Zo'n wijziging van de wettelijke bepalingen is nodig omdat volgens de werkgroep van

een geheel nieuwe politiewet op korte termijn geen sprake meer zal zijn.

Voorgesteld is een vijftal geïntegreer-de staven in het leven te roepen voor delen van het land die zoveel mogelijk overeenkomen met het rechtsgebied van de vijf procureurs-generaal maar toch precies de provinciegrenzen vol-gen. Behalve voor Noord-Brabant en Limburg zou dan zo'n politiestaf moe-ten worden gevormd voor Zuid-Hol-land en Zeeland, Noord-Holland en Utrecht, Overijssel en Gelderland en Groningen, Friesland en Drenthe. Alle staven moeten evenwel overal inzetbaar zijn.

Een staf, zoals die de werkgroep voor ogen staat, moet bestaan uit een algemeen commandant, zijn vervanger die tegelijk chef opera-tien is, een chef staf, en stafofficie-ren voor personeelszorg, voor uni-formdienst, voor justitiële dienst, voor logistiek en voor informatie. Voor alle acht staffunctionarissen moeten ook vervangers worden aangewezen om continu actief te kunnen blijven. Dat betekent dat in heel het land veertig politieofficie-ren bij de stafvorming worden be-trokken.

Echtgenoot levert meeste in als vrouw werkt

DEN HAAG – Het voorstel van het kabinet volgens jaar-gehuwde paren met twee in-komens extra belasting te la-ten betalen, heeft opmerkelij-ke gevolgen. Een gevolg is dui-delijk: het brengt de staat ex-tra geld op, dat gebruikt zal worden om de eenmalige uit-kering aan 'echte minima' te bekostigen. Tweeverdieners betalen zo een extraatje voor alleenverdieners.

Het gaat om aanzienlijke bedragen die gehuwde paren extra moeten opbrengen. In enkele gevallen, vooral daar waar de man een hoog inkomen heeft uit een volledige baan en zijn vrouw een laag inko-men uit een deeltijdbaan, moet het paar volgens jaar honderden gul-den, soms meer dan duizend gulden belasting betalen. Dat zal vooral spelen als de man een inkomen heeft boven 50.000 gulden. Alle in-komens boven die grens gaan na-melijk meer betalen. Wie als gehu-wde man met werkende vrouw zo'n inkomen heeft, betaalt daar nog eens de extra heffing bovenop.

Wat direct opvalt, is dat ongetrouw-de dubbelverdieners buiten de maatregel vallen. Ongehuwde pa-ren, jonger dan 35 jaar, betaalden al-tijd al meer belasting dan gehu-den. Dat is een tweede gevolg van de maatregel: meer gelijkheid in fis-cale behandeling van gehuwden en ongehuwden. Ongehuwde dubbel-verdieners die ouder zijn dan 35 jaar betalen echter weer minder belas-ting dan gehuwde samenwonenden. Die ongelijkheid blijft.

Een derde gevolg is meer gelijk-heid in behandeling tussen man en vrouw binnen het huwelijk. Fis-caal gezien dan. Een gehuwde man betaalt naar verhouding weinig belasting. Een gehuwde vrouw die werkt, betaalt verhoudingsgewijs erg veel, veel meer dan een gehu-wde man en ook veel meer dan een alleenstaande. Voortaan betalen, als het kabinet tenminste zijn zin krijgt, gehuwde mannen met een verdiende echtgenote net zoveel belasting als gehuwde vrouwen.

Emancipatie

Zoveel gelijkheid, tussen gehuwden en ongehuwden, tussen man en vrouw in het huwelijk, wat betekent dat voor de emancipatie? Zal het bijvoorbeeld de gehuwde vrouw sti-muleren een baan buitenshuis te gaan zoeken omdat van haar ver-diensten niet zoveel belasting meer wordt afgetrokken? Zal het mensen kunnen stimuleren niet te trouwen nu het voor de belasting toch niet meer zoveel uitmaakt (als je tenmin-ste allebei blijft werken)? Zal het zelfs mensen stimuleren te gaan scheiden als ze ouder worden dan 35 jaar? Het kan honderden gulden schelen.

De reactie van de Emancipatie-raad op de kabinetsvoorstellen is sterk afwijzend. Anneke Krijnen, lid van de Emancipatieraad en voormalig Tweede Kamerlid voor de VVD, waarschuwt: „Het zal he-lemaal geen stimulans voor vrou-wen zijn om een baan te zoeken. Het is veel eerder een stimulans voor gehuwde mannen om te zeg-gen dat hun vrouw maar op moet houden met werken als het hem zo-veel extra belasting gaat kosten.

Volgens Anneke Krijnen gaat het kabinet „alleen maar om de tra-centen die ze zo binnenkrijgt” zeker niet om het meer gelijkstel-van gehuwden en ongehuwden. Raad zal daarom met een advies komen, waarin ze zich tegen plannen verklaart.

„Waar wij vooral bezwaar tel-len hebben”, aldus mevrouw Krij-nen, „is dat het kabinet niets doet aan fundamentele ongelijkheid die in de fiscale wetgeving blijft bestaan. Het zijn voor individuele neutrals be-tingheffing, ongeacht samen-vingsvorm”.

Dat betekent voor de Emancipatie-raad dat ieder een even grote lastenvrijheid moet hebben. Ook voorbeeld in die gevallen dat een man werkt en de vrouw niet. Kan zo'n gezin dan nog komen? „Daar gaat het niet om”, aldus Anneke Krijnen. „Wij zijn net zo goed op tegen dat een huwde vrouw niet werkt”.

Hitlers neuroses in boek

BONN – Adolf Hitler's afkeer van zich uit te kleden ten overste van een ander was zo groot dat het zelfs weigerde voor het onder-zoeken van een medisch onder-zoek door een ander dan zijn lijfarts Theo Morell.

Hij nam dagelijks een twaalftal pil-len tegen hardlijvigheid en kreeg maag- en ingewandstoornissen van. Bovendien haalden de pil-len weinig uit en hij had voortdurend hoofdpijn. Hij kon niet slapen op zijn armen en benen trilden zo het het leek of zij een eigen leven led-den.

Vertrouwen

In Morell had de Führer het groot-vertrouwen, al zou de dokter voor Joodse overgrootouder hebben ge-had. Utkleden voor hem wilde hij zich wel, maar hij weigerde roent-gen doorlichting van maag en darmen. Dit alles staat in een boek over Morell, Hitler's lijfarts van de hand van Ottmar Katz.

Hitlers afkeer van uitkleden was volgens de auteur op een gestoor-relatie met zijn eigen lichaam.

„Het is waar dat Hitler zichzelf goe-ter verzorgde, dikwijls en graag een bad nam, zijn handen wiste voor het doden van bacteriën zoals een arts doet en zijn mond zorgvuldig schoonhield”, aldus Katz. Dr. Morell, die Hitler behandelde van 1936 tot kort voor hij in de bunker in 1945 zelfmoord pleegde, gaf zijn patiënt zoveel injecties dat het vinden van een ader er moeilijk karwei was.

Narcotica

Albert Speer, Hitlers minister van be-wapening en zijn grootste vertrouweling, heeft in zijn memoires geschreven dat Morell Hitler zon-dig diens medeweten inspoort met nar-cotica. Andere nazi's vermoeden dat hij hetzelfde. Volgens Katz heeft Morell Hitler duizenden injecties gegeven. Dit waren geen narcotica-injecties maar injecties met veelal schade-lijke stoffen als vitamines, glucose en krachtige barbituraten ter stimu-ring van het hart en dergelijke. Morell wist intuïtief dat Hitler's zieke-ten geen fysieke maar een psychi-sche oorzaak hadden, die chronisch werden toen het initiatief in de Tweede Wereldoorlog in geallieerde handen overging en duidelijk was dat Hitler hem verloren ging.

Op het einde, toen Hitler zichzelf op 30 april 1945, tien dagen na zijn 56e verjaardag, het leven benam was hij volgens Katz een lichamel-lijk wrak. Hij had gebroken met Morell omdat hij hem een cafeïne-injectie had willen geven tegen het trillen der ledematen. Maar Hitler had het niet begrepen en in één van zijn roemruchte hysterische woed-de-aanvalken uitgeroepen: „Denk u dat ik gek ben... U wilt me waar-schijnlijk morfine geven”.

schilderijen
inlijsten
beelden
eten en repr.
wanddecoraties
relatie- en cadaresch.
Kunsthandel Lijstbeveer
Herman van Leeuwen
Heerlen Ompa Nassagistraat Frank Solberg

Minister Van Aardenne van economische zaken

Minister Gijs van Aardenne

'1983 WORDT ZWAAR JAAR'

Van onze verslaggevers

DEN HAAG – Nederland gaat met 1983 een „zwaar jaar” te-gemoet. Daarover wil minister van economische zaken drs. Gijs Van Aardenne geen enkele twijfel laten bestaan. Hij ziet niet of nauwelijks economisch herstel, al zijn er lichtpunten. Maar als de opleving komt, mogen we de boot niet missen. De nog steeds stijgende werkloosheid is de grootste zorg voor het kabinet. Zorgen heeft hij ook over de situatie van veel bedrijven, ook al omdat steunverlening uiterst moeilijk is geworden – daarvoor is geen geld...

De bewindsman zetelt nu voor een tweede periode op het ministerie. „Terug van weggeweest”. Hij bezet-te de stoel ook al in het eerste kabi-net-Van Agt (1977-1981). „Ik kom dezelfde problemen tegen als de eerste keer, maar sommige zijn wel wat groter geworden”.

Nederland zit, economisch gezien, „in de winter”, zoals premier Lub-bers in de regeringsverklaring zei. Hoe lang gaat die winter duren voor ons land, zijn er tekenen van herstel?

„Voorspellingen zijn uiterst gevaar-lijk. Er zijn wel lichtpunten, zoals de daling van de rentestand en de weer wat aantrekkende economische be-drijvigheid in de VS. Die kan ook voor ons gunstig zijn. Maar er zijn ook factoren die voor een nieuwe koudegolf kunnen zorgen. Bijvoor-beeld als het niet lukt het protection-nisme (maatregelen waarmee lan-den hun eigen bedrijfsleven willen beschermen) af te wenden. Er zit ook vertraging in de wereldhandel en de vraag is of het monetair syste-em het houdt. Wat samenhangt met de vraag of de olie landen een ineenstorting van de olieprijs kun-nen voorkomen”.

Herstel van de economische toe-stand zal in het algemeen niet wor-den meegemaakt door bedrijven die het alleen zouden kunnen redden met geld van de staat. Van Aarden-ne is er falikant op tegen onderne-mingen in leven te houden waar-voor, gezien hun resultaten, in feite geen levenskansen bestaan.

Geld heeft Van Aardenne wel graag over voor projecten waar de Nederlandse economie in opbou-wende zin vruchten kan aan pluk-ken. Hij noemt zulke inspanningen ook geen steunverlening. Dat heeft hij hem te veel weg van reddend-wat-er-te-redden-valt.

D-zones

Het ziet er niet naar uit dat in Neder-land zogenoemde D-zones (De-re-guleringszones) zullen worden ge-creeërd, zoals in Engeland en Bel-gië. Gebieden met een minimum aan regelingen en voorschriften, waarin – zoals in België – de grond voordelig wordt aangeboden. „He-lemaal zonder regels kun je natu-urlijk nooit in het zoo ook niet mogen betekenen dat je elders aan de-re-gulering niets meer zou hoeven doen. Ik vraag me af of het een erg vrucht-bare weg is”.

Van Aardenne stelt zich voorzichtig op als het op de aardgasbaten aan komt. Er kunnen nieuwe tegenva-lers voor de staatskas optreden als de olieprijs zakt. „Vroeger werden de opbrengsten uit het aardgas steeds maar hoger geraamd. Maar in die tijd werden ze ook nog hoger. De laatste jaren gaat dat niet meer op; we zijn daarom nu zuiniger gewor-den met onze ramingen”.

„We hebben gezien hoe gevaarlijk het is zo'n groot deel van de staats-inkomsten op de aardgasopbrengst te baseren. Dat geld had apart gezet moeten worden, bijvoorbeeld als potje voor het versterken van de in-dustrie. Helaas is dat niet gebeurd; misschien kunnen we daar later nog eens over denken”.

De gasprijs is voor de verbruiker naar Van Aardennes mening nog te laag. „Er zit nog altijd een gat tus-sen dat peil en het vergelijkbare

Prinses Diana en prins Charles spelen met hun zes maanden oude baby prins Wil-liam van Wales gedurende een speciale bijeenkomst voor foto-grafen in Kensington Palace te Londen. Diana houdt haar zoon een speelgoedje voor, het-geen kennelijk in goede daarde valt. De kleine was sowieso een toonbeeld van braafheid tij-dens zijn eerste officiële foto-sessie. Hij onderging het hele gedoe zonder al te veel morren.

straks een miljoen mensen geen werk hebben. En ook het feit dat die situatie niet snel verbeterd, ondanks alle pogingen. Oplossingen gaan veel tijd kosten en je vraagt je in-middels af wat de maatschappelijke gevolgen zullen zijn. Jeugdwerk-loosheidsplannen zijn daarom ver-eist. Er moet een groot aantal jonge mensen worden opgevangen, voor wie het gebrek aan uitzicht op werk funest dreigt te worden. Biedt ze desnoods een baan voor halve da-gen...”

Volgens Van Aardenne moeten we voor dergelijke oplossingen veel over hebben. „Zelfs al zouden we terugkeren naar het welvaartspeil van 1965 – toen was er in dit land echt geen armoede. Zelfs als we dat nu ineens zouden doen, dan waren we nog een stuk beter af dan de meeste andere landen in de wereld. Het betekent natuurlijk wel een schok. Maar niet van dien aard dat het de maatschappij ontzet. Wat de maatschappij wel gaat schokken, dat is dat er straks een miljoen mensen geen werk zouden hebben. Dat is veel verontrustender dan de rest”.

(ADVERTENTIE)
PIZZERIA
Wij wensen
onze klanten
prettige
kerstdagen
en een
voorspoedig 1983
Wij zijn 2e kerstdag geopend
KONE
Willemstraat 15, Heerlen

Jaar 1982 vraagt om een herhaling

door jan h. pelleboer

HEERLEN – Het jaar 1982 is zo goed verlo-pen, dat het om een herhaling vraagt. Er zou maar weinig aan ge-sleuteld hoeven worden om volgend jaar weer iedereen te vreden te stellen. De Paasdagen zouden minder winters moe-ten zijn, de droogte an-oostelijk Nederland minder hardnekkig en de eerste helft van ok-tober minder nat.

Fraaie winter

Neem nu de winter. Alle schaatsliefheb-bers zijn aan hun trek-ken gekomen. In de eerste helft van Janua-ri kon bij zonnig win-terweer in het gehele land worden ge-schaatst. De laagste temperatuur werd 12 januari genoteerd tot -18 graden in Zuid-Limburg. Januari gaf in de De Bilt 32 uren meer zon dan normaal en februari 35 uren meer. Januari was de enige maand van het jaar met een beneden normale temperatuur.

Zonnige lente

Vele jaren verliep de lente met te weinig zon. Ook daar kwam een einde aan. 1982 leverde ons een voor-jaar met in drie maan-den in De Bilt 106 uren meer zon dan nor-maal. Een tegenvaller was de koudegolf me-dio april. Die koude-golf viel juist samen met de Paasdagen. Op de morgen van de Tweede Paasdag werd plaatselijk in Noordooit-Nederland 1 à 3 centimeter sneeuw aangetroffen. Maar was iets te nat, april en mei droger dan normaal.

Warme zomer

Zeker alle vakantie-gangers in ons land zijn zeer tevreden ge-weest over de zomer. Eerst een warme pe-riode (hittigheffe), waarmee juni begon, gevolgd door drie we-ken koel en te somber weer. Want juni gaf in De Bilt 30 uren minder zon dan normaal. In juli en augustus was het voortreffelijk, al-

leen erg droog. In de Beemster viel in juni 1 mm neerslag en Groningen (stad) noteer-de met 10 mm neer-slag de droogste maand juli vanaf het begin van de waarne-mingen aldaar in 1840. De landbouw moest nogal wat re-geninstallaties in de strijd werpen tegen deze droogte, die vooral hardnekkig was in Oost-Neder-land. Toch slaagde de zomer erin met in to-taal 32 zomerse dagen in De Bilt tegen nor-maal 19 (maxima bo-ven 29 graden) bij de groep van vijf warm-te in deze eeuw te behoren.

Ook warme herfst

De herfst verliep ook opvallend warm. Het etmaalgemiddelde in De Bilt was na 1795 niet zo hoog geweest. Nachtvorst van bete-kenis bleef uit. Bijzon-der was voornamelijk de enorme regenval in de eerste helft van ok-tober.

(ADVERTENTIE)

Help
Papoea's
in Nood

Geen kréet die naar U overkomt.
Rauwe werkelijkheid die zich in
een dagelijks levenspatroon her-
haalt.
De Papoea is in nood!
Help de Papoea te overleven.

Uw steun is nodig voor:
* hulp aan Papoea-vluchte-
lingen en -gevangenen;
* onderhoud van gezinnen en
weeshuizen;
* medicijnen en medische in-
strumenten;
* school- en studiegelden;
* inventariseren en doorge-
ven van nieuws over de Pa-
poea's;
* steun aan het nationaal
verzet.

De stichting Hulp aan Papoea's in
Nood bestaat al 10 jaar.
Met uw hulp konden we veel
goeds doen. Maar er moet méér
gebeuren.
Ontzettend veel meer. Help de
Papoea's mee te overleven!

Papoeafonds
Postgiro 243000
Rozendaal 27
8431 PD Oosterwolde
Bank:
Amro-Oosterwolde
Rekening 40 72 470
Secretariaat
Van Randwijcklaan 104
3815 MT Amersfoort
Telefoon
033-728690

Nog onervaren bewindsman brekebeen of 'taai reptiel'?

Minister Pieter Winsemius

ineens 'in diepe' gegoooid

Van een onzer verslaggevers

DEN HAAG – „Winsemius”, zoals ze hem op zijn departement afkeuzend noemen, is een onbekende in het Haagse politieke wereldje. Hij kent de wegen nauwelijks en de mensen weten niet wie hij is. Bij de portier van de Tweede Kamer moet hij voor zijn gasten nog een pasje tekenen, onder het net verweven motto: „Iedereen kan wel zeggen dat-ie minister is”.

Hij vertedert, minister P. Winsemius van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Hij heeft diezelfde slungeligheid van zich als oud-minister Van der Laan van Buitenlandse Zaken. Hij praat bijna beduusd over zijn eerste ervaringen als bewindsman „groots en meeslepend”, „spannend” en wie hem door de doolhof van de Tweede Kamer ziet dwalen, zoekt naar een uitgang, ontkomt nauwelijks aan de gedachte: „ach, die man nou toch...”

Hij op bestuurlijk gebied onervaren minister is na zijn aantreden direct met deze handicap geconfronteerd. Onder behoorlijk voorafgaand verleg met het gemeentebestuur van Velsen wees hij een industriele in die gemeente aan voor de slag van lager en middelradioactief afval. De wijze waarop hij het gemeentebestuur van Velsen, de bevoegdheid daar en de pers informeerde, was een toonbeeld van voortvarendheid en doelmatigheid, type voor de organisatie-adviseur die hij vroeger was. Maar zijn kennisgebrek aan gevoel voor politieke gevoeligheden, kwam als een boemerang op zijn gezicht terug. In de eerdere Haagse kringen kreeg hij de kwalificatie van „brekebeen” en het kabinet-Lubbers.

Minister Winsemius kreeg afgelopen dinsdag in zijn eerste confrontatie met de Tweede Kamer een stortvloed van kritiek over zich heen vanwege de door hem gevolgde procedure. Toch steunde de meerderheid van het parlement zijn keus. Maar ze spaarden hem ook. En als het enigszins te heet werd, stak de CDA'er Lansink ongevraagd zijn hand voor de beginnende in het dur. Zijn debuut viel hem mee.

Minsemius zegt dat hij niet is voor-gegaan aan politieke gevoeligheden. „Ik sprong natuurlijk op een vlinderende trein. Mijn voorgangers, staatssecretaris Lamberts, Jacquesbaard, had al veel in gang gezet. Maar het is mijn keus, mijn beleid, geweest om dit alles zo aan te pakken. Voor de procedure van de aanwijzing van de locatie heb ik mij laten adviseren door een serie mensen”.

„Ik wist dat ik veel kritiek kon verwachten”, vervolgt hij, „met dit soort dingen kan je niet veel goeds bereiken. Het was alleen de vraag hoe sterk de kritiek zou zijn, een storm of een licht briesje”. Het werd zwaar. Winsemius zegt niet te zijn geschrokken van de reacties, hoe hard ook. Het is persoonlijk die soms ook waren. „Het is geen populariteitswedstrijd. Het radioactief afval is een verantwoordelijkheid die moet worden overgenomen. Mensen reageren daarop gewoon”.

Voordat Velsen-Noord werd aangewezen als opslagplaats voor het uitval van kernafval, kerncentrales en laboratoria afkomstige kernafval, had hij opdracht gegeven voor het houden van blikseminschietingen elders in het land. Op de vraag hoe men het zou vinden als er een opslagplaats bij hen in de buurt komt, reageerde Winsemius negatief. „Radioactiviteit wordt beschouwd als iets griezeligs. Dat moet altijd 'nee' op. Toch heeft de maatschappij het in huis en we kunnen het niet zonder. Er valt ook heel goed mee te leven, mits op deskundige wijze behandeld. Meer dan honderd instellingen in ons land werken met het spul. Tot nu toe zijn er voor zover bekend geen ongelukken gebeurd. Ik weet het, het is een verantwoordelijkheid, maar het is de waarheid. De meeste mensen denken aan Hiroshima als je het over radioactiviteit hebt”.

Regeerstijl
De milieuminister is met dit onderwerp meteen in het diepe gegoooid. „Er zijn leukere dingen te bedenken om mee te beginnen”. Velen vragen zich af of hij nu meteen het ware gezicht van het kabinet-Lubbers heeft zien: de voldongen feiten-politiek.

Het is mijn beleid. Maar ik vind het dat je mag spreken van regeer-
(ADVERTENTIE)
IJzerwaren W. Jongen
Valkenburgerweg 8, Heerlen

Niet zo erg geschrokken van debuut in de Kamer

stijl. Per geval moet je kijken hoe je de dingen aanpakt. De een zal zeggen dat je het goed hebt gedaan en de ander het tegendeel. De een zegt dat je kunt zingen en de ander van niet. Zo is het”. Hij wil geen direct verband leggen tussen zijn vorig beroep als organisatie-adviseur en zijn aanpak als minister. Winsemius was mede-eigenaar van het organisatiebureau McKinsey. Dit bureau heeft de naam dat vele ontslagen vielen in de bedrijven waar het werd ingeschakeld.

Winsemius: „De koppeling organisatie-adviseur-minister is kunstmatig. Het is een logische vraag, hoor. Niet irriterend. Maar de zaak ligt ingewikkelder. Hoe, dat is moeilijk te zeggen. Ik ben meer dan organisatie-adviseur. Ik ben ook natuurkundige. Maar ik kan natuurlijk niet ontkennen dat ik wel bepaalde dingen van de organisatie-adviseur heb meegenomen. Bijvoorbeeld het uitzoeken van de ideale koers en het bepalen van de tactiek”. De milieuminister ontkent dat organisatie-adviseurs vaak geen rekening met de gevolgen van hun rapporten houden. „Als dat waar is, ben je binnen twee jaar brodeloos. Het gaat erom dat je uittoekt wat de best haalbare oplossing is die op termijn het beste resultaat levert. Als je bij advies geen rekening houdt met de gevolgen, bereik je niets. Maar

● DR. PIETER WINSEMIUS
... moet ik hierop reageren ...”

kritiek komt er altijd, want reorganiseren betekent veranderen en daar houden de meeste mensen niet zo van”. Blijft de vraag hoe een partijloze organisatie-adviseur zonder enige bestuurlijke ervaring minister kan worden. „Iedereen weet dat ik nog maar lid ben van de VVD. Ik ben gepolst of ik belangstelling had. Dat had ik. Maar ik heb niet vooraf ambitie laten blijken. Van verschillende kanten moet fractieleider Nijpels attent op mij zijn gemaakt”.

Dwalen

Nu dwaalt hij als Alice in Wonderland over het Binnenhof. Hij kijkt verbaasd zijn ogen uit. Als een paar keer de bel voor de zitting van de Kamer gaat, schrikt hij en zegt een kamerlid gemoedelijk: daar moet u aan wennen, het is hier niet een school. Ook kan hij als de vermoorde onschuld kijken als PPR-kamerlid Lankhorst zich mateloos opwindt, en dan aan de andere kamerleden vragen: „Moet ik hierop reageren?”

Prijzen

Maar hij prees, heel gemeen, burgemeester Molendijk van Velsen het graf in met zijn waardering voor diens „verantwoordelijke kritiek” op zijn beleid en nam daarmee de kamerleden voor zich in. Ook vermeed hij heel behendig discussies over cijfers. Het is nog te vroeg om te beweren dat hij de zwakke schakel van het kabinet is. Voor hetzelfde geld kan hij groeien in zijn rol en zich ophouden als een „taai reptiel”. Daarvan kent de politieke geschiedenis in Nederland meer voorbeelden.

● In de Venezolaanse hoofdstad Caracas zijn tijdens een plechtige begrafenis zestig stoffelijke overschotten van brandweerlieden ten grave gedragen. Zij behoorden tot de ongeveer 150 omgekomenen bij de brand in de elektriciteitscentrale van Tacoa eerder deze week.

Europees Instituut na eerste jaar redelijk tevreden

MAASTRICHT – Aan het eind van het gesprek komt de geïnterviewde plotseling fel uit de hoek, na de hele tijd gereserveerd te hebben gesproken. „Bezuiniging is best mogelijk, zonder dat zij ten koste gaat van de burgers, die geen citroenen zijn, zeggen wij in België. Maar de overheid moet dan in eigen huis maatregelen treffen, de belastingen efficiënt beheeren, overheidsbedrijven beter management geven, decentralisatie, privatisering. Daardoor is zoveel te verdienen dat de burgers niet zouden behoeven in te leveren. Maar de overheid kiest de gemakkelijke weg, bezuigt op kinderachtige wijze, op de koffie voor de ambtenaren, op kleine dingen die geen geld opbrengen. Dat geldt voor alle landen van de EG, waarbij Nederland dan nog het minst ongunstig afsteekt.”

Dr S. Schepers, directeur van het Europees Instituut voor Bestuurskunde in Maastricht (Belg van origine), kan het weten, met name dat laatste: hij is één van de weinige deskundigen in Europa op het gebied van de vergelijkende bestuurskunde, is ook op dat onderwerp gepromoveerd. Het interview gaat over het onderwerp: één jaar Instituut voor Bestuurskunde. Het is dezer dagen een jaar geleden dat het instituut officieel werd gestart. Sindsdien is er een soort doodse stilte gevallen over het instituut. Het leidt een voor de Limburgse bevolking vrijwel geheel onbekend bestaan op een hoek van het Onze Lieve Vrouweplein in Maastricht, waar alleen een minuscule bordje uitsluitend in het Frans en het Engels – de voertaal van het instituut – aanduidt wat er achter die muren zit.

Ambtenaren

Het instituut heeft ook in het geheel niet de bedoeling aan de weg te timmeren. Het zoekt in feite zelf de ambtenaren uit die deelnemen aan cursussen en colloquia, en die komen voornamelijk uit de bestuurscentra van de twaalf EG-landen (inclusief Portugal en Spanje dus) of uit het bestuurscentrum van de EG zelf. Veel wordt er niet gedaan dat de publieke opinie zou kunnen interesseren, en vermoedelijk is het instituut de eerste jaren ook om andere redenen niet happig op publiciteit: hoewel het moeilijk zal zijn een concurrerend instituut op te richten is het niet onmogelijk. Pas als het instituut zelf alle (zeldzame) gewenste know how in huis heeft zal dat probleem flink wat ruiger zijn geworden.

Wat doet het instituut nu eigenlijk precies? Het springt in drie gaten tegelijk. Om te beginnen is er gebrek aan kennis bij ambtenaren in de lidstaten over het functioneren van de EG, ten tweede weten „nationale” en Europese ambtenaren te weinig over het functioneren van de lidstaten, anders dan de hune, en ten derde is er gebrek aan management. Wat dat laatste betreft: Schepers vindt dat er vaak een kunstmatig onderscheid wordt gemaakt tussen bedrijfs- en overheidsmanagement. „Het onderscheid wordt vaak gemaakt om een excuus te hebben voor inefficiënt management. Er is maar één soort management, en dat is goed management.”

Voor de twee eerstgenoemde categorieën van problemen ontplooit het instituut twee types van activiteiten: het geeft cursussen over het functioneren van de EG en vergelijkend functioneren van de lidstaten: Hoe wordt Nederland geregeerd in vergelijking met Denemarken, bijvoorbeeld, waarbij „regeren” in rui-

me zin moet worden opgevat, ook de rol van vakbeweging en pers komt erbij ter sprake. Het andere type activiteit vormen de grotere colloquia over bepaalde beleidsproblemen. Voorbeeld daarvan is het colloquium dat onlangs werd gehouden over het Europees luchtvaartbeleid: wat gedaan zou kunnen worden aan efficiënter management van een goedkope werken in de Europese luchtvaart. Voor die gelegenheid waren tachtig topmensen uit die branche bijeen. En deze week herbergde het gebouw aan het stille plein een groep werelddeskundigen op het gebied van de handelsbetrekkingen tussen de EG en de Sovjetunie. Andere voorbeelden: colloquium ter voorbereiding van de topconferentie die volgende jaar in Williamsburg in de VS wordt gehouden; ook zal Maastricht 50 à 60 topmensen herbergen. In 1983 zal zo elke week wel een bepaalde activiteit worden ontplooid.

De deelname wordt zo internationaal mogelijk gehouden. En, wat voor een instituut als dit belangrijk is: de deelnemers blijken tevreden.

Intmiddels wordt nu gebouwd aan een wetenschappelijke staf, waarvoor de geschikte mensen maar moeizaam te vinden zijn. Er zijn er nu negen, de staf zal uiteindelijk uitgroeien tot twintig vaste mensen met daarnaast tijdelijke krachten.

Het zijn voornamelijk juristen, politologen en economen, beslist topmensen. Deze zijn uiteraard niet gemakkelijk te vinden, en als ze wel gevonden worden duurt het lang voor ze ook daadwerkelijk aan de slag kunnen: het land dat toestemming moet geven doet er onveranderlijk vele maanden over om tot de beslissing te komen. Als de betrokkenen eenmaal Maastricht hebben gezien willen ze er wel dolgraag wonen, een punt waarom Schepers er beslist geen spijt van heeft dat de instelling in deze stad is gevestigd. Het administratief personeel bestaat uit ongeveer 40 mensen, afkomstig uit de regio, die, aldus Schepers, uitstekend voldoen.

Schepers feliciteert zichzelf achteraf met het tijdstip waarop het instituut is opgericht: nog juist voor de grote bezuiniging toesloeg, maar net laat genoeg om de regeringen van de lidstaten te laten beseffen welke rol goed opgeleide ambtenaren kunnen spelen bij een juiste en efficiënte wijze van bezuinigen. Hoe dat moet, valt in het EIB te leren. Vandaar dat Schepers op dat punt geen blad voor de mond neemt, zoals blijkt uit de uitspraken in het begin van dit artikel. „Het zal vijf à tien jaar duren voor we echt helemaal gevestigd zijn. Maar ik heb de indruk dat men de weg naar Maastricht al begint te kennen,” meent Schepers tot slot.

Krijgt Brinkman dan toch gelijk?

Door onze parlementaire redacteur Hans de Bruijn

DEN HAAG – De laatste vijf jaar zijn we gewend geraakt aan bezuinigingsplannen van opeenvolgende kabinetten. Van de één-procentoperatie van het kabinet-Den Uyl (1977) via 'Bestek '81' van het kabinet-Van Agt/Wiegel (1979) tot de omstreken 'Voorjaarsnota' van het kabinet-Van Agt/Den Uyl/Terlouw (1982), die zelfs tot een kabinetscrisis leidde.

Die plannen hadden twee dingen gemeen: zij waren ambitieus van opzet en omvang (vele miljarden guldens), en er kwam maar bitter weinig van terecht. De gatenkaas die het parlement ('dank' zij Lubbers) van Bestek '81 overliet, is daar een goed voorbeeld van.

Het is daarom op zijn minst opmerkelijk dat het kabinet-Lubbers lijkt te slagen, waar zijn voorgangers de mist ingingen. Het regeerakkoord van CDA en VVD bevatte even ambitieuze bezuinigingstaakstellingen als dat van vorige kabinetten, maar nu al – zes weken na de beëindiging – is daarvan een groot deel verwezenlijkt. In lange, saai en voor het kabinet geen moment moeilijke debatten is de Tweede Kamer de afgelopen tien dagen akkoord gegaan met een pakket bezuinigingen op de sociale zekerheid en lastenverzwaringen, die de schatkist in 1983 al 3,5 miljard gulden zullen opleveren.

Daarbij komen de bezuinigingen op de begrotingen van de veertien ministeries. Die moeten nog allemaal door het parlement worden goedgekeurd, maar dat zal wel net zo gemakkelijk gaan als het gesnoei in de sociale zekerheid van de laatste dagen.

CDA en VVD hebben zich voorgenoemen de doelstellingen uit het regeerakkoord te verwezenlijken, koste wat het kost. Op wat kleine wijzigingen na, bedoeld om het inkomensplaatje een eerlijker aanzicht te geven (kleine verhoging minimumloon en uitkeringen, hogere belasting dubbele inkomens, geen bevoorziening kinderbijlag), bleven de voorstellen van het kabinet ongeschonden. Ook de oppositie was niet bij machte het kabinet tot wezenlijke concessies te bewegen.

Uitkeringen

Tal van bevolkingsgroepen zullen daarvan in 1983 de gevolgen ondergaan. Het december-inkomen komt nog net op tijd voor de dure Kerstdagen, maar vanaf 1 januari wordt het allemaal minder. Vooral de uitkeringsstrekken worden de dupe. Terwijl voor de lonen in het bedrijfsleven nog helemaal niets vaststaat – en uitbetaling van prijscompensatie en volledige vakantiegeld nog steeds mogelijk is – zijn de sociale uitkeringen bevroren. Een aantal uitkeringsstrekken – zoals jonge werklozen, bejaarden of arbeidsongeschikten – zal nog eens een extra veer moeten laten, op de allerlaagste inkomensgroepen na. En ook de leerkrachten leveren meer in dan andere werknemers.

Het kabinet laat volstrekt in onzekerheid of het de in het regeerakkoord beleden gelijke behandeling van alle werknemers – en uitkeringsstrekken eventueel ook afdwingen. Dat lijkt verstandig, werkeigeners en werknemers in het vrije bedrijfsleven moeten immers nog onderhandelen over het invullen van de prijscompensatie voor meer werk via arbeidstijdverkorting. Maar de kansen daarop zijn – ondanks het eerste centraal akkoord sinds 1972 – niet erg groot. In enkele bedrijfstakken is al gepleit voor normale uitbetaling van prijscompensatie en vakantiegeld. Bovendien draagt ook het kabinet niet bij aan de animo van de vakbeweging om in te leveren.

Minister De Koning (Sociale Zaken) zei deze week dat hij verwacht dat een deel van de prijscompensatie in 1983 helemaal niet zal worden gebruikt voor arbeidstijdverkorting, maar in de bedrijven blijft voor rendementsherstel. Dank u wel, meneer De Koning, denken de werkgevers ongetwijfeld, als ze het al niet zeggen.

De verantwoordelijkheid voor een eerlijker inkomensbeeld wordt bij de sociale partners gelegd. Dat klinkt en is op zich heel mooi. Maar die verantwoordelijkheid komt zo wel erg te rusten op de schouders van de vakbeweging.

De Kamer (de regeringspartijen) maakt zich daar nog niet zo druk over. Een fors deel van de bezuinigingen op de collectieve uitgaven is immers gerealiseerd, sommige zelfs met instemming van de oppositie. Dat deel van het regeerakkoord is uitgevoerd. Ziezo.

Brinkman

Dat regeerakkoord zegt ook dat de eenzijdige korting op de onderwijssalaries een eenmalige operatie zou zijn, „niet voor herhaling vatbaar”. Is dat zo? Na de drukte die de Kamer maakte over opmerkingen van de jeugdige welzijnsminister Elco Brinkman, zou je het zeggen. De werkelijkheid is anders. Brinkman zei dat ook andere uitverheidsdelen betaalde groepen (gezondheidszorg, gezinsverzorging, maatschappelijk werk) een extra salariskorting zouden kunnen krijgen, om de begrotingen sluitend te houden.

Er kwamen woedende reacties uit 'het veld'. Hoe kon hij nou iets zeggen dat zo regelrecht in strijd is met het regeerakkoord? De onervaren Brinkman werd door zijn collega's op de vingers getikt. In de Kamer volgde een debat en werd zelfs een 'kamerbrede' (PvdA, CDA en VVD) motie ingediend, waarin extra-kortingen werden afgewezen.

Maar daarmee zijn ze nog niet van de baan. Minister De Koning zei woensdag dat geen 'onvrijwillige' kortingen op de salarissen van trendvolgers zullen worden toegepast om begrotingen sluitend te krijgen. Het personeel mag geen sluitpost van de begroting zijn. Het mag natuurlijk wel vrijwillig, in ruil voor meer werk via arbeidstijdverkorting. Dat klinkt heel mooi. Daar praat het bedrijfsleven ook over, al gaat het daar slechts om het invullen van de prijscompensatie, die de trendvolgers al kwijt zijn.

Keuze

De Koning zei dat het gaat om de keuze tussen inkomens of werkgelegenheid, en dan kiest het kabinet voor het laatste. Ofwel: als we geld tekort komen moet er bezuinigd worden. Dat kan alleen door het ontslaan van mensen. En dat kan dan weer voorkomen worden door de werkende mensen extra te laten invullen. Via arbeidstijdverkorting kunnen de anders ontslagenen aan het werk blijven.

Heeft dat niets te maken met het sluitend krijgen van de begroting? Natuurlijk wel. De Koning zei woensdag met veel mooie woorden hetzelfde als Brinkman. Vrijwillig met het mes op de keel, heet dat. Maar het zal dan wel weer 'onvrijwillig' zijn. CDA-minister Brinkman zal met de door CDA-ers beheerde welzijnzorg nog heel wat te stellen krijgen.

Het regeerakkoord is in elk geval veel minder hard dan het lijkt. Brinkman gooide maandag – allerminst per ongeluk – een knuppel in het hoenderhok, en die ligt er nog steeds. Het kwam het kabinet alleen niet goed uit om dat nu al eerlijk toe te geven.

(ADVERTENTIE)

UIT HET ZIEKENFONDS?

HET NOORDEN ONDERSCHIEDT ZICH DOOR KWALITEIT EN PRIJS.

Ziekttekostenverzekeringen: keuze genoeg, prijzen genoeg. Bent u echter de ziekenfondsgrens gepasseerd dan is het zaak zo goed en zo voordelig mogelijk verzekerd te zijn.

De kracht van Het Noorden is het opmerkelijke en uitgebreide pakket en de uiterst lage kosten omdat winst maken niet hoeft. Plezierig is ook dat u nooit zelf uw rekeningen eerst hoeft te betalen. En extra voordelige premie indien u huisarts- en apothekerskosten voor lief neemt. De documentatie van Het Noorden is beknopt en helder!

NIEUW PER 1-1-'83:

Forse premie-verlaging bij f 500,- eigen risico (t.b.v. alleenstaande) of f 1000,- eigen risico (t.b.v. gezin).

GEËN ZORGEN OVER ZIEKTEKOSTEN VAN MORGEN.

In open, ongefrankeerde enveloppe zenden aan Het Noorden, antwoordnummer 1039, 9700 VK Groningen.

NAAM _____
STRAAT _____
POSTCODE _____
PLAATS _____
TELEFOON _____

Onderlinge Ziektekostenverzekering Maatschappij

Het Noorden
Hoornsediep 131 9727 GH Groningen
Telefoon 050-262858

Vakantie en Rekreatie

NOORWEGEN

Ook voor u
**HET vakantie-
programma 1983**

ALLE BOOTRESERVERINGEN VERZORGEN WIJ GRATIS

norske turist service

Zuidmolenweg 25 1069 CE Amsterdam
Tel 020-10 64 05

BON land van rust en ruimte

Naam: _____
Adres: _____
Postcode en plaats: _____

CARAVANS

Wintervoorddeel

Nieuwe caravan De Fleu type Galant 4000 Gt winteruitvoering met kachel, koelkast enz. Norm. prijs f 13.950,-. Nu tegen zeer speciale winterprijzen f 10.750,-, sla nu uw slag. Dit komt nooit meer. Autocentrum Collaris B.V. Kuyverstraat 135-143, Hoensbroek, tel. 045-246636, atd. verkoop.

Caravan-Import Feijts

voor het complete assortiment vouw- en tourcaravans. Vouwcaravans: Alpenkreuzer vanaf f 3390,-, Trigano vanaf f 3690,-, tourcaravans: Burstner, Eriba, Hobby, Intercomp, Knaus, Munsterland en IFA vanaf f 4995,-, stacaravans in diverse maten. Steeds mooie gebruikte caravans voorradig. Tevens vakkundig reparatie, onderhoud en schadebehandeling. Hoofdstraat 76, Amstelveen-Oirsbeek, 04492-1860.

Diversen

Ski-verkoop, verhuur, onderhoud, reparaties o.a. L.L. ski-touring f 84; L.L. ski Trak f 158; L.L. ski Trak racing f 254; Fischer Alpine-Mid A-ski Flair f 276; Atomic Alpine-Mid A-ski f 274; skischoen Salomon f 314; leren L.L. schoen f 59; afsluitbare ski-imperial f 68.

Ski-Sport Oprij

Kruisberg 50 a/d, Eij, Meerssen, tel. 043-643500. Open alle dagen en donderdagavond, dinsd. gesloten.

SPORT TILLEMANS, langlaufset Loipe Gilder bestaande uit non-wax ski's, Rottefella bindingen, norm 75 en stokken; als set f 125,-. Skibrillen v.a. f 7,95. Huur uw wintersportuitrusting bij Sport Tillemans: verlies geen tijd op de plaats van bestemming. Sport Tillemans, vakmanschap en service. Sportiviteit en mode vindt u bij Sport Tillemans. Topmerken als Ellesse, Klepper, Allsport etc. Wintersport te duur? Praat eens met Sport Tillemans, Rumpenerstraat 31, in Brunssum, tel. 045-252247.

reisbureau en tourwagenbedrijf

HUBERTUS-ALAD-REIZEN

Loysonstraat 55 6471 VM Eysgelshoven

De reizen zijn volledig verzorgd, inclusief excursies.

DUITSLAND		
ZÜSCHEN/ROCHSAUERLAND vertr. 9/7-31/7-13/8, 8-10 dg.	v.a. 610,-H.P.	875,-V.P.
WALDMICHELBACH/ODENWALD vertr. 2/8-9/8, 6-7 dg.	v.a. 370,-H.P.	415,-V.P.
WAGRAM/ZALSBURGERLAND vertr. 15/8-28/8-15/10, 10-12 dg.	v.a. 605,-H.P.	875,-V.P.
BAD DÜRNBERG/ZALSBURGERLAND vertr. 18/7, 12 dg.	v.a. 610,-H.P.	885,-V.P.
MÜHLBACH/ZALSBURGERLAND vertr. 25/8-3/9-18/7, 12 dg.	v.a. 605,-H.P.	785,-V.P.
MÜHLBACH/WILDSCHÖNNAU vertr. 24/8, 12 dg.	v.a. 600,-H.P.	765,-V.P.
ÖTZ/ÖTZTAL vertr. 25/8-3/9-18/8, 12 dg.	v.a. 785,-H.P.	850,-V.P.
HITZISAU/VORARLBERG vertr. 18/7-30/8, 10-12 dg.	v.a. 645,-H.P.	715,-V.P.
WENEN vertr. 17/9, 10 dg.	v.a. 795,-H.P.	885,-V.P.
ZWITSERLAND		
SARNEN/OPWALDEN vertr. 11/8-9/7-13/8, 8-10 dg.	v.a. 525,-H.P.	605,-V.P.
ITALIE		
RICCIONE/RIVIERA vertr. 14/5-28/5-2/7-10/9, 12-14 dg.	v.a. 680,-H.P.	775,-V.P.
FELDTURNIS/ZUIDTIROL vertr. 31/5-8/7-16/7-27/8, 12-14 dg.	v.a. 785,-H.P.	875,-V.P.
JOEGOSLAVIE		
OPATJAN/STRIE vertr. 25/8-16/7-30/7-24/9, 12-14 dg.	v.a. 725,-H.P.	810,-V.P.
FRANKRIJK		
PARIS vertr. 15/10, 5 dg.	395,-L.O.	

Het is ook mogelijk om alleen de busreis te boeken. Informeer vrijblijvend. Wij verzorgen ook exclusieve wintersportreizen, vraag de gratis verkrijgbare wintercatalogus. Ons kantoor is iedere werkdag geopend van 09.00 uur tot 12.00 uur en van 13.00 uur tot 18.00 uur. Ook op zaterdag.

bel 045-352871 voor de gratis reisgids

VLIEGREIZEN VANAF DÜSSELDORF

Mallorca, Ibiza, Formentera, Menorca, Costa Brava, Golf van Almeria, Costa del Sol, Costa de la Luz, Gran Canaria, Tenerife, Lanzarote, Fuerteventura, Algarve, Madeira, Golf van Sorrento, Calabrië, Sardinië, Sicilië, Adriatische Riviera, Corsica, Athene, Aegina, Mykonos, Milos, Naxos, Skiathos, West-Peloponnesus, Chalkidiki, Corfu, Kreta, Rhodos, Samos, Cyprus, Agadir, Tunesië, Djerba, Istrië, Midden-Dalmatië, Dubrovnik, Montenegro, Roemenië, Bulgarije, Sri Lanka, (Ceylon), Thailand, Kenya, Togo, St.-Lucia, Brazilië, Florida.

Reisbureau van de Burgt

Passage 5 Heerlen tel. 045-718400

BUITENLAND

Kerstvakantie aan zee
De Haan a.d. zee, België

riante appartementen, 2-6 personen vanaf f 350,- ook reserveringen 1983. Bouwmarketing Eindhoven
Tel 040-113514

La Solana
Rosas Spanje

appartementen a.d. zee (50 m), voorseizoen f 500,- per week, 2-6 pers. Voor meer info Bouwmarketing Eindhoven Tel. 040-113514, telex 51279.

NBBS Reizen

Goedkope vluchten o.a.
Malaga 447,-
New York 799,-
Los Angeles 1550,-
Colombo 1200,-
en nog honderden andere bestemmingen. Vraag om de nieuwe gratis zomerbrochure.

Ook goedkoop, betrouwbaar bussen, varen, treinen naar waar ook ter wereld.

Meer informatie en boeking: ga langs bij NBBS Maastricht, Wijkter Brugstraat 25. Tel. 043-12737, ma. 12.15-17.00 uur, of NBBS Heerlen, Dr. Poelsstraat 24, tel. 045-717733, ma.-vr. 12.15-17.00 uur en za. 9.45-14.00 uur, of bel tijdens kantooruren: NBBS Reizen, 071-145757. (Lid ANVR).

Vakantie

ST. MAARTENSZEE, N.H. bunglow bij strand, f 850,- tot f 850,8 p.wk. (juni, carnaval v.a. f 395,-) tel. 02246-3109.

SNEEUWKETTINGEN, sneeuwbanden kopen te duur? Wij hebben ze ook te huur. Autobanden Sampermans, Willemstr. 80, Heerlen, tel. 045-725910. Reserveer tijdig.

CARAVANSTALLING f 100,- incl. BTW, Ubachs Kerkrade-Vink, tel. 460252.

TOURCARAVANS te huur voor en naseizoen tegen gered. prijzen, reserveer tijdig, off. ANWB Bondsverhuur en Bovaglid. Schout Caravaning B.V. Julianastr. 5, Merkelbeek, 04492-1870.

TOURCARAVANS te huur voor en naseizoen tegen gered. prijzen, reserveer tijdig, off. ANWB Bondsverhuur en Bovaglid. Schout Caravaning B.V. Julianastr. 5, Merkelbeek, 04492-1870.

TEC CARAVANS: lichtgewicht topkwaliteit, Aero dynamisch en betaalbaar Bovaglid voor al uw onderhoud. Prijs f 470,- p.p. Tevens overdekte caravanstalling. Limburgse Caravancentrale Steenweg 12, (centrum), Sittard, tel. 04490-14612.

WINTERSKIBUS/Oostenrijk. Wekelijks vanaf 23 december t/m 18 maart 1983, vertrek vanaf Weert, Sittard, Geleen, Maastricht en Heerlen naar Tirol, Vorarlberg en Sauerland. Prijs f 140,- p.p. retour. Van Gerwen Reizen B.V. Veldhoven, tel. 040-537665.

SKIVAKANTIE: 10 dagen Tirol/Zell am Ziller, per luxe touringcar. Wekelijks vanaf 7 na 1983. Verzorging halfpersoon. Tirol in centrum. Prijs f 470,- p.p. Vele opstapplaatsen in uw omgeving. Van Gerwen Reizen B.V. Veldhoven, tel. 040-537665.

Te k. verbouwde VAKANTIEBOERDERIJ in Belgische Ardennen (Malmédy), f 85.000,-, tel. 04167-74260.

Te k. CARAVAN Bleubird bij 73 m. voortent incl. inboed. ijsk., gask., w.c. m. font. en schuurtje strom., wat. en licht. st. pl. camp. Zoetendaal (B), standpl. is vold. tot en met sept. '83. Vr.pr. f 4000,- tev. te k. speedboot m. Johnson 40 pk. b.b.motor incl. trailer, vr.pr. f 3500,- te bevr. tel. 456163.

Diversen

Café-rest. KOTA RADJA, Dautzenbergstr. 49, Heerlen. Speciale Indische kokkin. Iedere dag kunt u genieten van onze heerlijke rijsttafel.

DIE 28 GULDEN EN 50 CENT VOOR UW ANWB-LIDMAATSCHAP HAALT U ER VOLGEND JAAR DIK UIT

PROFITEER MEER.

ANWB en Wegenwacht worden vaak in één adem genoemd. Met onmiddellijk daarna de Internationale Reis- en Kredietbrief. Daardoor komen al die diensten, buitenkansen en extra's die alleen al het ANWB-lidmaatschap oplevert, enigszins in de schaduw te staan. Dat is jammer, want de ANWB heeft zoveel te bieden, dat u het lidmaatschapsgeld van f 28,50 er dik uithaalt!

AANBIEDING VAN DE MAAND.

ANWB-leden kunnen iedere maand profiteren van aantrekkelijke aanbiedingen. Nuttige en kwalitatief betrouwbare artikelen, maar ook uitgekende reizen voor een voordeel. De aanbiedingen worden steeds gepubliceerd in de Kampioen.

GRATIS ROUTEKAARTEN

Handig voor wie eropuit gaat. Gratis kaarten bij uw ANWB-kantoor met de belangrijkste routes naar uw vakantiebestemming. Maar ook de wandelroutekaart, fietsroutekaart, vaarwaterkaart en verkeersinformatiekaart.

VERNIEUWD ANWB-HANDBOEK VOOR NIEMENDAL.

Een schat aan informatie over kamperen, trips, Wegenwacht, Technische Keuringen, vakantieverzekerings, hulpverlening in het buitenland plus alle andere diensten van de ANWB. Bovendien van alles over vreemd geld, afstanden, klimaten, verkeersregels in het buitenland en allerlei andere wetenswaardigheden van vakantie-landen. Vanaf 3 januari 1983 gratis bij de ANWB-kantoren af te halen.

BON CURSUS PECH ONDERWEG.

Stuur mij nadere informatie over waar en wanneer ik de 4-avonden cursus Pech Onderweg van de ANWB kan volgen. Ik weet dat ik als ANWB-lid geen f 105,- maar slechts f 85,- betaal.

WEGENKAART CADEAU.

Aan 100 jaar ANWB zit een jubileumgeschenk vast voor de leden. Het is een uiterst waardevolle wegenkaart van de Benelux en een stuk van Duitsland, Frankrijk en Engeland. Vanaf 1 februari ligt deze kaart bij de ANWB-kantoren gratis klaar voor alle leden.

MINDER BETALEN VOOR MEER ZEKERHEID.

Een ander voorbeeld dat het loont om ANWB-lid te zijn is, dat een lid bij de meer uitgebreide keuringen van zijn auto of motor f 50,- minder betaalt dan een niet-lid. Een keuring en u heeft uw lidmaatschapsgeld er dik uit!

GRATIS BOEKJE VOOR WINTERSPORTERS

Weer zo'n extra voor ANWB-leden: het gratis boekje 'Uit en thuis in de wintersport'. Tal van tips waar iedereen die naar de sneeuw gaat wat aan heeft. Het ligt voor u klaar in uw ANWB-kantoor.

JA-COUPON.

Ja, ik wil lid worden van:

- ☐ de ANWB voor f 28,50 per jaar (+ f 7,- eenmalig inschrijfgeld)
- ☐ de ANWB en Wegenwacht voor f 67,50 per jaar (+ f 7,- eenmalig inschrijfgeld)
- ☐ de Wegenwacht voor f 39,- per jaar (+ f 7,- eenmalig inschrijfgeld - alleen mogelijk als ik al ANWB-lid ben en dat ben ik onder nummer _____

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____

U kunt u ook meteen telefonisch als lid opgeven. Bel 070-264426 (op werkdagen tussen 08.00 en 22.00 uur; in het weekend tussen 09.00 en 17.00 uur). Bovenstaand lid is aangebracht door _____

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____
Lidmaatschapsnummer: _____

Stuur mij:
☐ een waardebon van f 5,- per lidmaatschap
☐ de ANWB-kunstkalender
Stuur deze coupon in ongefrankeerde envelop naar ANWB, afdeling L+B, Antwoordnummer 10, 2500 XM Den Haag.

UIT EN THUIS MET DE ANWB.

ANWB 100

**GELD
VERBRANDT
MEN
NORMAAL
NIET**

Dit gebeurt wel dagelijks bij niet sluitende ramen.

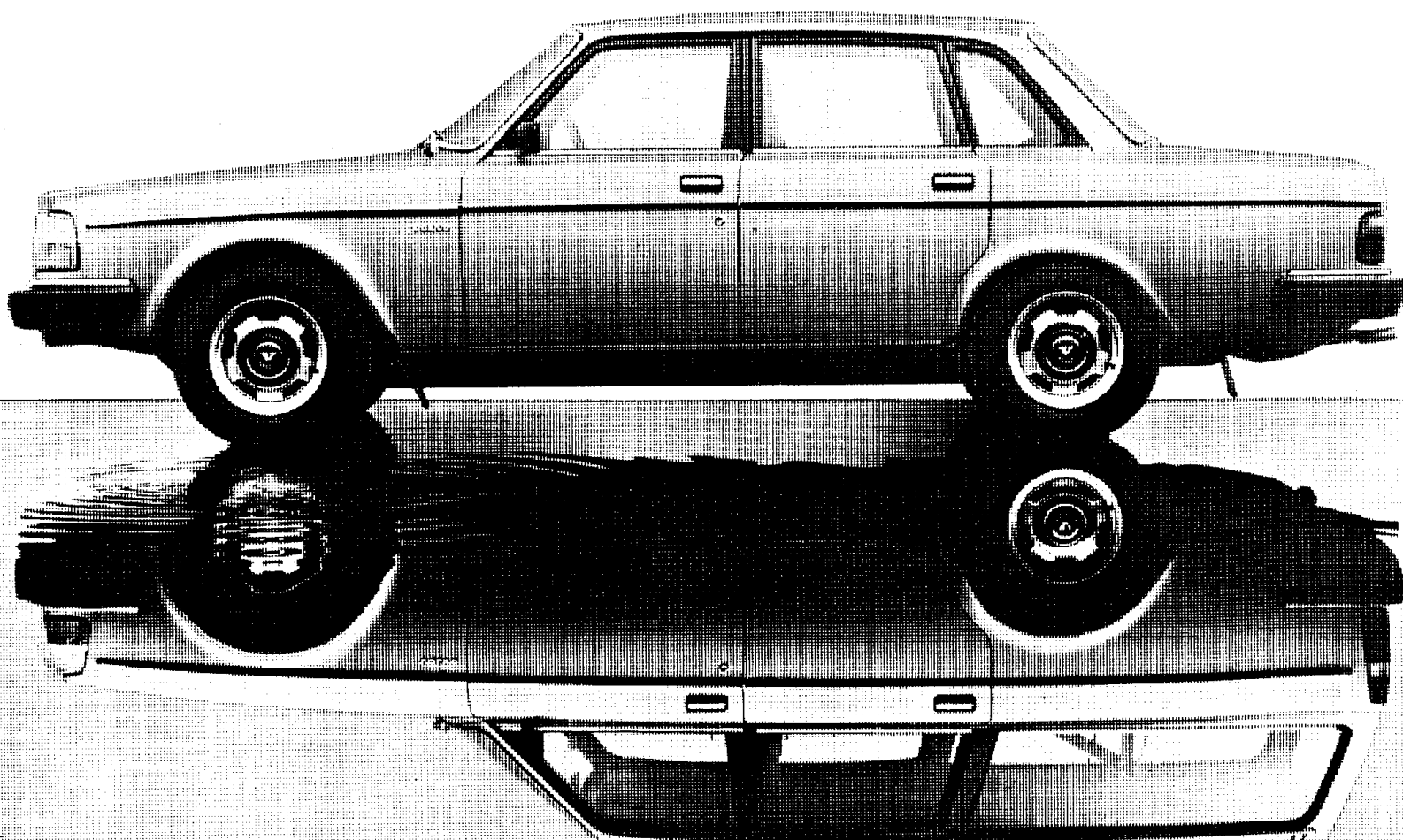
Koop daarom aluminium ramen en deuren (met thermische onderbreking) en isolatieglas bij de

**specialist
Alkubouw
Nuth BV**

Dorpstraat 7
(voorheen Kerkstraat)
045 - 241917

Showroom
geopend ma. t m
vrijd. van 9-13 en
14-18 uur.
Zaterdag van 9-14
uur.

VOLVO

Gebaseerd op een leaseperiode van 3 jaar waarin zo'n 90.000 km wordt gereden, kost het leasen van een Volvo Diesel f 1.368,- per maand.* Een opvallend gunstig bedrag. Zeker wanneer u bedenkt dat het hier niet om een vier- maar om een zescilinder gaat. Als u dan ook nog bedenkt dat in dat bedrag het comfort, de betrouwbaarheid en de stijlvolle representatie van een Volvo begrepen zijn, weet u waarom het verstandig is om met ons snel tot zaken te komen.

DE VOLVO 6-CILINDER DIESEL. ZAKELIJK VERANTWOORD MEERCOMFORT.

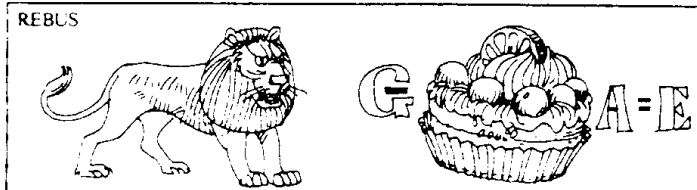
Berg en Terblijt, BIERMANS AUTOMOBIELBEDRIJF B.V., Rijksweg 24, tel. 04406-40574.
Echt, AUTOBEDRIJF GEBR. F. & H. SMEETS, Rijksweg Zuid 80, tel. 04754-1938.
Geleen, AUTOMOBIELBEDRIJF J. KALLEN B.V., Pastoor Vonckenstraat 7, tel. 04494-42719.
Hoensbroek, AUTOBEDRIJF ALBERT KLIJN, Kastanjelaan 82, tel. 045-220055.
Kerkrade-West, AUTOBEDRIJF JAC. KLIJN, Strijthagenweg 123, (ind. terrein Dentgenbach), tel. 045-458000.
Maastricht, GARAGEBEDRIJF WESLY, Malbergsingel 6, tel. 043-33225.
Oirsbeek, AUTOMOBIELMAATSCHAPPIJ CHARLES FEIJTS B.V., Provincialeweg Noord 9, tel. 04492-1314.
Roermond, NEDAM AUTOMOBIELMAATSCHAPPIJ ROERMOND B.V., Oranjelaan 802, tel. 04750-23351.
Sittard, AUTOBEDRIJF W.J. VEDERS B.V., Industriestraat 3, tel. 04490-10342.
Weert, AUTOCENTRUM WEERT B.V., Roermondseweg 38, tel. 04950-32059.

*excl. BTW

**WEET U
HOE 'N PAK
BRIEFJES VAN
DUIZEND
ER UIT ZIET ?**

**NEE?
DOE DAN MEE!**

Volgende rebussen:
8, 15 en 22 januari
in de landelijke en/of
regionale dagbladen
en in de
Avrobode/TeleVizier.

U lost de rebus op en schrijft uw oplossing op een briefkaart. Daaronder zet u een WILLEKEURIG NUMMER VAN 6 CIJFERS. Dat nummer is uw lotnummer.

Naast de gewone frankering plakt u nog f 2,- extra aan postzegels: dat is uw bijdrage aan de Stichting Klaver Vier 1983. Wilt u via de giro meespelen? Schrijf een girokaart uit met de oplossing en uw EIGEN GELUKSNUMMER. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Al wint u deze week niets, uw kaart met eigengemaakt lotnummer blijft geldig voor de televisietrekking van 22 januari. Hoofdprijs f 10.000,-, extra hoofdprijs f 25.000,- en vele andere geldprijzen. Verder maakt u kans om te worden uitgenodigd om in de studio in Almere mee te spelen in het Klaver Vier Geluksspel, dat live wordt uitgezonden via de AVRO-televisie op de zaterdagen 22 en 29 januari en 5 en 12 februari. Iedere prijswinnaar krijgt tijdig bericht. Wij betalen de kansspelbelasting.

Stuur uw briefkaart naar: Actie Klaver Vier 1983, Postbus 1028, 1300 BA Almere; uw girokaart naar gironummer 1028 t.n.v. Actie Klaver Vier 1983, Almere. Uw inzending moet uiterlijk 11 januari binnen zijn. Denkt u eraan, dat de PTT en Girodienst vooral nu tijd nodig hebben!

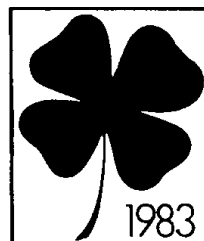
Vergoeding verleend door de Staatssecretaris van Justitie
op 24-11-'82 onder nummer LO 820.115.123.

U steunt hiermee de prachtige activiteiten van een 8-tal zeer waardevolle instellingen in Nederland.

Stichting Verkeersveiligheidsfonds / Stichting Nationaal Revalidatie Fonds / De Nederlandse Leverstichting / Stichting Blindheidsbestrijding in Ontwikkelingslanden / Jubileumstichting Rijksmuseum / Vereniging tot behoud van Molens in Nederland / Wereld Natuurfonds Nederland / Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland, samengebracht in de Stichting KLAVER VIER 1983, zullen het bijgebrachte geld op een waardevolle manier besteden.

Het bestuur van de stichting is als volgt samengesteld:
mr. A.A.M. van Agt (voorzitter), mevrouw mr. E.A. Haars (vice-voorzitter), A. van Emden (secretaris), mr. G.A. Wagner (penningmeester) en de leden J.D. Backer, ir. Th. Quené, drs. C.W. de Ruijter, mr. Pieter van Vollenhoven, dr. ir. R. van de Waal.

**Totaal prijzempot: bijna 1/2 MILJOEN gulden.
Doe dus de volgende keer weer mee!**

Stichting
Klaver
Vier
1983

FEESTELIJKE KERSTSHOW

omdat we iedereen de kans willen bieden om de
mooiste eikkollektie te komen bekijken.

**Elke zondag open
2de kerstdag open!**

Aan de grens Maaseik-
Roosteren linksaf, ringlaan
volgen tot het einde.
Vervolgens richting rechts
centrum. Wegwijzers richting
Neeroeteren volgen ± 3 km.

Openingsuren:
Maandag, woensdag,
donderdag en zaterdag van
10 tot 17 u. Dinsdag en
vrijdag van 10 tot 22 u.
Zondag van 10 tot 18 u.

Speciale kerstkondities en
openingsuren:
26 december: 2de kerstdag
open van 10 tot 18 u.
en natuurlijk gedurende de
hele kerstweek tot
eindejaarsavond 17 u.
25 december kerstdag:
gesloten

**Franco levering
in heel Nederland**

Eiken
Kwaliteits Meubelen

Kopers bieden we nu
speciale feestprijzen omdat
wij ook iets willen bijdragen
aan uw feestelijke
eindejaarsstemming!
Nu kopen is voordeliger.
Extra voordeel door de
goedkope Belgische frank

In januari starten onze nieuwe cursussen.

SPREEKVAARDIGHEID

Spreekt in het Openbaar, gespreks-
discussie- en vergadertechniek

VERKOOPKUNDE

commerciële vorming

SNELLEZEN

078-137283/130388

**INSTITUUT
RHETORICA**

Vraag een gratis uitnodiging voor een
vrijblijvende informatieavond.

Stuur mij t.z.t. een gratis en
vrijblijvende uitnodiging voor een
kennismakings- c.q. informatieavond
voor de cursus

naam:

adres:

postcode:

woonplaats:

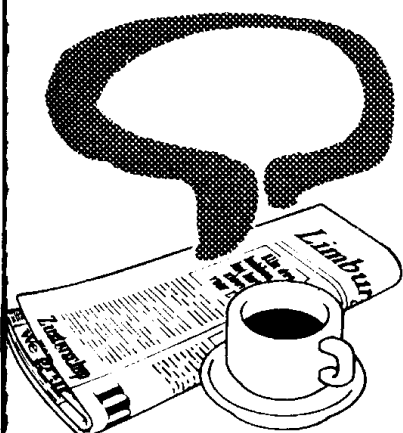
in gefrankeerde envelop zenden aan Instituut
Rhetorica, Postbus 144, 3300 AC Dordrecht.

wenmeekers meubelen
maaseik

Industrieterrein 3680 Maaseik (B) Tel. 09 32 1156.57.15

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTIE: BEN ROMIJN EN WINUS DE ROUW. CHEF-EDITIEREDACTIE: MARTIN HUPPERTZ. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. RAYONKANTOREN: 6411 EM HEERLEN, NOBELSTRAAT 12, TEL. 045-719317; 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HB HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 91, TEL. 045-218555; 6433 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENLAAN 4, TEL. 045-311719; 6466 HN SPEKHOLZERHEIDE, AKERSTRAAT 124, TEL. 045-422141

Muziek

Het blijft telefoontjes regelen over muziekkorpsen die in de uitheemse van de Oostelijke Mijnstreek de kerstnacht zullen pluisieren. Zo roeren ook de harmonie St. David uit Kunrade, de harmonie St. Joseph uit Kerendaal, de fanfare St. Lambertus uit Schinveld, fanfare Victoria uit Rimborg en fanfare St. Cecilia uit Ubachsberg hun trom en waarschijnlijk ook nog wel wat andere instrumenten.

Spel

De kindertjes van de eerste klas van de Mariaschool in Kerendaal hebben gisteren op school kerstfeest gevierd. Ze moesten ook een schimmenspel opvoeren met als thema de geboorte van de zoon van Maria. Het kindje Jezus. Jozef en Maria raaden op en er was ook een ezel er plekke. De juf had Maria de ezel raad gegeven de ezel naar niet werkelijk te bestijgen vangezien de ezel wat klein uitpallen was. Maar in het vuur van het spel en om alles zo echt mogelijk te laten lijken, klom Maria toch op de rug van de ezel met als gevolg dat het schimmenspel in elkaar zakte. Jozef sloeg zich op de knieën van het lachen en ook de toehoorders genoten duidelijk van dit onverwachte voorval.

Kerstkip

Wat is tenminste nog eens anders dan de ezel en de os, in dit geval zit er een kip en een haan onder de kerstboom en laten we eerlijk zijn, misschien hebben er wel een kip en een haan rondgelopen in die stal in Bethlehem, waar het Kind Jezus geboren werd. Die os en die ezel zijn opgevallen, die zie je ook wel bepaald over het hoofd, maar er heeft misschien ook wel een kip rondgeschard. In ieder geval staat het parman-

Herder

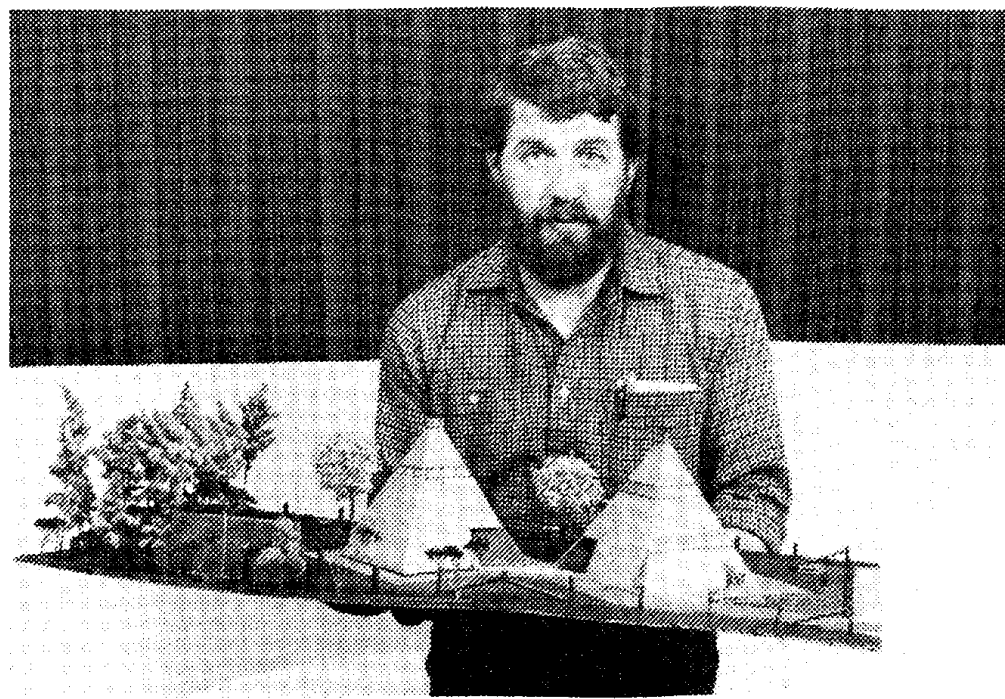
Tijdens die kerstviering zouden ook herders optreden. Uren was er gerepeteerd en ook Ivo deed daar aan mee. Hij speelde de herder alsof hij nooit anders had gedaan. Bij de generatie repetitie werd hij geschinkt en deelde daarna toeneel dat het hem lust was. Maar gisteren, toen de uitvoering voor de deur stond, weigerde hij zich te laten schinken. „Nee” zei hij resoluut, „mamma heeft mij pas in bed gedaan”.

Stal

Het wat plechtiger zal het waarschijnlijk toegaan als de KJP van Bocholtz vanavond een levende kerststal verzorgd onder de monumentale poort aan de Wilhelmijnstraat. Blok-kerstgroep 'De Houtinkjes' (hoe verrijgen ze het verzonnen) zal voor de muziek zorgen. Vanaf middag dus van half twaalf tot de nachtmis en eerste kerstdag van drie tot vier. Naast al het getoeter van muziekkorpsen (Jezus le mot) in de kerstnacht plinkt er ook gezang. Het Simpelveldse mannenkoor St. David verzorgt namelijk een kerstconcert vanavond in het klooster van de paters der H. Harten 'Op de Plaar'. Aanvang 19.00 uur.

Slot

Rest ons aan het einde van deze koffiekolom U allen heel fijne kerstdagen toe te wensen. Een witte veer, maar wel een kerst met veel muziek in de kerstnacht en dat is ook leuk.

● Heino Brüll met de maquette van de pyramides.

Goedkoper wonen in kosmisch krachtveld Kerkradenaar gaat „pyramides” bouwen

KERKRADE - Terug naar de oude Egyptenaren en de Indianen. Beeldend kunstenaar Heino Brüll gaat op de plek van zijn huidige woning, de houten kerk aan de Staatsmijnstraat 33 in Kerkrade, twee houten pyramides uit de grond stampen. Als alles naar wens verloopt slaan Heino Brüll en zijn gezin in mei hun „wig-wams” op, hetgeen een pyramide-priemur in Nederland betekent.

De Kerkradenaar raakte enkele maanden geleden tijdens een open dag in Bostel volledig in de ban van de pyramide. De wonderbaarlijke vorm, de kosmische krachten die er volgens wetenschappers in de pyramide schillen en de zeer voordelige stook- en onderhoudskosten; Brüll was op slag verliefd. Hij nam een deskundig architectenbureau in de arm, waarmee hij de plannen op papier zette en stortte zich op de ambtelijke procedures. Inmiddels heeft hij de goedkeuring van de welstandscommissie van de gemeente Kerkrade op zak en „bokst” met het

ministerie van Volkshuisvesting over een subsidie in de bouwkosten.

Te gek

„Het wordt echt helemaal te gek. Voor zestigduizend gulden staat een houten pyramidewoning er kant en klaar. Veertig jaar zit je zonder onderhoudskosten omdat hij is opgetrokken uit het speciale rode cederhout. Ik heb zelf al twaalf jaar prettige ervaringen met hout, door het wonen in dit voormalige kerkgebouw. Het houdt veel meer warmte vast dan die betonblokken, kijk maar naar de houten woningen in de poollanden. De opstelling van de pyramide precies in de lijn noord-zuid is zeer belangrijk om optimaal gebruik te maken van de lichtstroom. Voorts wordt een zonnecollectorensysteem aangebracht. Met al deze voorzieningen hoef ik volgens berekeningen slechts tien pro-

cent bij te verwarmen met een kachel of een allesbrander. Daarnaast wordt het gebouw ongeveer een meter in de grond geplaatst om daarmee aardwarmte op te vangen”, legt de beeldend kunstenaar uit.

Mummie

Al vele jaren geboeid door het paranormale, gelooft Heino Brüll dat hij met zijn vrouw en drie kinderen in de twee pyramides het 'valhalla' zal beleven. Experimenten in Amerika hebben aangetoond dat in de pyramide een krachtveld aanwezig is, dat zowel op het lichaam als op de geest inwerkt. Brüll daarover: „Het kosmisch aspect in de pyramide is enorm. Door de speciale vorm zouden zelfs kwalen als hoofdpijn verdwijnen. In het krachtveld worden alle emoties van de mens veel heviger, alles wordt 'opgeladen' en dat is het pure leven.”

Noodkreet van leden gemeenteraad Landgraaf:

„Stop ruzie tussen brandweerkorpsen”

LANDGRAAF - „Het wordt hoog tijd dat er een punt wordt gezet achter de nodeloze controverse tussen de brandweerkorpsen van Heerlen en Kerkrade. Met een regionale brandweer zouden wij niet zo'n grote problemen hebben met het bepalen van een keuze betreffende de aansluiting bij een van beide korpsen. Zonder deze controverse zijn wij er zeker van dat de veiligheid van de burger niet in het geding komt, want dan kan het dichtstbijzijnde korps naar de vuurhaard in de gemeente Landgraaf”.

Raadslid J. Zenden van de fractie Gulpers legde deze brandbom onder de activiteiten van de brandweerkorpsen Heerlen en Kerkrade tijdens de gisteravond gehouden raadsvergadering in de gemeente Landgraaf.

De vuurhaarden in de gemeente Landgraaf worden ook in de toekomst door de brandweer van Kerkrade geblust. De gemeenteraad heeft daarmee niet zonder problemen het voorstel van het dagelijks bestuur overgenomen en alternatieven als aansluiting bij de brandweer Heerlen en het opdelen van de taken tussen Heerlen en Kerkrade van de hand gewezen. Op eis van de regerende CDA-fractie wordt wel de mogelijkheid uitgediept om een vooruitgeschoven brandweerpost in de Landgraaf te stationeren. Falikant tegen het 'alleenrecht' voor Kerkrade was de grootste oppositiepartij van J. Gulpers. Woordvoerder J. Zenden bepleitte het opsplitsen van de taken over de twee bestaande korpsen. Niet alleen de volgens hem bestaande tegenstellingen moeten op korte termijn uit de weg worden geruimd. Zenden wenste met onmiddellijke ingang één alarmnummer voor de hele Oostelijke Mijnstreek. De CDA-fractie was eveneens niet mals in haar kritiek. Bij monde van raadslid K. Mulders ging men echter toch akkoord met het voorstel Kerkrade, onder de dwingend voorwaarde dat een vooruitgeschoven post binnen de eigen gemeente nauwkeurig wordt onderzocht.

De gemeente Landgraaf heeft zich gisteravond in principe bereid ver-

klaard om actief in te spelen op de personele problemen rond het opgeheven Stadsgeest. Zodra een vacature binnen de gemeente moet worden opgevuld zal Landgraaf in eerste instantie kijken naar de 25 personeelsleden die waarschijnlijk zonder baan komen te zitten.

Jongens bekenen overval

HEERLEN - De twee achttienjarige jongens die gisteren werden gearresteerd op verdenking van het plegen van een overval op een PTT-agentschap aan de Schaesbergerweg in Heerlen, hebben de overval bekend. Het tweetal is gisteravond nog voorgeleid aan de officier van justitie.

Feestelijk trio...

HEERLEN - Daar hebben we ze alledrie op een rijtje. De kerstman, sinterklaas en de paashaas. Gisteravond waren ze te zien in de etalage van boekhandel Feyen in Heerlen. Deze drie aan bepaalde tijden van het jaar gebonden figuren zie je over het algemeen niet zo vaak bij elkaar. Zo te zien kunnen ze echter goed met elkaar opschieten. Toen onze fotograaf in actie kwam, zaten ze in ieder geval gezellig een potje „Mens-erger-je niet” te spelen.

(ADVERTENTIE)

Zondag 26 december 2e kerstdag
GROTE OVERDEKTE LUKSE MARKT
te Valkenburg van 11.00 tot 19.00 uur
op de Europacamping aan de Cauberg.
Duizend en een artikelen, diverse attracties en oude ambachten.
AMUSEMENT MET HET ORKEST „SMASH”
EN DE ZANGER „FRANK W”
Een volksgebeuren voor iedereen!

● Gheer Haeren bij zijn „protest-kar”

Tegen verkoop gemeentehuis Hoensbroek

Opvallend protest van Gheer Haeren

HOENSBROEK - „Nou wordt het me toch te gek” zegt de 67-jarige Gheer Haeren, „nu willen ze ook nog het gemeentehuis van Hoensbroek gaan verkopen. Ze plukken Hoensbroek helemaal kaal. Ik doe een beroep op de burgemeester en de wethouders van Heerlen om het gebouw niet te verkopen, maar als volwaardig gemeentehuis te laten staan”.

Haeren kent Hoensbroek bijzonder goed en omgekeerd weet heel Hoensbroek wie Gheer Haeren is.

Gisteren stond hij met protestborden op het pleintje bij de kruising Hoofdstraat-Amsterraderweg in het voetgangersdomein van Hoensbroek. Haeren heeft gemakshalve dat pleintje maar naar zichzelf genoemd.

Kar

Met een kar, daarop enkele schoolborden met de grieven van Haeren, geeft hij - ondanks de kou - gehoor aan zijn gevoelens dat het tijd is om zijn stem te verheffen. „De mensen die hier voorbij komen geven me gelijk. Ik heb ook gelijk en ik weet zeker dat het recht zal zegevieren”. En dat laatste staat dan ook op een groot bord. Als het vandaag niet al te slecht weer is staat Gheer Haeren weer op „zijn” pleintje te protesteren.

Dief gepakt

BRUNSSUM - Wederom is ingebroken in de Openbare Lagere School aan de Trichterweg in Treebeek. Uit het gebouw werden twee videorecorders meegenomen met een waarde van elk 3500 gulden. Toen het alarm overging nam de dader de benen. In de buurt van het schoolgebouw werd een personenauto gezien die later door de politie bij een woning te Brunssum werd aangetroffen. Tijdens een huiszoeking werden de twee video-recorders gevonden en de 25-jarige J. Q. aangehouden.

Dokter Rutgers draagt praktijk in 1983 over

BRUNSSUM - Dokter Rutgers, de longspecialist van het Brunssumse St. Gregoriusziekenhuis zal in de loop van 1983 zijn partijkijk overdragen aan een andere dokter.

500 gulden boete voor vernielingen

SIMPELVELD - De Maastrichtse politierechter heeft de 26-jarige J. L. uit Simpelveld een boete opgelegd van 500 gulden. Na ettelijke pilsjes genuttigd te hebben vernielde de Simpelvelenaar de toegangsdeur van een sigarenwinkel in zijn woonplaats. Hij ontvreemde uit de zaak een aantal asbakken en aanstekers.

Binnensporten in Simpelveld duurder uit

SIMPELVELD - De tarieven voor binnensportaccommodaties in Simpelveld worden volgend jaar duurder. De gemeente denkt aan een verhoging met 12,7 procent. Dat staat in de gemeentebegroting voor 1983 die de gemeente heeft opgesteld. Het budget voor de subsidiëring wordt gehandhaafd op het peil van 1982, dat betekent dus dat Simpelveldse verenigingen en instellingen voorlopig nog niet hoeven in te leveren. Als er een nieuwe subsidieverordening komt, zullen de bedragen worden aangepast. De begroting 1983 sluit met een saldo onvoorzien van ruim 60.000 gulden. Een bedrag van meer dan een half miljoen is gereserveerd voor investeringen. Verder kan uit de begroting worden opgemaakt, dat in 1982 in Simpelveld 479 inwoners in het bestand sociale voorzieningen werden opgenomen, dat 390 inwoners huursubsidie ontvingen en 430 inwoners een eenmalige uitkering. De gemeenteraad zal de begroting behandelen in de vergaderingen van 29 januari en 11 februari.

Dokterstas gestolen

HEERLEN - Gistermiddag is uit een auto die geparkeerd stond aan de Honigmanstraat in Heerlen een dokterstas gestolen. In de tas zitten medicamenten die bij ondeskundig gebruik gevaar kunnen opleveren voor de gezondheid. Het betreft hier Vallum, Mogadon en Fortral. De politie zoekt personen die de tas vinden, deze af te geven bij het politiebureau te Heerlen.

Fikse buit bij inbraak

HEERLEN - Niet alleen 2300 gulden maar ook nog een hoeveelheid sieraden is gestolen uit een huis aan de Van der Scheurstraat in Heerlen. De diefstal moet woensdag tussen zes en 's nachts half twee gepleegd zijn. Er werd zo'n ravage aangericht in de woning, dat de eigenaar gisteren nog niet kon zeggen welke eigendommen nu precies verdwenen waren.

(ADVERTENTIE)

oudejaarsavond

SYLVESTER-PARTY

Het jaar 1982, tevens het eerste lustrum-jaar van Hotel Maastricht, gaan wij op grandioze wijze sluiten: terwijl U geniet van een warm/koud lopend buffet zingt voor U LORI SPEE en speelt voor U de Big Band van Willy Schobben tot in de kleine uurtjes. Aanvang: 20.30 uur.

Nadere inf. of reserv. Hotel Maastricht, de Ruiters 1, Maastricht, Tel. (043) 54171

HOTEL MAASTRICHT

(ADVERTENTIE)

Wij wensen U allen prettige kerstdagen en voorspoedig 1983

RENAULT DEALERBEDRIJVEN

Heerlen Venlo Horst

Atro RENAULT

PROFICIAT JOEP

Met het zien
van Abraham
24 december 1982
Adrie

ASCONA 19 N luxe, 4-drs.
op gas '79, Ascona 16 S
4-drs., autom. '78, Ascona
16 N '77, Renault 4 TL '80,
Kadett '74, '78, '79, Auto-
mobielbedrijf J. Denne-
man, Raadhuisstraat 107,
Hulsberg.

Te k v.d. liefhebber CA-
MARO SS 8 cyl., aut., bj.
72, 12-gst. m. gas, t.e.a.b.
inruil mog. Ma-vr. na
17.00 uur Bernhardlaan
15, St-Odiliënberg, nabij
Roermond.

Op dinsdag 28 december hopen
onze ouders

J.D. Koot en B. Bouwer

hun 50-jarig huwelijksfeest te vieren.

Receptie in café Het Kaar,
Stationsstraat 126, Beek,
van 18.30 tot 20.00 uur.

Beek, Rooseveltlaan 21.

Op maandag 27 december a.s. hopen

J. Baan

H.E. Baan-van Dis

hun 60-jarig huwelijksfeest te herdenken.
Er zal een dankdienst gehouden worden
om 14.30 uur in de Hervormde Kerk,
Tempelplein te Heerlen.
De receptie wordt gehouden in het Grand
Hotel, Groene Boord 24 te Heerlen van
16.00 tot 18.00 uur.

Heerlen, december 1982

Schaesbergerweg 25

Wij zijn verheugd u het 50-jarig huwelijksfeest te mogen
aankondigen van onze geliefde ouders en grootou-
ders

W. Hoogeboom en

D. Hoogeboom- Pebesma

God heeft hen, te midden van ons, op hun levens-
weg gesterkt en geleid.
Wij willen u graag gelegenheid geven hen geluk te
wensen. Een receptie wordt gehouden op woens-
dag 29 december a.s. van 16.00 tot 17.30 uur in het
Feuighuis onder de Gereformeerde kerk, Ds. Bou-
mastraat te Treebeek-Brunssum.

Zij wonen: Kruisberghof 37, 6444 CW Brunssum
Hun dankbare kinderen,
kleinkinderen en
achterkleinkind

Al wat gij gedaan hebt voor een dezer
geringen van mijn broeders, hebt gij
voor mij gedaan. Mt. 25,40

Erg onverwacht moesten we vandaag afscheid
nemen van onze zoon, broer, oom en medebro-
der

broeder Sebastianus s.c.j. Johannes Hubertus van Buggenum

Op 13 mei 1932 te Swalmen geboren werd hij op 19
maart 1955 door zijn eerste professie lid van onze
eucharistische gemeenschap. We verliezen in hem een
hartelijk en toegewijd mens.

Maandag, 27 december, zullen we om 11.00 uur in
de kapel van ons klooster met een plechtige eucha-
ristieviering afscheid nemen van broeder Bas en
God danken voor al het goede dat we met hem
mochten delen. Daarna leggen wij hem op ons
kloosterkerkhof te ruste.

Namens zijn familie
en medebroeders,
Wed. M. van Buggenum-Clumpkens
broers en zusters
neven en nichten
A. van der Wel d.c.j.
rechter

Huize Sint Joseph
Cadix en Keer,
22 december 1982

Corr.adres:
H. van Buggenum-van Munster
Rietweg 28,
6071 BJ Swalmen.

Diep bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor
het wat zij voor ons geweest is, berichten wij u, dat God
haar heeft genomen, in het De Weverziekenhuis
te Heerlen, mijn lieve en zorgzame moeder,
schoonmoeder, onze grootmoeder, overgrootmoe-
der, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Josepha Pelzer

weduwe van
Carl Buchard Herzberg

Zij overleed na een geduldig gedragen lijden, op de
leeftijd van 81 jaar na voorzien te zijn van het h. sa-
crament der zieken.

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Nieuwenhagen: M.E. Beukhof-Hersberg
W. Beukhof
Kinderen en kleinkinderen
Familie Pelzer
Familie Hersberg

Schaesberg, 22 december 1982

Op de Heugden 100
Corr. adres:
Oranje Nassaustraat 25, 6391 JH Nieuwenhagen

Wij nodigen u uit samen met ons de h. eucharistie-
viering gevolgd door begraving bij te wonen op
vrijdag 28 december a.s. om 11.00 uur in de paro-
chiekerk van Maria Hulp der Christenen te Nieu-
wenhagen.

Bijeenkomst bij de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er
geen condoleren.

Moeder wordt bijzonder herdacht in de avondmis
van maandag 27 december om 19.00 uur in voor-
noemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de Chapelle Ar-
dente van begrafenisonderneming Martie Linde-
man, Raadhuisstraat 32 te Nieuwenhagen, dage-
lijks van 10.30 tot 18.45 uur. Eerste kerstdag is geen
bezoekdag.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, ge-
lieven deze annonce als zodanig te willen beschou-
wen.

Met groot verdriet geven wij kennis, dat op 67-jarige leeftijd van ons is
heengegaan, na voorzien te zijn van de h. sacramenten der zieken, mijn
lieve en zorgzame vrouw, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Bertha Heunen

echtgenote van
Zef Raets

Brunssum: G.J. Raets
Familie Heunen
Familie Raets

6442 BG Brunssum, 23 december 1982
Sammelweisstraat 11

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 28 dec. a.s.
om 10.30 uur in de St. Jozefkerk op de Egge te Brunssum, waarna de be-
grafenis op de algemene begraafplaats aan de Merkelbeekstraat zal
plaatsvinden.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Maandag zal tijdens de avondmis van 19.00 uur de overledene worden
herdacht in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van het ziekenhuis
te Brunssum, bezoek van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als
zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Met diepe droefheid, maar in grote dankbaarheid voor hetgeen hij voor
ons heeft betekend, geven wij u kennis, dat heden vrij overvacht van ons
is heengegaan, mijn dierbare man, onze goede vader, schoonvader, opa,
schoonbroer, oom en neef

Jozef Zweiphenning

echtgenoot van

Maria Louisa Gerarda Genders

Voorzien van de H. Sacramenten overleed hij in de leeftijd van 74 jaar.

Schinnen: M. Zweiphenning-Genders
Wijnandsrade: M. Mulken-Zweiphenning
Jan Mulken
Peter, Eddie
Hulsberg: Jetty Speetjens-Zweiphenning
Wiel Speetjens
Michel, Roger
Familie Zweiphenning
Familie Genders

6365 EJ Schinnen, 23 december 1982
Nagelbeek 61

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begraving, zal gehouden
worden op maandag 27 december om 11.00 uur in de dekenale kerk H.
Dionysius te Schinnen.

Samenkomst in de kerk.

Overtuigd zijnde van Uw medeleven is er geen condoleren.

In de H. Mis van zondag om 09.45 uur zal de dierbare overledene bijzonder
herdacht worden in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in de Rouwkapel van het ziekenhuis „de
Goddelijke Voorzienigheid“ te Sittard.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook
bedroefd om het schied, berichten wij u, dat God heden tot Zich gene-
men heeft, voorzien van de H. Sacramenten der zieken, in de leeftijd van
74 jaar, mijn lieve en zorgzame vrouw, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Schnackers

weduwe van

Pieter Arnold Kleinen

Wij vragen een aardschuldig gebed voor haar zielerust.

De bedroefde familie:
Kerkrade: Wed. A. Kleinen-Eitzen
No. Mariëtta, Annie en Chris
Kerkrade: W. Kleinen
A.M. Kleinen-Pelzer
Jacqueline en Jos
W.G.M. Kleinen
K.J. Kleinen-Pelzer
André en Jenny
Fam. Schnackers
Fam. Kleinen

6462 AD Kerkrade, 22 december 1982
Bleijerheiderstraat 39

De plechtige uitvaartdienst zal plaats vinden op dinsdag 28 december a.s.
om 11.30 uur in de parochiekerk van de H. Maria Goretti te Kerkrade-Nul-
land, waarna begraving op de r.k. begraafplaats Kerkrade-Centrum.

Bijeenkomst in de voornoemde kerk. Voor vervoer is gezorgd.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Maandag 27 december a.s. tijdens de avondmis van 19.00 uur in bovenge-
noemde kerk, zal moeder bijzonder worden herdacht.

Moeder ligt opgebaard in de rouwkapel van het St. Jozefziekenhuis te
Kerkrade. Bezoekuren van 17.00 tot 18.00 uur.

Zij, die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze
annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

In de liefde en vrede van Christus is heden van ons heengegaan mijn
dierbare echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, grootvader,
broer, zwager, oom en neef

Peter Joseph Franken

begiftigd met de eremedaille in goud verbonden aan
de Orde van Oranje Nassau
oud-chef OVS Laura-Julia
ere-voorzitter RKVV Waubach
echtgenoot van

Maria Mathilde Elizabeth Quaedflieg

Hij overleed, voorzien van de laatste h.h. sacramenten, in de ouderdom
van 75 jaar, in het De Weverziekenhuis te Heerlen.

In dankbare herinnering

Waubach: M.M.E. Franken-Quaedflieg
Eygelschoven: M. Handels-Franken
W. Handels
Eindhoven: J. Franken
A. Franken-Kruysen
Hilde en Hanneke
Pater Fr. Franken SMM
Wenge (Zaire): M. Steinen-Franken
H. Steinen
Misja en Jesse
Familie Franken
Familie Quaedflieg

6381 SL Waubach, 22 december 1982
Burg. Beckersstraat 1

Wij nodigen u uit samen met ons de h. eucharistieviering, gevolgd door de
begraving, bij te wonen op maandag 27 december a.s. om 10.30 uur in de
St. Jozefkerk te Waubach.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schrift-
elijke condoleren.

Rozenkransgebed zondag 26 december om 17.15 uur in voornoemde kerk,
aansluitend avondmis waarin de overledene bijzonder wordt herdacht.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het plotselinge
overlijden van onze ere-voorzitter de heer

J. Franken

Zijn nagedachtenis zal steeds bij ons blijven voortleven.

Bestuur en leden RKVV Waubach

Met droefheid vernamen wij het onverwachte overlijden van ons lid en
medewerker, de heer

J. Franken

Met grote dankbaarheid zullen wij hem blijven gedenken.

Supportersveren. RKVV Waubach

Met grote verslagenheid geven wij kennis van het
plotseling overlijden, tengevolge van een noodlot-
tig ongeval in Idstein (Duitsland) van onze geliefde
dochter, zus en verloofde

Monique Meisters

in de leeftijd van 19 jaar.

Roermond: P.J. Meisters
M.A.G. Meisters-Stijfs
Tegelen: Fanny en Charl
Bogliaco (It.): Andrea
Familie Meisters
Familie Giacomini

22 december 1982

Kasteel Aldenghoorstraat 11, 6043 XH Roermond
De H. Eucharistieviering zal worden gehouden op
maandag 27 december om 11.30 uur in de St. Tho-
maskerk (Donderberg) te Roermond, waarna de
crematie zal plaats hebben te Heerlen om 13.30 uur.

2e Kerstdag tijdens de H. Mis van 10.30 uur wordt
voor Monique gebeden.

Schriftelijk condoleren vanaf 11.00 uur in de kerk.

OVERLEDEN

† Michel Dorlo, echtgenoot van Riny Ensink,
oud 62 jaar, 6216 VG Maastricht, Potteriestraat
56c. De uitvaartdienst is heden 24 december om
12.00 uur in de parochiekerk van Christus Hemel-
vaart te Potteberg-Maastricht.

† Marie Lardinois, echtgenote van wijlen Jo
Hajien, oud 74 jaar, Maastricht, Tongersestraat
20, Huize Molenhof. Corr.adres Meerseenerweg
108a, Maastricht. De uitvaartdienst is heden 24 de-
cember om 10.00 uur in de parochiekerk van St.
Martinus te Wijk-Maastricht.

† Magdalena Derave, weduwe van Joseph Heij-
nen, oud 84 jaar, 6214 RB Maastricht, Proosdi-
weg 120. De uitvaartdienst is heden 24 december
om 14.30 uur in de parochiekerk van St-Theresia,
Via Regia, Maastricht.

Enige en algemene kennisgeving

Bedroefd om haar heengaan, maar dankbaar voor
hetgeen zij voor ons betekend heeft, geven wij ken-
nis van het overlijden, na een kortstondige ziekte,
in de leeftijd van ruim 85 jaar, van onze lieve moe-
der, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder,
weduwe van

Jeltje Klok

weduwe van

Roelof Kremer

In dankbare herinnering

Emmeloord: H. Kremer
Hoensbroek: R. Kremer-Lohelde
A. Kremer
L. Kremer-Bulle
Hoensbroek: A. Kempermann-Kremer
Nuth: A. Luijbrechts-Kremer
Hoensbroek: J. Kremer
A. Kremer-Rozenthaler
en al haar kleinkinderen
en achterkleinkinderen

Hoensbroek, 22 december 1982

Markgravenstraat 18

De crematie zal plaatsvinden heden vrijdag 24 de-
cember om 14.00 uur in de aula van het cremato-
rium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst aan het rouwuis Markgravenstraat
18 te Hoensbroek, vanwaar vertrek naar voor-
noemd crematorium om 13.25 uur.

Voor vervoer is gezorgd.

Vanaf 1-1-83 bij fysiotherapie Horsch,
Akerstraat 63, Heerlen, tel.
045-714708 ook

acupunctuur

tevens Groendalstr. 21, Limbricht
Tel. 04498-53432
beh. vlogs. afspr., ma.-wo.-vr.

Auto's en motoren

UITLAAT kapot?
naar Auto Sport
snelle service. Sche-
175 Heerlen, tel.
725507. Dealer orig.
x-uitlaten.

Te k. CITROËN 2000 CX
75, Renault R 11 TL 77
Fiat Cobbenhagenstr. 29,
Kerkrade.

Te k. BMW R 60, 1
Bwd. '67, inruil mog.
0444-46074.

Enige en algemene kennisgeving

Dankbaar voor het vele goede dat hij ons tij-
den zijn leven heeft gegeven, hebben wij gemeen te
verzoeken u, met ons medeleven, mijn lieve vader,
onze goede vader en schoonvader, opa, broer, z-
ger, oom en neef

Paul Vos

echtgenoot van

Mieke Kirchheim

Hij werd 70 jaar.

Brunssum: M.B. Vos-Kirchheim

Brunssum: Otte en Ferdie Kirchheim

Brunssum: Jan en Grada Vos-Theunissen

Belinda

Familie Vos

Familie Kirchheim

6443 VC Brunssum, 23 december 1982

Beekstraat 10

De crematieplechtigheid zal plaats vinden op
dag 28 december a.s. om 13.30 uur in het cremato-
rium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in het crematorium om 13.15 uur
waar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene is opgebaard in de rouw-
kapel van het ziekenhuis te Brunssum, bezoek
17.30 tot 18.30 uur.

UITVAARTCENTRUM V.H. CROMBACH

DR. POELSSTRAAT 26
HEERLEN
TELEFOON 045-714427

Uiterst moderne opbaar- en
ontvangstruimte. Meer
piëteitvolle verzorging van
begravingen en crematies in
binnen- en buitenland.

Wij zijn gerechtigd om
uitvaarten van leden der
DELA te verzorgen.

J.S. Post - gediplomeerde
uitvaartverzorgers

DAG EN NACHT BEREIKBAAR

BELANGENVERENIGING

BEROEPS RIJSCHOOL ONDERNEMERS

WENSEN ALLE LEERLINGEN, OUD-LEERLINGEN,
FAMILIE, VRIENDEN EN BEKENDEN

PRETTIGE KERSTDAGEN EN EEN VOORSPOEDIG 1983 Leyten-Brunssum/Ingenbleek-Brunssum

Brunssum: Leyten, Ingenbleek; Heerlen: Hanny, Nelis, Scheijen, Dorenberg;
Kerkrade: Den Doop, De Langen, Hillebrand, Zoet; Hoensbroek: Schulz;
Landgraaf: Cremers; Simpelveld: Winthagen; Vaals: Simons; Voerendaal:
Kokkekoran.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van belangstelling die wij
mochten ondervinden bij het overlijden en de cre-
matie van mijn dierbare man

Sey Jacob Jongschaap

betuigen wij onze oprechte dank.
Ook dank aan ds. Broeder.

Mevr. C. Jongschaap-v.d. Poel
en familie

Heerleheide, december 1982

Cookstraat 143

Het bestuur van de SUPPORTERSCLUB KOLONIA

wenst al haar leden en huisgenoten, het
bestuur en leden van de V.V. KOLONIA,
alle supporters, donateurs en begunstigers
PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN
VOORSPOEDIG 1983

PERSONEEL OP DE VLUCHT OVERVALLERS TRAPTEN RUIT KANTOOR IN

• Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT - De overvallers, onherkenbaar doordat zij een motorhelm over het hoofd hadden, mochten de operatie op het hulpkantoor in Wyck goed hebben voorbereid.

In de zijgevel van het op een hoek van de Stationstraat gelegen kantoor trapt men een ruit in. Daar bevonden zij in de personeelsruimte waar de kantoorkluis zich buiten de beveiligde feitelijke kantoorkluis bevindt. De eveneens tot en met beveiligde kluis troffen beide mannen, waarvan een met een revolver was gewapend, op dat moment geopend aan. Daar lag het geld voor hen als ware voor het grijpen.

Bij de confrontatie met de beide geklede mannen, waarbij de dreiging met een vuurwapen weinig twijfels over hun bedoeling overliet, vluchtte het totaal overrompelde personeel het kantoor uit. Een employé, die zich achter een pilaar trachtte te verschuilen, werd gedwongen geknielt te gaan zitten.

De overvallers, die geen woord hebben uitgebracht, maakten zich meester van de drie geldcassettes en verlieten schielijk het kantoor via de ruit, die zij even tevoren hadden ingetrapt. In de Lage Barakken, een zijstraat van de Stationstraat, verdwenen zij in een vrijwel nieuw Volkswagenbusje, dat dinsdag in Utrecht werd gestolen. Met het busje reden ze slechts enkele straten verder. Nabij de Wilhelminabrug stapten ze over in een personenauto om spoorloos te verdwijnen.

De Maastrichtse gemeente politie heeft een uitgebreid onderzoek ingesteld. Daarbij is inmiddels twijfel gerezen over de vraag of de overvallers inderdaad zijn weggevlucht in een rode Alfa Romeo, zoals aanvankelijk werd gedacht. De Maastrichtse politie verzoekt degenen, die beide vluchtauto's hebben gezien, zich met haar in verbinding te stellen. Tel. 043-844444.

Van Stichting Limburgs Kunstbezit Maastricht krijgt kunstwerk cadeau

MAASTRICHT - De Stichting Limburgs Kunstbezit heeft het plan opgevat om met behulp van sponsors (bedrijven) aan gemeenten in Limburg regelmatig kunstwerken met een publieke functie te schenken. Dat heeft de voorzitter van de Stichting, mr. R. Van den Biggelaar, gistermiddag meegedeeld toen hij aan het gemeentebestuur van Maastricht een beeldhouwwerk aanbood.

Het geschenk was een levensgroot bronzen paard van beeldhouwer Arthur Sproncken uit Beek. Het heeft een plaats gekregen voor het Bonifantien museum. Volgend jaar hoopt de Stichting Limburgs Kunstbezit een kunstwerk te schenken aan Heerlen.

Schaesbergenaar gepromoveerd

VOERENDAAL - Drs. J. Maussen uit Voerendaal is aan de Rijksuniversiteit Leiden gepromoveerd tot doctor in de geneeskunde op het proefschrift „over de behandeling van de Epiphyskiositis Capitis Femoris”. Drs. Maussen (39), een geboren Schaesbergenaar, volgde zijn artsstudie aan de universiteit, waaraan hij thans is gepromoveerd.

door joep dohmen

VALKENBURG AAN DE GEUL - Het elfde internationale congres voor carboonspecialisten wordt in 1987 in het Valkenburgse centrum Cocarde gehouden. Hiertoe heeft een internationale groep van geologen besloten tijdens een werkvergadering in Madrid. De komst van dit wereldcongres heeft, volgens de promotor van Centrum Cocarde Erro Versnel, een economisch uitstralingsgevoel van vele miljoenen gulden.

Na een voorstudie door een internationale werkgroep blijkt Valkenburg aan de Geul qua ligging, prijs, accommodatie en faciliteiten als centrale congresregio uitermate geschikt. Dit mede gezien het groot aantal excursies die plaats zullen

Miljoenencongres naar Valkenburg

vinden tijdens het congres. Om deze reden heeft de werkgroep onlangs tijdens de bijeenkomst in Madrid het voorstel gedaan om het carbooncongres in 1987 in de Euregio te houden, met als centrale locatie Valkenburg.

Heerlen

Het initiatief is positief ontvangen en overgenomen door het hoofd van het Geologisch bureau in Heerlen, dr. T. H. Krans, die tevens verklaart

de dat de Rijksgeologische Dienst bereid is om dit congres in samenwerking met de internationale carboonspecialisten en Centrum Cocarde te organiseren.

Het wereldcongres van carboonspecialisten wordt een keer in de vier jaar gehouden. Het eerste congres vond plaats in Heerlen, in 1927. Hierna groeide de betekenis van het congres en voor het laatst werd het congres georganiseerd in de Amerikaanse stad Washington. Volgend

jaar vergaderen de specialisten in Madrid.

Positief

„De komst van het congres zorgt tevens voor een bijzonder positief effect op onze regio. De deelnemers die vanuit verschillende landen van de wereld naar ons toe komen laten miljoenen gulden achter. Het uitstralingsgevoel zal ook in Heerlen en Kerkrade te merken zijn. Naar die plaatsen worden verschillende excursies georganiseerd. De naar schatting 650 deelnemers blijven een drietal weken. Wetende dat een buitenlandse congresganger gemiddeld 350 gulden per dag uitgeeft betekent dit een enorme financiële injectie voor onze streek. En dat is bijzonder te noemen in deze tijd”, aldus Cocarde-promotor Erro Versnel.

Directeur Efteling protesteert tegen pretpark Terworm

„Geen concurrentie met overheidsgelden”

door martin huppertz

KAATSHEUVEL - De plannen voor de bouw van een immens recreatie- en pretpark in de buurt van Heerlen zijn gepresenteerd. Plannen waarvan de ontwerpers zeggen, dat zo'n pretpark in heel Europa niet te vinden zal zijn. Plannen ook waarvan lokale en provinciale overheid zeggen dat ze een waardevolle impuls voor de werkgelegenheid zullen zijn.

Die plannen worden door de exploitanten van de reeds langer bestaande recreatieparken in Nederland met zorg en wantrouwen gevolgd. Wordvoerder van elf grote pretparken in Nederland is de heer H.J. ten Bruggencate, directeur van de Efteling in Kaatsheuvel. Hij heeft zijn bedenkingen tegen de pretparkplannen in Terworm bij Heerlen. En niet alleen omdat er een grote concurrentie bij komt.

„Wij zien die plannen met zorg tegemoet”, zegt Ten Bruggencate. „Zorg natuurlijk omdat een nieuw themapark ongetwijfeld van invloed zal zijn op het bezoek aan bestaande attracties en dat daardoor aan de wortels van ons bestaan zal worden geknaagd. Maar zorg vooral omdat de bestaande parken concurreren zullen worden met geld van de overheid”.

Want uit de tot nu toe bekende financiële opzet van het pretpark Terworm is het de exploitanten van de particuliere parken wel duidelijk, dat Terworm alleen maar gesticht kan worden met een flinke portie overheidsgeld. „Dat is behoorlijk oneerlijke concurrentie en daar hebben wij grote moeite mee”, zegt Ten Bruggencate.

Werkgelegenheid

De belangrijke impuls voor de werkgelegenheid wordt vooral door de overheid als argument gebruikt om het pretpark in het kwetsbare natuurgebied Terworm gesitueerd te krijgen. In het door de toekomstige eigenaarsgroep gepresenteerde rapport, dat is opgesteld in opdracht van het provinciaal bestuur, wordt bevestigd dat het pretpark Terworm vanaf de opening, op jaarbasis omgerekend, werk zal gaan bieden aan 970 mensen. Daarbij zullen 250 full-time banen zijn, zo wordt beloofd.

Deze werkgelegenheidscijfers noemt Ten Bruggencate sterk overdreven. „Pak de situatie in de Efteling. Wij trekken 1,7 miljoen bezoekers, tegen 2,3 miljoen geraamde

bezoekers in het themapark Heerlen. In manjaren omgerekend bieden wij werk aan 330 personen. In vaste dienst het hele jaar door hebben wij 101 mensen. En dat is rijkelijk veel voor een recreatiepark omdat de Efteling een sterke en flink bemande afdeling ontwerp en vormgeving heeft. Ik betwijfel of andere parken van vergelijkbare omvang zoveel mensen in vaste dienst hebben”.

Naast werkgelegenheid wordt ook het uitstralingsgevoel op de regio een argument genoemd om het Amerikaanse pretpark nabij Heerlen gevestigd te krijgen. De middestand van Heerlen gaat profiteren van het pretpark, heet het.

Nu is Kaatsheuvel, waar de Efteling erg dicht in de buurt ligt, niet helemaal vergelijkbaar met Heerlen, maar het is toch een flinke plaats. De winkels en horecabedrijven in Kaatsheuvel merken echter maar weinig van de aanwezigheid van de Efteling. Ten Bruggencate: „De mensen komen voor een dagbezoek aan het Efteling. Daarna gaat men niet gauw meer nog ergens anders naar toe. Het zijn hooguit de benzinestations die wat profiteren, de winkels zeker niet. En de gemeente die 800.000 gulden toeristenbelasting krijgt”.

Besteding

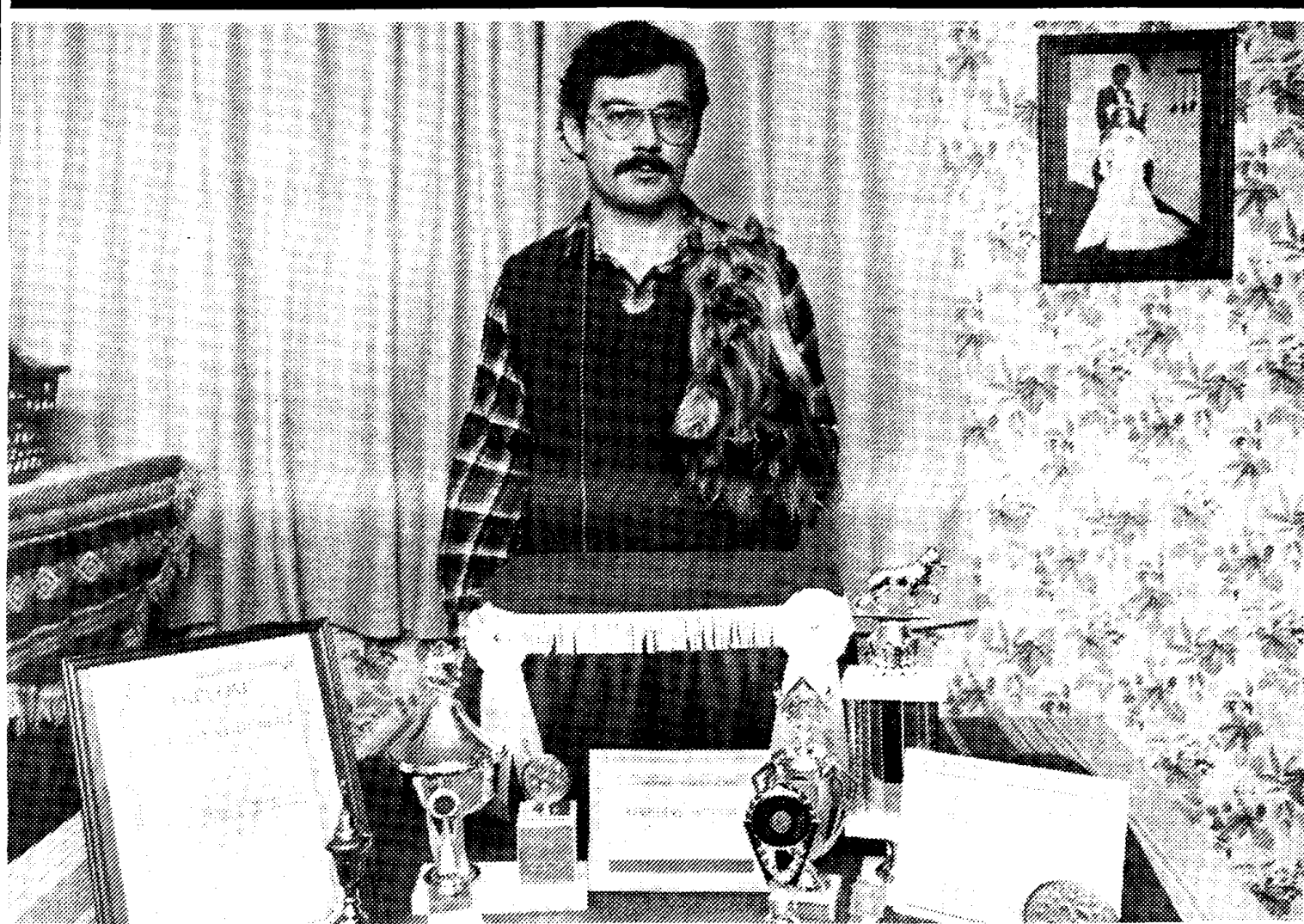
En dan de entreprijs en wat de bezoeker daarnaast nog gaat besteden. Vuistregel bij pretparkexploitanten is dat hetzelfde bedrag van de entreprijs nog eens aan eten en drinken wordt besteed. Tenminste bij een redelijk entreegeld. Bij de Efteling moet men nu 11 gulden betalen om binnen te komen en per bezoeker wordt nog eens 10 gulden gemiddeld uitgegeven. „Maar het is de vraag of die norm ook opgaat wanneer de entreprijs 23 gulden wordt, zoals de Amerikaanse planmakers berekend hebben”, vraagt de heer Ten Bruggencate zich af. Twijfels heeft hij ook over

de prognoses van bezoekersaantallen, vooral wanneer hij ziet dat ruim 10 procent van de bezoekers uit Frankrijk moet komen.

„De andere grote recreatieparken zullen in 1985, wanneer het park nabij Heerlen volgens plan gereed moet zijn, hun antwoord klaar hebben. De Efteling is nu halverwege

een uitbreidingsfase van vijf jaar, waarbij totaal voor 50 miljoen gulden geïnvesteerd zal worden. Wij zijn bezig met de uitbouw van ons park tot een recreatiepark voor jong en oud. Nieuwe attracties als de pythoon, de reuzenschommel en de volgende jaar te openen waterattractie Pyranha zullen zorgen dat wij ook

naar de twee miljoen bezoekers zullen stijgen. Daarbij heeft de Efteling een bekende naam en hebben wij dertig jaar ervaring. Wij zijn niet bang voor nieuwe concurrentie, maar vinden het niet juist, dat die concurrentie tot stand wordt gebracht met geld van de overheid”, aldus Ten Bruggencate.

• Jo Claessens met zijn kampioene Debbie en haar reeds verzamelde trofeeën.

Jonge Yorkshire „Debbie” kampioen der kampioenen

SCHIMMERT - Tijdens de onlangs in Maastricht gehouden clubmatch van de Hondensportvereniging Maastricht, werd de Yorkshire terrier „from Castle of Beauties” eerste in de kampioensklasse. Deze terrier is gefokt door en eigendom van het echtpaar Jo en Maria Claessens in Schimmert. Debbie wordt in januari twee jaar. In de leeftijd van 16 maanden werd ze afgevoerd zomer in Brussel reeds Europees jeugdkampioen bij een van de strengste Nederlandse keurmeesters. Het teefje kwam toen voor het eerst op een tentoonstelling uit.

Vervolgens werd ze in Utrecht internationaal kampioen. Ze was daarbij, gekeurd op interieur en exterieur, als de beste Yorkshire uit de bus gekomen. Het mag als een zeldzaamheid gelden dat Debbie in

Utrecht kampioen werd, omdat dit praktisch nooit gebeurt met honden onder de 27 maanden en zeker niet met een teef. Doorgaans steelt de reu immers de show omdat deze een nog volumineuzer vacht heeft.

Tijdens de clubmatch van de Kynologenclub Limburg in kasteel Hoensbroek werd Debbie gekwalificeerd als kampioen van de clubmatch, tevens beste in ras en beste gezelschapshond. In zes maanden tijd behaalde het dierje 8-maal het predicaat uitmuntend. In Maastricht werd Debbie zelfs door 4 internationale keurmeesters eenstemmig als eerste en beste geplaatst. Jo en Maria fokken hun Yorkshires met drieleurige vacht: staalblauw, tan en goudkleur. Dit is een criterium voor tentoonstellingen. Maria verzorgt de vacht van de hondjes, hetgeen veel tijd vraagt. Jo brengt ze voor op tentoonstellingen, „want

dat is zenuwslopend”, zegt hij. De concurrentie is moordend. In Utrecht had Debbie maar liefst 73 rivalen.

(ADVERTENTIE)

Perzische tapijten
van opmerkelijke
klasse

Bougie

Oranje Nassaustraat 19 Heerlen
Telefoon 045-713650

Van College van Ziekenhuisvoorzieningen

• Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT - De heer Van Dam, die in het dagelijks leven het College van Ziekenhuisvoorzieningen is, baseert zich met het advies op een behoefteanalyse uit 1975, waarin sprake was van 6500 hartoperaties per jaar.

Maar dat advies is inmiddels achterhaald, zeggen deskundigen die het kunnen weten: binnenkort zal een commissie, waarvan ook de chef van de cardiologie in Maastricht prof dr. Hein Wellens lid is, komen met een advies waarin de jaarlijkse behoefte aan hartoperaties in Nederland wordt geraamd op 13.000, tweemaal zoveel dus; en in dat kader zal een hartchirurgisch centrum in Maastricht zeker gerechtvaardigd zijn.

Wereldformaat

Volgens Van Dam is in het advies van het college wel degelijk rekening gehouden met het feit, dat in

de afdeling cardiologie van het ziekenhuis deskundigen van wereldformaat bijeen zijn op het gebied van hartritmeproblematiek, die door collega's en ook door patiënten uit de hele wereld worden geconsulteerd.

„Wij zijn die afdeling nu vijf jaar aan het opbouwen, waarbij wij steeds hebben aangenomen, dat er een hartchirurgisch centrum zou komen, anders doe je niets”, zei Wellens gisteren. „Wij moeten mensen die geopereerd moeten worden nu onder andere doorsturen naar de Verenigde Staten, of in elk geval naar Amsterdam. Het zou een logi-

sche ontwikkeling zijn als wij het hier zelf zouden kunnen doen.”

Verhuizen?

Wellens zelf zou het bepaald niet willen zeggen, maar in kringen van de cardiologie wordt nu de vraag gesteld, of de groep die in die vijf jaar is opgebouwd wel in Maastricht kan of wil blijven werken als er geen hartchirurgie komt.

Verhuizing naar elders is volgens die bronnen in dat geval bepaald niet denkbeeldig.

Voor de besluitvorming die nu in-

Voorwaardelijke straf

Alternatieve straf succes

MAASTRICHT - Door alle bij het project „Alternatieve straf” betrokken instanties werd lovend gesproken over het effect dat deze straf had op twee jeugdige inwoners van respectievelijk Susteren en het Belgische Kinrooi. De 22-jarige jongens hadden zich schuldig gemaakt aan 15 misdrijven, variërend van inbraak tot vuurwapenbezit. Hun veroordeling was uitgesteld om hen de gelegenheid te geven, via een alternatieve straf, de goede kant van zichzelf te laten zien.

Beide jongens, van beroep heftruckchauffeur en automechanicus, hebben in hun vrije tijd 150 uur besteed aan onderhoudswerkzaamheden aan het gebouw „De Sijans” in Helden-Panningen. Volgens het reclasseringsrapport zouden zij het werk naar ieders tevredenheid verricht hebben. Bovendien werd nadrukkelijk melding gemaakt van het feit dat beide jongens door de confrontatie met de bewoners van „De Sijans”, die met ernstige problematiek worstelen, hen een andere kijk op het leven heeft gegeven.

Volgens de reclassering is het wel-slagen van het experiment mede te danken aan het feit, dat beide verdachten het nut van de alternatieve straf inzagen. Als afronding van het project werd hen door de Maastrichtse politierechter twee maanden gevangenisstraf voorwaardelijk opgelegd met een proeftijd van twee jaar. Politierechter mr. Hermesdorff: „Het is goed, te horen dat het experiment zo succesvol verlopen is. De ernst van de gepleegde feiten moet echter toch in de strafmaat te herkennen zijn”.

Brabants Orkest wil geen fusie

DEN BOSCH - De fusie van het Brabants Orkest en het Limburgs Symfonie Orkest is niet zinvol. Het voortbestaan van het Brabants Orkest in zijn huidige formatiestructuur lijkt veilig gesteld. De ontwikkelingen hebben ertoe geleid, dat de vacature- en personeelsstop voor het Brabants Orkest is opgeheven. Dit hebben een ambtelijke werkgroep en het bestuur van het orkest geconstateerd na door de werkgroep gedane verkenningen.

Provincie juicht plan Maasvallei toe

MAASTRICHT - De provincie juicht het particulier initiatief van de Stichting tot Bevordering Toerisme om het gebied van Eijsden tot Maastricht toeristisch recreatief in te vullen toe. Zoals bekend is het plan van de stichting aangeboden aan de gemeenten Eijsden en Maastricht en de provincie. De provincievoorlichter laat evenwel weten dat men de plannen van de stichting en planbureau Jongen niet met elkaar mag vergelijken als een soort concurrentie.

„De gemeenten Maastricht en Eijsden hebben Jongen de opdracht gegeven om het gebied, c.q. de uitgangspunten van recreatief toerisme, visueel in prent te brengen. Aan de hand van het plan Jongen kunnen particuliere initiatieven, zoals het plan van de stichting, getoetst worden aan de randvoorwaarden zoals die zijn gesteld in het plan „Jongen”, aldus de voorlichter.

De VGCN heeft de complete ziektekostenverzekering met verrassend lage premies.

Vul nú de bon in!

Uit het ziekenfonds? Dan in de VGCN. De VGCN is het logische vervolg op het ziekenfonds. Als u 40 jaar of jonger bent, betaalt u een zeldzaam lage premie en bent u voortreffelijk verzekerd bij één van de allergrootste ziektekostenverzekeraars van ons land:

de VGCN, de maatschappij waar veel ziekenfondsen achter staan.

Uit het ziekenfonds? Van een andere maatschappij naar de VGCN? Stuur vandaag nog de bon in. Dat is uw eerste stap naar een voordelige VGCN-ziektekostenverzekering!

Bon voor een lagere premie

Stuur mij volledige informatie over de ziektekostenverzekeringen van de VGCN. Zend de bon in een enveloppe zonder postzegel aan: VGCN, Antwoordnummer 576, 3500 VB UTRECHT.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Telefoon: _____

Waar bent u nu verzekerd? _____

Gezin: Man: ... jaar. Vrouw: ... jaar. Aantal kinderen: ...

Heerlen - (A.Z.V.L.), Akerstraat 92 - 045 - 76 33 33

+++KUNST TE KEUR

Expositie van Koempels

HOENSBROEK — In de week van 23 tot en met 27 december wordt in het gemeenschapshuis de Harche te Herkenbosch onder de titel 'Koempels' een foto-expositie gehouden. Het betreft foto's die met name gemaakt zijn van mijnwerkers in de mijn Emma te Hoensbroek door Nol Pepermans. Hij heeft het ondergrondse van binnen uit, met de eigen ogen van de 'koempel' vastgelegd. De expositie is telkens van tien uur 's morgens tot vier 's middags opengesteld.

BIOSCOPEN

HEERLEN

Royal: Annie, 2de week, a.l. dag, 14.30 en 20.30 uur, za en zo 14.30, 19 en 21.30 uur.
Rivoli: De boezemvriend, 3e week, a.l., dag, 15.30 en 20 uur, za en zo 15.30, 19 en 21.30 uur.
Passage: Het proefwerk, 18 jr. dag, 14, 16, 18, 20 en 22 uur. Het wilde bloed, 14 jr. do tm zo 24 uur.
H5: E.T., 3de week, a.l., dag, 14, 16.30, 19 en 21.30 uur. The class of 1984, 16 jaar, 2e week, dag om 16 en 20 uur. The big bomber, 2e week, a.l., dag, 14, 16, 19 en 21 uur. Porky's pikante pretpark, 16 jr. 13de week, dag om 18.45 en 20.45 uur. Dik Trom weet raad, a.l., dag, 13.45 en 15.45 uur. 101 Dalmatiërs, a.l., dag om 14.15, 16.15 en 19.15. Monty Python and the holy Grail, a.l., dag 19.15 en 21.15 uur. The national lampoon animal house, 16 jr. do tm zo 22.45 uur. The Sjao Lin aders, 16 jr. do tm zo 22.30 uur. Dik Trom weet raad, a.l., dag, 13.45 en 15.45 uur. 101 Dalmatiërs, zo 14 uur. Marathon man, zo 20 uur.

UBACH OVER WORMS

Grand-theater: Angels die hard, 16 jr. zo 19 en 21 uur.

KERKRADE

Wijnkrachttheater: Herbie is de pisang, a.l., zo 14.30 uur. Spierman, de wraak van het drakenkult, a.l., zo 17 uur. The road warriors, 16 jr. zo en ma 20 uur.

SCHAESBERG

Autokino: Eye of the tiger, 16 jr. do en za 20.30 uur. The road warrior, 16 jr. do, za, zo en ma 22.45 uur. Time is on our side, a.l., zo en ma 20.30 uur. Easy rider, 16 jr. di en wo 22.45 uur. Herbie is de pisang, a.l., za en zo 18 uur.

EXPOSITIE

HEERLEN

Stadsschouwburg: litho's van Cornelille en schilderijen van Adolf Zupancic. Open tijdens uitvoeringen en tijdens kantooruren op verzoek. Tot en met 6 januari.
Stadhuis: Vier Vlaamse schilders van de Nieuwe Visie. Open dag, 9 - 17 uur. Tot 9 januari.

Galerie Stadhouders, Potgieterstraat 90: beeldhouwwerken en schilderijen van Alfons Stadhouders. Elke zaterdag 10 - 20 uur.

Galerie Jean Viehoff, Tempelsplein 10: tekeningen en schilderijen van eigen werk. Te bezichtigen na afspraak, tel. 715426.

Geologisch museum, Voskuilenweg 131: "Metamorfose", Goethe's kijk op de natuur. Open ma tm vr 9 - 12 en 14 - 16 uur. Tot 31 december.

Thermemuseum: kerstkrabben uit vijf werelddelen. Open di tm za 10 - 17 uur, op zon- en feestdagen 14 - 17 uur. Tot en met 9 januari.

Muziekcentrum, Willemstraat: gouaches van Kees Komen. Open tijdens winkelen. Tot en met 15 januari.

KERKRADE

Mijnmuseum Klein Rolduc: tal van facetten uit de Limburgse mijnbouw. Open di tm vr 9 - 17 uur. Elke eerste zaterdag van de maand 13 - 17 uur.

Kasteel Erenstein, galerie De Blauwe Olifant: jacht- en diertaferelen van Hubert Weidinger. Open do en vr 17 - 20 uur, zo 14 - 17 uur. Tot 2 januari.

UBACH OVER WORMS

Atelier Binnenhof, Grensstraat 87: werk van Joos Damen. Iedere donderdag 10 - 22 uur.

HOENSBROEK

Kasteel - fotogalerie 68: foto's van Johan M. Swinnen. Open ma tm vr 10 - 12 en 13.30 - 17 uur, za en zo 13.30 - 17 uur. Tot en met 26 december.

Kasteel - expositiezolder: olieverven van Ben Achtenberg, beelden van Jean Henkes, schilderijen achter glas van Willy Kaasbrood. Open dag, 10 - 12 en 13.30 - 17 uur. (Gesloten eerste en tweede Kerstdag van 10 - 12 uur en de gehele nieuwjaarsdag.) Tot en met 2 januari.

Fototheek, Post, Schiedestraat 39: foto's van Margreet Berkhout. Open ma, wo en do 10 - 18 uur, di en vr 10 - 20 uur. Tot 15 januari.

Dialect avond in Heerlen

HEERLEN - De Veldekekring Heerlen houdt donderdag 30 december in het ontmoetingscentrum Welterhof in Heerlen een dialect-avond. Naast een optreden van het bekende kinderkoor 'De Botter-blumkes' wordt een diaktankbeeld verpoond over Limburg. Het een en ander wordt vocaal omlijst door de dialectzanger Fons Otten. De avond begint om 19 uur.

W. Oostdam 40 jaar bij PTT

HEERLEN - De heer W. Oostdam, werkzaam bij de dienstkring Heerlen van het telefoon-district Maastricht, viert donderdag 30 december zijn robinjens dienstjubiläum. Ter gelegenheid hiervan vindt vrijdag 7 januari van 16 tot 17.30 uur een receptie plaats in café-restaurant A Gene Beek aan de Mgr. Schrijnenstraat in Heerlen.

Raad veegt collegevoorstel van tafel Geen supermarkt in Bleijerheide

KERKRADE - Er komt op de hoek Kruisstraat-Veldkuilstraat in Bleijerheide geen supermarkt. Het plan is door de gemeenteraad van tafel geveegd. Alleen het college steunde het voorstel. „Jammer dat weer een beleggingsmaatschappij voor Kerkraade verloren gaat. Mogelijk dat deze zich in Heerlen gaat vestigen,” was de bitse opmerking van wethouder Jo Bok aan het slot van zijn pleidooi.

Nadat op 6 december bekend werd dat het college plannen had een nieuwe supermarkt met drie dagwinkels op de hoek Kruisstraat-Veldkuilstraat in Bleijerheide te realiseren, kwamen enkele ondernemers van Bleijerheide in het geweer. Zij schreven een protestbrief aan het college. De ondernemers vinden namelijk dat de gemeente te lichtzinnig met hun belangen omspringt.

Raadslid Ruud Sluismans zei dinsdagavond dat het CDA tegen het voorstel is omdat in dit gebied een totaalvisie ontbreekt. „In vier raadsvergaderingen in 1979 heeft de raad besloten tot aankoop van gronden en opstellen op deze plek om te komen tot een reconstructie van de uiterst gevaarlijke verkeerssituatie,” zei de christen-democraat. „Wij vragen ons af of de komst van een supermarkt wel wenselijk is. In de vergadering van de commissie Midden- en Kleindrijf in november werd het voorstel met grote meerderheid verworpen.” Het CDA wil de uiteindelijke winkelconcentratie in Bleijerheide laten afhangen van de uitkomst van het Distributie Planologisch Onderzoek en voelt niets voor een ad-hoc beleid.

PvdA-raadslid Lei Hermans vond het verstandig pas over te gaan tot uitbreiding van het winkelbestand in Bleijerheide als de leegstand aan de Bleijerheiderstraat is opgevuld. Wethouder Bok: „In Bleijerheide zijn mogelijkheden genoeg. We denken dat door dit plan het winkelgebeuren juist wordt opgepept.” Met 23 tegen 4 stemmen werd het voorbereidingsbesluit uiteindelijk afgewezen.

Geslaagd

KERKRADE - Aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen slaagde op 16 december de heer H. Smeijsters uit Kerkraade cum laude voor het doctoraal examen andragogie. De heer M. Cremers, Vocaartstraat 13 te Kerkraade, slaagde aan de Katholieke leergangen in Tilburg voor M.O.deel I geschiedenis.

Concert in Hoensbroek

HOENSBROEK — Harmonie St. Cecilia uit Hoensbroek geeft 2 januari vanaf 11.00 uur een concert in zaal Amicitia aan de Markt.

Theo Pasing

AUTOKINO

„EYE OF THE TIGER”: de derde Rocky-film, die Sylvester Stallone naar eigen regie, naar eigen script en met zichzelf in de hoofdrol heeft vervaardigd. Andere medewerkers: Talla Shire en de bokkers Mr. T. en Hulk Hogan. In de inmiddels tot trilogie uitgegroeide Rocky-boksfilms heeft Sylvester Stallone steeds veel autobiografische gegevens verwerkt. Hij speelt als het ware zichzelf. Rocky is nu door roem totaal veranderd, evenals Sylvester Stallone veranderde op de dag, dat hij rijkdom en roem vergaarde met zijn succesvolle films. Hij verliet huis en haard, verbraste geld en goed. Maar de vechtersbaas, die raakvlakken vertoont met het karakter van Mohammed Ali, een vriend van Stallone, die hem bij de Rocky-films adviseert, keert telkens terug in de ring. 16 jaar.

„EASY RIDER”: een opmerkelijk Amerikaans tijdsdocument uit 1968. In de hoofdrollen: Peter Fonda, Dennis Hopper, Jack Nicholson, Luana Anders. Regie: Dennis Hopper. Twee mannen maken op hun motorfietsen een reis door de zuidelijke staten van Amerika. Op hun weg ontmoeten zij een reeks interessante mensen. Hun weg voert ook diverse keren in de armen van de politie en brengt hen in aanraking met geweld. De film schildert op bijzonder knappe wijze de jongeren in de jaren zestig. De thans vermaarde acteur Jack Nicholson levert een van de fraaiste acteerpresetaties uit zijn loopbaan.

H 5

„THE NATIONAL LAMPOON'S ANIMAL HOUSE”: een Amerikaanse klucht uit 1978, waarin met grof geschut wordt geschoten. In de hoofdrollen: John Belushi, Tim Matheson, John Vernon, Verna Bloom. Regie: John Landis. De film is een uitloei van het satirisch maandblad National Lampoon, dat zich in Amerika in een steeds stijgende belangstelling mag verheugen. Na radio en toneelpodium probeert men nu via de film de merkwaardige grappen te verkopen. Studentische ondeugd staat centraal. Twee dispuuten van de provinciaal Faber College zitten elkaar voortdurend in de haren.

Beide beschikken over een eigen huis. Het elitaire Delta Tau Chi en het Jan Steenachtige Animal House. De elitaire versieren het leven waar ze maar kunnen, terwijl de bewoners van het Animal House zich er met overtuiging tegen verzetten. 16 jaar.

In het Kerstprogramma van de Heerlense bioscopen zitten twee speciale attracties, waarvan het gehele gezin naar hartelust kan genieten. In het Royaltheater kan men genieten van de romantische musical „Annie”, met veel ontroering en humor verpakt in grootsche shownummers. In de H 5 draait de komische en tegelijk ontroerende film E.T., waarin een innig contact van een jongetje met een zelig onoorlijk monstertje wordt geschilderd.

Nachtmis met Ritmic Group

SCHINVELD - Voor de tweede maal in succesvolle verzorgd de Ritmic Group uit Schinveld 24 december om 21 uur de kerstmis in de Gregoriuskerk in Brunssum. Bij die gelegenheid treden de dames van de groep voor het eerst op in hun nieuwe kledij.

De Ritmic Group brengt tijdens de kerstviering, die wordt voorgedaan door kapelaan Klein, traditionele, nationale en internationale kerstliederen ten gehore.

Het verdere programma van de groep ziet er de komende dagen als volgt uit. Populair concert in de Welterhof-kerk in Heerlen op 28 december en op 2 januari wordt een eucharistieviering voor de carnavalsvereniging de Vlavrëters in de St. Martinuskerk in Welten muzikaal opgeluisterd. Het jaarlijks koffieconcert op Tweede Kerstdag in de stadsschouwburg in Sittard gaat dit jaar wegens verbodswerkzaamheden niet door.

Contributies bibliotheken verhoogd

HEERLEN - Per 1 januari 1983 worden de contributies voor leden van de openbare bibliotheek te Heerlen verhoogd. Personen tot 18 jaar hoeven geen contributie te betalen. Leden van 18 tot 65 jaar betalen voortaan vijftien gulden per jaar. Een tweede en derde abonnement binnen een gezin kost tien gulden per jaar. Mensen van 65 jaar en ouder betalen zes gulden per jaar. Ook de boetes van te laat terug gebrachte boeken zijn verhoogd.

Regio kort

HEERLEN

● De Ritmic Group zal dinsdag als gastheer optreden in het ontmoetingscentrum Welterhof te Heerlen. De avond begint om 19.30 uur en zal tot 22 uur duren. Iedereen is welkom.

● In het dienstencentrum het Markieshuis wordt maandag van 10 tot 12 uur een extra koffieuurte gehouden. Bovendien wordt er een diaseire vertoond over het bezoek aan de Florida en staat een natuurkuis op het programma. Er zijn mooie prijzen te winnen.

SCHAESBERG

● Het spreekuur van de wethouders van de gemeente Landgraaf dat maandag zou worden gehouden komt te vervallen.

● De kegelvereniging Ummer Poat houdt dinsdag op de baan in het lokaal Dre van Hoof aan de Heerlenseweg het koningskgele. De wedstrijden beginnen om 14.30 uur.

TREEBEEK

● In het kader van de kerstvakantie houdt de activiteitencommissie voor de jeugd een filmdag. Deze vindt plaats dinsdag om 14 uur in het Casino te Treebeek. Vertoond wordt de „Nieuwe avonturen van Pietje Bel”. De entree is twee gulden inclusief een flesje limonade. Voor ouders die hun kinderen begeleiden is de toegang gratis. Kaarten zijn in voorverkoop verkrijgbaar tussen 11 en 12 uur.

MERKELBEEK

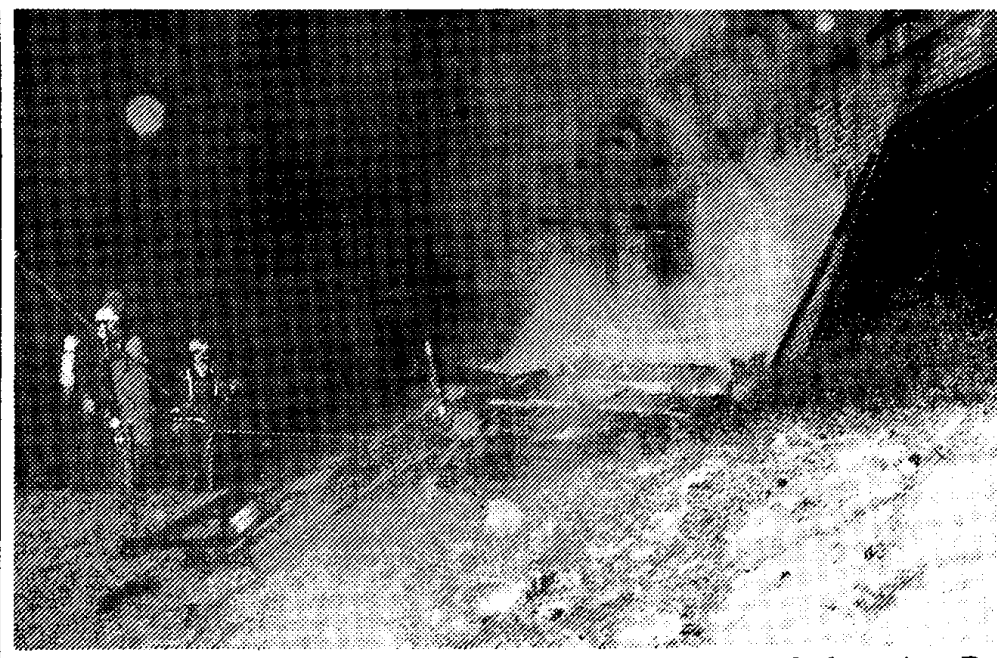
● Door de duivenvereniging D'r Blauwe Sjek wordt zondag in het clublokaal Smeets een hoktentoonstelling gehouden. De duiven kunnen worden ingezet tussen 10 en 11 uur.

BRUNSSUM

● De trompettisten Frans Vallino, Ravetto en Frans Clement zullen in de kerstnacht voor de 35ste achtereenvolgende maal op verschillende plaatsen in de gemeente Brunssum kerstliederen ten gehore brengen.

HEERLERHEIDE

● Het jeugd- en jongerenwerk Novazembla houdt dinsdag in samenwerking met het buurtwerk Tuindorp-Passart en het IVN een familiewandeling door de bossen van Wylre. Het vertrek is om 13 uur vanaf het gebouw de Laurier. De kosten zijn drie gulden per persoon en men kan zich aanmelden tijdens kan-

● De brandweer bij het blussen van het vuur in de kantine De Molt.

Uitslaande brand kantine De Molt

SCHAESBERG - Een uitslaande brand heeft woensdagavond een deel van de kantine van de tennisvereniging De Molt in Schaesberg verwoest en een schade van naar schatting 175.000 gulden berokkend.

De brand ontstond rond 19 uur in de aangebouwde keuken die volledig uitbrandde, terwijl het kantinegedeelte vooral zware rookschade opliep. De brand is vermoedelijk aangestoken door baldadige jeugd, die in de voorbije weken reeds eerder bij het gebouw actief was.

Klucht in dialekt

SCHAESBERG - „Kunt me uvver der honk. Da kunt me och ovver der Sjats”. Zo luidt de titel van de klucht in dialect die woensdagavond vijf januari wordt opgevoerd in de aula van de Technische School aan de Graafstraat 2 te Schaesberg. Het stuk is geschreven door Hans Stelsmann uit Kerkraade en wordt op de planken gebracht door de toneelvereniging „Exelsior” uit Kerkraade. Kaarten zijn verkrijgbaar in het Dienstencentrum in Schaesberg, het Dienstencentrum „De Beute” in Nieuwenhagen en het dienstencentrum „De Troef” in Ubach over Worms. Voor deze toneelvoorstelling is extra busvervoer vanuit alle wijken in de gemeente Landgraaf geregeld. Zondag 2 januari is in het dienstencentrum „De Troef” van 14.00 tot 16.00 uur gelegenheid om onder het genot van een borrel, elkaar een fijn 1983 toe te wensen.

De brandweer Kerkraade was zeven minuten na de melding ter plaatse en had mede door deze supersnelle actie het vuur snel onder controle. De kantine is eigendom van de gemeente Landgraaf en in gebruik van de tennisvereniging. In de wintermaanden staat het gebouw leeg. De totale inventaris wordt in de periode elders opgeslagen, waardoor woensdagavond grotere brandschade uitbleef.

Kerstprogramma in Hoensbroek

HOENSBROEK - Tot het einde van dit jaar verzorgt het Centrum voor Jongerenwerk in Hoensbroek een serie sportieve, culturele en gezellige avonden in of vanuit de Juliana Bernhardlaan 181 te Hoensbroek.

Maandag 27 december is vanaf half acht de bekende popgroep Chewing Gum in het centrum voor jongerenwerk te beluisteren. De entree bedraagt f 1,50. De volgende avond start om half negen een film die voor een bedrag van f2,50 bekeken kan worden.

Woensdag 29 december staat een ruige Ardennenwandeling op het programma die van 9.00 tot 18.00 uur duurt. De kosten voor deelname bedragen vijf gulden per persoon. Tenslotte is oudejaarsavond een gezellig oud-oud-nieuw feest georganiseerd. Het feest begint om half acht en de entree bedraagt vijf gulden. Voor de laatste twee activiteiten moeten deelnemers of bezoekers zich een week van tevoren inschrijven bij het centrum, tel. 224042.

zaal Vogelsanck door s.v. Abdissenbosch.

Eijghshoven: 19.45 uur in zaal Agenne Komm door de gezamenlijke verenigingen.

Heksenberg: 19.30 uur in het gemeenschapshuis door carnavalsvereniging De Hekseseseme.

Nieuw-Ende: 19.45 uur in de Varenbeuk door Z.V.V.

tooruren in Novazembla en in de Laurier.

UBACHSBERG

● De engeltes van de fanfare St. Caecilia zullen in de kerstnacht op verschillende plaatsen in de kom en de omliggende gehuchten kerstliederen ten gehore brengen.

NUTH

● De prijzen van de loterij gehouden door de postduivenvereniging zijn gevallen op de lotnummers 1338, 4791, 228, 2120, 2640, 4964, 4779, 4783, 3567, 4449, 2741, 3080, 1610, 825, 357 en 4392. De prijzen zijn verkrijgbaar bij de heer J. Cobben, Nuinhofstraat 86.

WITTEM

● In de Redemptoristenkerk te Wittem wordt op eerste kerstdag om 15 uur door de jeugdtoneelvereniging „Het Klimroosje” het kerstspel „Naar Bethleem” van Vera Witte opgevoerd.

Kienagenda

ZONDAG

Heerlen: 20 uur in het gemeenschapshuis Schaesbergweg door s.v. Coriovallum. 20 uur in het gemeenschapshuis Laurier door de gezamenlijke verenigingen. 19.45 uur in zaal Hermans Schaesbergweg door c.v. De Batrava. 20 uur in het gebouw Sittardweg voor de missie. 19.45 uur in het Kegelpaleis door de bejaarden.

Kerkraade: 19.45 uur in zaal Krings Spekholzerheide door de zangvereniging St.Rochus. 19.45 uur in club 208 door v.v. Rood-Wit. 20 uur in zaal Kluitmans Bleijerheide door de gezamenlijke verenigingen.

Brunssum: 19.45 uur in het gemeenschapshuis De Burcht door de gezamenlijke verenigingen. 20 uur in het Unitasgebouw door comite kinder-optocht. 19.45 uur in het gemeenschapshuis In 't Ven door de gezamenlijke verenigingen. 19.45 uur in zaal Concordia door het harmonie-orkest.

Hoensbroek: 19.45 uur in cafe de 12 Ambachten door de speeltuinvereniging. 19.45 uur in het Trefcentrum door het missiecomite. 19.30 uur in het multifunctioneel centrum door de fanfare St.Gabriel.

Nieuwenhagen: 20 uur in het Spaans Kentje door de carnavalsvereniging.

Ubach over Worms: 20 uur in zaal Eggen door v.v. Waubach. 20 uur in

zaal Vogelsanck door s.v. Abdissenbosch.

Eijghshoven: 19.45 uur in zaal Agenne Komm door de gezamenlijke verenigingen.

Heksenberg: 19.30 uur in het gemeenschapshuis door carnavalsvereniging De Hekseseseme.

Nieuw-Ende: 19.45 uur in de Varenbeuk door Z.V.V.

tooruren in Novazembla en in de Laurier.

UBACHSBERG

De engeltes van de fanfare St. Caecilia zullen in de kerstnacht op verschillende plaatsen in de kom en de omliggende gehuchten kerstliederen ten gehore brengen.

NUTH

De prijzen van de loterij gehouden door de postduivenvereniging zijn gevallen op de lotnummers 1338, 4791, 228, 2120, 2640, 4964, 4779, 4783, 3567, 4449, 2741, 3080, 1610, 825, 357 en 4392. De prijzen zijn verkrijgbaar bij de heer J. Cobben, Nuinhofstraat 86.

WITTEM

In de Redemptoristenkerk te Wittem wordt op eerste kerstdag om 15 uur door de jeugdtoneelvereniging „Het Klimroosje” het kerstspel „Naar Bethleem” van Vera Witte opgevoerd.

Kienagenda

ZONDAG

Heerlen: 20 uur in het gemeenschapshuis Schaesbergweg door s.v. Coriovallum. 20 uur in het gemeenschapshuis Laurier door de gezamenlijke verenigingen. 19.45 uur in zaal Hermans Schaesbergweg door c.v. De Batrava. 20 uur in het gebouw Sittardweg voor de missie. 19.45 uur in het Kegelpaleis door de bejaarden.

Kerkraade: 19.45 uur in zaal Krings Spekholzerheide door de zangvereniging St.Rochus. 19.45 uur in club 208 door v.v. Rood-Wit. 20 uur in zaal Kluitmans Bleijerheide door de gezamenlijke verenigingen.

Brunssum: 19.45 uur in het gemeenschapshuis De Burcht door de gezamenlijke verenigingen. 20 uur in het Unitasgebouw door comite kinder-optocht. 19.45 uur in het gemeenschapshuis In 't Ven door de gezamenlijke verenigingen. 19.45 uur in zaal Concordia door het harmonie-orkest.

Hoensbroek: 19.45 uur in cafe de 12 Ambachten door de speeltuinvereniging. 19.45 uur in het Trefcentrum door het missiecomite. 19.30 uur in het multifunctioneel centrum door de fanfare St.Gabriel en de ontspanningsvereniging.

Nuth: 19.45 uur in zaal Tervoor door de gezamenlijke verenigingen.

Ubach over Worms: 20 uur in het gemeenschapshuis Laurardorp door de gezamenlijke verenigingen.

Simpelveld: 19.45 uur in zaal Kalsbeek door het damescomite.

Heksenberg: 19.30 uur in het gemeenschapshuis door Heksenberg-Vooruit.

Eijghshoven: 19.45 uur in zaal Agenne Komm door de gezamenlijke verenigingen.

Nieuw-Ende: 19.45 uur in het gemeenschapshuis Romantica door de oud-prinsen.

Klimmen: 19.45 uur in zaal Claessen door de voetbalvereniging Klimmiania.

Schaesberg: 20 uur in het gemeenschapshuis d'r Sjeet door v.v.Kolonia.

WEEKEND- DIENSTEN

APOTHEKEN

De avond-,weekend- en zondagdiensten beginnen op vrijdagavond en eindigen de volgende week vragoagochtend om 8.30 uur.

HEERLEN. Apotheek Meesterbroek, Ruysdaelstraat 16.
HEERLERHEIDE. Apotheek Gzeweide, hoek Willem Barentz-Stanleystraat. Zaterdag van 11 tot 14 uur. Voor spoedgevallen 210772-715034.

NUTH-HOENSBROEK. Apotheek Winten, Markt 27 Nuth, tel. 044-1458. Apotheek Heggens, Akerstraat Noord 43, Hoensbroek, tel. 21377-broek, tel. 212314.

HOENSBROEK. Apotheek Janssens, Kouwenderstraat 90, 225677. Zaterdag van 10 tot 16 uur en zondag van 11 tot 12 uur en van 17 tot 18 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht geopend.

NIEUWENHAGEN-SCHAESBERG-UBACH OVER WORMS. Apotheek Meiser, Ubach over Worms, Kerkstraat 45, tel. 3138. Zaterdag van 9.30 tot 18 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht opend.

KERKRADE - EIJGELSHOVEN. Apotheek Schönefeld, Hoofdstraat 2, tel. 452523.

BLEIJERHEIDE. Apotheek Bleijerheide-Nulland, Bleijerheidestraat 53, tel. 460923. Zaterdag van 10 tot 16 uur en zondag van 12 tot 19 uur en van 18 tot 19 uur. Voor spoedgevallen dag en nacht opend.

SIMPELVELD-BOCHOLTZ. Apotheek Voncken, Dr. Ottenstraat, Sim

TV-Weekend

TV-RADIO-SHOW

VRIJDAG 24, ZATERDAG 25 EN ZONDAG 26 DECEMBER 1982

TV-speelfilm Eerste Kerstdag Nederland II, 21.10 uur

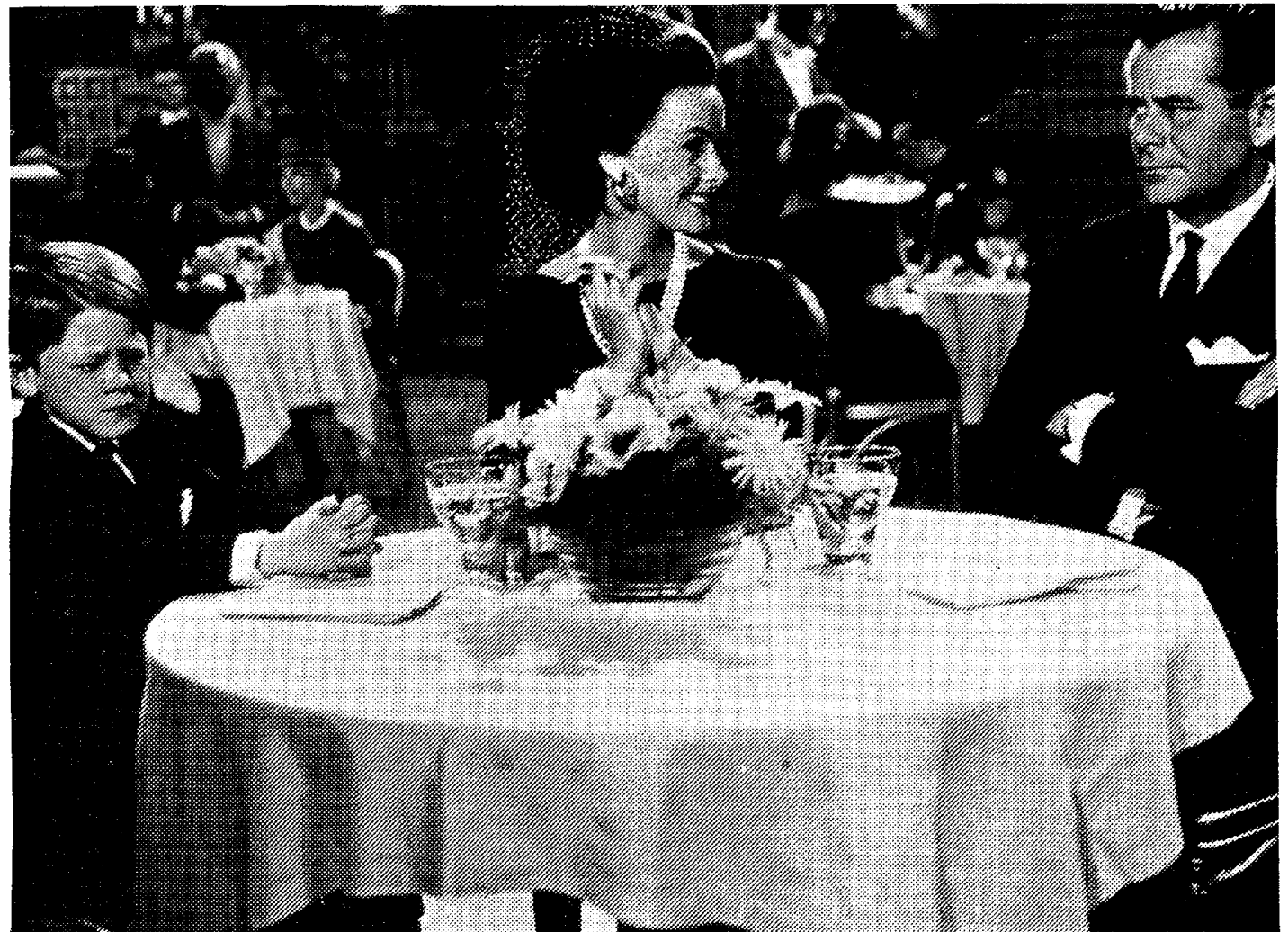
„De liefdesperikelen van Eddies vader”

(Van onze RTV-redactie)

HILVERSUM — De vooral door zijn musicals bekende regisseur Vincente Minnelli jongleert met sentiment en humor in „De liefdesperikelen van Eddie's Vader” (The Courtship of Eddie's Father), Eerste Kerstdag om 21.10 uur bij de AVRO op Nederland II.

Glenn Ford speelt deze papa, een omroepmedewerker die pas zijn vrouw heeft verloren en nu alleen voor zijn ongeveer zevenjarig zoonje Eddy (Ronny Howard) moet zorgen. Het knulletje, dat beseft wat het verlies van zijn moeder betekent als hij een van zijn goudvissen met de buik naar boven in het aquarium ziet drijven, vindt vervolgens dat vader maar vlug een nieuwe vrouw moet aanschaffen.

Een gescheiden, veel van kinderen houdend buurvrouwje (Shirley Jones) lijkt de voor de hand liggend keuze, maar voorlopig heeft vader meer belangstelling voor een brunette (Dinah Merrill), die echter door zoonlief wordt afgekeurd omdat zij „magere ogen en een te grote boezem” heeft, „net als de slechte vrouwen in de stripboeken”. Er kruist trouwens nog een derde dame (Stella Stevens) het pad van papa.

● **RONNIE HOWARD**
als **Eddie**
STELLA STEVENS
als **Dolby** en
GLENN FORD
als **Tom Corbett**
in de speelfilm van
Eerste Kerstdag
„De liefdesperikelen
van Eddies vader”

„The Cats”
na vijf jaar
weer samen op
de plaat

HEERLEN — Het jaar 1983 begint in de muziek- en showwereld met een brok nostalgie. Na vijf jaar afwezigheid is de popgroep „The Cats” binnenkort weer op de plaat te horen. In januari brengt de Volendamse groep weer een single uit.

Het is aan Chris van Tilburg, eigenaar van de Heerlense bar/discotheek „La Diligence” te danken dat The Cats weer terug op de markt zijn. De groep heeft in het verleden vele optredens in Zuid-Limburg verzorgd. „Vanwege de fijne herinneringen aan die periode”, zoals de groep zegt, „rolt er een single van de pers waarbij de gemoedelijke, zuidelijke sfeer in Limburg een hoofdrol speelt”.

De A-kant van deze plaat heet „La Diligence”. Arnold Muhren heeft een bijna onvergetelijke melodie omgetoverd tot de „palingsound”, waarmee The Cats zoveel furore hebben gemaakt. Piet Veerman, de leadzanger, zorgde voor de tekst. In de platenwereld leek een come-back van The Cats tot voor kort onmogelijk. Maar Arnold Muhren, Jaap Schilder, Piet en Cees Veerman hebben dan toch de handen in elkaar geslagen. Met „La Diligence” keert een beroemde stijl uit Volendam terug in de vaderlandse en mogelijk internationale muziekwereld. De B-kant van de single is getiteld „El Paso”, bijna een evergreen, maar wel in de typische „palingsound”.

(Van onze RTV-redactie)

DE BILT — De weersverwachting voor het weekeinde zal vanaf 7 januari elke vrijdagavond aanschouwelijk op de televisie worden gebracht. De presentatie van deze show, tijdens het laatste NOS-journaal, zal worden verzorgd door een meteoroloog van het KNMI. Het is vijftien jaar geleden, dat voor het laatst het weerbericht op tv door een zogenaamde weerman werd verzorgd.

Staatssecretaris Jaap F. Scherpenhuijzen van verkeer en waterstaat heeft dit gistermiddag meegedeeld bij de ingebruikneming van een nieuw grondstation waarmee het KNMI

TV komt in het
weekend met
uitgebreid
weerbericht

beelden kan opvangen van weersatellieten die over de noord- en de zuidpool draaien.

Met behulp van dit grondstation wordt de waarneming van wolken, neerslag en mist boven gebieden zonder conventionele, bemande waarnemingsstations, zoals de Atlantische oceaan en de Noordzee, sterk verbeterd. Het stelt het KNMI in staat nauwkeuriger weersverwachtingen voor de korte termijn op te stellen.

Het grondstation is gebouwd door HSA in Hengelo. Aanvankelijk gaf het KNMI de voorkeur aan een produkt van elders, omdat de HSA te duur was. Door subsidie in het kader van innovatiebeleid is het grondstation nu wel door HSA geleverd.

● **LISA HARTMAN** en
STEVE WINWOOD,
twee van de hoofdrol-
spelers in „Valley of
the Dolls”

● **Inzet: De volledige**
„cast” in de nieuwe
miniserie met v.l.n.r.
Catherine Hicks, Lisa
Hartman, Veronica
Hamel, David Burney,
James Coburn en
Jean Simmons.

„De nachtegaal”: oftewel een
TV-sprookje met kerstmis

HILVERSUM — „De nachtegaal”, op Eerste Kerstdag bij de NOS-televisie om 17.15 uur op Nederland I wordt door regisseur Hans Hulscher en vormgevers Roland de Groot en Tim Shortall omschreven als een „televisiesprookje”. En hoewel het uitgangspunt van de makers de muzikale bewerking was die Theo Loevendie heeft gemaakt van het oorspronkelijke verhaal van Hans Christiaan Andersen, is het terecht dat de nadruk op het televisie-aspect wordt gelegd. De vormgevingsafdeling van de NOS heeft namelijk weer eens de hele doos met video-trucs opengetrokken.

„De nachtegaal” is daarmee een programma geworden dat vergelijkbaar is met bijvoorbeeld „Barca di Venetia per Padova” van Jaap Drupsteen, dat de NOS enige maanden geleden uitzond. Een gezelschap acteurs, waarvan de figuranten als silhouet en de hoofdpersonen in volle glorie in beeld worden gebracht, opereert in een getekende achtergrond. Verschillende technieken worden gebruikt om vloeiende, kunstige beeldovergangen te maken die wat vormgeving betreft aansluiten bij de Chinese sfeer van het verhaal.

Saillant detail daarbij is, dat men de verteller van het sprookje, Lieuwe Visser, die af en toe voorlezend in beeld komt, zo in de rest van het programma gemonteerd heeft dat hij door eventuele buitenlandse afnemers van „De nachtegaal” gemakkelijk te vervangen is door een eigen verteller. „Een vorm van commercieel denken die de NOS zich mag veroorloven”, zo merkte Stefan Felsenthal, hoofd culturele programma's op.

In de registratie van „De nachtegaal” valt op dat de prachtige illustraties

van Graham Percy die als decor fungeren ondanks de overvloed aan technische kunstgrepen volkomen tot hun recht komen. Wat kleur en vorm betreft zijn de kostuums en kapsels perfect aangepast aan de prenten van Percy. Daardoor wordt het geval dat de techniek overheerst ten koste van de kunstzinnige aspecten van het programma knap vermeden. Dat is maar goed ook, gelet op de strekking van Andersens sprookje.

Wel is er een kans dat de oorspronkelijke opzet van het programma, een televisiebewerking van de muziek die Theo Loevendie bij het sprookje heeft gemaakt, een beetje in de verdrinking komt door de overvloed aan mooie beelden. Mij overkwam het bij het kijken in ieder geval wel dat ik af en toe vergat op de muziek te letten, omdat de plaatjes zo mooi zijn. Met iets meer concentratie echter zullen de beelden en de muziek hopelijk de eenheid vormen die de makers beoogd hebben.

● Een scène uit „De nachtegaal” naar het sprookje van Hans Christiaan Andersen.

FILMS

MAANDAG

N - 2. 18.57 THE WIZ. Amerikaanse muzikale film.
D - 3. WDR. 21.00 In der Sackgasse. Tv-film.
RTBF - 1. 19.55 LES ROIS DU SPORT. Franse speelfilm.
D - 1. 23.00 REBECCA. Amerikaanse speelfilm.

DINSDAG

SWF - 3. 19.00 Un Singe en Hiver. Franse speelfilm.
D - 2. 19.30 If ever I see you again. Amerikaanse speelfilm.
D - 1. 23.00 Spellbound. Amerikaanse speelfilm.

WOENSDAG

BRT - 2. 20.45 PLANKENKOORTS. TEngelse speelfilm.
D - 3. SWF. 18.00 THOSE MAGNIFICENT MEN IN THEIR FLYING MACHINES. Amerikaanse speelfilm.

SPORT

MAANDAG

BRT - 1. 21.05 SPORTSHOW.
N - 2 21.45 SPORT OP MAANDAG

DINSDAG

N - 2. 22.40 TROS SPORT EXTRA.

WOENSDAG

N - 1. 20.00 STUDIO SPORT.

DONDERDAG

BRT - 2. 21.00 BASKETBALL.

(ADVERTENTIE)

VIDEO

VIDEOFILMS

tel. 045-323647.

UW FAMILIEFEEST
OP VIDEO

Huwelijken - verjaardagen - doopfeesten,
enz. op videofilm op elk systeem.
Informeer naar onze aantrekkelijke tarieven
(goedkope dan een fotospotage)

R + G Videofilmverhuur

Mgr. Feronlaan 6, Hoensbroek
Tel. 045-223685.

vrijdag

Hilversum 1

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Ontbijtshow. 7.02 Echo. 8.06 Echo. 8.16 Muziek om op te schieten, een kwestie van accent. 8.53 Pastoor A.C. Raadschelders. 9.03 Adres onbekend. 10.03 Muziek op bestelling. 11.03 Ratel. 11.53 Pastoor A.C. Raadschelders. 12.03 Nu hoor ik het ook. 13.06 Echo. 13.16 Thé Complet. 15.03 Omstreeks het vijftiende uur. 15.30 Het gouden hart van de gebroeders van Kennermerland. 16.02 Op de valreep. 17.53 Marktberichten i.s.m. KNBTB. 17.55 Mededelingen. 18.06 Echo. 18.15 Kruispunt-interview. 18.20 Punt Uit. 19.30 Man en Paard. 20.03 Kerstavond. 0.02 Licht doorbreekt een donkere nacht. 1.30 - 7.00 Oh, wat een nacht.

Hilversum 2

Nieuws: 7.00, 8.00, 13.00, 18.00, 22.30 en 23.55. Tussen 7.00 en 18.00 uur om het uur op de halve uren.

7.10 Ochtendgymnastiek. 7.20 Internieuws. 9.05 Gymnastiek voor de vrouw. 9.15 De Werkbank. 9.24 Waterstanden. 9.33 Verkenningen in het oosten. 11.00 Pedofilie. 11.33 Homos. 12.00 Regio-lokaal. 12.26 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 12.36 Tussen het nieuws. 13.10 Meer over minder. 14.33 Communicatie. Les 8. 15.03 Radioweekblad. (15.10 De media deze week) 15.35 De rode draad. 16.35 De stem des volks. 17.00 Onder vuur. 17.36 Dingen van de dag. 18.20 Zendtijd PSP. 18.30 Onder anderen. 18.40 Luchtruim. 19.00 Het hoofd van meneer Roosvoet. 20.03 Vrije tijd blije tijd. 21.40 Nosotros. 22.10 Europa tussen twee vuren (6). 22.40 Oost-West - Thuis best. 23.00-23.55 Het zout in de pap.

Hilversum 3

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Ronduit op 3: Joy in the morning. 8.03 Tijdsein. 9.03 De muzikale fruitmand. 10.03 Muziek motief. 10.30 Pop non stop. 11.03 Popsjop. 12.03 Erik de Zwart. 13.30 Bart van Leeuwen. 15.03 Top 40. 17.30 Concertagenda. 18.04 De Avondspits. 19.02

● CAROLINE VAN HEMERT Zingt kerstliederen in „Veronica Kerst“, 10.45 uur Hilversum 4.

Leo van der Goot. 21.02 Mono. 22.00-24.00 Countdown café.

Hilversum 4

Nieuws: 7.00, 8.00 en 13.00.
7.02 Ochtendstemming. 9.00 Het Meesterwerk. 10.45 Veronica Kerst. 13.05 Veronica klasiek. 14.30 - 17.00 Muziek-op-vier: Tussen 17.00 en 20.00 uur Overname programma's Hilversum 2. 20.00 Kerstconcert. 21.00 Geen plaats. 22.25 - 23.00 Kerk en zending in Peru.

ROZ

12.30 - 13.00 ROZ-Tussen de middag. 18.00 ANP-Nieuws. 18.03 ROZ-Actueel. 18.15 - 19.00 Speulentero.

Luxemburg/RTL

DUITS.
Nieuws: 6.00 t/m 7.30 op elk half uur, 9.30 t/m 16.30 op elk uur, 18.30, 19.30, 20.30, 21.30, 22.30, 23.30.

5.30 Der fröhliche Wecker. 8.30 Mister Morning. 10.30 Luxemburg 496061. 12.00 RTL - 12 Uhr.

Mittagspause. 14.00 Hits bei RTL. 15.00 Die blaue Stunde. 16.00 Liebe ist, Helga. 17.00 Take Five. 19.00 RTL - Young. 22.00 RTL - Party. 23.00 - 1.00 Der Tag geht, Björn kommt.

BRT 2

Nieuw: 6.00 t/m 8.00 op elk half uur 9.00, 10.00, 13.00, 17.00, 19.00, 22.00, 23.40.

BRABANT. 5.30 Goede morgen, morgen. 8.10 Happening. ANTWERPEN. 10.03 Platenpoets. Lichte muziek. 12.00 Splinternieuws. 12.10 Showbizz. Muzikaal kwisprogramma. WEST-VLAANDEREN. 14.00 Het vertoon. 15.25 Boekenboek. 15.30 De zonnwijzer. 16.00 Splinternieuws. 16.10 Abraham al gezien? 16.55 Prikbord. Agendaneuws. LIMBURG. 17.05 Made in Germany. Duitse muziek. Presentatie: Harrie Cremers. 18.00 Focus. 18.15 Meer Muziek. 18.50 Sport in Limburg. 19.10 Hit-Riders in the sky. 19.53 Onderweg. OOST-VLAANDEREN. 20.00 Onvergetelijk. Nederlandse levensliedjes. 20.30 Sportmagazine. 22.10 - 23.45 Music Motion.

BRT 2

Nieuws: 8.00, 10.00, 13.00, 17.00, 18.00, 19.00, 22.00, 23.40.

LIMBURG. 6.30 Welkom Week-end. 8.10 Te bed of niet te bed. OOST-VLAANDEREN. 10.03 Dag in, dag uit. 10.15 Orgelrecital. 10.30 Recht uit de regio. 11.25 Zeg maar Geeraerts. 11.30 Tip 10, Top 30. ANTWERPEN. 14.00 Radio Rijs-wijk. Eigentijdse muziekshow. WEST-VLAANDEREN. 17.03 Prikbord. Agendaneuws. 17.07 Radio-West. 17.54 De boekenmolen. 18.10 De darte sater. Liederen over liefde. 19.15 Kiosk. 19.53 In Manus Tuas Domine. Gods-dienstige uitzending. BRABANT. 20.00 - 23.45 Domino. Het betere popwerk.

BRT 2

Nieuws: 8.00, 9.00, 13.00, 17.00, 19.00, 22.00 en 23.40.

OOST-VLAANDEREN. 6.30 Goede morgen, morgen. 8.10 Zondagsmuziek. 9.05 Hitrevue. BRABANT. 10.00 Zondag te huur. 10.10 Radiool. Voor de kinderen. 11.00 In de wandeling. 13.10 Zakiswadraaie. WEST-VLAANDEREN. 14.00 Radio West Internationaal. 14.57 Prikbord. Agendaneuws. 15.00 Vrij entree. LIMBURG. 17.05 Piek-uur. 18.30 Liedjes uit Lage Landen. 19.05 Melodie is een zondagskind. ANTWERPEN. 20.00 Sport-sprokkels. 20.15 Pantoffels bij de haard. 20.45-23.45 Vragen staat vrij.

Hilversum 1: 228 m; FM-kanalen 1 en 17
Hilversum 2: 402 m; FM-kanalen 13 en 25
Hilversum 3: 387, 445 m; FM-kanalen 13 en 25
Hilversum 4: 387, 445 m; FM-kanalen 13 en 25
ROZ: FM-kanalen 13 en 25
BRT II: 555 m; FM-kanalen 22 en 39
Luxemburg/RTL: 206 en 49.25 m; FM-kanalen 9 en 33

E E R S T E KERSTDAG

Hilversum 1

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Hallo hier Hilversum. 10.02 Eucharistieviering. 11.03 Z.I. 12.03 Tussen Barand en van Dorp. 13.06 In de Rooie Haan. 15.03 Muziek uit Studio 1. 16.02 De speedoos. 17.30 Wie in 't Nederlands wil zingen. 17.55 Mededelingen. 18.05 Folkfestival. 18.30 Blaastest. 19.02 Van opus one tot nieuwe stukken of andersom. 20.03 Promenade Concert. 20.30 Franstalige muziek uit de Noord-Amerikaanse staat Louisiana. 22.02 Metro's Music. 23.02 Met het oog op morgen. 0.02 - 7.00 Vra's Muzieknacht.

Hilversum 2

Nieuws: 7.00, 8.00, 13.00, 18.00, 22.30 en 23.55. Tussen 7.00 en 18.00 uur om het uur op de halve uren.

● ANITA MEYER In Lost Vast Special Kerst 1982, 12.02 uur Hilversum 3.

7.10 Ochtendgymnastiek. 7.20 Rollebolleradio. 7.35 Uit Jan Koopmans Kerstidiscotheek. 8.33 Toeraktua. 9.15 Voor blinden en slechtzienden. 9.32 Kerstconcert. 10.00 Kerstmorgen. 11.00 Kerst-brunch. 11.57 Onvrede met vrede. 12.26 Voor land- en tuinbouw. 12.36 Aktua. 13.00 Kerst-toespraak. 13.20 Welkom op kersteland. 15.10 De verzorgingsstaat. 15.32 Op zoek naar evenwicht. 17.35 Kersttoespraak. 18.20 Zendtijd CP. 18.30 Kerstgroeten uit Libanon en Sinai. 20.03 3 x m Wereldwijd. 21.00 Gods Kerstgeschenk. 21.26 Eo-Metterdag. 21.30 Kunstgeschiedenis. 22.00 Kantoorinnovatie. 22.40 Kerk en zending in Peru. 23.00 - 23.55 Ronduit-Extra.

Hilversum 3

Nieuws: elk heel uur.
7.02 Kinderen zingen kerstliederen. 7.30 Babarabara. 8.023 Winter in wonderland. 9.03 Traditionele kerstliederen. 10.02 Kerstliederen. 12.03 Lost Vast Special Kerst 1982. Om 13.00 Kersttoespraak door Koningin Beatrix. 14.03 Tussenuur. 15.03 Alleen op Kerst. 17.02 Tussen licht en donker. 19.02 Op Stap. 20.03 Muziek

● BENNY NEYMAN Op het Kinderkerstfeest, 14.02 uur Hilversum 1.

op kerstavond. 23.03 - 24.00 The Christmas Song.

Hilversum 4

Nieuws: 7.00, 8.00 en 13.00.
7.02 Septiem. 8.05 Op 'n klein stationetje. 9.00 In de kaart gespeeld. 10.30 Concerto Matinale. 12.00 Kamermuziek rond 1800. 13.05 Diskotabel. 15.00 Kerstmatinee. 16.00 - 17.00 Hilversum 4 op z'n breedst. Tussen 17.00 en 20.00 uur Overname programma's Hilversum 2. 20.00 Cantigas de Santa Maria. 21.30 Spektakel. 22.15 - 23.00 Laudate.

ROZ

12.30-13.00 ROZ. Tussen de middag. Serie over de in 1873 op Tweede Kerstdag in Baexem geboren musicus Hubert Cuypers. 18.00 ANP-Nieuws. 18.03 ROZ. Actueel. 18.15 - 19.00 De laatste aflevering van Hubert Cuypers.

Luxemburg/RTL

DUITS
Nieuws: 6.30 t/m 17.30 op elk uur, 19.30, 21.20 en 23.30.

ROZ

12.30-13.00 ROZ. Weerbericht en sport. 18.00 ANP-Nieuws. 18.03 Sport

Luxemburg/RTL

DUITS
Nieuws: 9.30, 11.30, 14.30, 17.30, 19.30, 21.30, 23.30.

7.00 Wunschkonzert. 8.00 Der Kaffee ist fertig. 10.00 Max-Mix. Max Schautzer. 12.00 Weihnachtsgrüsse rund um den Globus 11. 14.00 Hitparade. 16.00 Wunschkonzert. Camillo. 17.30 Sport am Sonntag. 18.00 RTL-Trommelfell. Achim. 20.00 RTL-Young. 22.00 Der Lachsack. 23.00 - 1.00 Hallo Nacharbeiter, Haidy.

BRT 2

Nieuws: 8.00, 9.00, 13.00, 17.00, 19.00, 22.00 en 23.40.

OOST-VLAANDEREN. 6.30 Goede morgen, morgen. 8.10 Zondagsmuziek. 9.05 Hitrevue. BRABANT. 10.00 Zondag te huur. 10.10 Radiool. Voor de kinderen. 11.00 In de wandeling. 13.10 Zakiswadraaie. WEST-VLAANDEREN. 14.00 Radio West Internationaal. 14.57 Prikbord. Agendaneuws. 15.00 Vrij entree. LIMBURG. 17.05 Piek-uur. 18.30 Liedjes uit Lage Landen. 19.05 Melodie is een zondagskind. ANTWERPEN. 20.00 Sport-sprokkels. 20.15 Pantoffels bij de haard. 20.45-23.45 Vragen staat vrij.

Hilversum 1: 228 m; FM-kanalen 1 en 17
Hilversum 2: 402 m; FM-kanalen 13 en 25
Hilversum 3: 387, 445 m; FM-kanalen 13 en 25
Hilversum 4: 387, 445 m; FM-kanalen 13 en 25
ROZ: FM-kanalen 13 en 25
BRT II: 555 m; FM-kanalen 22 en 39
Luxemburg/RTL: 206 en 49.25 m; FM-kanalen 9 en 33

T W E E D E KERSTDAG

Nederland 1

09.00 en 13.00 Nieuws voor slechthorenden.

16.00 De antieke wereld. 16.30 Kunstgeschiedenis. 17.00 Young Messiah. Twaalf liederen uit Handel's oratorium „De Messias“ zijn bewerkt in de stijl van hendaagse populaire muziek. Maddeline Bell, Labi Siffre en Vicki Brown zijn de drie solisten, die worden ondersteund door de New London Chorale.

17.40 Een bericht van de Wilde Ganzen. 17.55 Communicatie. 18.25 Nieuws voor slechthorenden. 18.30 Teleac. Planten verzorgen in huis en tuin. 19.00 Journaal. 19.05 Happy Days. Amerikaanse jeugdserie. 19.30 De Veronica Award. Programma waarin de keuze van de meest populaire artiest van 1982 bekend wordt gemaakt.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

Duitsland 1

09.30 Programma-overzicht. 10.00 Das Hungertuch. Reportage over de minstbedeelden in Haiti. 10.30 Ein Orchester. Documentaire over het Beiers staats-orkest. 12.00 Der Internationale Früh-schoppen. Persdebat met zes journalisten uit vijf landen. Gespreksleider: Werner Höfer. 12.45 Journaal. Met Weekspiegel. 13.15 Magazin der Woche. Regionaal nieuwsoverzicht. 14.30 Katze mit Hut. „Schat in de kelder“. Poppenspel met de Augsburger Puppenkiste. 15.00 Janosik, Held der Berge. Tweede aflevering uit de Poolse avonturenserie: Janosik raakte in het gevecht gewond, maar herstelt snel. De rovers overvallen onder leiding van Harnas Jakubek het slot van de graaf. Ook Janosik neemt aan de plundertocht deel.

15.50 Bilderrätsel. Spelprogramma voor het hele gezin. 16.35 Run, cougar, run. „Die Flucht des Pumas“. Amerikaanse (Walt Disney)film uit 1972 onder regie van Jerome Courtland met Alfonso Arau, Stuart Whitman, Douglas V. Fowley en anderen. Het poemawijfje Seeta leeft met haar drie jongen in de bergen van het Amerikaanse zuidwesten. Ze heeft vriendschapsloten met de herder Etio. Wanneer een professionele jager achter haar

Nederland 2

12.00 Het Capitool. Rechtstreekse uitzending met binnen- en buitenlands nieuws. 12.45-15.25 Romeo en Julia. Ballet van Prokofjev met Natalia Bessmertnova en Michael Lavrovsky met het Symfonie Orkest van het Bolshoi-Theater o.l.v. Algis Shuraitis. 16.00 Journaal. 16.05 Stuif es in. Speciale kersteditie vanuit het „Stuif“-theater in het Ponypark Slagharen. Presentatie: Ria Bremer. 17.05 Ontdek je plekje. „Zoelen“. Programma over de schoonheid van Neder-

land. 17.30 Vluchtelingen '76. Het Nederlandse volk bracht de afgelopen jaren ongeveer 47 miljoen gulden bijeen voor de vluchtelingen in Zuidoost-Azië. Hoe is dat geld besteed Een onderzoek ter plaatse. 18.00 Sprekershoek. Programma waarin kijkers zelf aan het woord komen. 18.15 Sesamstraat. 18.30 Horizon. Populair-wetenschappelijk programma. Het ziet eruit uit dat 1982 een topjaar gaat worden in nagenoeg alle wijnbouwgebieden. Hoe wetenschap en technologie kunnen helpen om de wijn uit dat topjaar op de beste en voordeligste manier op de tafel van de wijnliefhebber te krijgen, is in deze aflevering te zien. 19.05 Stappen in Zweden. Eerder hebben de Amsterdamse schrijvers Henk Raaff en Gerben Hellinga zich wandelend door Nepal en Madeira en langs het IJsselmeer begeven. Ditmaal stappen zij door de mooie natuur van Zweden. Richting Poolcirkel. 19.30 Studio Sport. 19.55 Trekking lottogetallen. 20.00 Panoramic. Actuele achtergrondinformatie. 20.40 Humanistisch Verbond. Vijf minuten bedenktijd. 20.45 Sterrenslag 1977-1981. Hoogtepunten uit vijf jaar Sterrenslag waarin teams van artiesten, politici en radio-tv-presentatoren en -trices het op het sportveld tegen elkaar opnemen. 22.10 Hoogtepunten Avro's Platengala Internationaal 1982. Met o.a. John Denver, Dire Straits, Billy Preston, Syreeta, Johnny Ray en het Metropole Orkest o.l.v. Rogier van Otterloo. 23.10 Journaal. 23.15 Nieuws voor slechthorenden.

18.15 Sesamstraat. 18.30 Horizon. Populair-wetenschappelijk programma. Het ziet eruit uit dat 1982 een topjaar gaat worden in nagenoeg alle wijnbouwgebieden. Hoe wetenschap en technologie kunnen helpen om de wijn uit dat topjaar op de beste en voordeligste manier op de tafel van de wijnliefhebber te krijgen, is in deze aflevering te zien.

19.05 Stappen in Zweden. Eerder hebben de Amsterdamse schrijvers Henk Raaff en Gerben Hellinga zich wandelend door Nepal en Madeira en langs het IJsselmeer begeven. Ditmaal stappen zij door de mooie natuur van Zweden. Richting Poolcirkel. 19.30 Studio Sport. 19.55 Trekking lottogetallen. 20.00 Panoramic. Actuele achtergrondinformatie. 20.40 Humanistisch Verbond. Vijf minuten bedenktijd. 20.45 Sterrenslag 1977-1981. Hoogtepunten uit vijf jaar Sterrenslag waarin teams van artiesten, politici en radio-tv-presentatoren en -trices het op het sportveld tegen elkaar opnemen. 22.10 Hoogtepunten Avro's Platengala Internationaal 1982. Met o.a. John Denver, Dire Straits, Billy Preston, Syreeta, Johnny Ray en het Metropole Orkest o.l.v. Rogier van Otterloo. 23.10 Journaal. 23.15 Nieuws voor slechthorenden.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

20.10 Dynasty. Amerikaanse serie met John Forsythe, Linda Evans, Al Corley en anderen. De voorbereidingen voor het huwelijk van Alexis en Cecil Colby zijn in volle gang. Helaas wordt Cecil vlak voor de huwelijksdag door een hartaanval getroffen. Blake is, na een onoverwinnelijke zakelijke affaire, hard aan een korte vakantie in de bergen toe. Door onverwacht bezoek is zijn rust echter van korte duur.

21.00 Not the nine o'clock news. Britse satire. 21.15 Vakwerk. Serie programma's rond twaalf „werkers in het groen“. In deze derde aflevering aandacht voor de rietdekker en de jachttopziener. 21.40 Op jacht naar de schat. Kwispogramma waarin twee kandidaten met de hulp van Jan de Vries binnen drie kwartier drie schatten moeten opsporen die overal ter wereld verborgen kunnen zijn.

22.40 Valley of the Dolls. Eerste aflevering uit een vijfdeelige serie naar het boek van Jacqueline Susann met Catherine Hicks, Lisa Hartman, Veronica Hamel en anderen. Drie jonge vrouwen op zoek naar roem en succes in de show-business van Hollywood. Een weg die niet bepaald over rozen gaat en waarin de drie dames de nodige ups en vooral downs beleven.

23.20 Journaal. 23.25 Nieuws voor slechthorenden.

18.00 Magische Städte. Documentaire van Edith Scholz over de Tunesische stad Kairouan. 19.00 Sport 82. Sporthoogtepunten van het afgelopen jaar. 20.00 Journaal. 20.15 Little Lord Fauntleroy. „Der kleine Lord“. Britse film uit 1980 van Jack Gold met Alec Guinness, Ricky Schroder, Connie Booth en anderen. De achtjarige Ceddie Errol leeft in het begin van deze eeuw onder armoedige omstandigheden samen met zijn moeder in New York. Op zekere dag krijgen ze bezoek van een gezant van de graaf van Dorincourt, die in feite de grootvader van Ceddie is...

20.15 Little Lord Fauntleroy. „Der kleine Lord“. Britse film uit 1980 van Jack Gold met Alec Guinness, Ricky Schroder, Connie Booth en anderen. De achtjarige Ceddie Errol leeft in het begin van deze eeuw onder armoedige omstandigheden samen met zijn moeder in New York. Op zekere dag krijgen ze bezoek van een gezant van de graaf van Dorincourt, die in feite de grootvader van Ceddie is...

20.15 Little Lord Fauntleroy. „Der kleine Lord“. Britse film uit 1980 van Jack Gold met Alec Guinness, Ricky Schroder, Connie Booth en anderen. De achtjarige Ceddie Errol leeft in het begin van deze eeuw onder armoedige omstandigheden samen met zijn moeder in New York. Op zekere dag krijgen ze bezoek van een gezant van de graaf van Dorincourt, die in feite de grootvader van Ceddie is...

20.15 Little Lord Fauntleroy. „Der kleine Lord“. Britse film uit 1980 van Jack Gold met Alec Guinness, Ricky Schroder, Connie Booth en anderen. De achtjarige Ceddie Errol leeft in het begin van deze eeuw onder armoedige omstandigheden samen met zijn moeder in New York. Op zekere dag krijgen ze bezoek van een gezant van de graaf van Dorincourt, die in feite de grootvader van Ceddie is...

20.15 Little Lord Fauntleroy. „Der kleine Lord“. Britse film uit 1980 van Jack Gold met Alec Guinness, Ricky Schroder, Connie Booth en anderen. De achtjarige Ceddie Errol leeft in het begin van deze eeuw onder armoedige omstandigheden samen met zijn moeder in New York. Op zekere dag krijgen ze bezoek van een gezant van de graaf van Dorincourt, die in feite de grootvader van Ceddie is...

20.15 Little Lord Fauntleroy. „Der kleine Lord“. Britse film uit 1980 van Jack Gold met Alec Guinness, Ricky Schroder, Connie Booth en anderen. De achtjarige Ceddie Errol leeft in het begin van deze eeuw onder armoedige omstandigheden samen met zijn moeder in New York. Op zekere dag krijgen ze bezoek van een gezant van de graaf van Dorincourt, die in feite de grootvader van Ceddie is...

<

E E R S T E
KERSTDAG

Nederland 1

09.30 Nieuws voor slechthorenden.
10.45 Eucharistieviering vanuit de St. Jan's basiliek te Oosterhout. Celebrant is mgr. H. Ernst, bisschop van Breda, in concelebratie met pastoor A. Hack en aalmoezenier H. Louws.
11.55 Urbi et Orbi. Kerstboodschap van de paus.
12.40 „Als iedereen om alles slipt...". Een kerstvertelling van Felix Timmermans uit het boek „Het Kindeke Jezus in Vlaanderen" met tekeningen van Leopold Mimler.
13.10 Nieuws voor slechthorenden.
13.15 Kunstrijden op de schaats. Verslag van de wedstrijden om de Ennia Challenge Cup vanuit stadion de Uithof in Den Haag.
13.55 Billy Smart kerstconcert.
14.55 Eurovisie kerstconcert 1982. Vanuit het Concertgebouw te Amsterdam. Het Concertgebouworkest onder leiding van Bernard Haitink, met solistische medewerking van de sopraan Maria Ewing, voert uit: De vierde symfonie in G gr. (1900) van Gustav Mahler (1860-1911). Vlootsolo: Jaap van Zweden.
16.00 Don Quichot. Tekenfilmserie.
16.25 Overlast. Nederlandstalgie rockmuziek door een groep musici en -zangers, die zijn samengebracht onder de naam „Werk in uitvoering". Een muzikale show over (vermeende) overlast die de samenleving de jeugd bezorgt en over het verzet van de jongeren daartegen.
17.15 De Nachtegaal. Sprookje van Hans Christian Andersen in een muzikale bewerking van Theo Loeven-die.
17.55 Pitchi, het roodborstje. Indiaanse legende uit Canada.
18.23 Nieuws voor slechthorenden.
18.28 Teleac. Algemeen voorlichtingsprogramma voorjaar 1983.
18.58 Journaal.
19.00 Alleen op de wereld. Eerste aflevering uit een 5-delige Franse tv-serie naar het boek van Hector Malot. Met Fabrice Josso, Petula Clark, Gérard Darrieu.
20.44 Yves Montand in l'Olympia. Na 13 jaar is de wereldberoemde Franse zanger Yves Montand weer terug in dit Parijse theater. Voor een enthousiast publiek zingt hij zo'n dertig chansons. O.a. „Malgré moi", „Le Carosse" en „Les feuilles mortes".
21.35 Journaal.
21.45 Yves Montand in l'Olympia. Vervolg.
22.25 De rest van je leven in dertig minuten. Tragi-komedie van Rowan Atkinson en Richard Curtis met Rowan Atkinson, Nigel Hawthorne. Bernard Frapp krijgt van zijn dokter te horen dat hij lijdt aan een uiterst zeldzame, dodelijke ziekte. Bernard is nog jong en statistisch gezien zou hij nog 45 jaar te goed hebben. Als hij hoort dat hij nog dertig minuten heeft, probeert Bernard naarstig alle plannen die hij voor de rest van zijn leven nog had in die korte tijd te verwe-

zenlijken.
12.55 Muurvast. Een film van Ole Berserik en Hans Dijkstra over zwerven in Amsterdam. In de figuur van Leo Willems (37), zonder beroep, een paar tientjes op zak en geen vooruitzichten wordt geprobeerd na te gaan wat er gebeurt met iemand, die zonder geld of verblijfplaats in Amsterdam aankomt en probeert het hoofd boven water te houden...
23.35 Journaal.
23.40 Nieuws voor slechthorenden.

Nederland 2

13.00 Nieuws voor slechthorenden.
18.25 Paspoort. Programma voor Marokkanen.
18.35 Sesamstraat.
18.50 Toeristische tips.
18.57 De vriendelijke vogelverschrikker. Vrolijke kerstfilm voor jong en oud.
19.50 Joop Stokkermans hommage. Composities van Joop Stokkermans.
20.00 Journaal.
20.20 Mies. Voor de laatste maal presenteert Mies Bouwman haar praatshowprogramma live uit de Singercerkerzaal te Laren.
21.20 De heidesperikelen van Eddie's vader. Amerikaanse speelfilm (1963) onder regie van Vincente Minnelli, naar de roman van Mark Tobey met Glenn Ford, Shirley Jones en Stella Stevens. Eddie is een gevoelige jongen van zes en een half jaar. Hij is druk bezig met het zoeken van een geschikte vrouw voor zijn vader, die we-duwenaar is. Het moet een vrouw zijn die voldoet aan de eisen van vader en zoon.
23.15 Journaal.
23.10 Noolt zonder jou. Een eerbetoon aan de Vlaamse zanger Louis Neefs, die op 25 december 1980 door een noodlottig ongeval om het leven kwam. Vrienden en collega's onder wie Paul van Dessel, Rocco Grana-ta, Peter Koelewijn en Gerit de Braber schetsen het beeld van deze onvergetelijke zanger.

Duitsland 1

09.15 Programma-overzicht.
09.45 100 Jahre Berliner Philharmonisches Orchester. Documentaire naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van het Berlijns filharmonisch orkest.
11.45 Kerstboodschap van de bondsprezident.
12.00 Bluten im Staub. Amerikaanse film (1941) van Mer-vin Le Roy met Greer Garson, Walter Pidgeon en Felix Bressart.
13.45 Böhmische Hirtenmesse. Eucharistieviering met het Hamburgs knapenkorst St. Nikolai en het filharmonisch staatsorkest van Hamburg.
14.30 Katze mit Hut. Poppen-spel.
15.00 Janosik, Held der Berge (I).
15.50 30 Jahre Fernsehen. Documentaire over dertig jaar Duitse televisie.
16.35 Gute Reihe. Tv-film met Siegfried Kernen en Rose Renee Roth.
17.45 Friede den Menschen - Friede den Tieren. Een kerstimpresie.
18.30 New York. Documentaire over de geschiedenis van New York.
20.00 Journaal.
20.15 Mozart. Vijfdelige serie over het leven van Wolfgang Amadeus Mozart.
22.20 Lotte en Journaal.

Aansluitend: Das Wort zum Sonntag.
22.40 Sieben gegen Chicago. „Robin and the seven hoods". Amerikaanse speelfilm (1963) van Gordon Douglas met Frank Sinatra; Dean Martin en Sammy Davis jr.: Big Jim viert zijn verjaardag onder vrienden-medegangers. Het is helaas zijn laatste verjaardag. Guy Gisborne laat zich door de bijeen-gekomen bandieten prompt tot nieuwe leider van de onderwereld van Chicago kiezen. Robbo en zijn mannen zijn het daar echter niet mee eens...
23.30 Journaal.

Duitsland 2

08.45 Programma-overzicht.
09.15 Nachbarn in Europa. Uitzending voor buitenlandse werknemers.
11.00 Katholischer Weihnachts-gottesdienst. Eucharistieviering vanuit de Stefansdom in Passau.
11.55 Urbi et Orbi. Kersttoespraak van de paus.
12.30 Journaal.
12.35 Oliver. Tv-registratie van het verhaal „Oliver Twist" van Charles Dickens.
14.55 Als Opa vor der Glotze sass. Documentaire over de Duitse televisie in de jaren dertig: Reeds in de dertiger jaren was er in Duitsland een zeer beperkt televisieomroepstelsel. In 1936 werden de Olympische Spelen in Berlijn rechtstreeks uitgezonden voor een beperkt publiek. Televisie kijken was nog een zeer dure aangelegenheid.
15.55 Journaal.
16.00 Kinderträume aus Blech. Speelgoed van vroeger.
17.00 Der grosse Karpen Ferdinand. Drie korte kerstverhalen.
18.05 Jack Holborn. Serie naar een roman van Leon Garfield met Patrick Bach en Matthias Habich.
19.00 Journaal.
19.15 Kerstboodschap van de bondsprezident.
19.30 Arena der Sensationen. Showprogramma met acrobaten, dierenemmers, clowns, zang en dans. Presentatie Marlene Charell en Freddy Quinn.
21.40 Journaal.
21.45 Eine etwas sonderbare Dame. Tv-spel van John Patrick met Lilli Palmer en Peter Schiff. De weduwe Mrs. Savage is de enige erfgename van een miljoenenvermogen en. Vol misnoegen zien de drie volwassen kinderen toe, hoe moeder het geld voor de meest onnozele dingen uitgeeft. Ze proberen daar dan ook een stokje voor te steken. Ze brengen moeder onder in een psychiatrische instelling en beheeren voortaan zelf het geld...
23.15 Journaal.

Duitsland 3/SWF

08.45 Alles ist möglich - alles ist wahr. Het evangelie volgens de Vlaamse dichter Felix Timmermans.
16.45 Die Zauberflöte. Opera van W.A. Mozart met het koor van de Weense Staatsopera o.l.v. James Levine.
20.00 Journaal.
20.15 Stell' Dir vor, der Krieg wird abgeschafft. Sedert 2000 jaar wordt elk jaar opnieuw met Kerstmis de vredesboodschap verkondigd. Een panel van des-

kundigen tracht de vraag te beantwoorden of vrede een eeuwige illusie is.
21.45 Weihnachts - Fest ohne Feier. Enkele jaren geleden protesteerden jonge mensen tegen de „consumptie-terreur" van het kerstfeest. Anderen protesteerden tegen de verkoop van oorlogsspeelgoed. In deze live-uit-zending praten psychologen, sociologen en genodigden over het sociologisch aspect van het kerstfeest.
23.00 Manage. Hoogtepunten uit het programma van het staatscircus van Moskou.
23.55 Journaal.

Duitsland 3/SWF

17.25 Der Mondschnabel. Tv-film in drie delen.
18.15 Galerie des Jahres. Gebo- ren in Mainz.
19.00 Galerie des Jahres. Gracia Patricia. Amerikaanse filmdocumentaire over de filmster Grace Kelly.
20.15 Galerie des Jahres. High Noon. Amerikaanse speelfilm.
21.30 Galerie des Jahres. Rainer Werner Fassbinder. Film.
22.20 Ein gutes Land. Film.

BFBS

13.00 Atom Ant and Birthday Time. Komische serie.
13.15 Christmas 1982. Kerstpro- gramma
16.45 Birthday Time. Program- ma voor de kinderen.
17.00 Razzmatazz. Voor de jeugd.
17.25 Metal Mickey. Tv-serie.
17.50 Game for a laugh. Geva- rdeerd programma.
18.35 The late late breakfast show. Specialaardig pro- gramma voor langslapers in kerstfeest.
19.45 Blankety Blank. Vrolijk spelprogramma onder lei- ding van Terry Wogan.
19.45 Juliet Bravo. Tv-serie.
20.45 Young at heart. Tv-serie.
21.05 Barry Norman's guest. Barry Norman introdu- ceert een interessante gast.
21.20 Nine to five. Tv-serie.
23.10 Carrot's Lib. Een laat ge- varieerd avond-progam- ma-onder leiding van Jas- per Carrott.
23.20 The old grey whistle test. Programma onder lei- ding van David Hepworth en Mark Ellen.
24.00 Weerbericht.

Duitsland 3/SWF

10.00 Protestantse eredienst vanuit de Matthiaskerk te Straatsburg. Voorga- vers: Ernest Mathis en Pierre Frigent. Koor o.l.v. Lily Mathis.
11.00 Eucharistieviering van- uit de St-Stefanuskathe- draal te Passau. Preek door bisschop Antonius Hofmann. M.m.v. het Domkoor van Passau.
11.55-12.30 Urbi et Orbi. Kerst- boodschap van de paus.
15.00 Kerstconcert. Recht- streekse uitzending van de uitvoering van de 4e Sym- fonie van Mahler door het Concertgebouworkest van Amsterdam. Soliste: Maria Ewing. Dirigent: Bernard Haitink.
16.00 En waar de ster bleef stil- le staan. Poppenpel naar de novelle van Felix Tim- mermans.
16.45 Buggy Malone. Britse mu- ziekfilm (1976) van Alan Parker met Scott Baio, Florence Dugger en Jodie Foster.

18.15 Tik tak. Voor de kleintjes.
18.20 Sneeuw... daar kan je op lopen. Belgische docu- mentaire over langlaufski in Zuid-Tirol.
18.45 Juke Box. Hot Chocolate: Girl crazy.
18.50 Kerstmis in de gevangenis. Film over de Strange- ways-gevangenis in Man- chester waar de directie probeert de gedetineerden wat gezelligheid te geven met Kerstmis.
19.35 Mededelingen en morgen.
19.45 Journaal.
20.00 Een verhaal van vrede. Programma met liedjes rond het thema „Kerstmis - het feest van de vrede" met als rode draad het „vredesboek" van Bernard Benson. M.m.v. Johan Verminnen, Kris De Bruyne, Wannes Van de Velde, De Kreuners, Doe Maar, Cara Van Wersch, De Snaar en Jan De Wilde.
20.45 Terloops. Nieuws in de marge.
21.30 Een onvergetelijke kerst. „A Christmas to remem- ber". Amerikaanse TV- film (1977) van George Englund, met Eva Marie Saint, Jason Robards, George Parry en Joanne Woodward. David Larson, een boer uit Minnesota, is verbitterd om de dood van zijn enige zoon, die in de oorlog is sneuvelde. Larson wil niemand meer zien en sluit zich af van de buitenwereld. Als zijn vrouw hun kleinzoon Rusty voor de vakantie in huis haalt, ervaart Larson dat als een kwelling. Op zijn boerderij is maar plaats voor één kind: zijn zoon. Larson verbergt zijn afkeer niet en het gevolg blijft niet uit. Rusty loopt weg op Kerst- avond...
23.00 Journaal.

België/RTBF 1

10.00 Protestantse eredienst. Rechtstreeks vanuit de kerk Saint-Matieu in Straatsburg.
11.00 Kerstmis. Rechtstreeks vanuit Passau in de kathedraal St. Etienne, de groot- ste barokkerk in het Noor- den van de Alpen.
11.55 Urbi et Orbi. Kerstbood- schap van de paus.
12.30 Un autre regard. Katho- liek-godsdienstige uiten- ding.
14.00 Presence protestante. Protestant-godsdienstige uitzending.
14.33 Seniorama. Spel rond opera en operette.
15.00 Kerstconcert. Recht- streeks vanuit het concert- gebouw in Amsterdam: de symfonie nr. 4 in G van Gustav Mahler.
16.00 La vallée des dinosaures. Tekenfilm.
16.15 Dancing time. Franse montagefilm (1974) van Catherine Dupuis met Fred Astaire Leslie Caron en Sydney Pollack. 1930-1970: een gouden tijd voor de ci- nema. De apotheose van Hollywood met filmster- ren als Carole Lombard, Gary Cooper, Clark Gable, Fred Astaire en Ginger Ro- gers.
18.00 Pitiipop. Kinderprogram- ma.
18.05 Generation 80. Jongeren- magazine.
19.00 Teletourisme. Toeristisch magazine.
19.23 Lotte.
19.30 Journaal.
19.55 Le jardin extraordinaire. Natuurmagazine „Een vos in de stad".
20.20 La fille du tambour ma- jor. Operette van J. Offen- bach met Caroline Dumas, Dolores Crivellart en Jean Laffont.
23.10 Nieuws en lotto.

vrijdag

Nederland 1

09.30 en 13.00 Nieuws voor slechthorenden.
16.00 Showroom. Jan Fillekens, Henk van der Horst en Arnold Jan Scheer etaleren opmerkelijke landgenoten.
17.00-17.15 Bijbels prentenboek. „De geboorte van Jezus". Eerste aflevering uit de tiendelige getekende jeugdsérie.
18.23 Nieuws voor slechthorenden.
18.58 Journaal.
19.00 Bugs Bunny. Tekenfilmse- rie.
19.10 Klaswerk. Spelpro- gramma voor scholieren gepresenteerd door Hans van Willigenburg.
20.25 Concert in het Vaticaan. „Plácido Domingo" en de „Solisti Veneti", religieuze hederen van Bizet, Schubert en Franck.
21.37 Journaal.
21.55 Kerstmis in de Sint-Ser- vaas. Programma met kerstliederen vanuit de Sint-Servaaskerk te Maas- tricht, de grafkerk van de eerste Nederlandse bis- chop, gezongen door het kerkkoor Capella Sancti Servati onder leiding van Peter Serpenti.
22.45 Journaal.
22.50 Nieuws voor slechthorenden.
22.55 Kerstnachtdienst. Vanuit de Nieuwe Kerk in Am- sterdam.
23.55 Een bericht van de Wilde Ganzen.
00.00 - 01.30 Omroeparchie. Liturgieviering van de kerstnacht in de St. Fran- ciscus Xaveriuskerk te Amersfoort.

Nederland 2

13.00 - 13.05 Nieuws voor slech- thorenden.
18.25 Paspoort. Programma voor Spanjaarden.
18.35 Sesamstraat.
18.50 Jengdjournaal.
18.57 Kreezie de kraanvogel. Tekenfilmserie.
19.04 De Smurven. „De honder- ste Smurf". Tekenfilmse- rie.
19.29 Het kerstfeest van de Rose Panter. Teken- film.
20.00 Journaal.
20.28 Willem Ruis Lotto Show. Spelprogramma gepresen- teerd door Willem Ruis rond de trekking van de Mid-Lotto. Gasten: André van Duin en André Ha- zas.
22.00 Achter het Nieuws. Actua- liteitenrubriek.
22.30 The Front. „De stroman". Amerikaanse speelfilm uit 1976 onder regie van Mar- tin Ritt met Woody Allen, Michael Murphy, Andrea Marcovicci en anderen. 1953, het topjaar in de door McCarthy georganiseerde communistenvrees en -haat is zo hevig, dat iedereen die ooit in zijn leven van enige sympathie voor het com- muniste of een commu- nist heeft gegeven, op een zwarte lijst wordt ge- plaatst. Schrijvers en ar- tisten die daarop staan, zijn vrijwel brodeloos. Ho- ward Prince, kassier en gokker, heeft met dat alles niets te maken, tot Alfred Miller hem op zekere dag een aantrekkelijk voorstel doet...
00.05 Journaal.
00.15 Nieuws voor slechthorenden.

Duitsland 1

10.00 Programmaweekover- zicht.
10.30 Das Schafenszahlen. Kinderfilm.
11.45 Die Himmelsleiter. Docu- mentaire over de domkerk van Freiburg.
12.25 The Nativity. „Eines Ta- ges in Galilea". Ameri- kaanse speelfilm uit 1978 van Bernie Kowalski met John Shea, Madeline Sto- we, Jane Wyatt en ande- ren.
14.00 Katze mit Hut. Poppen- spel.
14.30 Wir warten aufs Christ- kind. Kinderprogram- ma.
16.00 Happy Weihnachten. Se- nor. Elk volk heeft zijn eigen rituelen bij het vie- ren van Kerstmis. De vele buitenlanders die Duits- land telt, viert dan ook op soms zeer kleurrijke en folkloristische wijze het kerstfeest.
16.45 Der Circus muss spielen! Reportage over de tegen- spoed van het circus Sarra- sani.
17.30 Kommt und lasst uns Christum ehren. Evangeli- sche verspreiding.
18.05 Und das Wort ist Fleisch geworden. Kan een mens de geboorte van Christus door louter rationele rede- nering begrijpen. Deze vraag tracht de schilder Roland P. Lützenburger te beantwoorden.
18.50 Die Murren. Tv-spel met Irmgard Forst, Brigitte Mira, Rosemarie Gersten- berg en anderen.
20.00 Journaal.
20.05 Frau Jenny Treibel. TV- film naar Theodor Fonta- ne met Maria Schell, Rolf Schult, Dietlinde Tuba- en anderen. De zakenvrouw Jenny Treibel nodigt Cor- rinna, de dochter van haar jeugdvriend professor Wil- libald Schmidt, uit voor een diner. Daar ontploft de intelligente Corinna al haar charme. De jonge En- gelsman mr. Nelson, die de eregast aan tafel is, blijkt daar niet ongevoelig voor...
22.15 - 24.00 Middernachts- mis. Vanuit de Dom van Frei- burg.

Duitsland 2

09.30 Programmaweekover- zicht.
10.00 Journaal.
10.05 Schlittenpatrouille Si- rius. Documentaire over de Groenlandse sledepa- trouilles. In 1933 verkreeg Denemarken de soeverei- niteit over Groenland. Om deze soevereiniteit te be- stendigen moest er een ge- organiseerde vorm van Deense aanwezigheid ko- men. Dit gebeurde in de vorm van sledepatrouilles die vrijwillig door Deense militairen werden be- mand.
10.50 Keine Zeit zu verlie- ren.
11.30 Der Geist der Mirabelle. Verhalen uit Bollerup.
13.05 Journaal.
13.10 Die wundersame Nacht. Kerstspreekje in teken- filmversie.
13.35 Kerstatorium BWV 248. Muziek van Johan Sebas- tian Bach, gezongen door het Tölzer Knaben- chor.
14.55 Journaal.
15.00 Whitewater Sam. Ameri- kaanse speelfilm uit 1976 van en met Keith Larsen en anderen. De Indianen noemen het baardige bleekgezicht „Wildwater- Sam", omdat hij met zijn kano van de stroomver- snellingen gebruik maakt om zo snel mogelijk de

Rocky Mountains in te trekken. Sam gaat er op enkele huiden jagen, om het hoogstnodige geld te verdienen. Maar hij is vooral op avontuur uit.
16.30 Ich gewinne! „Sport is ook een geschenk". Film van Bruno Meyer.
17.00 Einfache Gaben. Zes kerstverhalen in de vorm van fotomontages en te- kenfilms.
17.55 Alle Jahre wieder. De mooiste Duitse kerstliede- ren met o.m. Adam and Eve, Heino, Lolita, het kin- derkoor van Keulen, Franz Lang, het Berlijns Mozartkoor, Rex Gildo e.a.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 Journaal.
19.05 Spuk im Spielzeugpa- radies. Een fantasierijk kerstverhaal met Josef Meinrad, Jasmin Steven, David Dingwal en ande- ren. Een eenzame, oude speelgoedmaker vermaakt zich op kerstavond met zijn kat Schnurrl, terwijl er buiten dikke sneeuw- vlokken vallen. Hij bezingt al zijn dieren uit hout, stof en blik, die hij met eigen handen gemaakt heeft. In- eens verschijnen er twee kinderen aan zijn ven- ster...
20.00 Der rote Strumpf. Film naar het gelijknamig kin- derboek van Elfr Donnelly met Inge Meyssel, Julie Tumler, Ulrike Bliefert en anderen. De oude vrouw Panacek leeft in een open psychiatrische inrichting. De dood van haar man en het verlies van de viswin- kel aan de hebzuchtige schoonzoon hebben haar geest verward. De schoon- zoon heeft haar trouwens in de inrichting onderge- bracht, nadat ze haar huis in brand had gestoken, omdat niemand daar ooit nog zo gelukkig zou zijn als zij vroeger met haar man was.
21.30 Evangelische Christves- per. Vanuit Finsterber- gen.
22.30 - 23.05 Meister der Violine. Het Newyorks Filharmoni- sch Orkest onder leiding van Zubin Mehta speelt werken van Johann Sebas- tian Bach en Antonio Vi- valdi vanuit het Lincoln Center te New York.

Duitsland 3/WDR

16.00 Spencers Ferientips. Va- kantietips.
16.15 Der Schluckauf. Kerstfilm van Hans-Jörg Martin.
17.05 Lasst uns nach Bethlehem gehen und schauen. Kerst- programma.
17.35 Bach-Werke auf Silber- mann-Organ. Orgelmuziek uitgevoerd door Her- bert Collum en Hans Otto.
18.00 Die Sendung mit der Maus.
18.30 Die Schneekönigin. Pop- penfilm met het poppen- theater Der Kleinen Büh- ne.
19.00 Gloria. Latijns-Ameri- kaanse kerstmuziek met Olivia Molina.
20.00 Journaal.
20.05 Da wieget Maria ihr Kind. Kerstprogramma.
20.15 Jubilate Musica. Muziek uit de Renaissance met werken van Frescobaldi, Gabrieli, Stradella, Schutz, Senfl en anderen.
20.50 - 22.15 Hildegard von Bin- gen: Wisse die Wege. Por- tret van de heilige Hilde- gard von Bingen, een der grootste vrouwenfiguren uit de Middeleeuwen. Als abdis van haar klooster op de Rupertsberg bij Bingen heeft zij grote invloed op

haar tijd uitgeoefend. Op het gebied van de muziek- kunst is haar meesterwerk „Ordo Virtutum", dat aan- sluitend in verkorte versie wordt uitgevoerd.
16.00 Gloria. Kerstmuziek uit Latijns-Amerika.
17.00 Ein Feuer in der kalten Nacht. Verhalen en liede- ren rondom Kerstmis 1982.
18.00 Galerie des Jahres - 600 jaar Tschenstochau, de grote bedevaart van de Madonna.
18.45 Glocken läuten zum Heili- gen Abend.
19.00 Het Dresdner Kreuzchor.
20.25 The Soundners. Ameri- kaanse speelfilm.
22.35 Still, still, still. Kerstcon- cert, met Julia Migenes, vanuit de Jezuïetenkerk Heidelberg.
15.15 Once upon a time.
15.30 Emmerdale Farm. Tv-se- rie.
15.55 Bonanza. Tv-serie.
16.45 Birthday Time. Voor de kinderen.
17.15 The all new Popeye show. Ballet Hooey en Boola Boola Hula.
17.40 Crackerjack. Nieuwe se- rie.
18.20 The pyramid game. Tv-se- rie.
18.45 The News.
19.00 Russ Abbott's Christmas Madhouse.
19.40 Falcon Crest. Tv-serie.
20.25 The Morecambe and wise Christmas Show. Kerst- programma met diverse gasten.
21.15 The gentle touch. Nieuwe serie met Jill Gascoine als inspecteur Maggie Forbes.
22.00 The News.
22.25 Christmas Eve with Pam Ayres and Fivepenny Pie- ce. Kerstfeest vanuit Ches- hire's Spectrum Arena.
22.55 Clive James on television. Showprogramma.
23.20 Merrily on high. Kerstmuziek met The Halifax, Robert White, Bernadette Greevy, The Royal LLiver- pool Philharmonic Orche- stra en anderen.
24.10 Weerbericht.

België/BRT 1

15.30 De leeuw, de heks en de klerkast. Tekenfilm van Bill Melendez.
17.00 De witte berg. Reportage over de eerste Vlaamse Dhaulagiri-expeditie in mei 1982.
17.55 Juke box. Boney M: „Ma- ry's Boy Child".
18.00 Tik Tak. Kleuterserie.
18.05 Sesamstraat.
18.20 Klein, klein kleutertje. „Het mannetje in de maan viert Kerstmis". Verhaal met Louis Vervoort.
18.35 Brussel in beeld. Korte film van Marc Levee.
18.45 Kerstmis in Vlaanderen. Sfeerprogramma.
19.00 Uitzending door derden. Programma van het Vrije Woord.
19.30 Lottotrekking. Medede- lingen en Morgen.
19.45 Kerstboodschap en Jour- naal.
20.00 Weerman.
20.05 The Royal Romance of Charles and Diana. Ameri- kaanse tv-film uit 1982 van Peter Levin met Catherine Baines, Olivia de Havil- land en anderen.
21.40 - 23.45 Wat doen we met Jenny. Blijspel van D. R. Wilde met Josephine van Gasteren, Marlies van Al- maer, Rita Marchal en an- deren. Een oude weduwe

bindt de strijd tegen het ouder worden krachtig aan. Zij schildert naakten, maakt de ene fles cham- pagne na de andere sol- daat, neemt een minnaar, haalt een drumstel in huis en leert tapdansen. De rod- delgrage buurt heeft het moeilijk met haar en zij wordt zelfs door de politie ingerekend. Haar twee in het „goede" spoor lopende dochters vragen zich af wat ze met haar doen. Er worden deskundigen inge- schakeld, maar een van hen wordt prompt verliefd.

België/BRT 2

19.00 Musti. Animatiefilm voor kleuters.
19.25 Lieve plantjes. De Kerst- ster.
19.30 Lottotrekking. Medede- lingen en Morgen.
19.45 Kerstboodschap en Jour- naal.
20.00 Weerman.
20.05 De Forsyte Saga. „Het hu- welijk". Britse serie.
20.55 Kerstshow met Joe Das- sin. Muzikaal programma van Roger Pradines rond Joe Dassin, met o.m. Dave, Carlos en Jane Man- son.
22.00 Kerstmis in Ettal, een zwarte eredienst. Duits kerstconcert van Rainer Ficklscherrer, opgenomen in het Ettal klooster met Ray Charles, Sarah Jordan Powell, Donna Lynton, Joe Bourne, John Waddel en Charles Williams.
23.10 Kerstlalel. Modern ora- torium (op. 48) waarin het bijbels scheppingsverhaal en het kerstverhaal tot een samenhangend geheel zijn verwerkt. M.m.v.: Hilda Tondelier (alt), Guy de Mey (tenor), het Kortrijks Gemengd Koor en het Westvlaams Orkest.
24.00 - 01.30 Middernachtsmis vanuit Amersfoort. Recht- streekse uitzending van de kerstviering te Amersfoort (overname van de Neder- landse KRO).

België/RTBF 1

15.00 L'écran des vacances. Va- kantieprogramma.
19.08 Ce Soir. Regionaal maga- zine.
19.25 Lotto.
19.30 Kerstboodschap.
19.35 Journaal.
20.00 Le Cerveau. Frans-Ita- liaanse speelfilm uit 1968 van Gérard Oury met Jean- Paul Belmondo, Bourvil, David Niven en anderen. Het brein is een geniaal man en de aanstichter van een treinroof. Samen met de Siciliaanse maffia plun- dert hij de postzakken. Wanneer ze hun goed voor- bereide onderneming be- ginnen, ontdekken zij dat ze rivalen hebben.
21.40 Les Frères Jacques. Amu- sementsprogramma.
22.40 La Princesse de la Lune. Japans ballet van Jasushi Akutagawa.
23.15 Ray Charles zingt kerst- liederen.
24.00 - 01.00 Middernachtsmis. Vanuit de abdij van Cor- don.

België/RTBF 2

18.00 Le Saint. Britse serie.
19.00 Vendredi Sport.
19.30 Kerstboodschap.
19.35 Journaal.
20.00 La vie de Berlioz. Tv-serie.
20.55 - 22.50 Billet de faveur: l'Opera du Gueux. Opera op tekst van John Gay en op muziek van John Christopher Pepush.

Mies Bouwman beëindigt eerste kerstdag haar serie praatprogramma's

'Commercie is mij vreemd, ik wil alleen maar leuke onderwerpen!'

(Van onze showpagina-redactie)

HILVERSUM – Op eerste kerstdag brengt de AVRO 's avonds om 20.10 uur op Nederland II de laatste aflevering van „Mies” uit de reeks van dertien praatprogramma's met Mies Bouwman. Met een niet aflatende en haast wellustige ijver hebben televisiecritici zich gedurende het eerste kwartaal van het nieuwe seizoen massaal aan het AVRO-programma MIES vergrepen. Als betrof het een gezamenlijke aanpak, maakte de ene na de andere recensent melding van de onlustgevoelens die de verrichtingen van Mies Bouwman vrijwel unaniem bij hen opriepen. Slechts in de ogen van een enkeling kon de wekelijks door zes miljoen Nederlanders bekeken show genade vinden. De rest van het gezelschap tv-schrijvers veegde er met behulp van vaak onverbloemd taalgebruik de vloer mee aan. En al heet je dan duizendmaal Mies Bouwman, al zit je nog zo lang in het televisievak en al ben je daardoor nog zo gewend geraakt aan kritiek, pijn moet het toch blijven doen.

Mies Bouwman: „Die kritieken lees ik dus lang niet allemaal. Daar wen je na 32 jaar televisie wel aan. Dat is geen arrogantie, want je gaat denken ach, wat helpt het mij? Je kent enkele goede mensen die oprecht tegen je zeggen als je de fout ingaat. Er zijn enkele critici die ik erg kundig vind. Maar naar welke kritiek moet ik nu luisteren? De een vindt dat ik veel vaker zwarte kleding moet dragen, een ander zegt dat rood mij het leukst staat. Of ik hoor: u moet niet zoveel lachen,

u bent veel te intelligent voor dit programma of, 'oh, wat ben ik blij dat u niet zo'n intelligent programma doet, want nu kunnen we tenminste ontspannen kijken'. Wat moet ik daar nou mee?..

„De bank”
De voornaamste kritiek is de oppervlakkigheid van de show. En dat valt toch nauwelijks te weerleggen?

„Ik heb er geen enkel bezwaar tegen als het programma oppervlakkig wordt genoemd. Een ding staat voor mij vast: de bank, aan het slot van de show, is een keihard gebeuren. Maar er zijn slechts weinig mensen die dat zo zien. Door de meest onschuldige vragen zie je mensen in totale paniek raken. Ik heb in de loop der jaren zoveel mensen op hun vak geïnterviewd. Dan hebben ze hun babbel wel klaar. Maar op het moment dat je vraagt 'hoe eet je je eitje 's morgens' of 'maakt geld gelukkig', dan raken sommige mensen gewoon in paniek. Ze weten niet wat ze moeten zeggen, en dan wordt het pas aardig, vind ik. Ik wil niet het verhaal horen dat ze al tien keer hebben verteld.

In al die jaren heb ik vrijwel al die bekende Nederlanders al eens gehad in een programma. Maar het aardige is dat ik ze nu, op de bank, door die zogenaamd oppervlakkige vragen veel beter leer kennen. Een minister heeft zijn babbel wel klaar. Die wordt tien keer per dag geïnterviewd. Je kunt nog wat doorvragen, maar hij komt er wel uit. Maar welk boek is zo'n man nu op een bepaald moment aan het lezen ik hoorde dat laatste aan minister Brinkman vragen. Dat was overigens in een ander programma bij een andere omroep en dan is het ineens niet oppervlakkig meer. Daaraan zie je maar, dat al die kritiek uitsluitend op mij niet helemaal eerlijk is. Maar die minister gaf op die vraag van het boek een heel eerlijk antwoord. Weet je wat ik toen dacht? Goh, dat is een aardige man. Hij raakte niet in de war, zoals vele anderen. Je hebt zoveel mensen die zich mooier voordoen dan ze in

werkelijkheid zijn. Nou, dat gaat eraan op die bank”.

Maar ik heb me laten vertellen dat sommige gasten de vragen van tevoren al weten. Dus die kunnen dan toch weer zo'n glad antwoord bedenken?

„Ja, in een enkel geval vertellen wij waarover we het gaan hebben, maar dat is echt een hoge uitzoeking. Zoals bij Van Agt en laatste ook bij Ed Nijpels. Politici zijn nu eenmaal banger, voorzigtiger. Als ze persé willen, krijgen ze kort voor de uitzending te horen waar het globaal over zal gaan”.

Vroeger tijden
Bij het kijken naar de shows van nu moet ik toch wel eens denken aan vroeger tijden, toen je in interviews pittige vragen stelde en daarmee veel meer losweekte. Veel meer informatie, maar ook veel meer emoties.

„Ach, maar in die tijd werd ik toch ook zo ontzettend gekraakt. Er zijn golven. Als ik amusementsprogramma's doe, zit ik altijd slecht bij de kritieken en erg goed bij de grote publiek. En als ik zogenaamde intelligente programma's doe, dan is het precies andersom. Dan krijg ik weer veel verzoekjes van mensen om weer eens een leuke quiz te doen. Begrijp mij goed, ik wil

net binnen zijn. Maar dat is soms ook misleidend, omdat ze niet alleen stralen als hun eigen programma's hoog gescoord hebben. Ze stralen ook als programma's van andere omroepen slecht gescoord hebben. Ik ben er zelf niet zo mee bezig. Ik houd mij wat die kijkdichtheid betreft alleen aan mijn opdracht. En verder Je kunt het geloven of niet, maar ik vind dit showbizz-quiz een enig programma. Dat meen ik echt. Ik kijk daar heel ontspannen naar, en ook mijn kinderen vinden het een leuk programma. In die Showbizzquiz van Ron worden echt alle sluiszen opengetrokken. Het is een groot showprogramma. En als je met zo'n uitzending op het ene net twintig minuten eerder begint en ik blij later met mijn programma op het andere net toch nog 23 procent kijkers te trekken, dan is dat toch fantastisch. Dan denk ik, beste critici, denk nou toch eens een beetje door!”

„Het programma MIES is onlangs ook in het nieuws gekomen door vermeende commerciële activiteiten. Er zouden volgens stemmen op het betreffende ministerie te veel platen en boeken worden aangeprezen.

„Ik ben de enige in Hilversum die nog nooit een STER-spotje heeft gedaan en je kunt van mij aannemen dat het

sterft van de aanbiedingen. Commercie is mij vreemd. Ik doe er nooit aan mee. Dus al die verwijten glijden zo van mij af. Ik ben er niet zo mee bezig. Door die publikaties kreeg ik hier laatste bij de AVRO te horen: let nou een beetje op wat je doet. Onderwerpen mochten ineens niet meer doorgaan. Zoals dat prachtige Boek van de Maand. Daar had ik z'n zin in. Daar zat echt een heel leuk onderwerp voor de show in”.

„Maar wat mag nu wel en wat niet? Hebben jullie die grens al vastgesteld?

„Ik wil alleen maar leuke onderwerpen voor de show. Neem nou dat boek over Spokanë. Dat boek zal nu heel lekker lopen en die schrijver zal dus heel gelukkig zijn. Dat zal hij ook voor een groot deel te danken hebben aan het feit dat hij in ons programma zat. Maar moet je hem daarom niet uitnodigen. Het is gewoon een leuk onderwerp. En al wordt dat dan nu geroepen, ik ben niet bezig om André Hazes aan een nieuwe Gouden Plaat te helpen en ik ben ook niet bezig om Maarten 't Hart aan zijn zoveelste Gouden Boek te helpen. Ik denk gewoon: die mensen staan met iets in het nieuws en daar zit een kant aan die voor ons programma leuk is. Dat is echt het enige.”

(ADVERTENTIE)

**BRILLESPECIALZAAK
P. HOPPENBROUWERS**
EMMAPLEIN 11
HEERLEN. Tel. 711984

**WAARBORGT
SERVICE
en
NAZORG**

**VOOR ZIEKENFONDS-
LEDEN OP RECEPT
DE GEBRUIKELIJKE
VERGOEDINGEN
EN
ONZE BEKENDE
GARANTIE**
BIJ DE PANCRATIUSKERK
T.O. DE PASSAGE

„De nachtegalen van Polen” onder leiding van professor Jerzy Kurczewski

TV met gevarieerd kerstprogramma

(Van onze RTV-redactie)

HEERLEN – De in Limburg te ontvangen TV- en radiostations zorgen ook tijdens deze kerstdagen weer voor een gevarieerd programma. Belangrijke ingrediënten zijn daarbij veel speelfilms, nieuwe series, amusement en ook veel klassieke muziek. Zo start op eerste kerstdag (zaterdag) het eerste Duitse TV-net met een vijfdelige serie over de beroemde componist Mozart, een spannende familieris is er op diezelfde vooravond bij het ZDF. De zesdelige serie Jack Holborn vanaf 18.05 uur. Naar het wereldbe-

roemde boek van Hector Malet start de Vara zaterdagavond om 19.00 uur op Nederland I met twee afleveringen uit de vijfdelige Franse serie „Alleen op de wereld”. Veronica start zondagavond op hetzelfde net (22.40 uur) met de vijfdelige Amerikaanse serie „Valley of the dolls”.

Barbara Rush en Dean Martin in de speelfilm „Robin and the seven hoods” (zaterdagavond, Duitsland I, 22.35 uur)

Poolse Nachtegalen in TV-show van Mies

EPEN/HILVERSUM – Het koor „De nachtegalen van Polen”, dat in november een zeer geslaagd concert gaf in de Epense St.Pauluskerk, is zaterdagavond te gast in de laatste aflevering van het praatprogramma „Mies” met Mies Bouwman. Onder leiding van professor Jerzy Kurczewski treedt het wereldbekende koor daar nog eens op voor de TV-camera's van de AVRO. Het koor maakt tot en met december een tournee door ons land, België, Duitsland en Frankrijk onder auspiciën van „Azymuth International”. Joost Meyer van het kinderkoor Epen zette zich in om het koor in november naar Limburg te halen. een plaat die bij die gelegenheid verscheen kan men in Epen bestellen op het adres Wilhelminastraat 19 (postcode 6285 AS).

Eindredactie
Harrie Cremers
tel. 045-739273/739274

LOUIS NEEFFS
„Nooit zonder jou”, herdenkingsprogramma (eerste kerstdag, Nederland II, 23.10 uur)

LIMBURG KOMT OP KERSTAVOND (vrijdag) uitgebreid aan bod bij de KRO om 21.55 uur op Nederland I in het programma „Kerstmis in de Sint-Servaas”. Dat wordt een programma

met kerstliedjes vanuit Maastricht waaraan een documentaire voorafgaat van Frans Wijsen over de St. Servaaskerk naar aanleiding van de onlangs gestarte actie tot restauratie. U herinnert zich ongetwijfeld nog de tijden dat kerstavonden en goede vrijdagen op de buis een uitsluitend ernstige aangelegenheid waren. Met uitzondering van de Duitse TV komt daar dit jaar ruimschoots verandering in. Op deze vrijdagavond wordt het een vrolijke boel bij de Vara op Nederland II met de Willem Ruis Lotto-show waarin men voor de gelegenheid ook nog eens André Hazes laat opdraven. De BRT-televisie (eerste net) brengt om 21.45 uur een al eerder door de Tros uitgezonden blijspel: „Wat doen we met Jenny” met o.a. Josephine van Gasteren.

Circus
Bij de NOS ontbreekt op eerste Kerstdag -ditmaal in tegenstelling tot andere TV-stations- het kerstcircuit van Billy Smart opnieuw niet (Nederland I, 13.55 uur). De verfilmde Broadway-musical „Oliver” naar de roman van Charles Dickens brengt het ZDF die eerste kerstdag om 12.55 uur. „Arena der Sensationen” bij datzelfde net met Freddy Quinn en Marlène Charell om 19.30 uur. Een uitgebreide show met Yves Montand (al eerder te zien geweest bij het ZDF) brengt de Vara op eerste kerstavond om 20.44 uur op Nederland I. Op het andere net brengt de AVRO om 23.10 uur een programma van de ook in Nederland zo populaire Vlaamse zanger Louis Neeffs die met zijn vrouw op 25 december 1980 bij een auto-ongeluk om het leven kwam. Voor een gangsterkomedie kan men zaterdagavond om 22.35 uur afstemmen op Duitsland I in de film „Robin and the seven hoods” met o.a. Dean Martin, Frank Sinatra en Barbara Rush.

Een blik achter de schermen met The Muppets brengt het tweede Duitse TV-net zondagmiddag om 15.00 uur met Roger Moore, Andy Williams, Harry Belafonte, Raquel Welch en Charles Aznavour. De Veronica Award voor de populairste Nederlandse groep of artiest. een verslag daarvan doet Veronica zondagavond om 19.30 uur op Nederland I. Op het andere net brengt de AVRO herhalingen uit vijf jaar Sterrenslag met politici en artiesten (20.45 uur), daarna gevolgd door hoogtepunten uit AVRO's Platengala International 1982 (22.10 uur).

Speelfilms op zondagavond tenslotte bij Duitsland I („Little lord Fauntleroy”, 20.15 uur met o.a. Alec Guinness) en Duitsland II („The great gatsby”, 22.00 uur met o.a. Robert Redford).

officiële mededelingen

GEMEENTE BEEK

OPENBARE BEKENDBAARHEID

De burgemeester van de gemeente Beek (L.), maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 25 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening bekend, dat met ingang van 27 december 1982 gedurende één maand voor ieder ter gemeentesecretarie, afdeling Ruimtelijke Ordening, ter inzage ligt het door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van 9 december 1982 vastgestelde bestemmingsplan „le partiële herziening van het bestemmingsplan kern „Spaubeek“, betrekking hebben op enkele percelen gelegen aan de Sopenstraat (voorheen Past. Beckersstraat) en zoals zodanig aangegeven op de bij dat besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte tekening B.321.

Aangezien bij de vaststelling geen wijzigingen in het ontwerp zijn aangebracht en tevens geen bezwaren zijn ingediend is niemand bevoegd bezwaren in te dienen bij de Gedeputeerde Staten.

Beek (L.), 24 december 1982.

De burgemeester van Beek (L.) A.G.J. van Goethem

De staatssecretarissen van Financiën en Van Amelsvoort van Binnenlandse Zaken zijn in een toelichting bij het ontwerp erop te hopen dat de Financiële Verhoudingswet begin 1984 van kracht wordt. Daarbij rekenen zij op een vlotte medewerking van het parlement. Volgens het wetsontwerp wordt de bebouwingsdichtheid het belangrijkste criterium bij de verdeling van uitkeringen uit het Gemeentefonds. Tot nu toe wordt de hoogte van die uitkeringen voornamelijk bepaald door het aantal inwoners van een gemeente.

Om te drastische en voor gemeenten desastreus gevolgen te voorkomen zal de wet, indien die doorgang vindt, in fazen worden ingevoerd. Ieder jaar kijken de gemeenten een bepaald percentage bij de huidige uitkering gevoegd zodat het eventuele financiële nadeel pas over tien jaar volledig zal gelden. Voor Sittard zal de uitkering uiteindelijk met 6,6 procent toenemen. Voor Roermond zal het bedrag over tien jaar na invoering van de wet met 9,28 procent zijn toegenomen. Beek verdient met de maatregel uiteindelijk 270.000 gulden, Melick 534.000 gulden. Echt, Susteren, Nuth en Swalmen gaan er respectievelijk drie ton, vier ton, 23.500 en 50.000 gulden op achteruit.

De renovatie toe zijn. Ook de bereikbaarheid van dat stadsgebied moet nodig verbeterd worden. Uitkeringen volgens criterium van de bebouwingsdichtheid is voor onze gemeente voordeliger, maar zeker gebroken, kunnen contrarieren dat de maatregel ook voor de eigen gemeente een gunstig effect zou hebben. Concrete cijfers voor deze gemeente en voor Maastricht zijn echter nog niet bekend.

Laboratoriumschool kan niet langer betalen

Gedwongen ontslag kantinepersoneel

SITTARD – Tot groot ongenoegen van studenten en leraren heeft de directie van de Zuidlimburgse Laboratoriumschool in Sittard het kantinepersoneel ontslag aangezegd. Het gaat om vier werknemers van de sociale werkplaats Millenerpoort in Sittard. Een handtekeningenactie op school heeft de schoolleiding niet op andere gedachten kunnen brengen.

De vier mensen werkten in de kantine op jaarcontract. Dat contract is voor het komend jaar niet verlengd. Volgens directeur Schrijver van de Laboratoriumschool was er geen andere uitweg. „Die mensen werden betaald door de Millenerpoort, maar wij gaven de sociale werkplaats daar jaarlijks een aanzienlijk bedrag voor terug. Dat geld kunnen we nu niet langer opbrengen, vooral omdat dat grotendeels moet komen uit de meeropbrengst van de kantine. Die winst is bij lange na niet voldoende en we kunnen het niet maken om de tarieven in de kantine verder op te schroeven“, aldus de directeur die wel begrip kan opbrengen voor de actie van studenten en leraren. „Tussen hen en het kantinepersoneel is de afgelopen tijd een band ontstaan en een dergelijke maatregel doet dan natuurlijk pijn. Maar het kan nu eenmaal niet anders“, zegt Schrijver.

'Eigen mensen'

De directie van de Laboratoriumschool is nu van plan „eigen mensen“ voor het kantinebeheer aan te nemen. Dat kost de school geen cent omdat de overheid hen betaald. Een advertentie in de regionale dagbladen heeft tot nu toe maar liefst 800 sollicitaties opgeleverd.

Ander werk

Overigens kan men bij de sociale werkplaats Millenerpoort het besluit van de schooldirectie wel begrijpen. „Een school kan niet meer geld uitgeven dan ze heeft, dat is een feit dat vaststaat. Het zal alleen moeilijk worden om onze mensen weer aan ander werk te helpen“, zegt een woordvoerder.

● Enkele KWJ-ers bieden in het CDA-kantoor in Sittard de petitie aan. Buiten het gebouw hield de politieke zolang een oogje in het zeil.

Rustige demonstratie

Weer protest van de KWJ

SITTARD – Een 25-tal jongeren van de KWJ-afdeling Sittard heeft gisteren eenzelfde protestmars gehouden als begin deze maand met opnieuw de verwerving van een RWW-of WWW-uitkering als inzet van de demonstratie. Trokken de jongeren in de eerste week van december via de promenade door de Sittardse binnenstad naar het gemeentehuis, gisteren leidde de mars vanuit het KWJ-gebouw aan de Steenweg via het centrum van de stad weer terug naar de Overhovenerstraat/Walramstraat.

Daar boden drie jongeren in het bureau van het CDA-Limburg een petitie aan, waarin het KWJ-protest stond geformuleerd. De jongeren verspreidden hun standpunt via een folder die tijdens de protestmars werd uitgedeeld. De demonstratie verliep rustig.

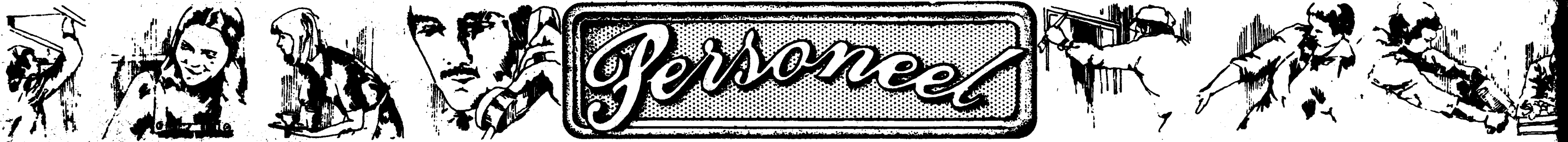
Kerstevangelie door Limburgers

HEERLEN – Via Hilversum IV zal het kerstevangelie op Tweede Kerstdag in een NCRV-programma van 10.30 tot 15.00 uur in een groot aantal talen worden gelezen. De heer P.v.d. Goor uit Echt doet dat in het Limburgs; mevrouw J. Bakers-Maehl uit Brunssum in het Deens; mevrouw E. Rotthier-Kelpe uit Nieuwenhagen in het Zweeds; mevrouw ds. R.Brückner uit Geilenkirchen in het Duits.

„Stuif-es-in“ met „Syrena“

BRUNSSUM – De Poolse kinderzanggroep „Syrena“ uit Brunssum is zondagmiddag op televisie te gast in een speciale kerstaflevering van het kinderprogramma „Stuif-es-in“ dat de AVRO van 16.05 uur via Nederland II op het scherm brengt. Ria Bremer presenteert dit programma vanuit Slagteren.

De Lucas-Stichting voor Revalidatie heeft ten doel de revalidatie van gehandicapten en de bevordering van de revalidatie in de ruimste zin van het woord.

- Van de Lucas-Stichting maken de volgende instituten deel uit:
- een revalidatiecentrum met 160 bedden en dagbehandeling;
  - een audiologisch/logopedisch centrum;
  - een revalidatie-academie met H.B.O.-opleidingen voor ergotherapie en logopedie;
  - een centrum beroepsopleidingen voor volwassen gehandicapten;
  - een centrum voor revalidatie-techniek.

Het aantal personeelsleden bedraagt ca. 500.

De huidige directeur zal deze functie neerleggen met ingang van 1 januari 1984.

Het bestuur beraadt zich thans over de opvolging en zou graag in contact willen komen met gegadigden voor de functie van

directeur (m/v)

Kandidaten voor deze functie dienen bij voorkeur te voldoen aan de volgende eisen:

- het vermogen leiding te geven aan een organisatie, die uit verschillende geaarde onderdelen bestaat; de leidinggevende kwaliteiten dienen te blijken uit ervaring in min of meer vergelijkbare functies;
- goede contactuele eigenschappen;
- bijzondere belangstelling voor de problemen van gehandicapten;
- bekendheid met het terrein van de volksgezondheid;
- leeftijd rond 45 jaar.

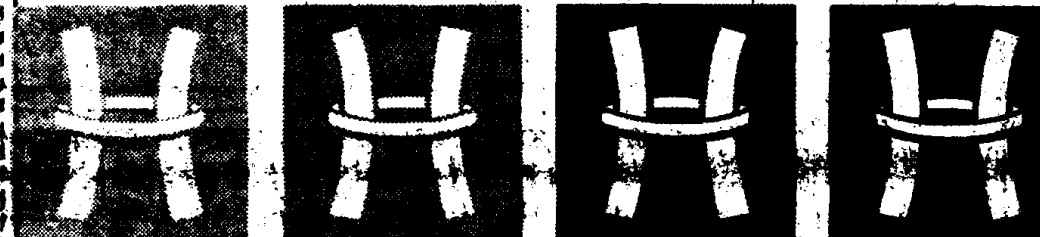
Het bestuur stelt zich voor de volgende procedure te volgen:

1. Zij, die voor deze functie belangstelling hebben of zij, die op mogelijke kandidaten de aandacht willen vestigen, worden verzocht schriftelijk tot het bestuur binnen 3 weken na het verschijnen van deze publicatie.
2. Uiterlijk 3 weken na de sluiting van deze termijn zal de "bestuurscommissie opvolging" aan elke kandidaat berichten of hij/zij voor verder overleg in aanmerking komt.
3. In deze fase zullen gesprekken worden gevoerd met de bestuurscommissie en door haar nader te bepalen personen en/of instanties. Een psychologisch onderzoek zal tot de procedure kunnen behoren.
4. Een definitief benoemingsbesluit wordt zo spoedig mogelijk genomen, waarbij 1 maart 1983 als datum wordt nagestreefd. Moment van indiensttreding is bij voorkeur 1 juli 1983, zodat een ruime inwerkperiode mogelijk is.

Algemene inlichtingen over de Lucas-Stichting kunnen worden verkregen door het aanvragen van een brochure (directie-secretariaat, tel. 045-214000, ext. 223); dit kan ook schriftelijk geschieden.

Persoonlijke contacten kunnen pas volgen na de tweede fase.

Alle correspondentie te richten aan het Bestuur van de Lucas-Stichting voor Revalidatie met vermelding "vertrouwelijk" aan het adres: Zandbergsweg 111, 6432 CC Hoesbroek.

Lucas Stichting voor Revalidatie

Een van onze relaties is een gerenommeerd kantoorinstallatiebedrijf, dat met zijn vestigingen met name de Midden- en Zuidnederlandse markt bestrijkt.

Voor de recentelijk tot de groep toegetreden vestiging in Heerlen zijn wij momenteel op zoek naar een

verkoopleider met directie-perspektief

Voorlopig ressorterend onder de Commercieel Directeur, die eveneens de directie voert over andere vestigingen, en leiding gevend aan een team van 5 commerciële medewerkers zal hij verantwoordelijk zijn voor de marketing en verkoop van een zeer breed assortiment kantoorapparatuur, kantoormeubelen en supplies.

Bij een succesvolle ontwikkeling van zaken is perspectief op een directiefunctie concreet aanwezig en behoort deelname in de onderneming tot de mogelijkheden.

Gedacht wordt aan een actieve en creatieve verkoopleider tot max. 45 jaar, die zijn sporen reeds heeft verdiend in, bij voorkeur, de kantoorbranche, de meubel- of de computerbranche. Een goede beheersing van het Engels en Duits zal hem in de functie zeker van pas komen.

Indien u bent geïnteresseerd, dan zien wij uw reactie met belangstelling tegemoet op onderstaand adres in 's-Hertogenbosch, t.a.v. drs. M.B.H. Jaartveld, die voor een vertrouwelijke behandeling zal zorgen en u ook gaarne nader zal informeren.

interfunction

adviesgroep voor werving, selectie en management-development

Stationsweg 10, 5211 TW 's-Hertogenbosch, tel. 073 - 12 87 66
Isaac da Costalaan 21, 1401 BG Bussum, tel. 02159 - 1 11 44

GEMEENTE SCHINNEN

Op de afdeling Openbare Werken van de hoofd afdeling Grondgebied kan worden geplaatst een

TECHNISCH MEDEWERKER (m/v)

Functie-informatie. De functionaris zal in hoofdzaak worden belast met:

- het uitvoeren van terreinmetingen en verkenningen;
- het mede-ontwerpen van civieltechnische plannen;
- het schrijven van bestekken;
- het opstellen van kostenramingen;
- het voeren van overleg met nutsbedrijven en waterschappen.

Functie-eisen.

- ten minste een middelbare beroepsopleiding in de civiele techniek;
- een ruime ervaring in een vergelijkbare functie;
- goede schriftelijke en mondelinge uitdrukingsvaardigheid;
- de bereidheid en het vermogen tot samenwerking in teamverband.

Salaris. Afhankelijk van opleiding en ervaring variërend van f 2554,- tot f 3941,- per maand.

De gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing.

Sollicitaties binnen 14 dagen richten aan het College van Burgemeester en Wethouders, Postbus 50, 6385 ZH Schinnen.

BELL COLLEGE

exclusieve opleidingen tot topsecretarisse Heerlen - Maastricht

instructielessen op tekstverwerkende apparatuur

2 avonden per week à 2 uur gedurende 2 maanden in januari, februari, maart, april, inclusief 3 lessen door specialisten op het gebied van kantoorautomatisering en tekstverwerkende apparatuur. f 996,-

Aanmelden voor 15 januari: BELL COLLEGE Olievlietstraat 25 6411 GJ HEERLEN Telefoon 045-710707

Opleiding tot het behalen van de diploma's en certificaten van de University of Cambridge, Goethe Instituut en Alliance Française

In Zuid-Limburg is het volledige personenwagenprogramma van Mercedes-Benz vertegenwoordigd door eigen dealerbedrijven van Mercedes-Benz Nederland B.V., te weten AGAM Heerlen, AGAM Maastricht en AGAM Sittard.

Bij AGAM Heerlen is op korte termijn de functie vakant van

verkoper (m/v) personenauto's

om de marktpositie verder te versterken.

Onze voorkeur gaat uit naar een automobielverkoper die bekend is met de automobielmarkt in de Oostelijke Mijnstreek.

Aantoonbare verkoopresultaten in zowel nieuwe als ingevulde automobielen is vereist.

Daarnaast verwachten wij van de kandidaat een goede algemene opleiding en ontwikkeling. Leeftijdindicatie: 25 - 40 jaar.

Voldoet u aan onze eisen?

Dan nodigen wij u graag uit te reageren. U schrijft een beknopte brief met daarin vermelding van uw ervaring en persoonlijke gegevens aan de directie van AGAM, Postbus 3066, 6202 NB Maastricht.

Uw sollicitatie wordt discreet behandeld. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

AGAM Heerlen, vestiging van Mercedes-Benz Nederland B.V., Heerlerbaan 233, 6418 CE Heerlen.

Mercedes-Benz: voor de zekerheid.

provincie limburg

Bij het bureau milieuhygiëne van de 4e afdeling ter provinciale is de functie vacant van een

coördinator vergunningsverlening

vac. no. G/82/11

Functie-inhoud

- het ontwerpen van een regeling voor procedurele en inhoudelijke natie in het kader van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne en het uitvoering geven aan deze regeling;
- de planning en voortgangscronologie in verband met de WABM-coördinator vergunningsverlening binnen de 4e afdeling;
- het mede voorbereiden van het provinciaal beleid met betrekking tot de Wet inzake de Luchtverontreiniging en de milieuwet in algemene zin;
- het verrichten van beleidsuitvoerende werkzaamheden, zoals het delen van gecompliceerde vergunningsaanvragen;

Functie-eisen

- een volledige academische opleiding in een van de studierichtingen landbouwkunde of bedrijfskunde (met in het vakkenmilieurecht of milieukunde), danwel een afgeronde studie HBA of een andere universitaire opleiding, bij voorkeur op het gebied van de milieuwetgeving;
- uitstekende communicatieve eigenschappen; zij die over een vergoedingsniveau beschikken, aangevuld met een anders gerichte op het gebied van de milieuhygiëne kunnen eveneens solliciteren;

Salaris

afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal f 4893,- per maand; verdere mogelijkheden zijn afhankelijk van de ontwikkeling van de functie;

Sollicitaties en inlichtingen

schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan Gedeputeerde Staten en in te zenden aan het Hoofd van de Centrale afdeling Personeel en Organisatie, Bouillonstraat 3, 6211 LH Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer op brief en enveloppe. Nadere inlichtingen worden verstrekt door de heer H.J.L. Kicken, bureau milieuhygiëne, tel. 043-849999, toestel 240. In de laatste fase van de selectieprocedure zal een delegatie van de provincie worden ingeschakeld. Voorts kan een psychologisch onderzoek tot de procedure behoren.

Voor de afdeling Milieuzaken zoeken wij

MEDEWERKER AFDELING MILIEU (M/V) (full-time).

TAKEN:

- Hinderwet.
- Ondersteuning inzake wet geluidshinder.
- Advisering in overige milieuwetten.

FUNKTIE-EISEN:

- Het bezit van het diploma HTS-werktuigbouwkunde.
- Applikatiekursus milieukunde.
- Goede contactuele en redactionele vaardigheden.
- Enige jaren werkervaring strekt tot aanbeveling.
- Woonachtig in Geleen of de bereidheid in Geleen te komen wonen.

SALARIS:

Afhankelijk van kennis en ervaring bedraagt het salaris maximaal f 4.409,- bruto per maand (exclusief vakantietoelage).

INFORMATIE:

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij het Hoofd van de afdeling, de heer M. van Grinsven, tel. 04494-42441, (toestel 315).

Een psychotechnisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Belangstellenden worden verzocht hun sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan het Hoofd van de afdeling Personeel, Postbus 610, 6160 AP Geleen, onder vermelding van het vacaturenummer III/mil. in de linker bovenhoek van de brief en enveloppe.

Voor de verbruiksadministratie van onze afdeling BUREAU DRIJFSECONOMISCHE ZAKEN EN INFORMATIE vragen wij een

administratief medewerk(st)er

De NV Provinciale Limburgse Elektriciteits-Maatschappij te Maastricht is een openbaar nutsbedrijf met ca. 1600 personeelsleden, dat de elektriciteitsvoorziening in Limburg tot taak heeft.

De werkzaamheden van de aan te stellen functionaris zullen o.a. bestaan uit:

- het verwerken van de mutaties in het bestand van ca. 230.000 kleinverbruikers;
- het verzamelen van meteropnamegegevens ter facturering van het stroomverbruik;
- administratieve en facturering van de openbare verbruikers van alle Limburgse gemeenten;
- het verstrekken van informatie aan kleinverbruikers betreffende tarieven, betalingswijze, klachten enz.

Na een ruime inwerkperiode zal hij/zij ingezet worden als all-roundmedewerk(st)er.

- Aan de kandidaten worden de volgende eisen gesteld:
- MEAO (adm./economische richting) of gelijkwaardige opleiding;
  - leeftijd 22-30 jaar;
  - ervaring met automatische informatieverwerking;
  - kennis van Nederlandse bedrijfsprocedures en -eisen;
  - goede contactuele eigenschappen.

Standplaats: Maastricht (hoofdkantoor).

Sollicitatiebrieven, in de rechterbovenhoek voorzien van het kenmerk BZ1, kunnen worden gericht aan het hoofd van de afdeling Personeelszaken.

Sluitingstermijn 2 weken na datum verschijnen.

Inlichtingen zijn verkrijgbaar bij de personeelsconsulent, de heer P.M.H. Roeden, tel. 043 - 848888, toestel 2290.

NV Provinciale Limburgse Elektriciteits-Maatschappij

Postbus 1220 6201 MP Maastricht

HOGERE TECHNISCHE SCHOOL HEERLEN

vraagt voor zo spoedig mogelijk indiensttreding

een leraar (m/v) informatica

voor het verzorgen van het onderwijs in de afdeling informatica (HIO) binnen de vakgroep informatica en toepassingsprogramma's inclusief de bijbehorende praktijk.

Vereist: een afgeronde universitaire opleiding in de informatica met een bevestiging informatica elemente drie jaar praktijkervaring in de informatica.

Geboden wordt: een volledige weektaak of deelbetrekkingen met nader overeen te komen omvang.

operator rekencentrum (m/v)

voor het bedienen en het bewaken van het computersysteem met randapparatuur.

Vereist: MBO-diploma; bij voorkeur met praktijkervaring in de informatica.

Geboden wordt: een volledige weektaak; betrokkene zal worden aangesteld als laboratorium-assistent.

Bezoldiging volgens rijksregeling.

Nadere inlichtingen verstrekt de directeur van de Hogere Technische School, telefoon: (045)-711600.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan het bestuur van de Vereniging voor Beroepsopleiding Heerlen, Postbus 4448, 6401 CZ Heerlen.

Psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

Het Psycho Medisch Streekcentrum 'Vijverdal' is een psychiatrisch ziekenhuis, waarin ca. 450 medewerkers zorg verstrekken aan ca. 350 klinische en 600 poliklinische patiënten.

In nauwe samenwerking met de Rijksuniversiteit Limburg worden in Vijverdal onderwijs-, onderzoek- en gezondheidszorgprojecten ontwikkeld.

Met andere instellingen op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg wordt binnen de regio Maastricht e.o., in de Westelijke Mijnstreek gewerkt aan het ontwikkelen van een geïntegreerd zorgsysteem.

In verband met uitbreiding van taken van het crisisproject is plaatsingsmogelijkheid voor een

PART-TIME PSYCHIATRISCH VERPLEEGKUNDIGE ALS ZITWACHT

Het crisisproject heeft als functies:

- Kortdurende crisisinterventie en psychiatrische intensieve-care; dit geldt zowel voor nieuw opgenomen patiënten als voor patiënten die elders in de kliniek verblijven.
- Binnen de organisatie van de 24-uurs opvangpost Maastricht e.o. het medeverzorgen van de 24-uurs bereikbaarheid; het crisisproject levert hiervoor de telefoonbemanning.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij:

- ervaring hebben met crisisinterventie bij psychiatrische patiënten;
- in staat zijn om in zeer wisselende (vaak acute) situaties adequate ondersteuning en begeleiding te geven zowel aan patiënten als aan verpleegkundigen;
- een sterk probleemgerichte attitude hebben;
- in staat zijn om in hecht teamverband te werken;
- bereid zijn te werken in een roterend dienstensysteem van 1 week nachtdienst en 1 week vrij.

Vereisten:

- enige jaren ervaring liefst in diverse settingen in de psychiatrie;
- Diploma B of H.B.O.-V., het tevens in bezit zijn van diploma A strekt tot aanbeveling.

Van toepassing is de C.A.O. Ziekenhuiswezen.

Salariëring afhankelijk van ervaring, maximaal verpleegkundige A.

Nadere informatie kan verkregen worden bij de heer Tans, clusterleider en de heer Jans, project-coördinator, telefoon 043-841777 toestel 2038 respectievelijk 2122/2013.

Schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van vacaturnummer 8243, binnen 14 dagen te richten aan het Hoofd Personeelszaken en Organisatie van het Psycho Medisch Streekcentrum 'Vijverdal', Postbus 88, 6200 AB Maastricht.

calculator

Internationale Constructie Bedrijven N.V., Beitel 80, Heerlen, vraagt voor haar verkoop en calculatie een

assisterende werkzaamheden verlenen aan onze calculatie-afdeling

Vereist zijn: opleiding MTS-Wtb.Bouw. Goed tekening kunnen lezen. Enige ervaring strekt tot aanbeveling.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan de N.V. I.C.B., Postbus 1058, 6460 BB Kerkrade, t.a.v. de personeelsafdeling.

Huwelijk/kennismaking

Stichting Landelijk Centrum voor Huwelijkscontacten en andere duurzame man-vrouwrelaties (LCH)

Erkend door de Raad van Toezicht).

Over samen?

Veel mensen die alleen zijn, vinden het fijn (weer) een partner te hebben.

Wie men is de Stichting LCH, die zonder winstdoel en op een unieke werkwijze goede contactmogelijkheden biedt.

Mensen ruim 1800 ingeschreven.

Vraag de gratis inlichtingen

Stichting LCH, Prinsenaan 1, 3732 GN De Bilt. Tel. 030-760630.

Relatievorming Limburg

uw. en partnerbemiddelingsbureau, wenst u prettige feestdagen en een goede jaarwisseling. Mevr. T. Reuven, Heerlen, tel. 045-412847. Mevr. A. Driessen, Maastricht, tel. 043-35231. Mevr. A. Riley, Heythuysen, tel. 04749-3903. Mevr. L. Belten, Maasbree, tel. 04765-2739. Hoofdkantoor Vestahof 41, Maastricht, tel. 043-22333. Eventueel huisbezoek.

Nette heer 57 jr. 1.65 m, z.k.m., nette VRIEND. Br. m. foto o. nr. 52, 6411 EM Hrl.

Juffr. 21 jr. wenst graag kennism. met 'n aardige VRIEND. Br. m. foto o. nr. 52, 6411 EM Hrl.

Tijdens uw kerstinkopen even binnenwippen bij antiekhandel Wijshoff BV, Amsternaderweg 9 Hoensbroek. Bestel de moeste waard. 3000 mt toonzalen vol met MEUBELS, klokken, kleingood en kachels.

INTERART, Irmstr. 64, Simpelveld, biedt aan: strakke antieke meubelen van z. goede kwaliteit, groot assortiment, tel. 045-443161.

Te koop antiek SLAAPKAMERS, kamerskasten, kasten, tafels, stoelen, TV-kast f 750,-, opastool, Modes, nachtkastjes, salontafels enkleingood, Laeven, Rozenstraat 1, Vaesrade.

ALLEENSTAANDEN op zoek van velen as. zon-der 2e kerstdag groot feest in rest. f 2 Sieske, Rijksweg 103 Zd. Sittard. Aanvang 20.00 uur. Bewijs van verplicht.

TEBUKO
ISOLATIE B.V. SITTARD

vraagt

ALL-ROUND GLASZETTERS

met ruime ervaring in het plaatsen van isolerende beglazing en het renoveren van bestaande kozijnen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan: Tebuko Isolatie b.v., Postbus 2, 6130 AA Sittard.

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de bedrijfsleider: ir. E.M.E.M. Goor, tel. 04490-15885, 's avonds 04493-3778.

INTERGEMEENTELIJKE SOCIALE DIENST VOOR HET BRACHTERKWARTIER

Sociale dienst voor: Linne, Maasbracht, Stevensweert, Wessens (aantal inwoners ± 15.000) en ondernemers in de binnenvaart in Limburg.

Raadhuisplein 1, Postbus 7000, 6050 AA Maasbracht.

Bij de afdeling bijstandsmatenschappelijk werk van deze dienst bestaat een vacature voor

BIJSTANDSMAATSCHAPPELIJK WERKER M/V

Functie-omschrijving

- onderzoek, rapportage en advisering met betrekking tot aanvragen ingevolge de Algemene Bijstandswet, de Rijksregioeregelingen, de Wet Werkloosheidsvoorziening en de Wet Sociale Werkvoorziening;
- het verrichten van heronderzoeken;
- immateriële hulpverlening voor zover verbonden met de financiële problematiek.

Functie-eisen

- middelbare schoolopleiding;
- diploma MBO-sd;
- ruime ervaring op het terrein van genoemde werkzaamheden;
- eventuele studie voor of bezit van het diploma HBO-m.w.

Salaris

Afhankelijk van de opleiding en ervaring. Maximaal f 3454,- bruto per maand. De herziening van de Ubinknormen is nog niet in dit bedrag verwerkt. De gebruikelijke gemeentelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing. Een psychologisch onderzoek kan tot de selectieprocedure behoren.

Nadere informatie worden gaarne verstrekt door de directeur van de dienst, de heer J.M.F.J. Bessens, telefoon 04746-2291, toestel 48.

Sollicitaties binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te richten aan de Voorzitter van het Orgaan van de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor het Brachterkwartier, Postbus 7000, 6050 AA Maasbracht.

25470

Antiekbeurs Roosteren tweede kerstdag

de antiekbeurs wordt gehouden in het gemeenschaps-huis de Hoge Bongerd, tweede kerstdag v. 10.00 tot 18.00 uur. Maandag 27 dec. en dinsdag 28 december v. 13.00 tot 18.00 uur.

Niet meer zelf knoeien! STOOMLOGEN en ont-wormen van uw meubels, deuren enz. Vakwerk en niet duur! Halen en brengen. Nieuwuisstr. 3, Heerlerbaan, tel. 045-416957.

Luikse Markt te VALKENBURG op de Europa-camping in de kantine, 2e kerstdag v. 11 tot 19 uur. Handel, amusement en at-trakties voor iedereen. Handelaren inl. 045-310025.

Antiek DE VELD-SCHUUR. Gelooed eiken kasten, strak en bewerkt, eethoeken, nachtkasten, salontafels, Louis XV eet-hoek. Veldschuurweg 1A, Meers-Stein, tel. 04495-4427.

Traditionele kerst- en AN-TIEKMARKT 12 te Vidrod in zaal Roerzicht. Zo. 26-12 v. 11 tot 18 u. Ma. 27-12 v. 14 tot 18 u. Di. 28-12 v. 11 tot 13 u.

Exclusieve BRONZEN en-gelverlichting v. f 145,-. tev. antieke beelden en klokkestellen. Sjra Vlees-houwers, Burg. v. Box-telstr. 4, Limbricht, 04490-15502.

Antiek groothandel Willemsen-Driessen bedankt allen

In 1982 importeerden wij 150 containers uit 5 landen. Ook in 1983 hopen wij u als klant te mogen begroeten.

Willemsen-Driessen antiek groothandel

Maastrichtsterneeweg 72a, 3779 Vroenhoven, België (2 km v. Maastricht), tel. 09-32-12/453382. Geopend ma-vr. 9.30-17.00 uur; zon. 9.30-14.00 uur.

Kerstantiekshow

van tweede kerstdag t/m 31 december. Grote keuze in:

salontafels jachtkasten eethoeken biedermeier kasten kachels enz.

Gunstige prijzen door eigen import, gespreide betaling mogelijk. Antiekhandel P. Cortenraad, Reinaldstr. 1, hoek Nieuweweg 2, Valkenburg, tel. 04406-15858. Iedere dag, ook

's zondags geopend

Kerst-antiekshow

vanaf tweede kerstdag tot en met 31 december '82. Ou-de protestantse kerk. Plenkertstraat 45, Valkenburg.

grote sortering

meubelen, slaapkamers, eethoeken en kasten. Tijdens de antiekshow vele speciale kortingen op meubels.

entree vrij

Te h. gem. KAMER, keu-ken, douche voor nette werk. mensen. Meezen-brokerweg 100, Heerlen.

Te huur SCHAESBERG-TERW. gem. eethk., keuken en zit-slaapkamer, v. nette rustige heer. Tel. 045-419144.

Te h. WONING te Kerkrade met c.v., carport, berging en tuin op z., open keuken met eetbar. woonk. 40 m2, 3 slpk. Dir te aanv. Huur f 800,- per mnd. Br. o. no. SH 140 LD Nobelstr. 12, 6411 EM Heerlen.

TE HUUR Tussenwoning, gelegen aan de Broekst-farderweg te Sittard. Indeling, woonk., keuken, toilet, badk. met douche, 3 slpk., serre, kelder en aparte berging. Aanvaar-ding direct. Inlichtingen: De Bruijn Assurantien Ge-leen BV, Nachtegaalstraat 91, Geleen, tel. 04494-40955.

TE HUUR Appartement, gelegen aan de Margriet-straat te Beek. Indeling: woonk., keuken, toilet, douche, 3 slpk. en kelder. Aanvaarding direct. In-lichtingen: De Bruijn As-surantien Geleen BV, Nachtegaalstraat 91, Ge-leen, tel. 04494-40955.

Te h. gevr. ruim WOON-HUIS m. tuin (niet in nieuwbouwwijk) omg. Ge-leen, huur tot f 900,- p.mnd. Tel. 04494-45411.

WINKELRUIMTE te Ho-gerv. op goede ligging. Ho-gerv. huur geen bezwaar, tel. 045-221762.

Te h. gevr. 5 KAMERWO-NING met tuin te Heerlen of dir. omg. Liefst per 1 jan. a.s. Tel. 09-3213662000.

Ruilen

EENGEZINSWONING Sittard, 48. Sittard t.r. teg. andere eengezinswoning te Sittard, tel. 04490-25102.

Woning te ruil gevr. in HEERLERBAAN omg. Caumerboord, voor echtp. z. kind. Voor mooie hoe-kwoning met grote tuin in Vaals, tel. 04454-4207.

Gezinswon. m. gr. tuin en garage, 3 slpk. ruilen te-geen gezinswon. elders in BRUNSSUM of evt. flat, tel. 045-253605.

Te ruil FLATWONING in Brunssum-Noord, prima in orde; gaarne ruilen voor drive-in won. te Bruns-sum-Nrd. Tel. 045-253909.

Onroerend goed

LANAKEN Belg.Limb. 150 mtr. v. poonhuus. Alle com-fort voll. in orde en garage. V.vr. pr. f 85.000,-. Liggng: Jan Rosierlaan 181. Tel. 09-32-11714204.

VALKENBURG: te koop aangeb. zakenpand met bovenwoning voor vele doeleinden geschikt, gele-gen op zeer druk punt. Br. on. nr. 813 VA Wilhelmina-laan 37, 6301 GG Valken-burg.

Te k. vrijst. WOONHUIS (hoedligging) Holum-Born. Bp. f 75.000, 2 kelders. V.vr. pr. f 162.000,- k.k. Tel. 04498-52203.

JABEEK vrijst. hoekhuis te k. geh. verbouwd, mid-den in kern. Eindstraat 2. Inl. tel. 04492-4116.

Te k. woning met garage en tuin, hoek Haansberg-Tollstr. 31, BRUNSSUM, pr.n.o.t.k., tel. 045-250880.

natuursteenhandel bv michel oprey echt

Havenweg 18 / 6101 AB Echt, Holland
telefoon (04754) 2200*, telex 36845

Wij zoeken een actieve man voor onze afdeling verkoop. Zijn taak zal voornamelijk bestaan in het onderhouden en uitbreiden van kontakten met onze Duitse cliënten.

Naast het bezoeken van cliënten zal hij in onze binnendienst per telex en telefoon zijn werkzaamheden voortzetten.

Het beheersen van de Duitse taal in woord en geschrift is vereist.

Leodiensis Episcopatus Bisdom Luik

verdeeld in de bijbehorende gebieden zoals Lootz, Condroz, Horn enz.

De Amsterdammer Nicolaas Visscher vervaardigde in de zeventiende eeuw deze kaart van bisdom Luik.

Het origineel werd overgedrukt in pasteltinten op zware papierkwaliteit. Het formaat is ca. 56x65 cm Deze fraaie kaart is verkrijgbaar bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad voor de prijs van f 18,50. We kunnen ook voor toezending zorgen. Indien u f 24,50 overmaakt op girorekening 1035100 t.n.v. Limburgs Dagblad, Heerlen, onder vermelding van „Leodiensis Episcopatus” wordt de kaart u franco thuis gestuurd.

Eerder verschenen overdrukken van oude landkaarten, Prinsbisdom Luik, Hertogdom Limburg, Hertogdom Valkenburg en Le Limbourg zijn nog verkrijgbaar, uitsluitend door bestelling per giro zoals hierboven omschreven. Bij bestelling wel duidelijk omschrijven welke kaart u wenst.

Limburgs Dagblad

'n fijne krant

Uw NBM-makelaar voor GELEEN- en OMS-REKEN zoekt met spoed woonhuizen te koop voor bemiddeling. Prijs vanaf f 75.000,- tot f 125.000,- k.k. Makelaarskant. Peters & Partners, Agnes Prin-thagenstr. 36, Geleen. Tel. 04494-48191.

Te k. n.w. gerenoveerd PANDJE in hart van Sit-tard. V.vr. pr. f 105.000,- k.k. Inl. 043-628345.

Te k. centrum Heerlen AP-PARTEMENT met groot balkon en parkeergarage. Moderne binnenafwer-king, marmer, inbouwka-sten, etc. Tel. 045-717731.

Te k. aangeb. ruim repre-sentatief herenhuis. Ook geschikt voor kantoor. Ge-legen op zeer goede stand-te. HEERLEN. WIL-son subsidie mogelijk. V.vr. f 175.000,-. Inform. Br. o. nr. 347 LD Akerstr. 124, 6466 HN Kerkrade-West.

KERKRADE-Bleijerheide halfvrijst. woonh. met c.v. Ind.: woonk., keuken, kel-der, badk., 4 slpk., extra douche, pr. f 78.000,- k.k. Inl. Troost Assurantien Heerlen, tel. 045-717976.

Te k. Hoensbroek vrijst. WOONHUIS f 125.000,-. Tel. 045-220715.

HOENSBROEK te k. leu-ke tussenvoering met c.v. en berging. V.vr. pr. f 105.000,-. Inl. Horstink 04492-3500.

Te k. WINKELPAND Wil-emstr. 52-54, Heerlen, tel. 045-724480, tuss. 10 en 16 uur.

De verkoop van uw HUIS in ervaren handen geven. Gewoon even bellen voor een afspraak met Kramer, de vertrouwde makelaar. Kramer Makelaars, Bis-traat 47, Beek, tel. 04402-3601 of privé te Meerssen 043-642071.

Halfvrijst. woonh. m. gr. garage, geschikt voor klei-ne gezinnen, opp. 320 m². Pr. f 108.000,-. Aanv. n.o.t.k., tel. 04759-3477.

Te k. mooie BUNGALOW, ind.: grote kamer, open haard, open eiken keuken, bad, 3 slaapkamers, badkamer, w.c., 2 gar. tel. afsp. na 18.00 uur, 09-3211763701.

BRUNSSUM: te k. of te h. halfvrijst. ruim w. woning, achter bl. vrij (bosje) gr. tuin, garage, hal, toilet, ru-mee living, keuken m. div. inb.app. te verdr.: 3 slpk., gr. badk., 2e verd.: via vas-te trap, berging (c.v.) keu-ken, tje, pr. 5000,-. Aanv. dir. tel. 045-255447.

HEERLEN Heerenweg zeer luxe afgewerkt, mid-denwoning. Partee: woonkamer met Noorse lei, luxe keuken, douche; verdieping: 3 slaapkamers, vaste trap naar zolder. Vraagpr. f 109.000,- k.k. Cornelis Brorens, make-laar en taxateur, g. Ora-rijelaan 211, Geleen, tel. 04494-40030.

GELEEN, Pietersplein. Aan plein gelegen uitein-kend onderhouden half-vrijst. woonhuis met grote gar. Partee: woonkamer, studeerkamer, luxe keu-ken; verdieping: 3 ruime slaapkamers en een bad-kamer met ligbad, vliezot-rap naar zolder. Vraagpr. f 135.000,- k.k. Cornelis Brorens, makelaar en taxa-teur o.g. Oranjeaan 211, Geleen, tel. 04494-40030.

Te k. WONING te Kerkrade met c.v., carport, berging en tuin op zd. op. keu-ken met eetgedeelte, 40 m2, 3 slpk. Dir te aanv. Pr. f 136.000,- k.k. Tel. 045-440727.

MARGRATEN te k. half-vrijst. woonh. l-kam. 49 m2, keuk. 15 m2, 2 keld., gar., carport, c.v., 4 slpk., badk. met ligb., 2e toilet, geh. geisoi., voor- en ach-ter, v.vr. pr. f 169.000,-, 04458-1788.

KERKRADE-CENTRUM groot halfvrijst. herenhuis, woonk. 52 m2, open haard, parket, 3 slpk., geheel ver-bouwd in 1980. c.v.-gas, geisoi. 045-451335.

Te k. luxe APPARTE-MENT, vpr. f 60.000,- k.k. te Bingerlade, 04492-2479.

Te koop in SPANJE Denia Costa Blanca in prachtige Urb. La Felicidad apparte-ment met grote woonka-mer + keuken, 2 slpk., badk., m. ligb., gr. balkon, 150 mtr. van strand, eigen huis of apart in Ned. kan-geruild worden, tel. 04405-1669, voor 12.00 uur 's morgens, of postbus 39, Hoens-broek.

Te k. goed onderh. WO-NING m. c.v. Verd. 3 slpk + doucher. Beg.gr. gr. ka-mer, keuken, 3 kelder-ruines. Schaegerveld Heerlen, Pr. f 75.000,- k.k. Inl. tel. 045-725020.

Te k. BOCHOLTZ Heiweg 194 drive-in woning met garage; kit. tuyn, c.v., aan-bouw, 3 slpk., beg. gr. in-le verdr.: playuizen, lage stookkosten. Te bevr. tus-sen 17 en 19 u. Vraagpr. f 119.000,- k.k.

tvc WEJLDEN

Brunssum Geleen Heerlen Hoensbroek Kerkrade Schaesberg

U heeft reeds een complete 4-in-1-sterio combinatie, inclusief boxen voor.....

PANASONIC Type SG. VO. 3

599

waarom?

Waarom een HI-FI-APPARAAT van T.V.C. WEJLDEN?

- * voor een deskundig advies en goede installatie
- * na 1 jaar volledige garantie op service
- * de betrouwbaarste hi-fi-service
- * levenslange garantie op arbeidsonderhoud
- * vooruitkijkende mogelijke toekomstige uitbreiding
- * ruime keuze in merken: PIONEER-PHILIPS-AKAI-ERES-REVOX-BANG & OLUFSEN

daarom!

WAAR SERVICE WET IS

Landbouw

GY-BEREN regelmatig te k. Habets, Dorpsstr. 60, Gutterdeven.

ONDERDELENBANK 't Schinnen. Tel. 04493-2715.

De oplossing voor het ver-warmen, vorstvrij houden ondoeien en drogen is een Maste HETELUCHTKA-NON uit voorraad lever-baar. Pa. Colle Nusterweg 90, Sittard, tel. 04490-19980.

Grandioze tractoren- en LANDBOUWERKTU-GENSHOW op 5, 6, 7 en 8 januari. Wij tonen u het meest complete progra-ma van landbouwmachi-nen, tevens introduceer-en wij de nieuwe modellen van Deutz-Fahr, Ursus en Belarus tractoren, met als primeur voor Nederland de Belarus BX-serie. Pa. Colle, Nusterweg 90, Sittard, tel. 04490-19980.

Te k. nieuwe gebruikte PAARDEN-vee en big-gentrails v.a. f 4000,-. Nusterweg 10, Schin-aan-De Rijksweg, tel. 04104-76232.

TRACTORBANDEN oia. Kiebert, Pirelli e.a. Ver-keerswiel en rubber stalmatten. J. Rouwe te Klimmen, tel. 04405-1280.

Dieren

Yorkshire TERRIERS, teckeltjes, poedeltjes, korth. fokjes m. stamb. Kennel v. Manolito, Walem 11a, Schin op Geul, 04459-1237.

Te k. DWERGPOEDEL-TJES en Yorkshire terrier-tjes, Kennel Oos-Heim, Langstr. 50, Schimmert, tel. 04404-1527.

Te k. nest Mech. HER-DERS, geënt, ontw. met papieren, en getatoeerd, P.v.d. Vm, Industrietei-rein De Koumen 124, Hoensbroek. Voorh. Keekstr. 43, Heerlen.

Engelse COCKER SPA-NIELS, blauwschimmel m. stamb., Pelikaanstr. 9, Heerlen.

DIARMSA Kennelin-richting het adres voor: hon-denkennels, gegalvanis, draad, of spijlelem, geiso-leerde nachthokken. Klein Welsden 25, Margraten, tel. 04407-1843.

Te k. prachtige Schotse COLLIE, zeer lief v. kind. 455129, tel. 045-455129.

Goed tehuis gezocht voor prachtige cocker SPANIELS goudkleur en bont en Yorkshire terrier-tjes. Goedkoop! Kerkrst. 33, Ubach o. Worms.

Jonge HENNEN

Jonge HENNEN aan en te-geen de leg. Tel. 04447-1284. Vaesrade 43 Nuth.

Te k. BOB taile, 1 jr. oud, tel. 045-225495.

Te k. ROTHWEILERS 6 wkn. zond. pap. Tel. 045-315128. Plein 3, Schaes-berg.

Te k. zwart PEKINGEES-JE m. stamb. (teefje). Tel. 045-219439.

Te k. Mech. HERDER reu 1½ jr. gesch. v. dressuur, Wilhelminastr. 22, Schaes-berg-Karket.

Te k. YORKSHIRE TER-RIERS 10 wkn. m. stamb., geënt en ontwormd. 04745-679.

DWERGKEESJES diver-se kleuren ± 1½ jr. Kennel Clewalthofke, 045-714660.

PAPEGAAIEN, originele grijsz goudstaart. Koopjes. inr. event. mog., tel. 04494-95917.

RASHONDJES: jonge bruine, zwarte en bonte cockerspaniels; rottwei-lers; chow-chows; schnauzers; blauwe kee-s; honden; Ierse setters; bob-tails; pekingees; langh. teckels; Yorkshire terrier-tjes en leuke bastaard-hondjes. Tevens alle hon-den en hondengedrag en goede garantieregeling. Lochterweg 8, Budei-Schoot (achter Weert), tel. 04958-1851. Beide kerstda-gen gesloten.

Te koop RIJPAARD, 7 jaar, kl. zwart, stokmaat 1.70 m. Te bevr. tel. 045-420021.

Te k. DWERGPOEDEL-S zwart 10 wkn. Burg. Kampstr. 10, Sittard, tel. 04490-14542.

Te k. prachtige YORKSHI-RE TERRIERTJES, geënt, ontwormd en stamb. Heer-straat Zuid 4, Stein, tel. 04495-3594.

Tervuereense HERDER, pr. reu te k. Lupinehof 18, Geleen.

Te k. pracht BOUVIER-PUPS. Tel. 045-750857 b.g.g. 045-721437.

Te k. nest jonge FOKJES, beide ouders zeer tel. op wild, Retersbekerweg 77, Klimmen.

Wij wensen al
onze relaties,
cliëntele,
vrienden en
bekenden een
Zalig Kerstfeest
en een **voorspoedig**
Nieuwjaar.

Een heerlijk gekoeld
drankje of kopje koffie
staat al voor u klaar

Dinsd.28/Woensd.29/Donderd.30/Vrijd.31 '82
van 10.00 uur tot 17.00 uur Donderdag koopavond

Onze showrooms hebben wij sfeervol ingericht om u tussen kerst en nieuwjaar op een prettige manier te ontvangen. Want zoals u waarschijnlijk wel weet, het kan voor u zeer interessant zijn om eens door onze showroom te wandelen. U treft bij ons een enorme kollektie aan tegen zeer aantrekkelijke prijzen en natuurlijk volledige garantie van het tapijt centrum.

TAPIJT CENTRUM

MAASTRICHT HEERLEN HOENSBROEK

PUNTERWEG MAASTRICHT
INDUSTRIETERREIN BEATRIXHAVEN
TEL. 043-51156 (4 Lijnen)

FRANKENLAAN 5 HEERLEN
(WELTEN)
TEL. 045-719222

HOOFDSTRAAT 141 HOENSBROEK
TEL 045-213682

waarom?

Waarom ook KTV van TVC WEJDEN?

- voor een duurzame afname en goede installatie
- na 1 jaar volledige service steeds recht op de langst mogelijke vervangende TVC service
- langst mogelijke garantie op de installatie
- VOLLEGENE garantie tot en met het zesde jaar na oplevering

daarom!

2

REMIGIUS HOEVE

Klein Haasdal 63, Schimmert, tel. 04404-2057

Gespecialiseerd in het verzorgen van uw partijen, bruiloften, recepties, zakelijke diners, familiefeesten. Voor gezelschappen van 10 tot 300 personen.

**Opschuren en repareren
van bestaande parketvloeren.
12.50 p.m2.**

Tevens hét adres voor alle werkzaamheden aan uw parketvloer.

ARTISAN PARKET/SITTARD-HEERLEN
tel. 04490-25157/045-712715.

**de Carmen
keukenshowroom,
Maastricht
verhuist naar Schimmert**

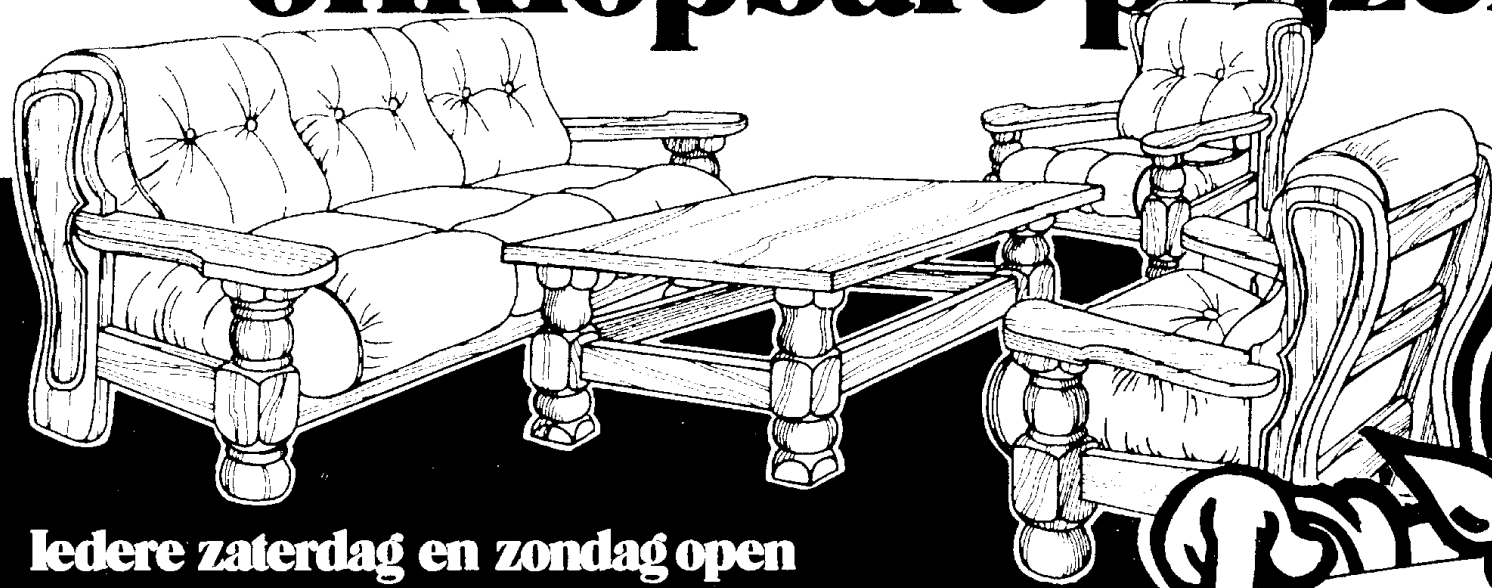
daarom gaan wij alle showroom-keukens
verko~~pen~~ tegen een korting tot maar liefst: 50%!
'wie het eerst komt, die het eerst maalt'

50% korting

geldig t/m 31 december

KEUKENSTUDIO **CARMEN**

Bleumerpoort Internationale Kerstshow Massief eiken meubelen aan onklopbare prijzen.....

Iedere zaterdag en zondag open

25 december kerstdag : gesloten
26 december : 2de kerstdag open van 10 tot
18 u. en natuurlijk gedurende de hele
kerstweek tot eindejaarsavond 17 u.
Nu nog extra voordeel door de goedkope
Belgische frank

Direkt aan de grensovergang Maaseik,
afrit Roosteren via autoweg E9

**Eindejaarskorting
– 15%**

Meubelen Bleumerpoort
Bleumerstraat 63 Maaseik Tel. 09321156.70.59

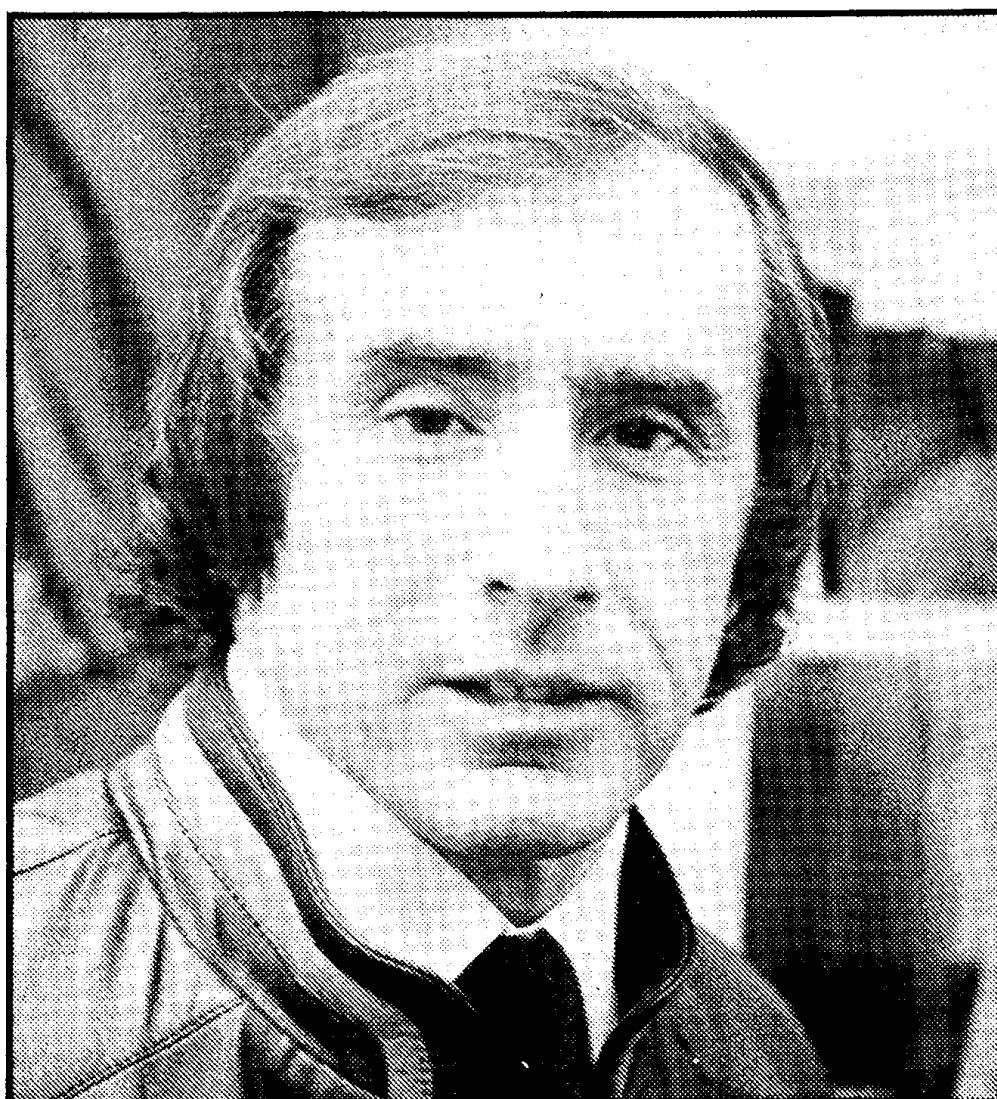

'In mijn tijd

was het veel

gevaarlijker'

TRILOGIE

Jackie Stewart werd op 11 juni 1939 te Milton (Schotland) geboren als zoon van een garagehouder. Zijn lievelingssport: kleiduivensporten. Om de racerij gaf hij aanvankelijk niets. Toch belandde hij in het wereldje van de snelheidssporten, waar hij in 1964 door Ken Tyrrell werd ontdekt. Enkele cijfers uit zijn imponerende reeks successen in het Formule-1-gebeuren: Eerste GP-winst: 1965 (Italië). Reed in totaal 99 GP's waarvan hij er 27 op zijn naam schreef. Elf keer tweede en vijf keer derde. Zeventien keer pole-position. Vijftien keer snelste

ronde in een GP. Wereldkampioen in 1969, 1971 en 1973. Reed vanaf '65 t/m '67 met BRM, '68/'69 Matra-Ford, '70 March-Ford, '71 t/m '73 Tyrrell-Ford. Drie keer won Stewart de GP-Nederland. Laatste GP: 1973 GP Canada op 23 september. De dood van coureur Francois Cevert, tijdens deze race, bracht zijn beslissing om te stoppen in een stroomversnelling. Stewart leeft in Zwitserland aan het Meer van Genève, maar brengt een gedeelte van het jaar door in New York. Hij is getrouwd en vader van twee zonen Mark en Paul.

vliegende Schot' op zijn naam alvens hij de Formule-1-pijp aan Maarten gaf. Een beslissing die Stewart zeker niet makkelijk moet zijn gevallen. Vrouwief Helen, die net te leven aan een tweede zoon had schonken stelde Jackie voor keuze. Huwelijk of Formule-1. Hij vond het niet meer verantwoord opzichte van haar gezin om in voortdurende onzekerheid te verkeren of haar man de volgende race ongedoerd ten einde bracht. Jo Siffert, Jochen Rindt en Francois Cevert om maar enkelen uit de periode Stewart te noemen, lieten hun leven. De dood van Francois Cevert bracht de beslissing in een stroomversnelling. De race waarin de jonge Fransman het leven liet was de laatste waaraan Jackie Stewart deel nam.

„Ongeveer zullen er altijd zijn”, vervolgt Jackie Stewart. „mijn tijd meer dan nu het geval is. De veiligheid nu is beter dan vroeger. Stukken beter. De cultuur verkeren in een optimaal staat. Er worden betere wagens gemaakt, de eerste hulpverlening is veel professioneler. De brandbestrijding, noem maar op. Ondanks deze optimalisering kunnen crashes niet uitgebannen worden. Een gegeven waarmee een coureur moet leven. Het is inherent aan racen”.

Stewart had zich enkele jaren professioneel in het Formule-1-gebeuren plukt nu nog de vruchten van zijn zakelijke activiteiten uit de periode dat hij in een Ford-aangedreven bolide het GP-visitekaartje wist te zetten. „Ik ben een hardwerkend man”, zegt hij zelf. „Ik heb het nu nog drukker dan tijdens mijn actieve loopbaan. Ik werk voor Ford, Good Year; met tien multi-nationals heb ik connecties. Vijftien keer reis ik per jaar de wereld rond. Tussendoor verzorg ik voor het Amerikaanse televisiestation ABC commentaren bij auto-races. Mijn vrouw en kinderen zie ik niet vaak. We hebben een tweede huis in New York, daar brengen wij onze meeste tijd door. Helen houdt van New York”.

Stewart had zich enkele jaren teruggetrokken uit het Formule-1-gebeuren toen diverse journalisten wisten te berichten dat zijn comeback niet ver af meer zou zijn. De voeling met de snelle bolides bleef hij behouden. Stewart speelde zelfs een hoofdrol tijdens een film, natuurlijk handelend over het Formule-1-circus. Een echte comeback van Jackie Stewart heeft er nooit ingezet. Daar stak Helen wel een stokje voor. Stewart zou echter geen goede Schot zijn als de aangeboden bedragen hem niet vaak aan het twijfelen hebben gebracht. „Inderdaad waren er diverse mogelijkheden om weer in de racerij terug te keren. Van Brabham was er een prima aanbod op zak. Er was ook nog een tweede stal, die mij koste wat koste weer aan het werk wilde zien.

Maar als ik heel eerlijk ben, moet ik zeggen dat ik na mijn afscheid eigenlijk niet meer aan gedacht heb ooit nog terug te keren. Ik geloof als je eens een beslissing hebt genomen, moet je er niet meer op terugkomen. Ook voor mijn gezin kon ik dat niet verantwoorden”.

Toch is het grote publiek zijn idool nog niet vergeten. De bleek wederom tijdens de Motorshow in Essen. Good Year-baarspecialist Kempen uit Oberhausen, blij als een kind met reclame-object Stewart, kon zijn ogen niet geloven, toen hij zag welk een aantrekkingskracht de naam van de voormalige Formule-1-coureur op het duizendkopige publiek uitoefende. Om drie uur werd in de dertien hallen van het beurscomplex omgeroepen dat de ex-wereldkampioen zijn intrede had gedaan. In een minuut van tijd was er geen doorkomen meer aan in hal 11 aan de bewuste stand. Constant glimlachend vervulde Jackie Stewart zijn plicht. Voorzag met grote zwaaier een berg foto's waarop hij stond afgebeeld met zijn handtekening en liet zich een midda lang van stand naar stand duwen, want tenslotte wilde iedereen van zijn aanwezigheid profiteren en een graantje meepikken van de publiciteit rond de levende legende van de Formule-1.

JACKIE STEWART

Levende Formule-1 legende

ACHT MEI. Enkele minuten voor het verstrijken van de laatste officiële training voor de Grote Prijs van België trapt Gilles Villeneuve nog een keer vol op het gas om zodoende de tijd van stalgenoot Didier Pironi te verbeteren. Een misverstand met Jochen Mass wordt de Canadees noodlottig. De geweldige klap verandert de felrode Ferrari in een schroothoop.

Voor Gilles Villeneuve komt alle hulp te laat. Hij overlijdt enkele uren later in het universiteitsziekenhuis van Leuven.

DETIEN JUNI. Tijdens de start van de Grote Prijs van Canada op het naar de verongelukte Gilles Villeneuve omgedoopte circuit van Montreal, blijft de Ferrari van Didier Pironi staan met een defecte koppeling. Riccardo Paletti, de doodnervuze jonge Italiaan die voor het eerst tijdens een GP aan de start verschijnt, ontdekt het obstakel te laat en botst er met een snelheid van 170 kilometer per uur achterop. In de loop van de avond laat een kil perscommuniqué, uitgegeven door het ziekenhuis in Montreal, weten dat Paletti aan zijn verwondingen is bezweken.

ZEVEN AUGUSTUS. Voor de derde keer is een Ferrari betrokken bij een verschrikkelijk ongeval. Didier Pironi duikt met een snelheid van om en nabij 240 kilometer per uur de gestaag neervallende regen in op het autodroom van Hockenheim. Een crash met de Renault van landgenoot Alain Prost, die schuilgaat achter het regengordijn, is onvermijdelijk. Tientallen meters (Pironi later: „Ik herinner me dat ik de toppen van de bomen van dichtbij heb gezien”) vliegt de Ferrari door de lucht. De klap bij de landing verbrijzelt beide benen van Pironi. De 30-jarige Fransman moet dagenlang vrezen voor een amputatie. Door hoogstandjes van de behandelende chirurgen en de ijzere wil van de betrokkene zelf, kunnen de ledematen van Pironi worden gered. Thans zit de coureur gekluisterd aan een rolstoel; zijn benen dik ingepakt in gipsverband. Of hij ooit nog in staat is een raceauto te besturen is nog maar de vraag...

1982. Een rampjaar voor Ferrari en het hele Formule-1-circus. De tegenstanders van de autoracerij laten weer uitgebreid van zich horen. Niet ten onrechte. De Formule-1-bazen zijn inmiddels zelf tot de conclusie gekomen dat deze vorm van racerij langzaam uitgroeit tot een luguber spel met de dood. De commercie drijft coureurs tot aan de grens van hun kunnen en er vaak aan voorbij. De voortschrijdende techniek vergt het alleruiterste van een groepje rijders, dat verblind door geld en glamour, bereid is risico's te dragen, die met welke vorm van sport dan ook niets meer van doen hebben. Ex-wereldkampioen Jackie Stewart, levende legende van de Formule-1-racerij, geeft volmondig toe, dat er nodig iets gedaan moet worden om de coureurs tegen de technische progressie, de commercie en tegen zichzelf te beschermen. Hij weet als geen tweede aan welk gevaar de rijders blootstaan. Welk een fysieke en psychische druk er op de schouders van de coureurs rust. Vandaar ook dat Stewart de wijzigingen in het Fisa-reglement ten zeerste toejuicht. Een verandering voor het eerst sinds lang ten faveure van de veiligheid van de coureurs. Een reglement dat in tegenstelling tot voorgaande besluiten de Formule-1-constructeurs de mogelijkheid ontnemt de snelheid van de bolides nog verder op te voeren. Tijdens de onlangs gehouden MotoShow 82 in Essen had het LIMBURGS DAGBLAD een gesprek met Jackie Stewart over Formule 1 toen en nu.

● Twee oude bekenden uit het racegebeuren. Linda Vaughn (miss 'Boezem' Amerika) en Jackie Stewart.

ESSEN - Hoewel de zogenaamde insiders bij hoog en laag beweren dat de Formule-1-racerij in tien jaar tijd zo'n vlucht heeft genomen dat een vergelijking niet meer mogelijk is, blijft Jackie Stewart de mening toegedaan dat het verschil helemaal niet zo groot is. De Schot, die weliswaar niet meer actief deelneemt aan het racegebeuren, volgt het Formule-1-circus op de voet. „Als ik even de kans heb, ben ik bij de Grand Prix aanwezig”, zegt Stewart. „Ik praat veel met de coureurs en de constructeurs, zodat ik in elk geval theoretisch bij ben gebleven. Vandaar ook dat ik een vergelijking tussen racen in mijn tijd en nu best durf te maken. Een vergelijking die veel overeen-

komst te zien geeft, als we het over de basisingrediënten hebben. Technisch is er dan wel een hoop veranderd maar in grote lijnen moet een coureur nu over dezelfde kwaliteiten beschikken als in de periode ruim tien jaar geleden. De verhouding tussen coureur en wagen is wel veranderd. De invloed van de rijder op het gebeuren Grand Prix was vroeger groter; zijn bijdrage was groter. Vandaag de dag levert de wagen vijftien procent, terwijl de bijdrage van de coureur vijftien procent is. De kwaliteiten van de coureurs zijn onderschikt gemaakt aan de technische vooruitgang. Daardoor ontstaat een stuk racevervalsing. Neem bijvoorbeeld het

verschil tussen de bolides aangedreven door turbokrachtbronnen en de orthodoxe atmosferische motoren. Het turbogeweld is dermate groot dat er van racen onder vrijwel gelijkwaardige omstandigheden nauwelijks sprake kan zijn. Door deze verschillen valt er een stuk spanning weg; er ontstaat een vertekend beeld van de kwaliteiten van de coureurs. Vroeger was dat omgekeerd. De coureur die toen won, zegende niet alleen omdat zijn wagen vele pk's meer op het wegdek bracht”.

Jackie Stewart ziet echter mogelijkheden voor de toekomst. De wijzigingen in de Fisa-reglementen stemmen hem optimistisch met be-

trekking tot de Formule-1-racerij. De reglementswijzigingen nemen het zogenaamde grondeffect, de geleiding van de lucht zodat de wagen als het ware op het wegdek wordt gedrukt, weg. De snelheid in de bochten zal daardoor aanmerkelijk afnemen, waardoor de controle van de coureur over zijn wagen weer een feit wordt. Controle die nu grotendeels ontbreekt, omdat de bochten met dermate hoge snelheden worden genomen dat de rijders de grootste moeite hebben hun voeten op de pedalen te houden. De centrifugaalkracht drukt hen zodanig tegen de zijant van de wagen, dat de armen van de coureurs regelmatig onder de blauwe plekken zitten.

„De opheffing van het grondeffect is inderdaad een goede zaak. Het race-seizoen in 1983 zal daardoor alleen al een stuk interessanter worden. Elke verandering die de ver-

Tekst Fred Sochacki

houding 75 procent auto 25 procent rijder wijzigt in het voordeel van de bestuurder, is welkom. Zo moet er langzaam naar gewerkt worden dat die nu nog scheve verhouding weer in het voordeel van de coureur zal uitvallen. Ik weet dat het toekomstmuziek is, maar volgens mij is dat de enige manier om Formule 1 een toekomst te garanderen”, voorspelt de 43-jarige ex-coureur.

Met het ijveren de volgens hem juiste verhoudingen weer binnen het enfant terrible van de racesport te brengen denkt Jackie Stewart ongetwijfeld terug aan de periode waarin hij van het ene naar het andere succes reed. Drie wereldtitels en 27 Grote Prijzen schreef 'De

● Jackie Stewart in de pits. Een archiefopname van meer dan tien jaar geleden. Jacques Laffite (links) luistert mee.

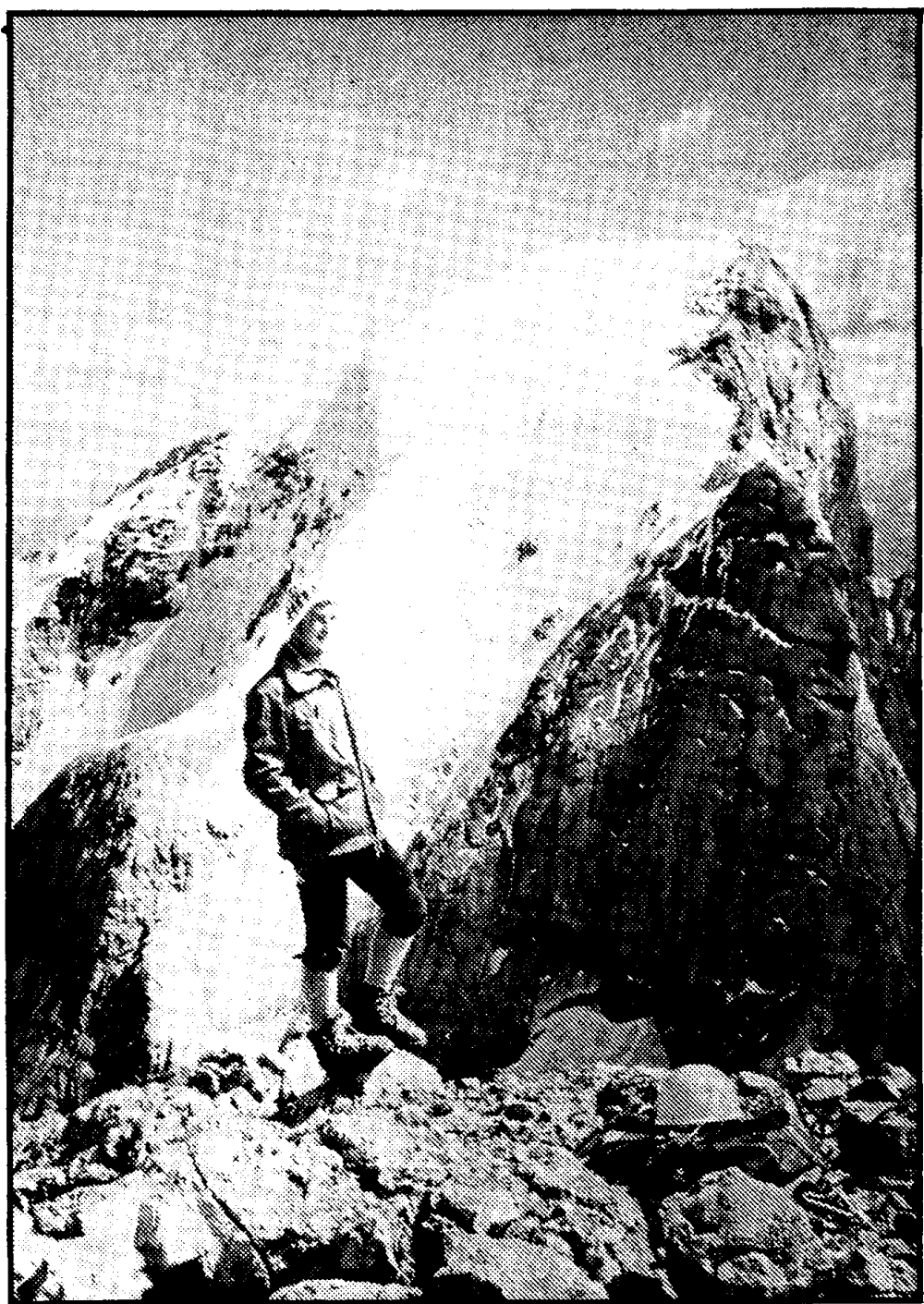

BERGGIDS

buurman van Onze Lieve Heer

DOLOMIETEN (Italië) – Drie maanden geleden werd Luis Trenker 90 jaar. De beroemde berggids, schrijver en filmregisseur uit Zuid-Tirol maakte toen bekend dat hij nog één grote wens heeft. „Voor de laatste keer in mijn leven de Matterhorn beklimmen.” Om te bewijzen dat de bergen eeuwig jong houden. Terug naar de natuur. Bergsporttoerisme is een rage geworden. Het stij-

gend aantal ongelukken houdt gelijke tred met die ontwikkeling. Dat zou niet hoeven als de (Nederlandse) vakantiegangers zich eerder toevertrouwen aan het touw van de berggidsen. Dat zijn de professionals. Zij beoefenen het hoogste beroep van de wereld en beheersen hun vak tot in de top-puntjes.

● Op de Gran Vernel, 3205 meter. Bepi Testor, debutant in het gidsenvak. „Ik leef van de gevarenpremies.”

voor een berggids zijn de bergklimmerscholen waar les wordt gegeven in rots- en ijsstechnieken. Het geven van cursussen en instructiewe-ken is een stuk gemakkelijker en veiliger. Erg lucratief zijn de „trekkinge” naar alle uithoeken van de wereld die gidsen samen met grote vliegmaatschappijen de laatste jaren organise- ren.

„Bepi zit in de knoop met het touw. Hij verontschuldigt zich. „Ik moet nog veel leren.” Hij maakt ook veel minder tussenzekeringsen dan de bedachtzame Albino. Toch loopt hij vier uur na de start de berg onder de voet. Hij is bekaf. Hij heeft het schuim op de lippen staan. „We kunnen hier maar twintig minuten blijven. Ik moet de weg naar beneden nog zoeken.” Die weg voert door een steenslaggevaarlijk couloir langs de andere kant van de berg omlaag. Als Bepi de ingang van het couloir heeft gevonden, klaart hij op. „Het bereiken van de top is niets. Op de top ben je pas halfweg. De kunst is om heelhuids beneden te komen. De concentratie mag niet verslappen. Daar worden wij speciaal op getraind.” Aan de overkant van de Gran Vernel ligt de Marmolada. Daar verdient Bepi in het voorjaar de kost als skileraar. Beneden, in het Rifugio van Ettore Castiglioni, hoort Bepi dat er dit jaar slechts vier mensen op de Gran Vernel zijn geweest. Hij is zo trots als een pauw. „Niet gek voor een jonge gids”...

Berggidsen. Het zijn wonderlijke figuren. Zoals Luigi Senoner uit Sals di Val Gardena. Hij is anderhalve meter groot. Heeft jaren geleden Abraham en alle bergen van zijn Zuidtirolse vaderland over de knie geaaid. Hij straalt de rust en spirit van Rinus Michels uit. Klimmen met Luigi Senoner is een belevenis. Hij maakt tegenwoordig alleen nog tochten op speciaal verzoek.

... Zijn bijnaam is Il Fulmine, de Bliksem. Hij klimt de eerste driehonderd meter van de Sasso Lungo (3181 meter) naar boven alsof hij door de duivel op de hielen wordt gezeten. Hij legt uit waarom. „Er zitten een paar andere klimmers boven ons. Als die stenen los-trappen, krijgen wij ze op ons hoofd. Daarom moeten we die mensen zo snel mogelijk inhalen en passeren. We moeten vóór twaalf uur op de top zijn. Dat is mijn principe. Als ik na de eerste touwtempo merk dat mijn klant het tempo niet kan volgen, keer ik onherroepelijk om. Om twaalf uur 's middags komen de wolken er de koude. Dan moet je alang op weg zijn naar beneden.” Luigi is een goede leermeester, eentje van de oude stempel. Oerdogelijk en een rugzak vol droge humor. „Ik heb een zoon. Die noemen ze Das Blitzlein, het Bliksempje”...

Wandelen en klimmen in de bergen hoeft niet gevaarlijk te zijn. Enkele vuistregels: blijf zoveel mogelijk op de gemarkeerde paden. Vraag U al- tijd af: „Kan ik weer terug?” Neem ook bij het mooiste weer warme, waterdichte kleding mee. Luister naar het weerbericht. Laat in het dal een bericht achter welke weg U neemt naar de top en langs welke route U van plan bent af te dalen. Ga nooit alleen de bergen in. Keer onmiddellijk om bij het geringste vermoeden van onweer of mist. Hoge tochten alleen bij hoge barometerstand. Niet stil- staan onder steile wanden. Er kan al- tijd iets naar beneden komen. De beste manier om in contact te komen met de bergsport is: schrijf op Uw vakantiebesteding in voor een wandel- deling of excursie. In alle bergstadjes hangen affiches en programma's. U bent dan met zijn vijven of tienden ge- zellig en veilig bij elkaar onder leiding van een gediplomeerde gids. Dat kost hooguit een paar tientjes. De juf van de plaatselijke VVV geeft alle ge- wenste informatie.

... Na het passeren van een diagona- le ijsgoot veroorlooft Luigi Se- noner zich een macaber grapje. „Daar, in die wand, zijn onlangs vijf jongens verongelukt. Elke berg heeft zijn prijs. Ik heb pas nog veertien dagen in het zieken- huis in Bolzano gelegen. Een steen op mijn hoofd. Af en toe wordt het zwart voor mijn ogen.” Daar heeft hij vandaag gelukkig geen last van. Hij trekt een beetje met zijn rechterbeen. „Slijtage uit mijn wilde jaren. De kogel in het heupgewricht is kapot. Ons be- roep heeft niets met romantiek te maken.” Klokkeslag elf uur op de top. Dan voltrekt zich een zonde- ling tafereel. Luigi haalt uit zijn broekzak een stukje spiegel te- voorschijn en steekt daarmee via zonnestrallen naar het dal, vijftien- honderd meter lager. „Mijn vrouw wacht altijd op dat teken. Dan weet ze dat ik goed ben bovengeko- men. Zij staat te hooien. We heb- ben nog een stukje land en een paar koelen”...

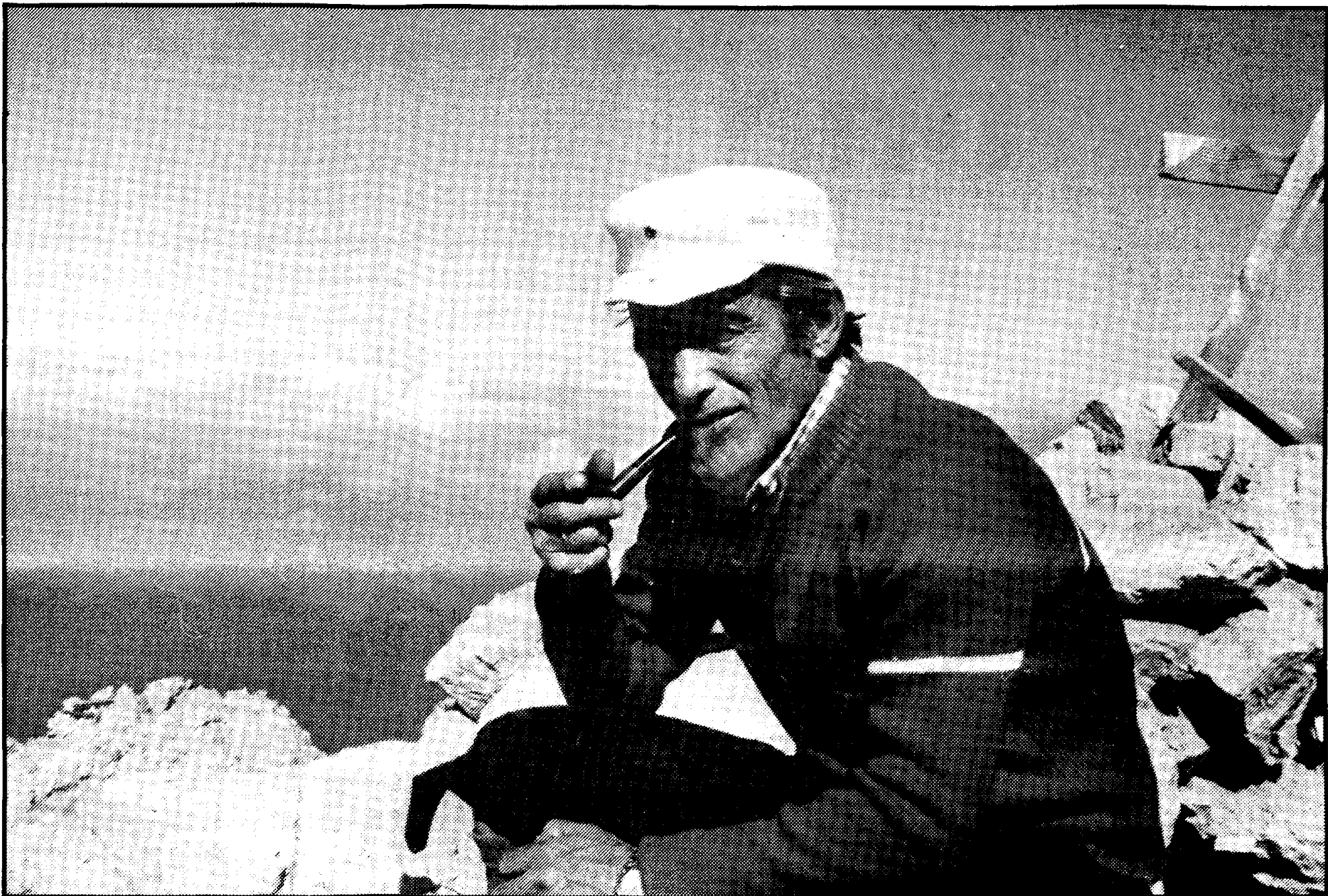
In de berghut beneden tracteert Luigi Senoner op een glaasje grappa. „Ik voel me daarboven altijd een beetje als buurman van Onze Lieve Heer. Het is een grote eer om berggids te zijn.” Luigi hangt zijn bergtouw aan een haak op de kapstok bij de ingang van de hut. Touw en haak vallen met een doffe plof op de grond. Een te- ken aan de wand. We wisselen een blik van verstandhouding. Senoner, de Bliksem, glimlacht blijmoedig. „Bergen, je kunt er het hoogste geluk beleven en je kunt eraan ten gronde- gaan.”

... Vijf uur 's ochtends. Het is, half september, nog pikdonker. Albino Alverà beschijnt het stenige berg- pad met een zaklantaarntje. De stilte is indrukwekkend. Je hoort alleen het knerpen van de rolkelen onder de rubber profielzolen. Hij ademt zwaar, met piepende ge- luidjes. Albino heeft zich voorge- nomen de klim vanuit San Vito di Cadore naar de Punta di Sorapiss (3205 meter) in één ruk te doen. Een hoogteverschil van meer dan tweeduizend meter. „Normaal trek je daar twee dagen voor uit, met een bivak halverwege. Maar als ik voel dat de cliënt het aankan, doe ik het in één dag. Dan hoeft hij ook maar een keer te betalen.” De klant is koning...

Het beroep van berggids is honderd jaar oud. Halverwege de vorige eeuw ontdekten rijkelui-zoontjes het be- klimmen van onbetreden Alpentop- pen als excentriek tijdverdrijf. Berg- sport werd de nieuwste modegril. De Europese adel achtte het aan zijn stand verplicht om een half uurtje op de Mont Blanc, Matterhorn of Grossglockner te staan. Koningen en prinsessen, baronnen en gravin- nen zochten 's zomers de bergdalen op. Daar heerste bittere armoede, maar de koeiendrijvers en gemzen- jagers in die godvergeten uithoeken waren niet op hun achterhoofd ge- vallen. Zij lieten zich met klinkende dukaten betalen om de „hoge heren” naar maagdelijke hoogten te leiden. De berggidsen van het eerste uur na- men verschrikkelijke risico's bij het zoeken van nieuwe routes over wan- den en graten. Ze gaven de stoot tot het moderne bergsporttoerisme en de skisport. Ze brachten welstand in de bergdorpen, vaak ten koste van een zware tol. Op de kerkhoven van Chamonix, Zermatt en Heiligenblut liggen hele generaties zij aan zij. Berggidsen, slachtoffers van hun be- roep.

... Acht uur. Albino Alverà is een zwijzaam man. Hij heeft sinds de start, duizend meter lager en drie uur geleden, slechts een keer een time-out aangevraagd. Niet om de route te bestuderen – die kent hij als het binnenste van zijn broek- zak –, maar voor een slok thee en om te informeren naar de toestand van zijn klant. „Alles oké?” Hij knikt bemoedigend en wijst op de wand waar de echte beklimming moet beginnen. Albino is 58 jaar. Hij is de ouderling van het verma- arde gidsengilde van Cortina d'Ampezzo, de Sclatoll (de Eek- hoornjes). „Er zijn gemakkelijker manieren om de kost te verdienen. Je groeit op met dit werk. Het gaat over van vader op zoon. Het zit in het bloed. Ik heb pas mijn veertig- jarig jubileum als gids gevierd. Ik ben in de bergen. Elke keer als ik met een toerist op een top sta, schaam ik me een beetje dat ik er zoveel geld voor moet vragen. Je levert samen een prestatie. Je maakt samen iets door. Een ge- voel dat ik na honderden beklim- mingen nog altijd niet onder woer- den kan brengen. De handdruk op de top. Dan proef je dat je iemand op zo'n ogenblik misschien wel het mooiste moment uit zijn leven hebt bezorgd.” Voorlopig is die handdruk nog ver weg...

Berggids is een strikt gereglemen- teerde job. De selectie is streng. In Europa zijn er drieduizend. Dat lijkt veel, maar slechts één op de drie kandidaten slaagt voor het diploma. Enkele voorwaarden om tot de oplei- ding te worden toegelaten: zware medische keuring; leeftijd tussen twintig en dertig jaar; EHBO-diplo- ma; duidelijke aanwezigheid van pe- dagogische kwaliteiten. De duur van de cursussen varieert in de verschil- lende Alpenlanden van zes weken tot twee maanden. Alleen alpinisten die zich van jongs af vertrouwd heb- ben gemaakt met de moeilijkste klim-

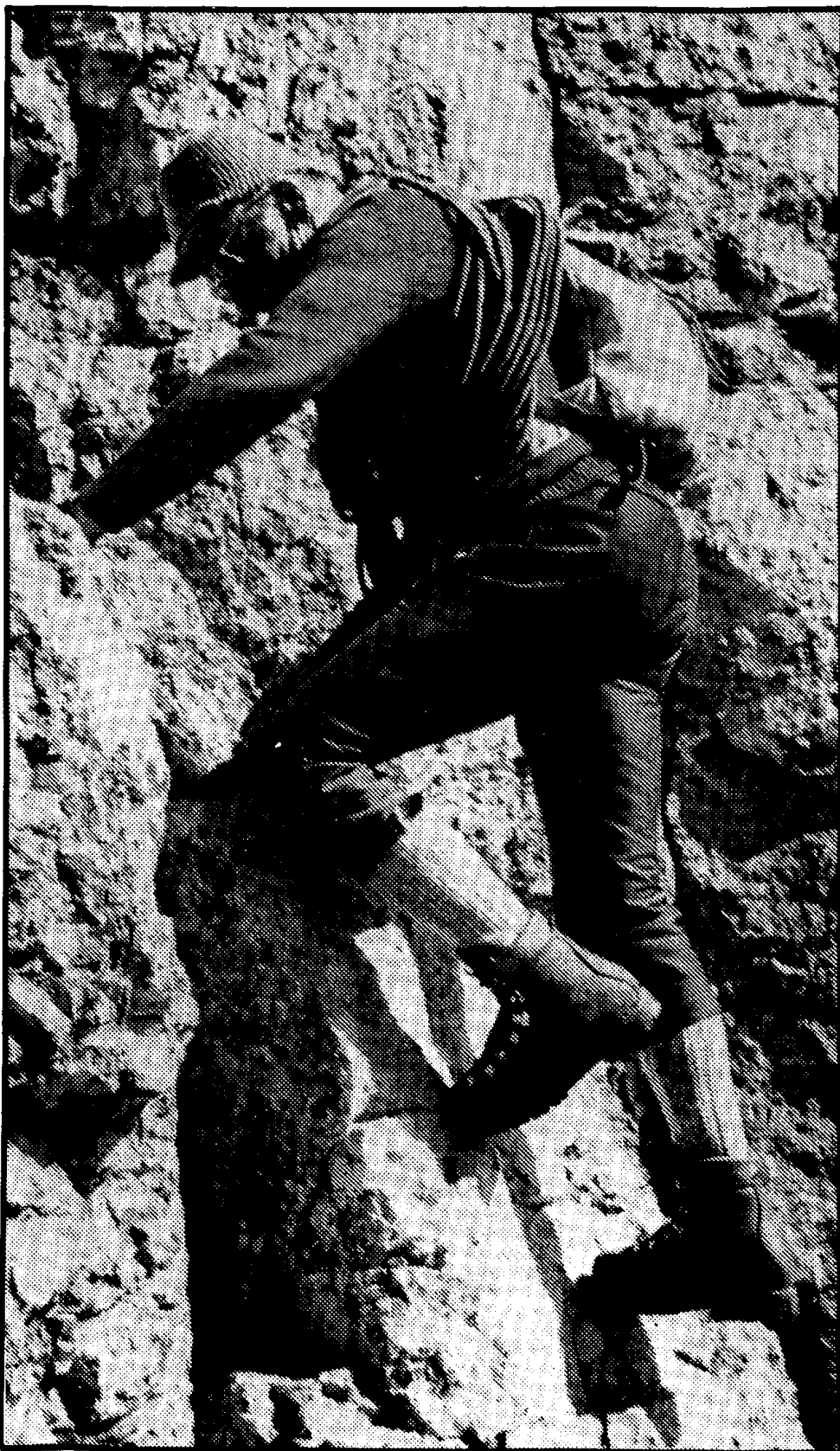

● Luigi Senoner, bijgenaamd De Bliksem, blaast uit op de Sasso Lungo (3181 meter). „Ons beroep heeft niets te ma- ken met romantiek.”

technieken en die kunnen aantonen dat ze zware tochten zonder onge- lukken door eigen schuld hebben uit- gevoerd, mogen inschrijven.

... Albino haalt het touw uit de rug- zak. „De aanval begint, il attacco,” grijnst hij. De cliënt die zich nog net geen patiënt voelt, wordt aan- geknoopt. Dat geeft meteen een kick, want dat bergtouw van elf millimeter dikte is geen zijden draadje. „Alles oké?” Ja. De aan- loop naar de voet van de wand was kinderspel. Vanaf dit moment gaat het alleen nog verticaal naar boven, zeshonderd meter. Een berggids doet in feite hetzelfde als vroeger de kompel in de mijn: op de buik vooruitsjtravelen, maar dan loodrecht. „Je hoeft alleen te luisteren naar wat ik zeg. Je kunt niet vallen. Hooguit een meterje wegglijden. Dan hang je strak aan het touw.” Albino klimt veertig meter omhoog en commandeert vervolgens „nakomen!” In een spleet, die halverwege wordt ver- sperd door een rotsblok, is het even moeilijk...

Berggidsen worden vereerd als hel- den. Er worden bergtoppen naar hen genoemd en de echte cracks krijgen een standbeeld. Zoals Angelo Di- bona die levensgroot in brons prijkt in het centrum van Cortina. Dibona leg- de rond de eeuwwisseling de basis voor een „industrie” waarvan nu de hele streek profiteert. Hij opende tientallen klimroutes en haalde gefor- tuneerde toeristen naar zijn gehucht dat in een paar jaar tijd uitgroeide tot het meest luxueuze en mondaine oord van de Dolomieten. Koning Leopold van België was zijn vaste klant. Sjoukje Dijkstra en Toni Sailer moesten het doen met een foto aan de muur in het Olympisch IJstadion van Cortina d'Ampezzo. Bergklim- mer Angelo Dibona kreeg een monu- ment.

● Albino Alverà. Ondanks zijn 58 jaar maakt hij als berggids nog werkdagen van twaalf uur. Hij heeft honderden jonge klimmers op- geleid en getraind.

... Tien uur. Het is bloedheet. Het zweet bijt in de ogen. Albino Alve- rà praat met de berg. „Fijne rots. Alles veilig. Goede grepen en tre- den. Rustig klimmen. We hebben tijd. Het is vast weer. Brave berg. Jij laat ons niet omkeren.” Albino knort tevreden. De topgraat komt in zicht. Aan een rotspunt bungelt een touw. Ernaast wat haken en ijzeren klimmateriaal. Albino stouwt het in zijn rugzak. „Dat is van veertien dagen geleden. Drie Duitse klimmers die langs een an- dere route naar boven waren ge- komen, raakten in moeilijkheden. Ze werden overvallen door duis- ternis en slecht weer. Er is een berghut in de buurt. Daar werden hun noodsignalen opgevangen. Met vijf collega's ben ik nog in de- zelfde nacht naar boven gegaan. We hebben hen gezond uit de wand gehaald. In het donker kon- den we niet meteen alle reddings- materiaal terugvinden. Het moest snel gaan”...

De tarieven van de berggids variëren van honderd tot zeshonderd gulden. Tijdens een meerdagse tocht leeft de Guida Alpina of Der Bergführer op de beurs van de toerist. Die betaalt drank en spijs, en de overnachting in de hut. Daar staat tegenover dat de klant de garantie krijgt dat hij naar de top wordt gebracht, mits hij voldoet aan minimumeisen van conditie en mentaliteit. De cliënt hoeft geen zwa- re rugzak te sjuwen. De volledige last van een tocht rust, zowel letterlijk als figuurlijk, op de schouders van de gids. Hij is verplicht zijn laatste slok thee af te staan aan zijn touwgenoot. Hij is de engelbewaarder die er voor zorgt dat de klant zich op zijn gemak voelt, onder alle omstandigheden en tot op zekere hoogte.

... Albino slaat zijn vleugels uit. Vlak onder de top moet er nog even flink met handen en voeten worden geklommen. Tijdens de passage van een steile graattoren geeft hij telkens korte rukjes aan het touw. Dat is inbegrepen bij de prijs. „Rijk word je er niet van. In het hoogseizoen maak je mis- schien dertig tochten. Tweedu-

zend gulden per maand. Kun je net van rondkomen. Ik ben Maestro di Sci. Wij leven van skilessen in de winter.” De ruimte en het uitzicht op de top zijn verpletterend. Het grote niets. Een platformje rots van twee vierkante meter vormt het enige contact met Moeder Aar- de. „Je hebt nu even last van pleinvrees. Dat is na een paar mi- nuten over. Ga maar lekker zitten.” Albino trekt blijkes open, sar- dientjes en Fanta. Hij bouwt een smal, luchtig feestje met een piepklein slokje cognac. „Ik sta voor de zestigste keer op deze top. Voor de eerste maal met een Hollander. Met Duitsers heb ik nooit graag geklommen. Die zijn onvoorzichtig.” Tijdens de afda- ling gaat Albino uiterst zorgvuldig te werk. In het dal, zes uur 's avonds, incasseert hij zijn gage. Tweehonderd gulden. Dat staat in geen enkele verhouding tot de in- spanning, het risico, de verant- woording en de vele uren zware arbeid...

De gouden tijden zijn voorbij. Ugo Pompanin is een van de weinige Sclatolli die het in de maatschappij ver heeft geschopt. Hij exploiteert een schitterend skihotel op 2800 meter hoogte boven de Passo Falzá- rego. Dat hotel ligt vlak naast het bergstation van een gondellift die karrevrachten skiërs op zijn drempel deponereert. Lino Lacedelli beklom in 1954 met een Italiaanse expeditie als eerste sterveling de 8611 meter hoge K2 in de Himalaya. Hij hield aan de publiciteit rond de bedwinging van de tweede hoogste berg van de wereld een kast van een villa in Corti- na over.

... Bepi Testor uit Pieve di Livinal- longo is een armoedzaaiër. Hij is

Tekst
en
foto's
Harry
Muré

32 en behaalde een jaar geleden zijn gidsen-embleem. Op weg naar de Gran Vernel (3205 meter) klaagt hij steen en been over zijn toe- komstig vak. „Ik wil gaan trouwen, maar het duurt jaren voordat je enige bekendheid hebt als gids. Van de zomer heb ik me een paar maanden verhuurd aan een we- genbouwbedrijf in Zuid-Italië. Los- zittende rotsblokken verwijderen uit wanden langs bergwegen. Ik leef van de gevarenpremies. Een normale arbeider weigert dat soort werk.” Bepi Testor spreekt vier woorden Duits. „Immer hi- nau!” en „Kleines Problem”. Het nadeel van een jonge, onervaren gids is dat de klant na een half uur op apegapen ligt. De route over de noordgraat werd in 1909 geopend door Angelo Dibona. Bepi komt om de haverklap een „Kleines Problem” tegen, omdat hij de weg nog niet kent. Dan moet hij weer een stukje omlaag klimmen en in het boekje gaan zitten zoeken. Die onverwachte rustpauzes zijn uiterst welkom...

Voornaamste bron van inkomsten

(ADVERTENTIE)

2e kerstdag
LIMBURGIA-HEERLEN
Aanvang: 14.30 uur.
SPONSOR:
BROUWERS MACHINES
'n Begrip in verhuur en verkoop van machines.

• Gerard Nijboer

Nijboer start in marathon Rotterdam

ROTTERDAM - Gerard Nijboer, de Europese kampioen marathon zal op 9 april deelnemen aan de stad Rotterdam marathon. Met de toezegging van Nijboer, die met een tijd van 9 minuten en 1 seconde, de tijd die hij op 26 april 1980 in Amsterdam liep, de beste marathon in Nederland gelopen op zijn naam heeft, weten de Rotterdamse organisatoren zich nu verzekerd van een deelneming van twee Europese kampioenen.

Eerder was namelijk al bekend dat de Portugese Rosa Mota, die de eerste Europese kampioene op de Marathon werd, in Rotterdam van start zal gaan. Zij zal het o.a. moeten opnemen tegen de Nederlandse kampioene Carlijn Beurskens, die de Rotterdamse marathon heeft uitgekozen om zich te kwalificeren voor de eerste wereldkampioenschappen atletiek, die van 7 t/m 14 augustus van het komende jaar in Helsinki worden gehouden. De Rosa Mota zal in Rotterdam vergezeld zijn van haar landgenoot Carlos Lopes, die in 1976 achter Lasse Viben in Montreal het zilver won op de olympische 10.000 meter en dit jaar met 27.24.39 enkele weken Europees recordhouder op de tien kilometer was. Lopes maakte in oktober van dit jaar in New York zijn debuut op de marathon.

De Portugees liep tot 35 kilometer in de kopgroep met Alberto Salazar, de Amerikaanse wereldrecordhouder die voor de derde achtereenvolgende maal zegevierde en de Mexicaan Rodolfo Gomez, die als tweede eindigde. Lopes moest echter later wegens kramp de strijd staken. Gomez, die dit jaar de Rotterdamse marathon op zijn naam bracht, zal in 1983 opnieuw in de Maasstad starten.

Brazilië officieel kandidaat

RIO DE JANEIRO - De Braziliaanse voetbalbond heeft zich officieel kandidaat gesteld voor de organisatie van de eindronde van het wereldkampioenschap voetbal in 1986. Voorzitter Coutinho deelde de FIFA per telex mede, dat zijn bond bereid is het mammoet-toernooi over te nemen van Columbia.

317 inschrijvingen voor Monte-rally

MONTE CARLO - Voor de 51ste Rally van Monte Carlo, die op 22 januari van start gaat, hebben zich 317 equipes ingeschreven. Slechts 250 auto's zullen tot het belangrijkste rally-evenement van het jaar toegelaten worden. In 1983 kan vanuit zeven Europese steden (Parijs, Londen, Rome, Lausanne, Barcelona, Bad Homburg en Monte Carlo) gestart worden voor de "Monte", die dit keer 4.269 kilometer lang is.

'Werkloosheid' is niks voor ex-trainer van MVV Janusz Kowalik: „Ik ben een prestatiemens”

door jos cortenaar

MAASTRICHT - Het zal je maar gebeuren als voetbaltrainer. Binnenkomen bij een pas gedegradeerde club, een afgeronde selectie vinden, keihard werken met een jonge ploeg voor weinig publiek, een redelijk resultaat boeken na één competitieheft om uiteindelijk toch het veld te moeten ruimen voor een andere trainer. Het komt niet vaak voor, maar Janusz Kowalik is zo'n oefenmeester die bij spelers, publiek en bestuur goed in de markt lag, mag terugkijken op een geslaagd half seizoen, maar door de KNVB te licht werd bevonden omdat hij niet in het bezit is van een A-diploma. Je zou een teleurgesteld mens tegenover je verwachten, die een droom in rook zag opgaan.

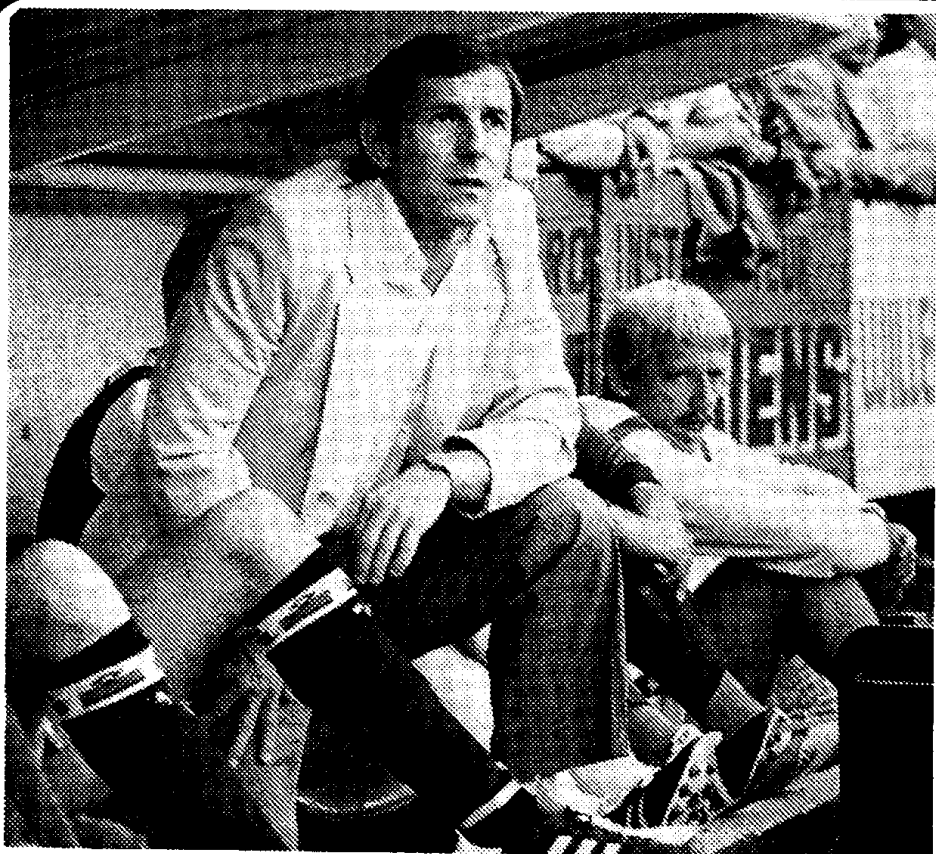
Gedesillusioneerd is Janusz Kowalik echter helemaal niet. „Blij ben ik natuurlijk niet”, vertelt hij. „Maar teleurgesteld, nee. Als ik nu de laan was uitgeschot vanwege slechte prestaties zou het veel erger zijn. Ik heb immers niet gefaald. Zeker is het jammer

dat ik mijn werk bij MVV niet kan afmaken. De club wilde me graag houden, doch de KNVB beslist anders. Hoe je daar over denkt is onbelangrijk. Binnenkort start ik met de A-cursus en daarna zien we wel verder. Ik sta nog onder contract bij MVV. Het bestuur is zich aan het beraden over de kwestie. Ik zou een nader functie krijgen. Laten we het maar even afwachten. Ondertussen kijk ik wel uit naar een andere vereniging, in België bijvoorbeeld. Ik ben niet iemand die kan stilzitten. Ik ben een prestatiemens, altijd geweest trouwens”.

Voorlopig is het Nederlandse voetbal een ervaren voetbalman kwijt. Een man die zijn ervaring ook kan overbrengen op spelers. Je zou je kunnen voorstellen dat Kowalik het niet eens is met de beslissing van de KNVB. Bij Anderlecht traint bijvoorbeeld Pol van Himst. Zonder papieren, maar met succes.

„In België mag dat”, zegt Kowalik. „Maar ervaring alleen is niet genoeg. Je moet ook een behoorlijke opleiding achter de rug hebben. In Nederland wordt de opzet veranderd. Ex-profvoetballers krijgen meer kansen om de trainerswereld in te gaan. Een positieve ontwikkeling, want voetballers hebben we nodig, geen kappers”.

„En doe me een plezier”, zegt Kowalik tot slot. „Maak er geen zielig verhaal van. Uiteraard wilde ik het liefst de situatie bij MVV continueren, maar het is niet zo dat ik nu in zak en as zit”.

• Janusz Kowalik in de MVV-dug out. Hij wil zo snel mogelijk terugkomen als trainer. „Ik ben iemand die altijd wil presteren”.

Foto: THUIS HABETS

Driejarig contract levert Argentijn 1,4 miljoen gulden op

Menotti tekent voor Barcelona

BARCELONA - Cesar-Luis Menotti, de onlangs ontslagen trainer van het Argentijnse voetbalelftal, heeft een principe-akkoord bereikt met de Barcelona. Menotti had woensdagavond in Madrid een geheime bespreking met de leiding van de Catalaanse club, waarna hij een voorlopig contract tekende.

El Flaco (de magere), zoals Menotti wordt genoemd, zal de ploeg vanaf volgend seizoen onder zijn hoede nemen. Aan het einde van dit seizoen loopt het contract met de West-Duitse oefenmeester Udo Lattek af. In de overeenkomst met Menotti is echter een clause opgenomen, dat hij eerder met de training kan beginnen, als daar aanleiding toe is. Zoals bekend heeft Lattek de nodige problemen met zijn selectie (Schuster).

Bedenkingen

Menotti, die ongeveer 1,4 miljoen gulden overhoudt aan het driejarige contract, was sinds 1974 coach van het Argentijnse elftal. In 1978 leidde hij zijn ploeg in eigen land naar de wereldtitel door in de finale Nederland te verslaan. In het bestuur van Barcelona waren bedenkingen gerezen tegen het contracteren van de Argentijn.

Men vreesde voor een „buitenlandse ploegvorming” (Maradona is een landgenoot van Menotti), zoals dat in het verleden is gebeurd met de Hongaren Daucik, Kubala, Czi-

bor en Kosci en recenter met Michels, Cruyff en Neeskens. De Nederlanders in de afgelopen weken van Barcelona in de competitie (0-1 tegen Bilbao en 1-2 tegen Las Palmas) schijnen deze bedenkingen uit de weg te hebben geruimd.

Korbach weg bij Volendam

Van onze sportredactie
VOLENDAM - Fritz Korbach gaat aan het einde van het seizoen weg bij de koploper uit de eerste divisie Volendam. In een reactie heeft de Zwolse oefenmeester ingestemd met de voorwaarden, waaronder hij aan het einde van het lopende seizoen van het Volendam-bestuur mag vertrekken.

Daarmee lijkt de lucht in Volendam te zijn gezuiverd, ofschoon Korbach financieel gezien een fikse veer heeft moeten laten. Met ingang van 15 januari volgend jaar zal hij de reiskosten, die hij noodgedwongen moet maken, omdat hij er niet in geslaagd is zijn huis in Zwolle te verkopen en daardoor zes maal in de week Zwolle-Volendam rijdt, niet meer vergoed krijgen van het bestuur van Volendam. Bovendien zal de trainer zijn premie voor de behaalde periodetitel moeten inleveren. Hetzelfde geldt voor de premie in het geval dat Volendam promoveert.

Hoe de toekomst er voor Frits Korbach uit zal zien weet de trainer niet. Hij wacht af. De contacten met FC Twente staan op een laag pitje; FC Utrecht, waar de trainer van Volendam contacten mee had, zijn verbroken. Over zijn mogelijk vertrek naar Twente zegt Korbach: „Ik heb manager Ton van Dalen een paar weken geleden al ervan op de hoogte gesteld, dat Volendam me aan mijn tweejarig contract hield. Van Dalen heeft toen gezegd dat hij deze zaak zou afwachten. Maar of daardoor vaststaat dat ik het volgende seizoen bij Twente werk, is nog maar de vraag. Zoals dat er nu naar uitziet, kan het wel eens te laat zijn”, aldus Fritz Korbach.

Biljartkampioen

MAASTRICHT - Ton Roks van de Maastrichtse Biljartvereniging werd kampioen derde klasse bandstoten van het District Maastricht en Omstreken. Jac Dohmen uit Geulle werd tweede en Theo Dubois uit Houthem derde.

• VVV-voorzitter Jeu Sprengers houdt het nieuwe tenue van zijn club. Directeur Hendriks rechts volgt de verrichting met goedkeurende blik.

Schuld van acht ton kan gedeeltelijk worden afgelost

Vervoersbedrijf sponsort FC VVV

door jo gerards

VENLO - Met een glunderend gezicht kon voorzitter Jeu Sprengers gisteren meedelen dat FC VVV een sponsor heeft gevonden. De firma JP Janssen, gespecialiseerd in het vervoer van confectiekleding, was bereid om voor de komende anderhalf jaar, voor een niet nader genoemd bedrag, (vermoedelijk twee ton) de shirtreclame van de Venlose club te verzorgen.

De bijdrage van de firma JP Janssen kwam voor de Venlose eerste divisieclub precies op tijd. „Wij hebben bij de fiscus en de bedrijfsvereniging een schuld van 700.000 gulden. Omdat de hand zal worden gehouden aan een stipte aflossing van de schulden, kunnen we met een gedeelte van het geld al iets doen in die richting”, aldus een verheugde voorzitter, die zelf het initiatief had genomen om met de directie van JP Janssen te praten. „Ondanks nog bijkomende schulden van een ton bij het Venlose bedrijfsleven, willen we ook een deel van het sponsorendrag reserveren voor de vereniging. We moeten per slot van rekening ook nog een halve competitie spelen”.

Peter Hendriks, directeur van het bedrijf dat diverse vestigingen heeft in België, Frankrijk, Duitsland, Engeland en in ons land, wilde best kwijt dat de affiniteit van JP Janssen met Venlo in het algemeen en FC VVV in het bijzonder hem had doen besluiten om de firma naam op het VVV-shirt te plaatsen.

„Wij hebben de ondernemingsraad van dit bedrijf mede laten beslissen. De mening van zeshonderd werknemers kun je niet buiten beschouwing laten. Het heeft me plezier gedaan dat de raad er unaniem mee accoord ging”, was de mening van Hendriks. „Een bedrijf dat confectie goederen door heel Europa vervoert, heeft alleen maar promotie door de vrachtwagens die overal te zien zijn. Het kon geen kwaad om ook via de media wat extra reclame te maken”.

Jeu Sprengers wilt te vertellen dat de gele shirts met zwarte opdruk voor het eerst zullen worden gedragen tijdens de „derby” tegen PSV.

„We hebben geen moment gedacht om de kleuren van FC VVV aan te passen aan de sponsor. Verleden jaar heeft FC VVV oversgeschakeld van rood naar de vroegere clubkleuren geel-zwart. Het zou niet goed zijn als we nu weer met blauw-wit kwamen aandrigen. De supporter spreekt hierin ook een woordje mee”.

• Menotti, op afroep beschikbaar...

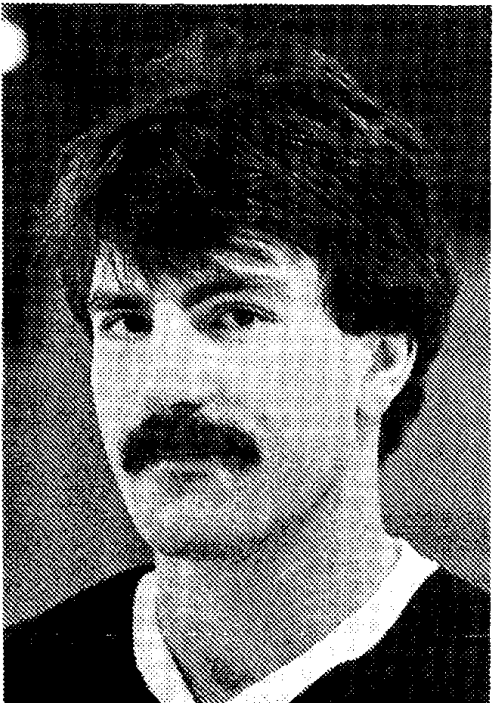
Smoke Eaters tracteert Russisch ijshockey-avondje in Geleen

Van onze medewerker
THEO KEYDENER

GELEEN - Zondag ijshockey van de bovenste plank in Geleen: Smoke Eaters tegen Kriklia Sovetov uit Moskou, een jong team dat barst van Russisch talent. Het is de eerste wedstrijd van de Russen tijdens hun trip door Nederland. Start eerste periode: 20.00 uur. Smoke Eaters bestaat vijftien jaar. Voorzitter Jan Willem Pieters: „Wij willen bij deze gelegenheid iets speciaals doen voor ons trouwe publiek.

Het heeft een hoop geld gekost, maar we hebben het bij elkaar geschrapt.” Tienduizend gulden kost het om de Russen in huis te halen. De voorverkoop loopt goed. Er zijn vijfhonderd kaarten de deur uit. Smoke Eaters rekent Tweede Kerstdag op een uitverkocht huis.

krijgt theorie en praktijk. Verdere inlichtingen in het restaurant van de ijsbaan.

• Brian Sproxtton, met Smoke Eaters tegen Russen.

(ADVERTENTIE)

HAUST KROKANT TOAST BLIJFT VEEL LANGER VEEL LEKKERDER

Haust Krokant Toast. Rond of ovaal, beiden met een speciaal gepaneerde bovenkant. En dat houdt ze zo lekker lang krokant. Zelfs belegd met salades of een sausje. Zo geniet iedereen langer... en lekkerder! Met Haust.

Smullers houden van Haust

Kriklia speelt in de Russische eerste divisie. Het bestaat voor het grootste deel uit spelers die zijn opgenomen in de Olympische selectie. Knapen van amper twintig jaar die straks de dienst gaan uitmaken in de nationale A-ploeg. De tournee door Nederland (met wedstrijden tegen Tilburg Trappers, HYS Den Haag, Vissers Nijmegen en Kempnahan Eindhoven) is in eerste instantie bedoeld om ervaring op te doen. „Maar daarnaast verwacht ik zeker dat de Russen er voor dat geld een echte ijshockeyshow van zullen maken”, aldus Jan Willem Pieters.

Smoke Eaters wordt versterkt met de Amsterdam- en HYS-cracks Morrison, Sproxtton, Hunter en McKenzie.

Smoke Eaters lonkt tijdens de kerstvakantie naar de jeugd. Op vier ochtenden (28 en 30 december en 4 en 6 januari) is er gelegenheid tot trainen voor jongens tot 14 jaar. De prijs is tien gulden. De jeugd

(ADVERTENTIE)

Langs deze weg willen wij u bedanken voor de vele bloemen, planten en gelukwensen, ontvangen bij de opening van onze nieuwe zaak in de
WILLEMSTRAAT 85-89 TE HEERLEN
SPECIALZAAK REKERS
RIJWIELEN - BROMFIETSEN
HOENSBROEK-HEERLEN

Tevens wensen wij u allen plezierige kerstdagen en een voorspoedig 1983.

(ADVERTENTIE)

OPENING SHOWROOM
JAN. 1983
STATIONSSTRAAT 21, MAASTRICHT
TEL. 043-19998 - 50601

AUTHORIZED DEALER
RAINBOW 100 - PROFESSIONAL 325-350.

digital

Nieuwe typen op aanstaande Caravan en Camping RAI

Mini-caravan heeft de (tegen)wind mee

BEURZEN KARWEI EN KREATIEF IN UTRECHT

Om nu meteen al in te vullen in uw kersverse agenda voor 1983: volgende maand zijn er weer de beurzen Karwei (doe het zelf) en Kreatief (handvaardigheden) in de Jaarbeurs te Utrecht. Het zijn beide vakbeurzen, waaraan echter speciale publieksdagen gekoppeld zijn.

Op Karwei kunnen de bezoekers weer het uitgebreide scala aan gereedschappen en materialen voor alle klussen in huis verwachten.

Kreatief zal vooral in het teken van de ontwikkelingen op het gebied van zelfmaakmode te zien geven.

Daarnaast wordt een wedstrijd 'Kostelijk Kreatief' georganiseerd, in samenwerking tussen de Jaarbeurs en Kluwer. Het gaat daarbij om het maken van een werkstuk op het gebied van naaldkunst, andere textiel-werkvormen, fotograferen, schilderen, graveren, boetseren, beeldhouwen, metaalconstructies enz.

Belangstellenden doen er goed aan de data nu reeds te noteren. Door de 'scheiding' tussen beide beurzen vroeger vielen ze gedeeltelijk samen zullen degenen die zowel Karwei als Kreatief willen bezoeken, twee keer de reis naar Utrecht moeten maken.

Karwei staat voor de particuliere bezoeker open van 21 tot en met 23 januari, Kreatief van 27 tot en met 29 januari '83; al die dagen van 10.00 tot 18.00 uur.

Snelle acculader voor de caravan

In Zweden is een speciaal voor de caravan bestemde snelle acculader ontwikkeld, die op de komende Caravan en Camping RAI (van 20 tot 24 januari in Amsterdam) op de Nederlandse markt wordt geïntroduceerd.

Het apparaat kan in heel weinig tijd de caravan-accu, via de dynamo van de auto, opladen. Men is dan dus niet meer helemaal afhankelijk van de elektriciteitsvoorziening op campings. De nieuwe acculader rekent af met het bekende probleem dat de laadspanning van de wisselstroomdynamo van de auto naar de caravan-accu door allerlei verliezen meestal net te laag is om de „energiecentrale” in de caravan voldoende bij te laden. Dit LEAB-apparaat compenseert die verliezen door de laadstroom langs elektronische weg op te voeren. De lader gaat 248 gulden kosten; iedereen kan hem makkelijk zelf inbouwen.

Het ligt voor de hand dat in deze tijd van inleveren de grote caravans niet meer 'zo hard lopen' wat de verkoop betreft. De belangstelling voor kleinere types, beter betaalbaar en 'trekbaar' door bescheidener auto's, neemt dan ook duidelijk toe. Dat is binnenkort te constateren op de Caravan en Camping RAI in Amsterdam (van 20 tot 24 januari). De grootste fabrikant van kampeerwagens, Kip, lanceert daar drie nieuwe mini-caravans, met een eigen gewicht beneden de 500 kilo, en in prijsklassen rond tien mille.

Op de vorige Caravan RAI speelde Kip reeds op deze trend in met de eerste Kompakt-Caravan die, mede door de mogelijkheid van een uitklapbaar dak, aerodynamische vormgeving en royale aanbouw, weliswaar compact van formaat, maar toch zeer comfortabel is. Een nieuw model, de Kompakt-400, heeft een vernuftige constructie, waardoor het dak nu over de gehele lengte omhoog kan.

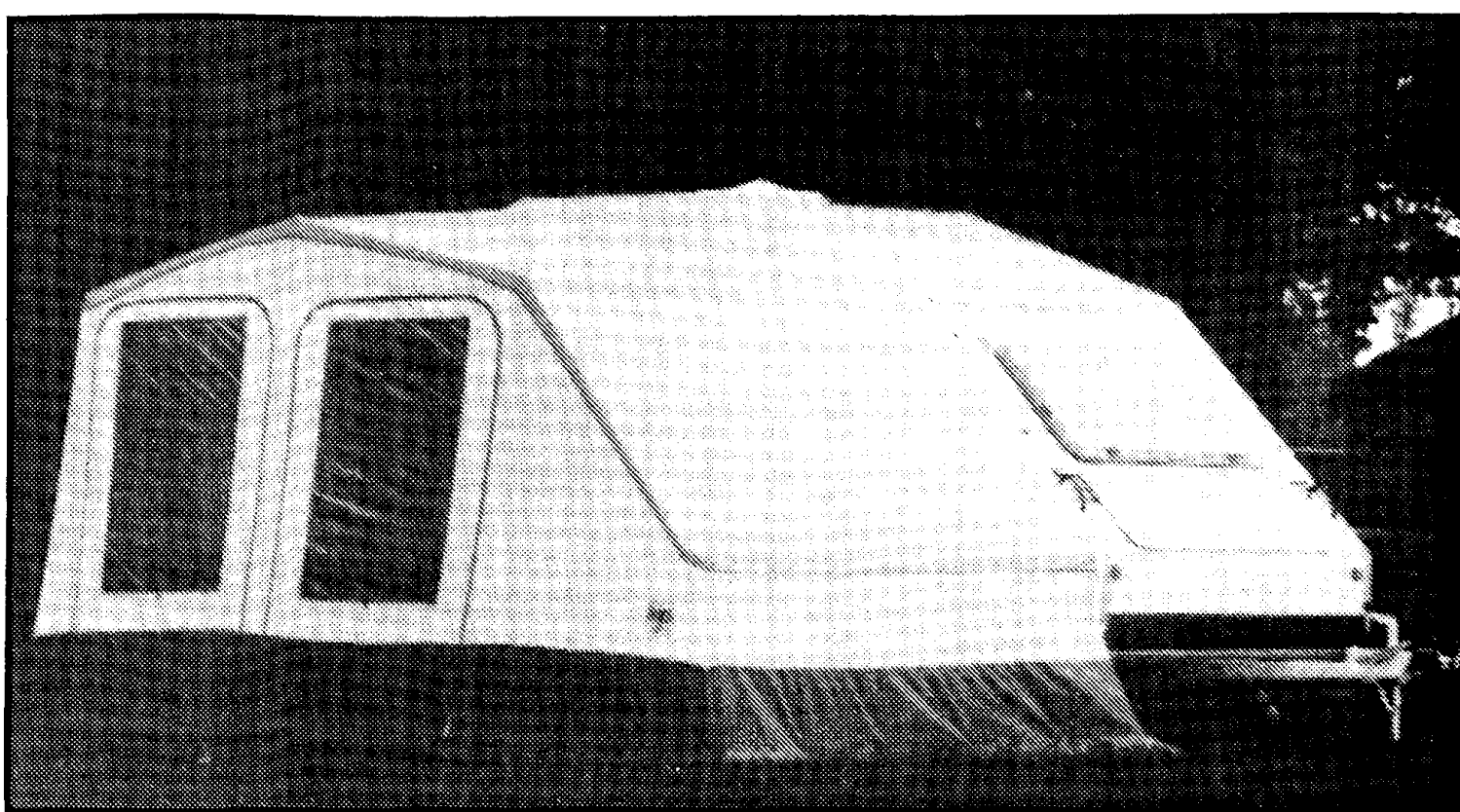
Naast de Kompakt-modellen introduceert de fabrikant de zogeheten Mini-Kip in twee modellen. Hoezeer het dit 'lelijke kipje' ook aan schoonheid moge ontbreken, het wint op alle fronten in zijn wendbaarheid. Door zijn compactheid (breedte slechts 1,81 m) manoeuvreert men er gemakkelijk mee door de kleinste dorpsstraatjes en op volle campings.

Functioneel

Na aanbouw van een zijtent wordt de vloeroppervlakte ruim verdubbeld tot circa 10 m2 en bovendien

kan de gehele keuken ook buiten de caravan worden gebruikt. De lage Mini-Kip is geheel op functionaliteit gebouwd, waarbij elk plekje is benut: men slaapt waar het laag is en kookt waar het hoog is. Er is ook een twee versie verkrijgbaar met een zogeheten 'eindkeuken' en een toiletruimte.

Behalve genoemde kleine modellen toont Kip op de Caravan-tentoonstelling een ruime selectie van 16 basismodellen, in prijs variërend van circa f 10.000 tot f 26.500 en van 425 tot 895 kilo zwaar. Tegen meer prijs zijn al deze modellen bovendien geheel op maat aan te passen aan de wensen van de koper. In de RAI zijn twee van zulke mogelijkheden te zien: de zeer luxe Hy-line caravan, standaard uitgevoerd met een complete vloeistof-CV-installatie, een systeem dat bijvoorbeeld voor wintersportkampeerders ook in andere modellen kan worden ingebouwd. Voorts kan vrijwel iedere Kip-caravan voor gehandicapten worden aangepast met allerlei doordachte accessoires tot aan een rolstoellift toe.

● De mini-caravan: compact van formaat, maar door zijn vernuftige mogelijkheden toch zeer comfortabel.

Conclusie onderzoek: Snoeren van boormachines nog altijd te kort

HEERLEN - De snoeren van boormachines zijn nog steeds te kort. Dit is één van de conclusies uit een onderzoek van de Stichting Vergelijkend Warenonderzoek naar twintig slagboormachines. Het onderzoek omvatte zowel 10 mm als 13 mm slagboormachines met prijzen van 150 tot 400 gulden. De Stichting Vergelijkend Warenonderzoek acht een snoerlengte van drie meter voldoende om in een doorsnee huis te klussen.

De snoeren van de onderzochte boren liggen hier over de hele linie onder. Ze variëren van 1,7 tot 2,6 meter. Onderzocht werden ook een aantal linksomdraaiende boormachines. Deze kunnen Schroeven zowel in- als uitdraaien. Voor het aandrijven van hulpstukken is linksomdraaien echter gevaarlijk.

Om te boren en ook de duurzaamheid (vooral van belang voor hobbyisten die de machines veel en zwaar belasten) liet soms te wensen over.

FOTOGEMAK DIENT DE (SPORTIEVE) MENS

Mensen willen steeds makkelijker fotograferen. De Disc-camera, de direct-klaar systeem zijn daar voorbeelden van. In de afgelopen maand is daar nog een sport- en vrijetijdscamera bijgekomen. Hij heet de Agfa-sport en wordt door een rode kunststoffen koker beschermd tegen stoten, stof, zand en vocht. De camera beschikt over een automatisch filmtransport en over een eigen elektronenflitser. Hij is door zijn opbouw en bescherming geschikt voor winter- en watersport, strandplezier en voor het meemaken bij fietsen of wandelen in de vrije natuur.

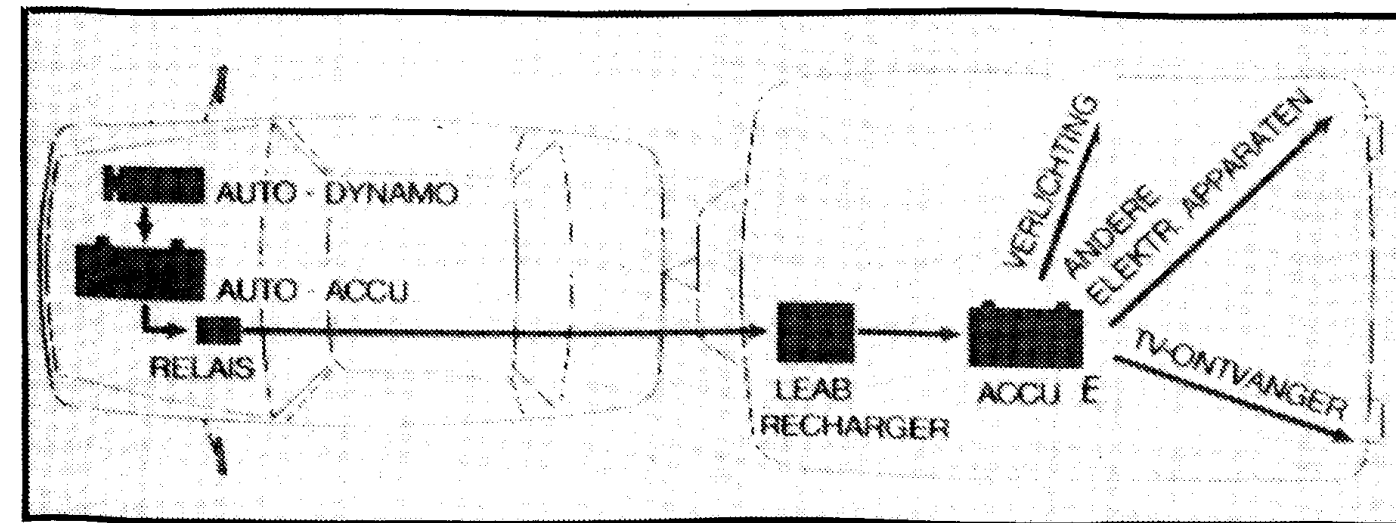
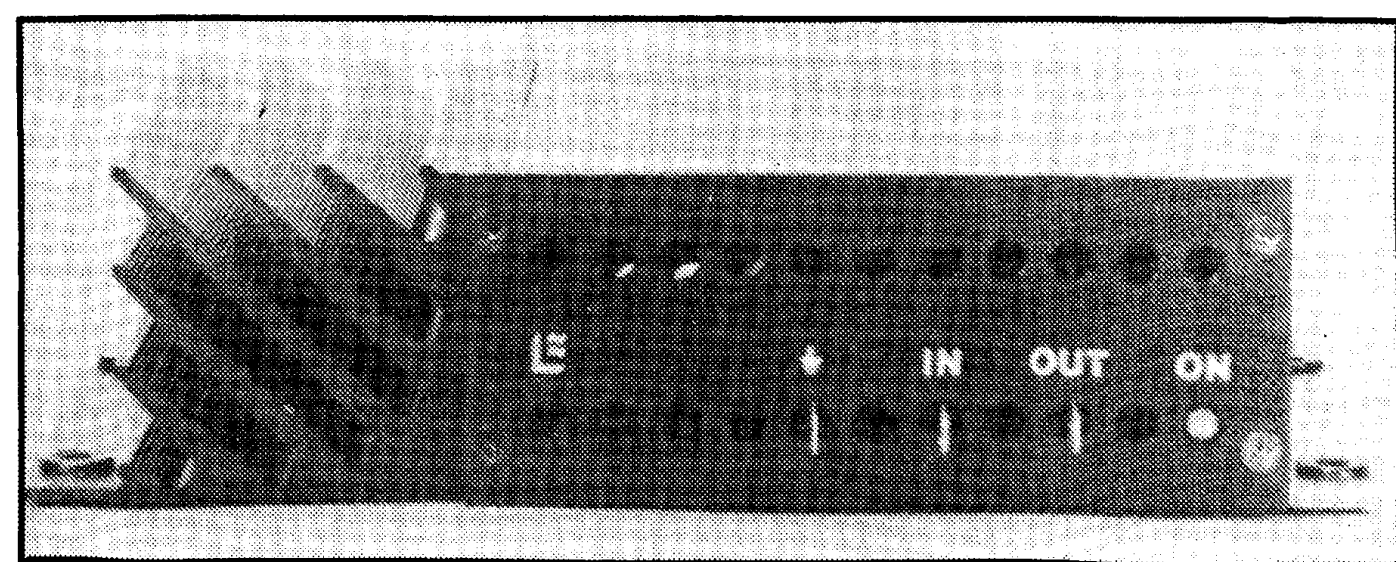
Overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 21 december 1982.

De tarieven voor hypotheekrenten zijn in de afgelopen week onveranderd gebleven. Verwacht wordt dat de rente vóór het eind van het jaar niet meer zal worden gewijzigd. Aan de neerwaartse druk lijkt voorlopig een einde te zijn gekomen.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages			
			met gem.- garantie		zonder gem.- garantie	
			opgave bank	werke- lijk	opgave bank	werke- lijk
Annuitentenhypotheek						
A.B.N.						
	1 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,41	8,2	8,63
	3 jaar ¹⁾	1,5	8,3	8,74	8,5	8,95
	5 jaar ¹⁾	1,5	8,8	9,27	9,0	9,49
Amrobank						
	var. ³⁾	1,5	8,0	8,47	8,2	8,69
	2 jaar ²⁾	1,5	8,3	8,64	8,5	8,85
	5 jaar ²⁾	1,5	8,8	9,17	9,0	9,38
Bouw. Limb. Gem.						
	Rente-R. ³⁾	1,5	8,9	9,55	8,9	9,55
	30 jaar ³⁾	1,5	9,4	10,10	9,4	10,10
Centrale Volksbank						
	5 jaar ¹⁾	1	8,4	8,78	8,6	9,00
Ned. Credietbank						
	1 jaar ¹⁾	1,5	8,0	8,49	8,2	8,71
	3 jaar ¹⁾	1,5	8,3	8,82	8,5	9,03
	5 jaar ¹⁾	1,5	8,8	9,35	9,0	9,57
Ned. Midd. Bank						
	1 jaar ³⁾	1	8,1	8,52	8,3	8,74
	3 jaar ³⁾	1	8,2	8,63	8,4	8,85
	5 jaar ³⁾	1	8,8	9,28	9,0	9,50
Postgiro en Rijkspostspaarbank						
	5 jaar ³⁾	1	8,6	9,07	8,6	9,07
Rabo (adviesrente)						
	var. ³⁾	1,25	8,7	9,21	8,7	9,21
Rabo Hypotheekbank						
	5 jaar ³⁾	1,5	8,7	9,24	8,7	9,24
Spaarbank Limburg						
	var. 3/5 j. ³⁾	1,5	8,5	9,02	8,5	9,02
Pancratiusbank						
	var. ³⁾	1,5	8,5	9,02	8,75	9,29
	5 jaar ³⁾	1,5	8,5	9,02	8,75	9,29
Westland-Utrecht standaard						
	2 jaar ⁴⁾	2	8,7	9,49	8,9	9,71
	5/15 jaar ⁴⁾	2	8,9	9,71	9,1	9,94
Levenhypotheken (verpl. afsl. levensverz.)						
Levensverz. aangesl. bij N.V.L.	5/10 jaar ¹⁾	-	8,7	8,99	8,7	8,99

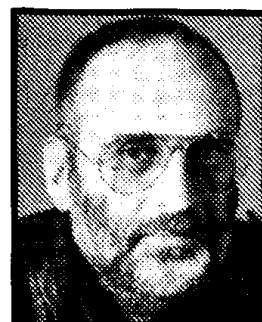
¹⁾ Kwartaalbetaling achteraf
²⁾ Halfjaarbetaling achteraf
³⁾ Maandbetaling achteraf
⁴⁾ Maandbetaling vooruit

Voor de meeste bladverliezende bomen en heesters die redelijk winterhard zijn is nu de snoeitijd aangebroken. Pruimebomen moeten in de zomer worden aangepakt, en gevoelige druiven kunnen beter nog een maandje wachten; overigens moet het al heel gek gaan, willen druiven na het snoeien nog invriezen, en datzelfde geldt voor rozen. Veel bomen en heesters gaan bij later snoeien sterk bloeden, en dat kan tot onaantoonbare verzwakking of zelfs de dood van de plant leiden. Rozen lopen zo vroeg uit dat bij laat snoeien veel van de in uitloop geïnvesteerde groei krachten verloren gaat. Snoeien is voor de meeste tui- niers een van de moeilijkste onderwerpen, en het is, laat ik dat maar meteen zeggen, vrijwel on- mogelijk om het in het kader van deze rubriek in heel zijn omvang uit te leggen. Het lijkt zelfs vrij moeilijk, het goed te doen aan de hand van gedetailleerde boeken, hoe goed die verder ook zijn. Ik noem maar weer eens de zoge- naamde Stap-voor-Stapgids „Snoeien” uit de Groenboekerie, die de vertaling is van een uitga- ve van de Royal Horticultural Society: zeer duidelijk, overzich- telijk, compleet en goedkoop. Toch is het allerbeste: ga eens

Wat doen we in de tuin?

door Sante Brun

kijken hoe de vakman het doet. Op dit moment zijn veel fruitboe- ren bezig de boomgaarden te snoeien en wat u daar in de eer- ste plaats leert: wees bij het snoeien niet te kinderachtig, maar snoei ook niet zo dat u de vorm en daarmee uiteindelijk ook de boom vermoordt. Eerst maar eens het simpele werk: bomen die u wilt knotten, zoals platanen, linden en wilgen. Bepaal vooraf de vorm die u wenst, en snoei de boom flink in. Een wilg door gewoon de stam op de gewenste hoogte af te zagen (als het de eerste keer is), platanen door van de zijtakken een centimeter of twintig te laten zit- ten en de rest af te zagen. Dat

geldt ook voor linden. Bij snoei in latere jaren wordt de boom in de gewenste richting geleid, bij- voorbeeld wanneer er een haag van moet worden gevormd, of een bol, of een dak. Dat wil dus zeggen dat de ene soort boom ge- leidelijk weer wat groter mag worden, maar de andere elk jaar opnieuw van alle in het vooraf- gaande jaar ontstane groei moet worden ontdaan. Vooral platanen in kleine tuinen kunnen op gaan andere manier in bedwang worden gehouden. Voor andere sierheesters geldt: die welke op het oude hout bloeien - dus aan takken die de afgelopen zomer zijn gegroeid - mogen uiteraard pas na de bloei

worden gesnoeid. Heesters die bloeien op het hout dat komend voorjaar groeit kunnen worden gesnoeid; bekende voorbeelden van de eerste zijn ribes en jas- mijn, van de laatste Buddlej- a (vlinderstruik). Appels en peren zijn uiteraard het allermoeilijkste. Het zijn kunststukken die zonder voortdurende hulp van de mens binnen de kortste keren zouden verwilderen en afsterven en in ieder geval weinig oogst meer le- veren. Ik ga nu uit van een jonge boom. Het eerste jaar wordt alle in het afgelopen seizoen gegroeide hout weggenomen, tot op 20 cm. Meestal worden de resterende takken ook nog uitgedund tot op twee, drie of vier stuks. Deze worden dan in de gewenste rich- ting zoveel mogelijk horizontaal aangebonden; dit heeft tot ge- volg dat de groei van bloeischeu- ten wordt bevorderd, daar is het snoeien in feite ook op geba- seerd. In het tweede jaar zal de plant twee soorten scheuten pro- duceren: korte, langzaam groeiende met voornamelijk dik- ke knoppen, en lange snel- groeiende, met voornamelijk dunne, slanke knoppen. Voor zover de laatste niet bij de zo- mersnoei zijn weggenomen moe- ten ze in de winter worden ge-

snoeid. Helemaal wegsnoeien, of op 20 cm, wanneer er nog be- hoeft is aan nieuwe scheuten. Ook deze moeten weer horizon- taal worden gebogen en aange- bonden. De scheuten waaraan zich groepjes vruchtakjes vor- men kunnen geleidelijk worden verlengd. Daarbij kan het nodig zijn, de groepjes zelf een beetje uit te dunnen. Kijk echter uit, want de vruchtakjes zijn dik- wijls erg broos. Oude, verwaarloosde bomen kunnen misschien nog het beste gerooid worden. Als u dat niet wilt doen, zult u drastisch moe- ten ingrijpen. Haal eerst alle dwars de kroon in groeiende tak- ken weg, daarna alle kromme en dode takken, selecteer vervol- gens een groep takken die u per se wilt handhaven en snij vervol- gens de gehele rest weg. Na het snoeien - dat geldt voor alle fruitbomen - flink werken met wondafdekmiddel, zoals Lac Balsam en dergelijke. Geef de fruitbomen bovendien een flinke mulchlaag met compost die oude koemest bevat. Zorg echter wel, dat in die compostlaag de ent niet gaat wortelen; dat zou de eigenschappen van de boom drastisch kunnen veranderen, en de boom zeer gevoelig maken voor ziekten en plagen.

Onroerend goed

Kerkrade-Bleyerheide
Woonhuis, halfvrijstaand f 78.000,- k.k.
Hoensbroek
Winkel/woonhuis f 128.000,- k.k.
Heerlen
Herenhuis/kantoorpand f 180.000,- k.k.
Kerkrade-Bleyerheide
Herenhuis, rustig gelegen f 250.000,- k.k.
Schaesberg
Bungalow f 275.000,- k.k.
Eygelshoven
Landhuis, grote tuin f 420.000,- k.k.
Troost Assurantiën
Heerlen, tel. 045-717976

RIANT EN GOEDKOOP WONEN AAN DE AKERSTRAAT IN KERKRADE-WEST

Moderne premie-A appartementen met ruime woonkamer/keuken, 2 slaapkamers, badkamer, hal, fietsenberging en parkeerplaats. Voorzien van dubbele beglazing, centrale verwarming met warmwatervoorziening, centrale antenne, fraai tegelwerk.

Ideaal voor kleine en jonge gezinnen, alleenstaanden, 1- en 2 persoons huishoudens, vrijgezellen, kamerbewoners en oudere echtparen.

Bij 100% hypotheek, rente 7,6%, rijksbijdrage 1e jaar f 10.900,- verwoont U slechts f 130,- per maand

Inlichtingen: **mulleners vastgoed bv**
Burg. Molenstraat 22,
6124 DE Papenhoven, tel. 04497-1763.

WILRE te koop 2 percelen agrarische grond, groot 1245 en 855 m². Te bevr. Stokken 72, Wijre, tel. 04450-1577.

MUNSTERGELEEN Burg. Ramakersstr. Te k. vrijst. woonh. m. inpandige gar. gr. hal, met sierpleister, L-vormige woonk. met veldbrand, luxe aanbouwkeuken m. apparatuur, bijkeuken, 3 gr. slpks., luxe badk. m. 2e toilet, zolder m. c.v. Gedeelte dubb. beglazing en rolluiken. Tot opp. ± 400m². Pr.n.o.t.k. Inl. tel. 04490-14531.

Te k. in **SCHIMMERT** grote woning: L-kamer, moderne keuken, 4 slpks., geheel aangelegde tuin opp. vl. 1680 m², Bockhofweg 15. Tel. 04404-1970.

Maastricht, Meidoorn 88

Achter de voorgevel is dit een royaal en luxe huis, daarop blijft niet buiten staan, maar kom naar binnen en kijk er uit.

Wanneer u de moeite neemt om binnen te komen dan vindt u o.a. 4 slaapkamers en een grote woonkamer. De vraagprijs is f 290.000,- k.k.
Voor bezichtigingen en inlichtingen kunt u contact opnemen met:

B.V. Makelaardij
Onroerende Goederen
Peter van Bruggen

Hererbaan 50, 6418 CH Heerlen, tel. kant. 045-7065. Privé 04458-1695.

koop café + zaal

Berg en Terblijt. Inl. 04406-41644.

ALBERG uniek gel. vrijst. bungalow opp. 580 m² m. ind. gr. hal, woonk. met open haard, keuken, 3 slpks., badk. met ligb., div. terrassen. Souterrain, gr. garage, cv. kelder en app. hobbyruimte. Alles in pr. st. v. derh. Max. privacy. Inl. Cremersdeweg 31, tel. 0405-2164.

koop aangeboden in Midden-Limburg, verbouwd **DERDERIJ** lengte 18 mtr. staande op 2,5 hectare grond, incl. boomgaard en bosrand met nieuwbouwgange annex paardenstallen. Pr. n.o.t.k. Tel. Inl. 04749-01.

DERMOND - Hoogvorderen: te k. a. halfvrijst. woning met carport en berging. Ind.: beg. gr. L-kamer, open keuken, hal, bergkast+toilet. 1e verd.: 3 slpks., gr. badk. m. 2e toilet; 2e verd. bereikbaar via vaste trap, gr. zolder m. ingebouwd v. 4e slp. De geh. woning is geïsoleerd en afg.st.v. onderh. Pr. n.o.t.k. Aanv. i.o. Inl. tel. 04750-25223, na 19.00 uur.

te huur: mooie en goed gelegen **BUNGALOW** te Sittard, bev. woonk. met open haard en parketvloer, 3 slpks., badk., serre en gar. Kl.tuin. Geschikt voor ouder echtp. Huurpr. f 800,- p.m. Br.o.no. St 598 LD Molenbeekstr. 5, 6131 EG Sittard.

SITTARD: Ruim pand na centrum, langs Rijksweg, met tuin en parking, uitzonderlijk zeer geschikt als winkel/kantoorpand, f 95.000,- k.k. L.vac. BV, Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

Kerkrade in Bleyerheide: aan tussengelegen, ruim woonhuis met binnenplaats. Ind. b.g.: gang, toilet, 2 vertrekken. Verd.: 2 kamers, keuken. Vaste trap naar zolderverdieping waar nog 3 kamers. Koopprijs f 55.000,- k.k. L.vac. BV, Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

STEVENSWERT, te k. vrijst. woonh. m. c.v., berging en grote tuin ± 900 m², gel. bij reor. gebied, direct te aanw., te bevr. tel. 04755-1341.

Heerlen Heerlenmeide te k. goed geleg. halfvrijst. **WOONHUIS** met c.v., ind. in tuin, 385 m² opp. gr. ind. hal, toilet, woonk., keuken, ovenv. 3 slpks., badk. m. gb. 2e verd. zolder. Vr.pr. f 135.000,- k.k. Tel. 045-6490.

Onroerend Goed Makelaardij Leenaers B.V.

Pater Romboutslaan 2, Heerlen

Tel. 045-717237

Heerlen

Heerlerbaan 194, halfvrijst. won. m. gr. tuin. Ind.: keld., entree, gang, doorzonk., keuk., toilet, 3 slaapk., badk., zold., 2 mansardkamers. Vraagprijs: f 135.000,- k.k. Dr. de Weverlaan 24, halfv. won. m. inp. gar. Ind.: entree, toilet, L-woonk. m. open haard, mod. keuken, 4 slpks., badk. m. ligb., 2e toilet, zold. m. berging, luxe slp., douche, gr. tuin op zuiden. Vraagprijs: f 265.000,- k.k. Schaesbergerweg 97, tussent. won. m. tuin en achterom. Ind.: keld., entree, gang, kamer en suite, keuk., bijkeuk., 5 slpks., douche, toilet. Vraagprijs: f 75.000,- k.k. P. Beatusstraat 16, woning m. achterom. Ind.: kelder, entree, toilet, T-vorm. woonk. met eethoek, woonk., overdekt terras, 3 slpks., badk. m. bad, 2e toilet. Op de 2e verd.: woonetage m. zit/woonruimte, eethoek, keuk., gr. zonnerras, vliering. In de tuin tuinhuis m. 2 tuinkamers plus berging. Vraagprijs n.o.t.k.

Welterlaan 2, halfvrijst. gemod. won. Ind.: entree, toilet, gr. woonk., mod. luxe keuken, gar., tuin, 2 keld., 5 slpks., study/hobbyr., badk. m. ligbad en mooie tuin. Vraagprijs n.o.t.k.

Heerlen-Centrum

Kantoorruimte/showroom, receptie, archiefkamer, toilet, keuken, kantine, incl. stoff. Huurprijs op aanvraag.

Ubach over Worms

Groenstr. 102, oudere z. gr. won. m. tuin, ca. 700 m². Ind.: entree, woonk., eeth., douche, div. slpks., bergingen, toilet. Behoeft enige renovaties. Prijs op aanvraag.

Schaesberg

Kennedyplantsoen 47, schakelwon. m. gar. Ind.: entree, toilet, hal, keuk., berg., woonk. ca. 40 m², 3 slpks., badk., douche, toilet, het onderhuis is voorzien van dubb. begl. Het pand is geïsol. Boven en beneden liggen parketvloeren. Vraagprijs: f 138.000,- k.k.

Voor diverse cliënten zoeken wij panden te koop in Heerlen of directe omgeving tussen f 100.000,- en f 300.000,-

Te koop of te huur

magazijn

te Heerlen/Hoensbroek, Terweyweg 9, totale grondopp. ± 2500 m², bebouwd ± 1000 m², inh. 5000 m³ met mogelijkheid voor het bouwen van woonhuis.

magazijn

te Heerlen, Litscherveldweg 10, totale opp. bebouwd ± 900 m².
Te bevragen:

A.J. Hendriks B.V.

Litscherveldweg 10, Heerlen, tel. 045-212103 of 721124.

Heerlen-Noord

te k. goed gelegen luxe bungalow met prachtige tuin en optimale privacy. Daar achter 400 m² bedrijfsruimte met kantoor, kantine, toilet en douche. Totale opp. 2000 m². Aanvaarding in overleg. Br. o. nr. HO 937 LD Kouyendrechtstr. 91, 6431 BH Heerlen.

Te k. **HULSBURG** vrijst. landelijk gel. landhuis i.z.g.st. van onderh., ged. onderk. Ind.: entreehal met toilet, doorg. met zith., overg. onder niveauverschil in gr. woonk., open haard, alsmede eet-werkkamer, voll. uitger. keuken, bijkeuk. met gr. garage. 1e verd. bev. zich 3 slpks., alsmede luxe badk., 2e verd. zolder met c.v.-ruimte, tot. perc.opp. 24 are 96, koops. f 339.000,- k.k. tel. inf. 045-255774.

Vijen

Steevol, gerestaureerd, halfvrijst. woonh. met grote schuur ca. 150 m², voor div. doeleinden geschikt, tuin/welland met uniek verzonnen. Ind.: kelder, hal met toilet, woonk. 35 m² met o.a. open haard in schoonmetselwerk, open keuken met luxe installatie; 1e verd.: 2 slpks., logeerkamer, badk. met ligb., douche, dubbele v.w., 2e toilet; 2e verd.: vaste trap naar bergzolder. Aanv. in overleg. Vraagprijs f 165.000,- k.k. Stienstra Heerlen Makelaardij B.V., Templesplein 25, 6411 ET Heerlen, tel. 045-712255.

SCHAESBERG-LEENHOF: halfvrijst. woonhuis m. stal, kelder, keuken, entree, toilet, zitkamer, woonkamer, 1 verd.: 2 royale slpks., badkamer, koopprijs f 67.000,-. Aanv. in overleg, tel. 045-316396.

ELSLOO: in oude dorpskerk te k. boerenwoning met bijgebouwen + tuin. Tot. opp. 950 m². Vraagprijs f 135.000,- k.k. Inl. tel. 04402-4631, 04495-3351, na 18.00 uur. Dir. en vrij te aanvaarden.

SCHAESBERG-LEENHOF: halfvrijst. woonhuis m. stal, kelder, keuken, entree, toilet, zitkamer, woonkamer, 1 verd.: 2 royale slpks., badkamer, koopprijs f 67.000,-. Aanv. in overleg, tel. 045-316396.

ELSLOO: in oude dorpskerk te k. boerenwoning met bijgebouwen + tuin. Tot. opp. 950 m². Vraagprijs f 135.000,- k.k. Inl. tel. 04402-4631, 04495-3351, na 18.00 uur. Dir. en vrij te aanvaarden.

Beek, een uniek gelegen te restaureren klein woonhuis met welland (730 m²). Ind. b.g.: gang, 2 vertrekken. Verd.: 2 vertrekken. Pr. f 48.000,- k.k. L.vac. BV, Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

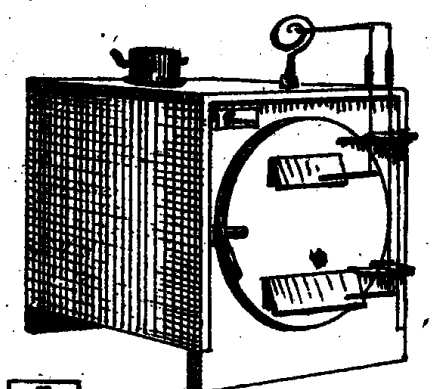
Bocholtz. Goed gesitueerd, vrijstaand karakteristiek woonhuis met rondom tuin (400 m²). Ind. b.g.: gang, toilet, douche, keuken, woonkamer, kelder. Verd.: 3 slaapkamers. Vraagprijs f 89.000,- k.k. L.vac. BV, Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

Schinkelv. café woonhuis met schuur en stallen en meer dan 1 ha welland. Voor diverse doeleinden geschikt te maken o.a. maatschappelijke bestemming etc. Vraagprijs f 140.000,- k.k. L.vac. BV, Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

Roosteren. Halfvrijst. goed, gesitueerd woonhuis met garage en besloten tuin (340 m²). Ind. b.g.: gang, toilet, m.k., bergkast, woonkamer met open keuken. Verd.: 3 slaapkamers en een badkamer, c.v. Prijs f 102.000,- k.k. L.vac. BV, Brugstraat 19, Sittard. Tel. 04490-10855.

hout, briket en kolen cv ketels

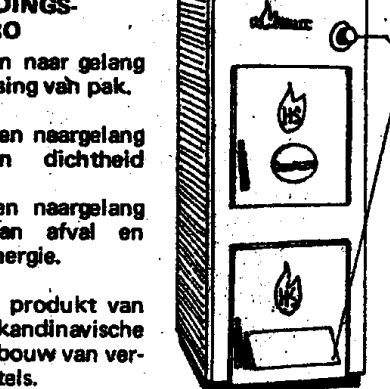
TYPE A 16
STRO, HOUT, ALLESBRANDER

Arnold Opreij Heerlen b.v.
Heerlerbaan 275, 6418 CE Heerlen
Telefoon 045-419777

Tevens leveren wij ook andere hout-, kolen-, gasketels voor uw energiebesparing en gezelligheid.

TYPE MB solo
Hout, briket en kolen brander. Ook te combineren met boiler. 5 jaar garantie op verwarmingslichaam en boiler.

Wij wensen u een prettige feestdagen

Te koop Woonhuizen

BORN, Luikerstraat
Degelijk gebouwd halfvrijst. herenh. met c.v. en garage. Ind.: ruime hal, ruime woonk. met open haard, keuken met app. Garage met zolder. Eerste verd.: 3 ruime slaapk., luxe badk. met ligb. v.w. en 2e toilet. Tweede verd.: te ber. via vaste trap met hobby/slaapk., c.v.-ruimte. E.e.a. is optimaal geïsoleerd. Gehele pand heeft dubb. beglazing. Koopprijs: f 159.000,- k.k.

ZEINGHAUSEN, Everstraat
Riant herenhuis met grote tuin (tot. opp. ± 500 m²). Ind.: provisiekelder, hal, living (± 48 m²) met open haard, parket en uitzicht op mooie tuin met tuinhuisje, luxe keuken, bijkeuken. Op eerste en tweede verd.: 7 slaapk., luxe badk., zolder. Vraagprijs: f 215.000,- k.k.

HEERLEN, Parmentierstraat
Uitst. gelegen mooi verbouwd halfvrijst. woonhuis met c.v., aanbouw, terras en tuin op zuiden. Ind. sout.: div. kelders, mooie woonkamer. Part.: hal met leist. vloer. Gezellige living van 52 m² met parketvloer en open haard, woonkeuken met luxe uitr. Verd.: overloop, 4 slaapk., geheel beteg. badk., grote hobbyzolder. Vraagprijs: f 295.000,- k.k.

HEERLEN, St. Annaaan
Nabij centrum gelegen gemodern. gezellig woonh. met kelder, c.v., berging, achtergang, patio en vrij uitzicht. Ind.: o.a. hal, woonk. met open haard en erker, grote eetkamer met uitr., 5 slaapk., mooie badk. Vraagprijs: f 168.000,- k.k.

KERKRADE, Kaalheidersteeweg
Ruim halfvrijst. woonh. met inpandige garage (voor 2 auto's), kelders, c.v. en tuin. Ind.: o.a. hal, woonk. met open haard, keuken en tuinkr. Verd.: 3 slaapk., badk., vliering. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 195.000,- k.k.

PUTT-SCHINNEL, M. L. Kingstraat
Mooi gelegen woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: o.a. hal, woonk., keuken, 4 slaapk., badk. Aanv.: spoedig. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Parklaan
Ruim vrijst. herenhuis (opp. 1500 m²). Ind. sout.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet met fonteinje, garderobe, keuken, woonk. (50 m²), bijkeuken, serre. Eerste verd.: 4 slaapk., badk. met ligb. v.w. Tweede verd.: zolder te bereiken via vaste trap. Aanv.: direct. Prijs: f 200.000,- k.k.

SITTARD, Walramstraat

Nabij ziekenhuis zeer gunstig gelegen maisonnette met kelder, c.v. en garage. Ind.: o.a. hal, woonk. (32 m²), keuken, 4 slaapk., badk. Vraagprijs: f 110.000,- k.k.

FREEBEEK (gem. Brunssum), Jupiterstraat
Prachtig verbouwd woonh. met kelder, c.v., grote berging, achtergang en tuin. Ind.: o.a. woonk., keuken met luxe uitrusting, 3 slaapk., zeer mooie badk., ruime zolder (vaste trap). Koopprijs: f 98.500,- k.k.

Taxaties Verzekeringen
Hypotheek Financieringen

DRS. RUIJTERS
makelaardij onroerend goed - sittard maastricht venlo eindhoven
6131 AS sittard stationsplein 1 - tel. 04490-19151

Openingstijden Sittard: Op werkdagen van 08.30-18.00 uur. Zaterdag van 10.00-13.00 uur.

NIJEUWENHAGEN: te k. woonhuis. Vr.pr. f 160.000,-. Inl. tel. 04492-1879.

Te k. ruime **TUSSENWOONING**, m. 4 slpks. en stuurgarage, pr. f 110.000,-. Frederikagracht 88, Kerkrade-West, tel. 045-415394.

T.B.B.S.-erkend
Gom Beveiligingstechniek B.V. Tel. 04494-47235
Barbarastraat 26-26a, Geleen (V/o ziekenhuis)

BEEK (LIMBURG)

Notaris J.N. Sluyters te Beek (L.) en de waarnemer van het vacante kantoor van notaris H. Groenewald te Barendrecht, zullen op donderdag 6 januari 1983 des nam. 15 uur in het hotel Benelux, Maas-trichterlaan 7 te Beek (L.), t.v.v. hun principaal ex art. 1223 B.W. in het openbaar in één zitting - bij opbod - verkopen:

het appartementsrecht

plaatselijk bekend Oranjesingel 96 te Beek (L.), rechtgevend op het uitsluitend gebruik van de flatwoning op de derde verdieping, met bijbehorende berging in de kelderderdieping, kad. bekend gemeente Beek (L.), sectie G no. 1491-A-77, ingedeeld als volgt: overloop, meterkast, keuken, toilet, doucheruimte, woonkamer (2 doorlopende ruimten), 2 slaapkamers, vóór- en achterbalkon. Betaling v.d. koopprijs: uiterlijk op 17 februari 1983. Gegadigden dienen op de veiling desgevraagd van hun financiële gegoedheid te doen blijken.

Aanvaarding: ná betaling v.d. koopprijs en kosten, zo nodig krachten en met behulp van de gresse der akte van veiling.
Bezichtiging: dinsdag en donderdag tussen 2 en 4 uur nam., uitsluitend ná voorafgaand overleg met notaris Sluyters, voornoemd, nadere inlichtingen te zijnen kantore Marktstraat 1 te Beek (L.), tel. 04402-9000.

WOONHUIS TE SCHAESBERG (GEMEENTE LANDGRAAF)

Notaris P.H. Steven te Heerlen en notaris L.H.G. Tacken te Roermond

zullen op woensdag 29 december 1982 om 15.00 uur in cafe „het Brandvape“, Markt 7 te Schaesberg ex-artikel 1223 B.W.

PUBLIEK VERKOPEN:

Het woonhuis met garage, ondergrond in tuin, gelegen te Schaesberg (gem. Landgraaf), Aan de Sleutel 4, kadastraal bekend gemeente Schaesberg, sectie F, nummer 818, groot 1.72 are, ingedeeld als volgt:

Beneden: hal, woonkamer, open keuken en berging.

1e verdieping: 4 slaapkamers, badkamer met toilet.

Aanvaarding: vrij van elk gebruik bij betaling van de koopsom, uiterlijk op 10 februari 1983.

Bezichtiging: maandag 20 december, dinsdag 21 december, maandag 27 december en dinsdag 28 december 1982, telkens van 16.00 tot 17.00 uur.
Inlichtingen: ten kantore van genoemde notaris L. H.G. Tacken, Wilhelminalaan 14, Roermond, tel. 04750-15747.

Bungalows, Villa's en Landhuizen

AMSTENRADE, Dolgaard
Vrijst. landhuis met garage, c.v. en tuin rondom (nieuwbouw, moet nog afgewerkt worden). Ind. o.a.: hal, royale living, keuken, bijkeuken. Verd.: hobbyr., 3 slaapk., badk. Aanv.: direct. Prijs n.o.t.k.

GELEEN, Gansbeek
Goed afgewerkte en geïsoleerde patiobungalow (bouwjaar 1979) met c.v. ind.: hal met toilet, berging, L-vorm. living (± 45 m²) met open keuken met eetbar, grote slaapk. Eerste verd.: 2 logeerk. Aanv.: direct. Vraagprijs: f 120.000,- k.k.

HEERLEN, Molenberglaan
Op zeer goede stand gelegen vrijst. villa met c.v. en garage. Ind.: sout.: garage, provisiekelder, c.v.-kelder. Beg. gr.: royale hal, living, aparte zitk., keuken, bijkeuken. Eerste verd.: overloop met 2e toilet, 4 slaapk. met v.w., badk. met ligbad en v.w. Tweede verd.: te ber. via vaste trap met grote bepl. en besch. zolder. Prijs n.o.t.k.

HOENSBRÖEK, Juliana-Bernhardlaan 96
Zeer mooi, nabij centrum gelegen vrijst. villa (bwj. 78) met c.v., inp. garage en tuin rondom (opp. ± 900 m², achtertuin op zuid-oost). Ind.: hal, garderobe, gezellige living (± 62 m²), eetk., keuken met compl. uitr., bijkeuken. Verd.: overloop, 4 slaapk., luxe badk. Prijs op aanvraag.

HOENSBRÖEK, Slot Hinderlaan
Uitstekend gelegen! Wegens omstandigheden te koop, riant gelegen onder arch. gebouwd vrijst. landhuis met garage en fraaie tuin rondom met optimale privacy (bouwj. 74, inh. 750 m³, opp. 1100 m²). Ind.: o.a. hal, eetkamer, met uitr., living (± 50 m²), 4 slaapk., goede isolatie en mooie afw. Vraagprijs: f 320.000,- k.k.

VOERENDAAL-KUNRADE, Berlostraat

Modern, vrijst. landh. met garage, kelder en tuin rondom. Ind.: hal, L-vorm. woonk. met open haard, overdekt terras, luxe keuken, bijkeuken, 4 slaapk. en badk. Zeer luxe afgewerkt. Aanv.: i.o. Prijs n.o.t.k.

**Te koop gevraagd
woningen tussen
f 90.000,- en f 125.000,-**

NIJEUWENHAGEN/LANDGRAAF

Notaris Palmen te Klimmen/Voerendaal zal op woensdag 29 december 1982 om 15.00 uur in café 't Trepunt, Hoogstraat 193, te Nieuwenhagen, in het openbaar krachtens artikel 1223 lid 2 B.W. bij opbod verkopen:

FINS-HOUTEN LANDHUIS

met tuin in bosrijke omgeving, Exdel 25 te Nieuwenhagen, gem. Landgraaf, kadastraal bekend gemeente Nieuwenhagen, sectie C nr. 585, groot 12,65 are, vrij van huur en met de volgende indeling:
souterrain: carport, entree, hal, garderobe, toilet, 2 slaapkamers, 2 badkamers, garderobekamer en garage;
begane grond: living met eethoek, keuken, bijkeuken, studio, overdekt terras en buitenteras.
Het gehele pand is voorzien van centrale luchtverwarming, stuzinginstallatie, dubbel glas en thermopane.
Verder is aanwezig een boiler met circulatiepomp.
Aanvaarding: in eigen gebruik en genot na betaling van de koopsom, uiterlijk 9 februari 1983.
Gegadigden: dienen op de veiling desgewenst van hun financiële gegoedheid te doen blijken.

Nadere inlichtingen omtrent bezichtiging e.d. zijn te verkrijgen ten kantore van de notaris, Drossaert de Limpsplein 27 te Klimmen (gem. Voerendaal) tel. 04405-1214.

BOUWTERREINEN TE KOOP

Vaals-Vijen
Div. kavels voor bungalowbouw met schitterend uitzicht. Oppervlakte vanaf 575 m². Prijs v.a. f 115.000,- k.k.

Meerssen-Korte Raarberg
850 m² Voor de bouw van een vrijstaand landhuis. Zéér goede woondstand. Prijs f 142.056,- v.o.n.

Heerlen-Heesbergstraat
719 m² Voor de bouw van een vrijstaand landhuis inkl. goedgekeurde tekeningen. Prijs f 155.490,- v.o.n.

Ubach over Worms-a/d Bungweg
750 m² voor de bouw van een exclusief gelegen landhuis of villa. Prijs f 119.475,- v.o.n.

EXTRA MOGELIJKHEDEN

- Inruil van uw eigen huis mogelijk
- Tijdelijke woonruimte kan ter beschikking gesteld worden
- Hypotheekrente van 7,7% 3 jaar vast tot 9,4% 30 jaar vast.

Overige bouwterreinen te:
Valkenburg
Berg en Terblijt
Spaubeek
Beek

stienstra
Stienstra Heerlen Makelaardij BV
Templesplein 25,

Uitermate geschikt bij renovatiekarweien

Schuifsystemen om zelf kozijnen te maken

Een heel nieuw kozijn voor raam of deur maken is bepaald een klus voor een doe-het-zelver, hoe handig hij ook zijn mag. Er komt een fors stuk vakkennis én een professioneel gereedschap aan te pas. Door de lancering van een heel nieuw 'schuifstelsel' kan het nu wel.

Het omvat zes verschillende onderdelen: linker en rechter muurstijlen, boven- en onderdorpels, tussenstijlen en 'kalven' (dat zijn horizontale delen voor het opdelen van een raamvlak). Al die delen zijn in diverse lengten verkrijgbaar, zodat een kozijn van letterlijk elk formaat kan worden gemaakt, precies passend in de muuropening. Door die verscheidenheid in beschikbare lengten blijft een eventueel materiaalverlies (afzagen van overtollige stukken) beperkt.

Feilloos

Al die delen zijn volgens een door de fabrikant ontwikkeld systeem nauwkeurig op elkaar afgestemd; ze kunnen met de feilloos passende

profielingen (zoals oer-ambachtelijke zwaluwstaarten) in elkaar worden geschoven en gelijmd, uiteraard met watervaste lijm. De onderdelen zijn gemaakt van hardhout (meranti). Ze zijn geschikt om er zowel enkel- als dubbelglasramen van te maken, om er een zgn. vast-glasconstructie mee samen te stellen, en er kan in de spanning naar wens een tochtstrip worden verwerkt.

De standaardlengten worden geleverd in een degelijke verpakking, die beschadiging en krimp voorkomt. Kortom: het systeem zit goed doordacht in elkaar en dank zij de duidelijke gebruiksaanwijzing kan iedereen die over één rechterhand beschikt er een millimeterzuiver nieuw kozijn van brouwen.

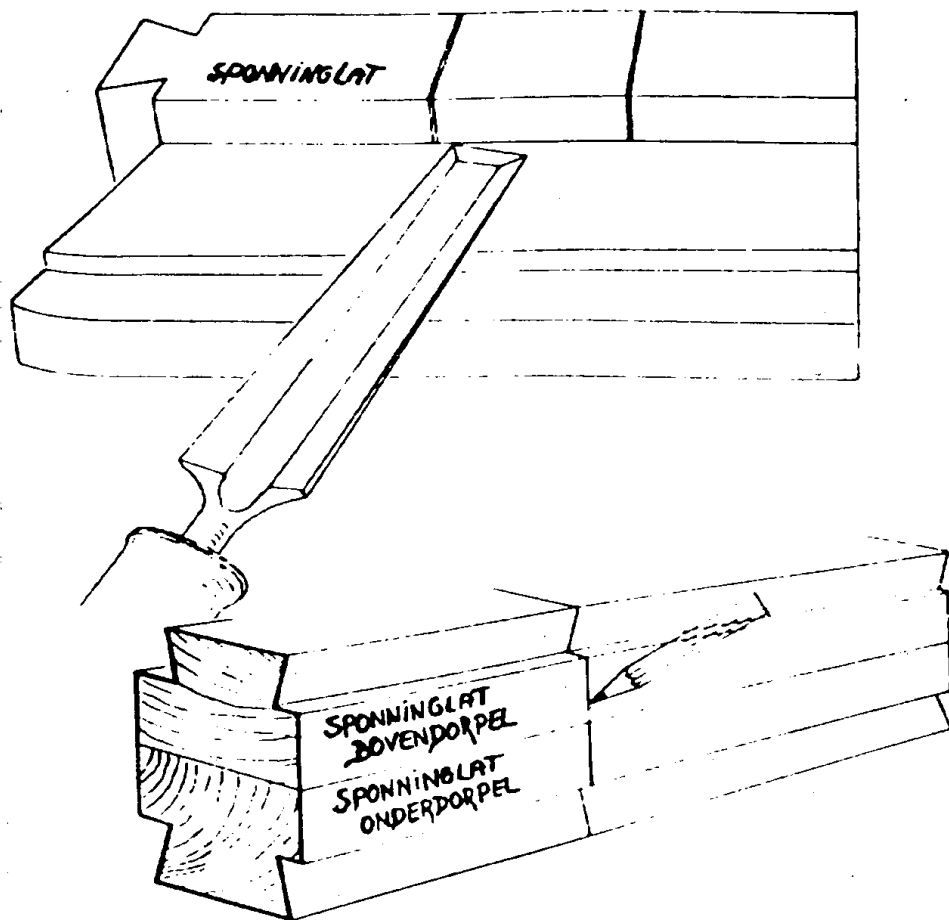
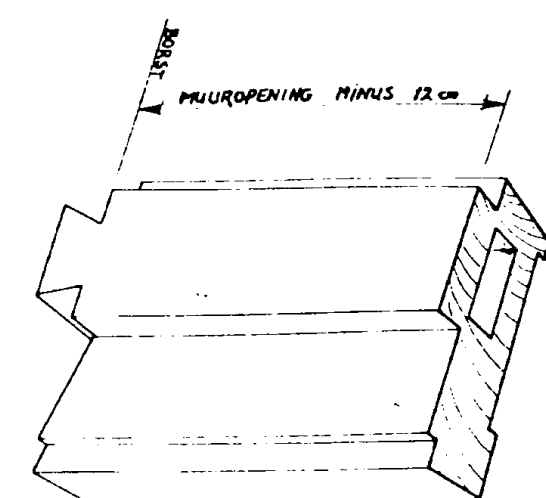
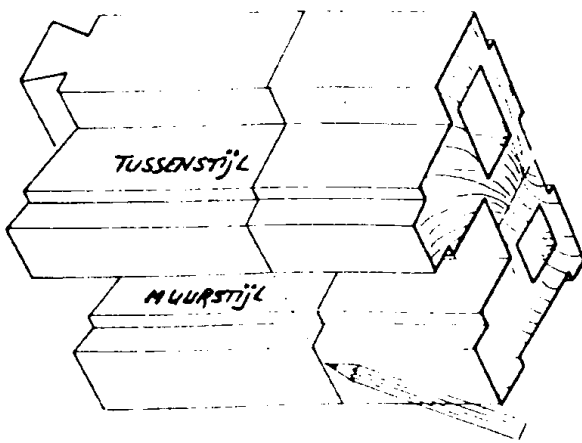
Voor de doe-het-zelver zal dit nieuwe systeem vooral bij renovatiekarweien aan de orde komen. In talrijke huizen van oudere datum is het oorspronkelijke kozijnhout vaak in slechte staat geraakt, waar na een zeker ogenblik geen schilderen meer helpt. De hele zaak vernieuwen, door hardhouten kozijnen te plaatsen (en we zouden zeggen: dan meteen met dubbel glas) rekent nagenoeg geheel af met het lastige onderhoudsprobleem. Bovendien geeft kozijnwerk in hardhout het huis een heel wat beter gezicht.

Het komt ons voor dat dit nieuwe systeem één van de interessantste nieuwe ontwikkelingen op ditz gebied is. In het algemeen kan gezegd worden dat zo'n zelf 'in elkaar geschoven' kozijn ook ruimschoots goedkoper uitvalt dan een compleet nieuw (hardhouten) kozijn, waarbij men dan ook nog aan vaste standaardmaten gebonden is. Met dit nieuwe systeem is letterlijk elke afmeting te realiseren.

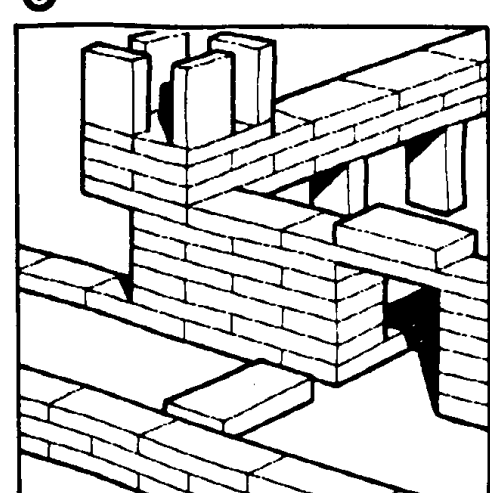
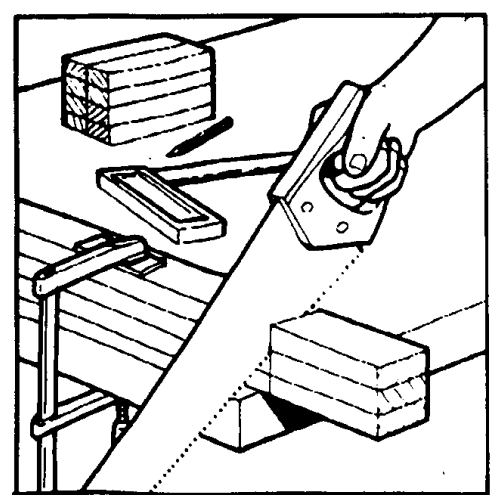
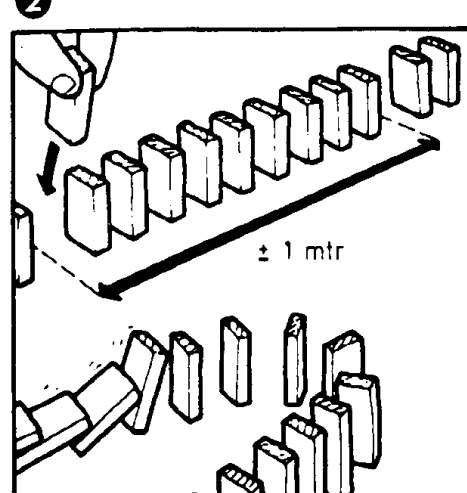
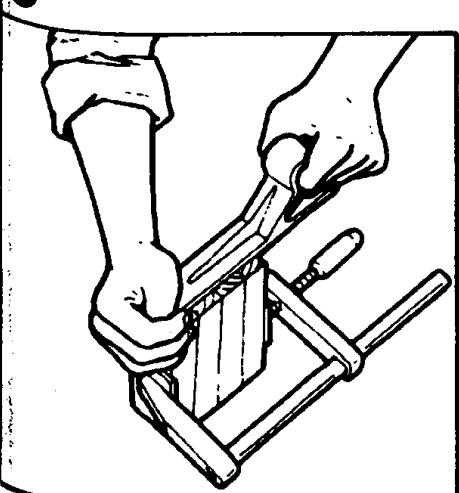
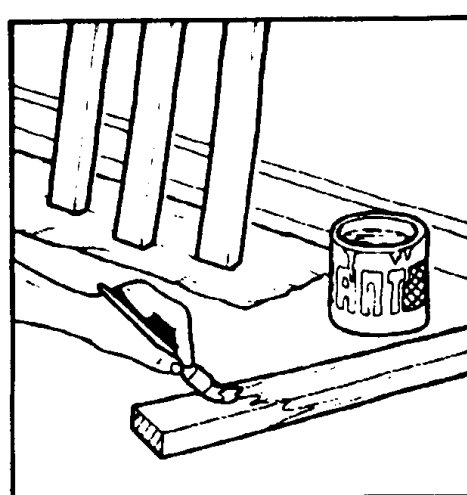
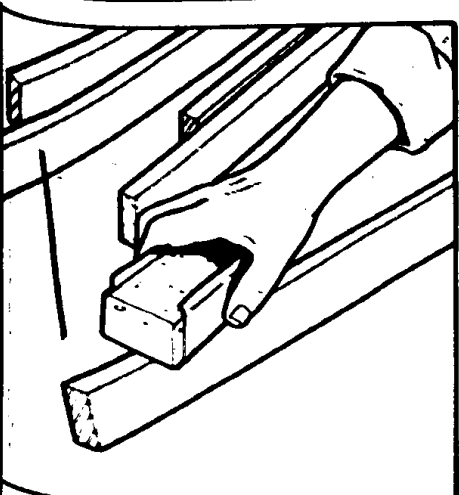
Informatie

Op de komende beurs 'Karwei' in Utrecht wordt het getoond door Schoenmakers uit Amsterdam, bij wie nu al nadere informatie inzake verkoopadressen enz. te verkrijgen is: tel. 020 - 863151.

• Het afschrijven van de stijlen (boven); „rechter” muurstijl (onder).

• Het afsteken met de beitel (boven); het aftekenen van de spanninglatten (onder).

1.)U herinnert zich waarschijnlijk nog wel de indrukwekkende „blokkenbaanshow” op de televisie. Het materiaal voor zo'n blokkenbaan is makkelijk zelf te maken. Neem vuur latten van bijvoorbeeld 5 bij 2 cm en schuur ze over de volle lengte mooi glad, ook scherpe hoekjes. Schuren voor het zagen bespaart u straks een flink stukje werk.

2.)Ook het afwerken kunt u het best doen voordat u de latten tot blokken zaagt. Het eenvoudigst is het ze met blanke lak (twee lagen) af te werken. Leuker is: ze in enkele verschillen-

de kleuren schilderen. Geef ze dan ook eerst een laagje blanke lak, dan dekt de verf beter. Zet de gelakte exemplaren schuin tegen de wand om te drogen.

3.)Als lak of verf volkomen droog zijn, klemt u er een aantal op elkaar om de blokken op maat te zagen. Schrijf de zaaglijnen met een winkelhaak rondom af en zaag nauwkeurig langs de lijntjes, met een kleine, fijngetande (en vooral scherpe) handzaag of met de kapzaag. Als lengte voor de blokken kunt u 15 cm kiezen, eventueel ook een aantal van 7,5 cm erbij.

4.)Werk de kopse zaagkanten glad af. Dit gaat heel goed met een schuurstaal. Wie een boormachine heeft (vast opgesteld) kan het sneller doen met de ronde schuurmachine. Tenslotte kunt u dan alle kopse kanten met lak of verf afwerken. Leg de blokken (plat) op een stuk plasticfolie, om de kopse kanten te laten drogen.

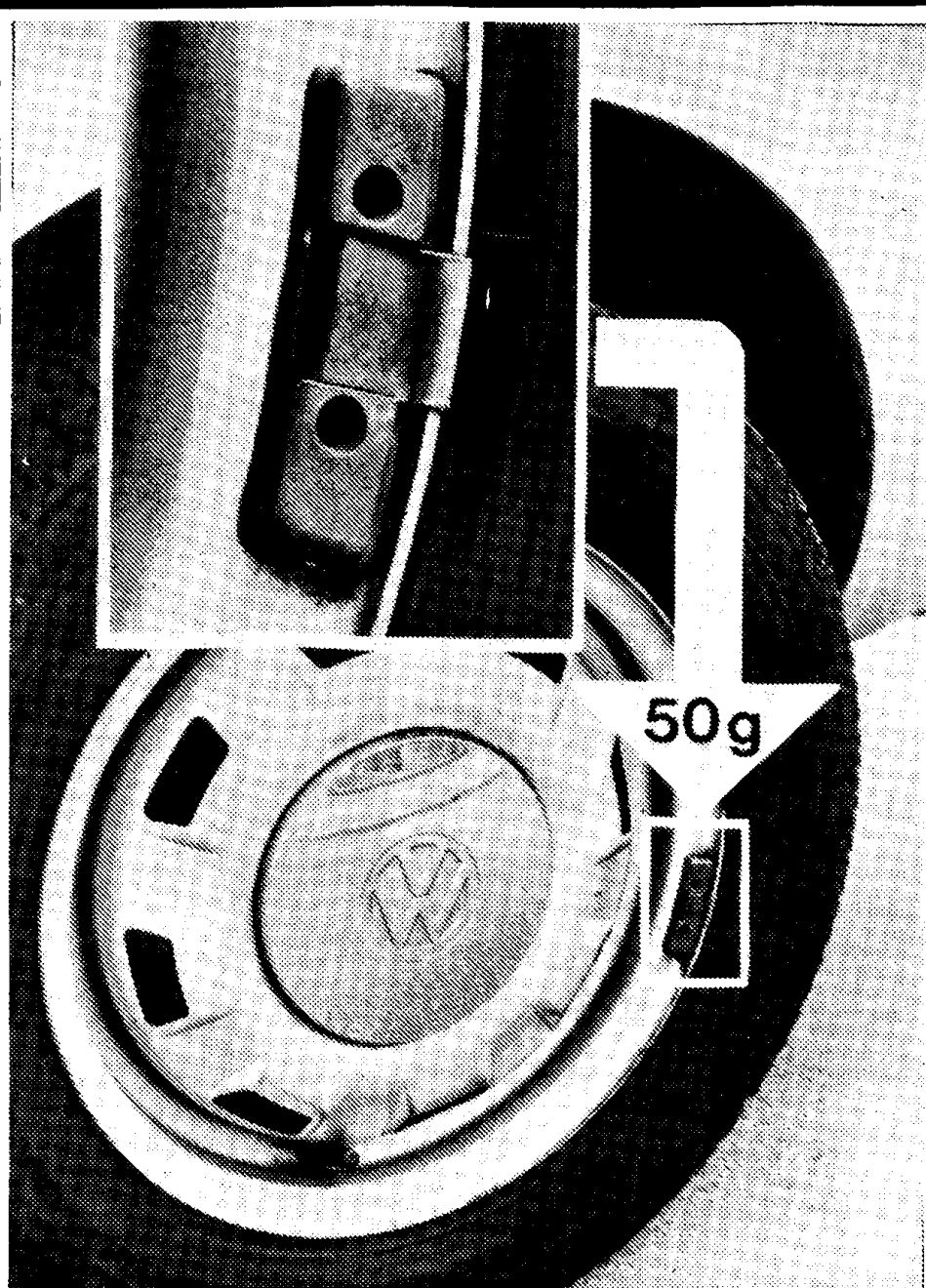
5.)Hoe méér blokken, hoe groter de blokkenbaan opgebouwd kan worden. Er zijn allerlei variaties mogelijk, zoals bijvoorbeeld beginnen met één rij, die overgaat in een dubbele rij enz. Kinderen kunnen er uren mee bezig zijn...erg leuk om achtereenvolgens die hele blokkenfiguur te zien omgekeken! Voorzichtig bij het 'opzetten', na elke meter een of twee blokken weglaten en die pas bij het laatste invullen.

6.)Het zit er ik in dat de kinderen de blokken ook zullen gaan gebruiken om er allerlei bouwsels van te maken. Ook hier geldt: hoe méér blok-

ken, hoe groter de mogelijkheden. Een erg duur speelgoed hoeft het niet te zijn. Let er bij aankoop van de vuren latten wel op dat ze goed recht zijn en dat er aan de kanten geen uitgekloven kwasten e.d. in zitten.

In de tijd dat het weer er niet zo toe uitnodigt om er met de fotocamera op uit te gaan, is het zoeken van binnenhuisobjecten voor elke amateurfotograaf een leuke uitdaging. Met de feestdagen in het verschiet komen onderwerpen als de kerstboom, de gezellige feestmaaltijd enz. uiteraard gauw in aanmerking. Maar dat hebt u vorig jaar misschien ook al gedaan.

In de meeste gezinnen worden wel huisdieren gehouden: op foto's vaak „toevallige” poseerders. Je kunt echter ook wel eens het dier als hoofdpersoon beschouwen. Om ge-

• In balans brengen met een balanceergewicht

Ank
Slapka

Lekker...
vegetarisch

Heldere bouillon met kaasbolletjes
Gevulde eieren
Rijstballetjes
Gemengde salade
Mousse au chocolat

400 g Goudse kaas, geraspt
50 g Parmezaanse kaas
1 klein blikje tomatenpuree
6 eieren
1 eetl. peterselie, fijngehakt
150 g paneermeel
frituurvet, zeezout en peper.

Heldere bouillon met kaasbolletjes:

1 l vegetarische bouillon (liefst zelf gemaakt)
2 eieren
2 eetl. bloem
½ theel. bakpoeder
50 g Parmezaanse kaas
1 eetl. peterselie, vers en fijngehakt.
Klop de eiwitten stijf met een snuifje zeezout. Klop de dooiers op en schep hier de gezeefde bloem en bakpoeder door, en meng dit met de eiwitten. Schep de kaas er door. Verwarm de oven voor en vet de bakplaat in. Maak met twee theelepels kleine balletjes op de bakplaat. Bak de balletjes 10 min bij 220° C. Verwarm de groentebouillon en schep deze uit in vier soepkommen. Leg hierop de kaasbolletjes te drijven en verdeel tot slot de peterselie hierover. Dien op.

Kook de rijst in gezouten water gaar. Giet de rijst af en meng deze met de kaasvulling en de tomatenpuree. Voeg de peterselie, zeezout en peper toe. Klop de eieren op en giet de helft bij het rijstmengsel. Maak van dit rijstmengsel 16 balletjes. Verhit het frituurvet. Wentel vervolgens de balletjes door het resterende ei-mengsel en dan door het paneermeel en bak deze balletjes goudbruin in het vet. Houd de balletjes warm op een réchaud en dien ze op.

Maak bij deze twee gerechten een groene salade of stel een rauwkostsalade samen.

Mousse au chocolat

4 eieren
2 eetl. suiker
300 g bittere chocolade
1 theel. poeder koffie
1 mespuntje Kaneel
50 g roomboter, ongezoeten
¼ l slagroom
2 eetl. water
Smelt de boter met de blokjes gebroken chocolade en het water au bain marie. Splits de boter met de blokjes gebroken chocolade en het water au bain marie. Splits de eieren en klop de dooiers op met de suiker en voeg hieraan Kaneel en koffiepoeier toe. Laat het chocolademengsel afkoelen en voeg hieraan het ei-mengsel toe. Roer goed door. Klop de eiwitten stijf. Klop de slagroom stijf. Schep eerst de eiwitten en dan de slagroom door het chocolademengsel en giet dit vervolgens uit in 4 glazen coupes. Zet de coupes nog 1 uur in de koelkast. Spuit voor het opdienen op elke portie nog een flinke toef slagroom.

Gevulde eieren:

4 eieren, hardgekookt
1 eetl. boter
1 theel. mosterd
½ theel. zeezout
¼ zure room
1 eetl. gehakte verse peterselie
¼ citroen, gezeefd.
Snijd de hardgekookte eieren in de lengte doormidden. Haal de dooiers er uit en prak deze met een vork. Smelt de boter en voeg hier de dooiers, mosterd, zout en de helft van de peterselie toe. Vul met dit mengsel de eieren. Meng de zure room met het citroensap en de resterende peterselie en giet dit mengsel over de gevulde eieren.

Rijstballetjes:

500 g zilvervliesrijst

„Betrap” uw huisdier eens met de camera

slaagde kiekjes te maken van de hond, poes, vogel, hamster of wat het dan ook voor een beest mag zijn, moet je je een beetje inleven in de gewoonten van het dier. Want net als mensen hebben ook dieren hun eigen karakteristieken. Het leukst zijn vooral katten en honden in hun spelegedrag. Het probleem daarbij is, dat ze verschrikkelijk beweeglijk zijn en zich niet laten commanderen tot „poseren”.

Een ervaren dierenfotograaf werkt

„Multiclip”, de allesklemmer

HEERLEN — Onder de naam „Multiclip” heeft de firma C.C. Controls b.v. uit Nijmegen een nieuw bind- of beter gezegd klemstelsel op de markt gebracht. Ongeacht de vorm en diameter kan het plastieke apparaatje alle mogelijke zaken aan elkaar binden.

De allesklemmer bevestigt een tuin- of wasmachineslang aan de kraan, een vlaggemast of parasol aan het balkonhek en ook demontabele houtconstructies kunnen stevig aan elkaar gezet worden. Voorts laat de multiclip zich gebruiken als lijnklem, imperialklem, fietsklem, knevel of spalkklem voor E.H.B.O.-doelinden en draadspanner. Een klem kan tien centimeter omvatten, maar door meerdere clips aan elkaar te koppelen worden de mogelijkheden vergroot. De klem is flecibel, van oersterk kunststof en dus gegarandeerd roestvrij.

(ADVERTENTIE)

Klachten over de bezorging op zaterdag

Bel dan alleen het hoofdkantoor, 045-739911, tussen 9 en 12 uur.

info

Helaas zijn er nog mensen, die zelf een nieuwe band op het wiel monteren. Het gevolg van zelf monteren is onbalans in de wielen. Meestal komt deze onbalans tot uiting bij een snelheid van circa 120 km/u. Maar ook wanneer de auto fabrieksnieuw is kan het voorkomen dat de wielen niet zo rond zijn als men denkt en het stuur gaat trillen. De oplossing is uitbalanceren. Een wiel met een band is immers nooit iets wat geheel gelijkmatig is. Zelfs bij zorgvuldige fabricage en nauwkeurige montage zal het wiel qua gewichtsverdeling een onregelmatigheid vertonen.

Ook de vele kilogrammen rubber van de band zijn niet over de gehele omtrek op de gram nauwkeurig verdeeld en de velg is — zij het minimaal — niet geheel gelijkmatig. Dit alles samen veroorzaakt op een bepaalde plaats van de omtrek een zwaartepunt. Dit extra gewicht veroorzaakt onbalans. Dit extra gewicht kan 5 gram, maar ook 100 gram bedra-

Wielen balanceren voorkomt slijtage

gen. Maar er is nog een bijkomstigheid. Het wiel komt in beweging. Eerst langzaam, dan steeds sneller roteren de massa's van het wiel, bijvoorbeeld de 100 gram onbalans in een wiel. Bij een geringe snelheid merkt men de onbalans niet of nauwelijks op, maar naarmate men sneller gaat rijden zal de kracht van de onbalans zich openbaren. Denk hierbij aan kogelstoten, waarbij de man of vrouw, die de kogel in beweging brengt in de eerste instantie daarmee geen moeite heeft, maar zodra de kogel sneller begint te draaien, zal de atleet ook uit balans raken. Bij 60 km/u. zijn de 100 gram „teveel” aan een wiel al uitgegroeid tot een kracht van 5,8 kg. Bij 100 km/u. is dit 16 kg. Het is niet verwonderlijk dat deze vele kilo-

grammen gaan wervelen, trekken en wringen. De uitwerking van deze krachten hebben een negatieve invloed op de wielen en lagers, op de schokdempers en uiteraard is het zeer vervelend en soms gevaarlijk voor de bestuurder. Wielen die niet in balans zijn kosten dus geld en zijn onveilig.

Altijd dus de wielen, wanneer er nieuwe banden op gemonteerd zijn laten uitbalanceren in een garage. Dit geschiedt met loden balanceergewichtjes. De grootte en de plaats van de gewichtjes worden bepaald door een balanceremachine. Uitgebalanceerde wielen draaien zuiver centrisc, rustig en de bandenslijtage zal gelijkmatig zijn.

DICK ROMIJN

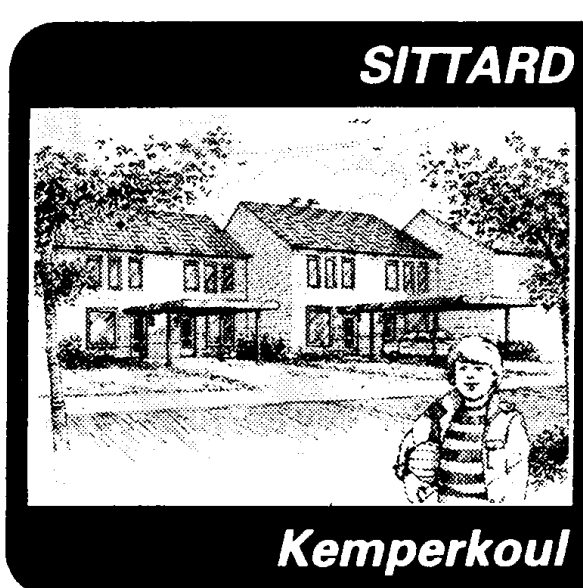

Een verstandig besluit aan het eind van het jaar: wordt eigen-huis-bezitter voor slechts f 290,-* per maand!

Inderdaad, een eigen huis voor slechts f 290,-* per maand. Een maandbedrag dat vergeleken mag worden met uw huidige huur. Profiteer daarom nu van de gunstige rentestand. Wacht niet langer en grijp die kans!

Voor deze woningen komt in principe iedereen in aanmerking. En afhankelijk van uw inkomen mag u ook rekenen op de hoogste subsidie van f 124.300,-. Op dit moment is het 3 jaar vaste rentepercentage 7,6% (uiteraard is, indien u dit wenst, ook een ander percentage voor 30 jaar vast mogelijk). Daarbij nog gerekend de voordelen van de garantie, de indeling en de degelijke afwerking van de woning, de energiebesparende isolatie en het moet al vreemd zijn als u er nog langer om heen blijft draaien. Vraag in ieder geval de documentatie aan. Daar kunt u alleen maar baat bij hebben!

*Uitgaande van een 100% hypotheek, de hoogste eerstejaars bijdrage welke afhankelijk is van uw inkomen, het belastingvoordeel en het huidige rentepercentage.

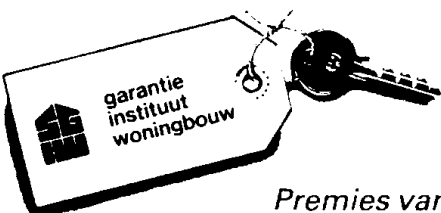
Kemperkoul

Steengrub-Vloedgraaf

De Heeg

Maximale rijksbijdrage afhankelijk van inkomen: f 124.300,-

Premies van koopwoningen zijn bij verkoop van de woning aan een tweede eigenaar overdraagbaar.

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht venlo eindhoven
6131 AS sittard stationsplein 1 - tel 04490-19151
6221 ED maastricht wycker brugstraat 62 - tel 043-18941

BON

Een eigen huis met een laag maandbedrag spreekt mij in deze tijd zeker aan.

Mijn belangstelling gaat uit naar

- ☐ Sittard
- ☐ Munstergeleen
- ☐ Maastricht
- ☐ Het lijkt mij verstandig om nu te reageren. Ik wil niet langer wachten en tot in details weten wat in mijn omstandigheden het maandbedrag is bij deze gunstige rentestand. Maakt u daarom met mij zo snel mogelijk een afspraak.
- ☐ Ik wil eerst op mijn gemak de woning bekijken. Daarna beslis ik of ik verder wil praten. Stuur mij uw documentatie.

De informatie en de toezending van de documentatie is geheel vrijblijvend. Ik krijg alleen bezoek aan huis als ik daarom vraag.

naam
adres
postcode/plaats
tel.

Opzenden, in gesloten envelop zonder postzegel, aan Makelaarskantoor Drs. Ruijters BV, Antwoordnummer 5, 6130 VB SITTARD.

Auto's en motoren

Te k. RENAULT 4 GTL

bwj. '79, tel. 045-711492.

Te k. BMW 2800 en Mazda

818 op gas, bwj. '77. Inr.

mog. Haesenstr. 34, Schaesberg.

Te k. OPEL Ascona 2.0 op

LPG '80, zeer gunstig. Dr.

M.L. Kinglaan 133, Hoens-

broek.

SIMCA Horizon 1.3 GL

bwj. '79, km stand 56.000,

nieuwe zuinigste auto. Prijs

f 8.250,-. Tel. 045-713587.

Te k. CITROEN DS (strij-

kijzer), vr.pr. f 1500,-, tel.

04750-30596.

CAPRI 2.3 Amerik. uitv.

'79 f 3950,-; Honda Civic

'79 spuiters LPG f 5950,-;

Taurus 1600 L '79 LPG

f 6500,-; Renault R18 GTS

'79 f 8750,-; BMW 318 LPG

'80 zender f 13.950,-; Opel

Kadett '78 f 5750,-; Auto-

bianchi '78 f 3750,-; Opel

Kadett '76 f 3500,-; Saab 99

GL '77 LPG f 2750,-; P-

Joosten Schamerweg 3,

M'str. Ook ruilen zonder

geld, tel. 043-827800.

Te k. OPEL Ascona 16 SR,

bwj. '73, vr.pr. f 750,-, Dr.

Kuyperstr. 97, Treebeek.

Datsun-dealer garage Schoenmakers

Geerweg 33, Sittard, tel. 04490-12814, 3 maanden Bo-
vaggantie, financ. mog. Renault 5 TL groen met., '80;
VW Golf geel '77; Datsun Cherry 1200 de luxe goudmet.
'79; Datsun Sunny 140 Y beige '80; Lada 2105 geel '81;
Lada 1500 S groen '80; Datsun Cherry 1300 L rood met.
'82; Morris Marina 1700 HL aut. met LPG, geel; Peugeot
305 SR grijs met. '79; Suzuki Alto FX, wit '82; Mazda 323
5-versn. groenmet. '82; Renault 18 stationcar, rood '79.

Auto's beneden f 5000,-

Citroën GS met LPG, rood '78; Fiat 131 CL 1600 '78,
rood; Mitsubishi Galant 1600 GL aut. met LPG, '77;
BMW motor R60/ '76, iets apart.

Te k. MAZDA 323 bj. '78.

3-drs. in st.v.n., km.st.

48.000, f 6000,-; BMW 320

bj. '80 te k. of event. te ruil

tegen Mercedes 240D, in

st.v.n. Tel. 04494-40463.

Te k. VW GOLF 1300, 3 jr.,

32.000 km., spec. uitv. Tel.

04494-44361.

Te k. OPEL REKORD

1700 bj. nov. '72, i.g.st.

Vr.pr. f 750,-. Tel. 04498-

52079.

Te k. FORD Transit, tel.

045-317891.

Weg, omstandigh. te k.

FORD Granada autom. '78,

schuifd., vinylpak, in nwst.

vr.pr. f 6750,-, tel. 043-

34313.

Ruime keuze in Datsun-occasions

van 1000 tot 2600 cc. Direct van de Datsun-dealer. Dus
goed. Andere merken: Audi 80 LS autom. '73; Citroën
Visa Club '79; Honda Civic '80; Mini 1100 Sp. '81; Ford
Taurus Ghia 2.0 '78; Taurus 1600 4-drs. LPG '77; Maz-
da 323 '79; Mercedes 250 SE autom. '67; Peugeot 305
GLDF '79; Peugeot J7 bestel '78; Toyota Corolla '75;
Corona 2000 '76; Opel Kadett 1200 spec. N 2-drs. '80;
Renault 18 TS '79; Volvo 345 DL autom. '80; Taurus
2000 autom. '77; Opel Ascona 16S '77.

Bastiaans Datsun-dealer

Spoorsingel 50, Heerlen
Tel. 045-724141

Te k. HONDA Civic, bwj.

'78, kl. blauw metal., i.g.st.

pr. f 4000,-, tel. 04490-

12587.

Te k. CITROEN D super 5,

bwj. '73, i.g.st. Vr.pr.

f 4000,-, tel. 045-415119, za-

terdag na 3 uur.

Te k. OPEL Kadett bj. '72

z.g.st. met rad.cass. Pr.

f 550,-. Ganzeweide 221,

H'heide-Hrl.

Te k. MAZDA 818 1300 cc

bj. '77 met trekhaak Vr.pr.

f 1800,-. Schaesbergerweg

40, Heerlen.

Te koop FORD Escort bj.

'74. Prijs n.o.t.k. Dr. No-

lenslaan 87-II, Sittard. Tel.

04490-22013.

GOLF diesel bwj. '77, bijz.

mooi, kmst. 84.300, f 5950,-

, tel. 045-323332.

Te k. MERCEDES bus 206,

vr.pr. f 4550,-, bwj. '76,

Kampstr. 3, Kerkrade-

West.

PEUGEOT 504 GL

event. met LPG, i.g.st.

pr. n.o.t.k., tel. 045-7121

Te k. v part. OPEL Kad

1200 spec. n.w. model, '80,

km 27.000. Dalstr

Ubachsberg.

SITTARD-CENTRUM

Rijksweg Zuid 21

Te koop halfvrijstaand pand.

Geschikt voor meerdere doeleinden: kantoor, praktijk,

praktijk, kamerverhuur etc.

W.I.R.-subsidie van toepassing. Vraagprijs

f 145.000,- k.k.

Inl. tijdens kantooruren, tel. 04490-13117. Na 19.00

uur prive 04490-12007.

In 1982 namen reeds 1100 gezinnen het verstandige besluit een huis bij Stienstra te kopen. Blijft u nu nog langer wachten?

HEERLEN
Woonhuis met tuin, hal, bet. toilet, woonka-
mer met open haard, ruime keuken met luxe
aanbouw. 1e verd. 3 slpk., bet. badk. met
douche, v.w., 2e verd. vaste trap
naar 1 slpk., zolder. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 98.000,- k.k. 7213

HEERLEN, Centrum.
Gunstig gelegen appartement op 1e verd.
met kelder, hal, L-vormige woonkamer,
keuken met balkon, 2 slpk., met balkon, bet.
badk. met douche, v.w., toilet. Bouwjaar
ca. 1955. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 65.000,- k.k. 7289

HEERLEN, Welten.
Drive-in woning met tuin, entree, hal, garage,
berging, toilet, hobbykamer met v.w. 1e
verd. woonkamer, keuken met aanrecht-
comb. 2e verd. 3 slpk., bet. badk. met ligbad,
v.w., 2e toilet. Aanvaarding 2 mnd. na koop.
Koopprijs f 118.000,- k.k. 7326

HEERLEN
Drive-in woning met tuin, entree, hal, berging,
hobbykamer, garage. 1e verd. woonkamer,
keuken met luxe aanbouwkeuken. 2e verd.
bet. badk. met ligbad, v.w., 2e toilet, 3 slpk.
Aanvaarding medio 1983. Vraagprijs f 115.000,- 7330

HOENSBROEK
Riant halfvr. woonhuis met garage, kelder,
hal, ruime living met open haard, keuken
met luxe inr., bijkeuken. 1e verd. 3 ruime
slpk., prachtige badk. met ligbad, 2 v.w.,
douche. 2e verd. 2 slaaphobbykamers.
Pand is geh. geïsoleerd, part.: fraaie plavi-
zenvloer, ramen en kozijnen in hardhout.
Bouwjaar 1981. Perc. opp. 279 m2.
Aanvaarding in overleg. Koopprijs f 198.000,- k.k. 7341

KERKRADE-WEST, De Maar.
Gesch. woonhuis met garage, ruime tuin,
hal, woonkamer 35 m2, gesloten keuken,
berging. 1e verd. 3 slpk., badk. Vaste trap
naar zolder, hobbykamer 21 m2.
Aanvaarding 3 mnd. na koop.

Vraagprijs f 128.500,- k.k. 7259

KERKRADE-WEST.
Tussenliggend woonhuis met grote tuin via
achterkant te bereiken, 2 kelders, keuken,
woonkamer-ensuite, badk. 1e verd. 4 slpk.
2e verd. 2 kamers, zolder. Aanvaarding
direct. Koopprijs f 75.000,- k.k. 7296

KERKRADE
Goed onderhouden tussenliggend woonhuis

met hal, woonkamer ca. 34 m2 met open
keuken, terras, tuin, berging. 1e verd. 3 slpk.
badk. met douche, v.w. Vaste trap naar
ruime zolder. Pand is grotendils. voorzien
van rolluiken. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 117.000,- k.k. 7297

KERKRADE, Centrum.
Oude hoekwoning met c.v., tuin, 2 kelders,
hal, woonkamer, serre, ruime keuken. 1e
verd. 3 slpk., 2e verd. 2 slpk., ruime zolder.
Aanvaarding jan. 1983. Vraagprijs f 85.000,- k.k. 7309

KERKRADE, Gracht.
Goed onderhouden woonhuis met tuin,
berging, keuken 13 m2 met tegelvloer,
woonkamer 28 m2 met parket, 3 slpk.,
badk. met ligbad. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 95.000,- k.k. 7336

SCHAESBERG
Halfvr. herenhuis met garage, tuin, hal,
woonkamer, open keuken met eetbar, terras
1e verd. 4 slpk., badk. met ligbad, v.w., 2e
toilet. Zolder. Aanvaarding direct. 7300

Koopprijs f 145.000,- k.k. 7060

SCHAESBERG
Halfvr. woonhuis met tuin, kelder, hal,
woonkamer ca. 49 m2 met balken plafond,
open keuken met eetbar en eiken install. 1e
verd. 3 slpk., badk. met o.a. ligbad, zolder.
Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 108.000,- k.k. 7231

SCHAESBERG
Vrijst. woonhuis op zeer goede stand met
garage, div. kelderruimten, royale entree
met toilet, L-vormige living ca. 53 m2 met
tegelvloer, keuken met hoekinstall. met
apparatuur. 1e verd. 3 royale slpk., luxe
badk. met lichtblauw sanitair. 2e verd. vaste
trap naar 4e slpk. en zolderruimte.
Aanvaarding april 1983. 7246

SCHAESBERG, Kakertsweg.
Aan bos gelegen vrijst. woonhuis met losse
garage, prov. kelder, entree, living ca. 60 m2
met open haard, parket-stroken plafond,
keuken met doorgang, 2 install., bijkeu-
ken. 1e verd. 3 slpk. met v.w., douche,
werkkamer. Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs f 179.000,- k.k. 7245

UBACHSBERG
Halfvr. woonhuis met garage, tuin, berging,
keuken met inr., woonkamer met open
haard. 1e verd. 3 slpk., badk. met douche,
v.w., vlieztrap naar zolder. Aanvaarding
in overleg.

Koopprijs f 137.000,- k.k. 6881

UBACH OVER WORMS
Eygelslovenweg, gezellig appartement op
2e verd. met berging in sout., hal, woonka-
mer met zit- en eetgedeelte, open keuken,
grote slpk., douche, balkon. A-premie
regeling 1980 van toepassing. Aanvaarding
in overleg. Koopprijs f 121.200,- v.o.n. 7320

VOERENDAAL
Vrijst. bungalow met L-vormige woonkamer
8,80 x 6,10/3,60, ruime keuken, 4 slpk.,
badk. met ligbad, v.w., vlieztrap naar grote
zolder, mogelijkheid voor 2 kamers. Garage,
grote tuin. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 245.000,- k.k. 6784

VOERENDAAL
Vrijst. woonhuis met garage, tuin, ruime hal
met vide, L-vormige woonkamer 47 m2 met
open haard, dubb. deur naar tuin, keuken.
1e verd. 3 slpk., badk. met ligbad, v.w. 2e
toilet, vaste trap naar 2e verd.: 4e slpk.,
vlieztrap naar zolder, n.b. binnendeuren in
mahonie. Aanvaarding in overleg.
Koopprijs f 219.000,- k.k. 7165

VOERENDAAL, Nabij station.
Gunstig gelegen halfvr. woonhuis met garage
grote tuin, hal, woonkamer met parket, eet-
kamer, terras, ruime keuken met inr. 1e verd.
bet. badk. met ligbad, v.w., 4 slpk. met
parket. 2e verd. vlieztrap naar zolder.
Aanvaarding in overleg. Koopprijs f 165.000,- k.k. 7250

VOERENDAAL, Kunrade.
Gunstig gelegen halfvr. woonhuis met garage,
tuin, ruime hal, T-vormige woonkamer met
deur naar terras, keuken met aanrechtcomb.,
1e verd. 3 slpk., bet. badk. met ligbad, v.w.,
2e toilet. 2e verd. vaste trap naar 1 grote
slpk. met dakraam, berguimten.
Aanvaarding direct.

Vraagprijs f 149.000,- k.k. 7340

BEEK-ELSSTRAAT

In het centrum van Beek op de hoek
Elststraat/Raadhuisstraat, zijn begin
1983 een aantal appartementen
woonklaar.

VOLG DE BORDEN BIJ HET PROJECT.
Verkooprijzen van f 120.000,- tot
f 130.700,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Bruto maandlast vanaf f 310,-*
bij een rente van 9,4%, 30 jaar vast.

HEERLEN-HEERLERHEIDE

Het gevarieerde plan „Heerlerheide“
ligt dicht bij de Ganzeweide, dus dicht
bij winkels, banken etc.

VOLG DE BORDEN VANAF DE GANZEWEIDE
T.O. DE RABOBANK.
Verkooprijzen van f 135.220,- tot
f 144.896,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Bruto maandlast vanaf f 234,-*

OPEN HUIS

OP MAANDAG 27
EN DINSDAG 28 DECEMBER
VAN 14.00 TOT 16.00 UUR

NIJEUWENHAGEN-LANDGRAAF

Sfeervolle appartementen met veel
ruimte en comfort midden in het
centrum van Nieuwenhagen.
Verkooprijzen van f 119.900,- tot
f 128.762,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Bruto maandlast vanaf f 114,-*
verder eenmalige uitkering van
f 5.000,- van toepassing.

NUTH-PASTORIJSTRAAT

Deze appartementen, speels van
architectuur en degelijk van afwerking
zijn een voorbeeld van moderne
kwaliteitsbouw.

VOLG DE BORDEN BIJ HET PROJECT.
Verkooprijzen van f 119.000,- tot
f 129.000,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Bruto maandlast vanaf f 218,-*
bij een rente van 9,4%, 30 jaar vast.

*Uitgaande van een 100% hypotheek en rekening
houdend met de hoogste eerste jaarlijkse bijdrage.

SCHAESBERG-AAN DE BAAN

De woningen in dit unieke plan, met
vrijwel onbeperkte recreatieve moge-
lijkheden in de onmiddellijke nabij-
heid, zijn ruim van opzet en hebben
een ideale ligging.

VOLG DE BORDEN VANAF DE

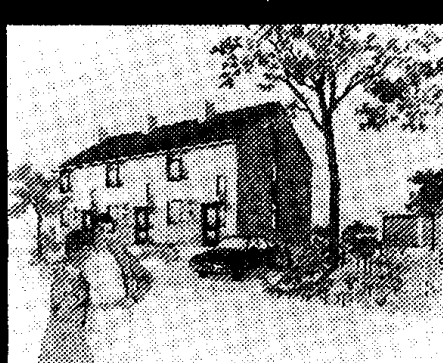
HONIGMANSTRAAT.
Verkooprijzen van f 129.977,- tot
f 139.122,- v.o.n. (excl. renteverlies).
Bruto maandlast vanaf f 206,-*

**UBACH OVER WORMS-
NAMIDDAGSCHE DRIESSEN**

Het is met rede goed wonen in dit
plan, enerzijds dicht bij de
Brunssummerheide, anderzijds dicht
bij het centrum van Ubach o. Worms.
VOLG DE BORDEN VANAF DE GRENSTRAAT.
Verkoopprijs f 136.408,- v.o.n.
(excl. renteverlies).
Bruto maandlast vanaf f 241,-*

EYGELSHOVEN, Laura.

Het plan „Laura“ met vele
prachtige variaties grenst
aan het mooie
Burg. Boyenbos.

Verkooprijzen van
f 128.915,- tot f 145.966,-
v.o.n. (excl. renteverlies).

**BRUTO MAANDLAST
VANAF f 202,-***

*Uitgaande van een 100% hypotheek en rekening houdend met de hoogste eerste jaarlijkse bijdrage

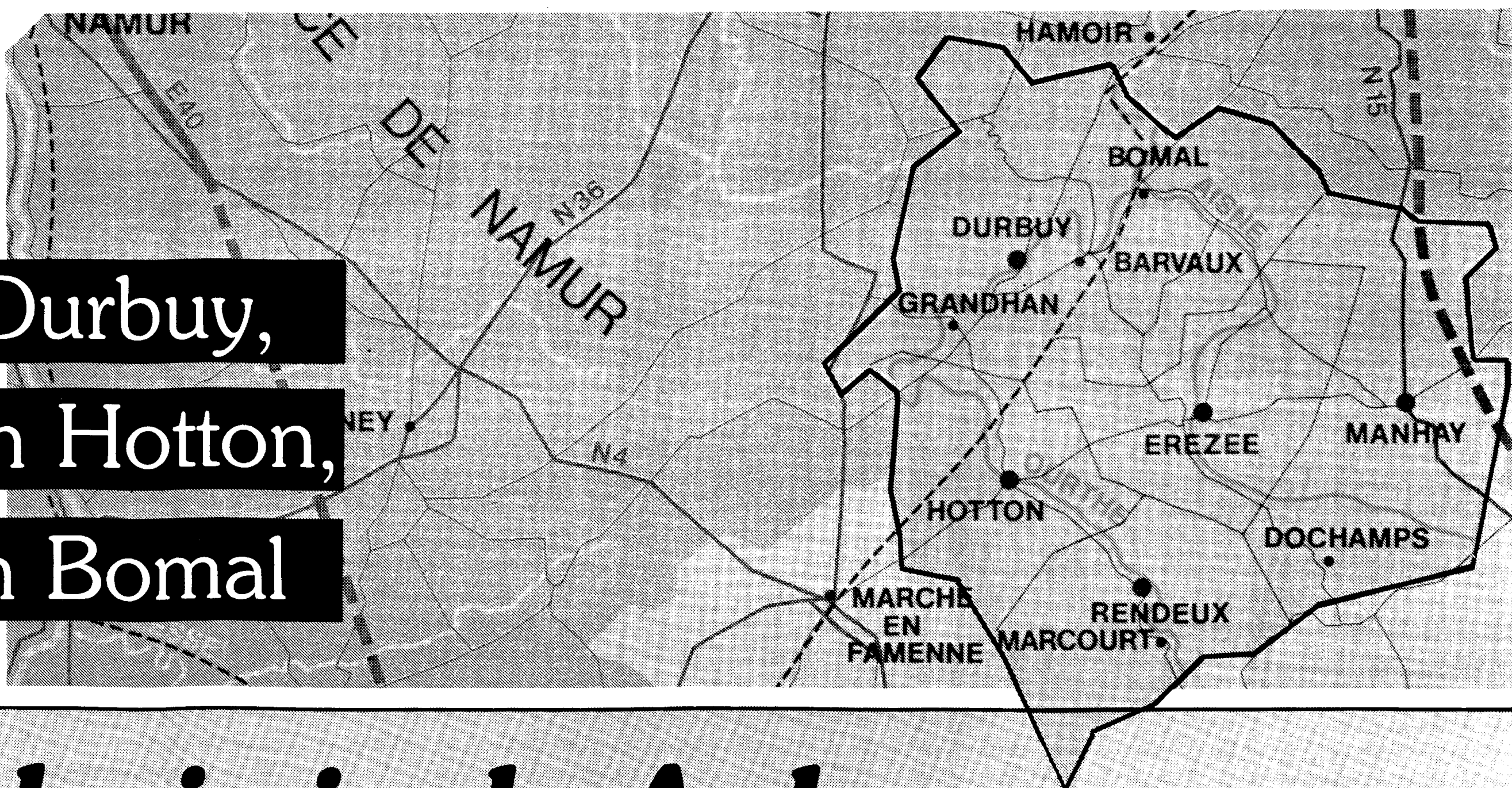
HEERLEN, Frankenlaan.

De royale eengezinswoningen
in het plan „Frankenlaan“
zijn rustig gelegen in de

Dromen in Durbuy, frisse neus in Hotton, Beaujolais in Bomal

Een dagje in de Ardennen.....

Een (Kerst)dagje in de Ardennen..... Rondzwerven over en tussen heuvels, overal nalopertje spelen met kabbelende Ourthe en Aisne, genieten van en in een prachtig land. Een autorit met „stops” naar believen. Om in alle rust vergezichten te bewonderen, om korte wandelingen te ondernemen, om de rust van dorpjes en gehuchten te proeven, ja zelfs om inkopen te doen. Een (Kerst)dagje in de Ardennen. Lekker ver weg en toch dichtbij. Rondtoeren bij onze burens, bewoners van een apart en schitterend stukje België. Een zwerftocht met speciale aandacht voor pleisterplaatsen als Durbuy, Hotton en Bomal.

Parel aan de Ourthe. Kleinste stadje van België. Van de wereld, zegt het merendeel van de circa driehonderdvijftig inwoners. Dromerig Durbuy verleent de vreemdeling. Het stadje heeft „alles”. De glorie van een rijk verleden, toeristische aantrekkingspunten van het heden. Een wandeling door verkeersvrije, schilderachtige straatjes en steegjes voert langs oude, grijze huizen; langs werkplaatsen waarin mannen en vrouwen oude ambachten bedrijven; langs antiekwinkels en tentoonstellingen. Grote historische gebouwen (het Franciscaner klooster, het kasteel, het Koomhuis o.m.) markeren scherp door natuurschoon omgeven Durbuy. Een plaatsje met liefst achttien hotels en restaurants. Hostellerie Le Sanglier des Ardennes (Place de Centre), Hotel Les Roches (Grand-Place), Le Moulin (bij de minigolfbaan) bijvoorbeeld zijn geliefkoosde halteplaatsen voor lekkerbekken. Zij die ter plaatse niet genieten willen van culinaire „escapades”, maar toch „iets” willen meenemen als tastbare (en later te proeven) herinnering aan Durbuy moeten eens binnenlopen bij Cadet-Roussel vlakbij Hotel Les Roches. Daar zijn tal van specialiteiten te vinden. Niet alleen de befaamde Ardennen ham, maar ook een grote variëteit op het gebied van jam (confiture), honing, kaas, kruiden ect. Zelf speurde ik bij José Bartholome (makkelijk te vinden in de Rue des Recollets in de oude stadskern tussen Grand-Place en brug over de Ourthe) naar lekkere jam. Er stonden potjes gelei in tal van soorten. Jam van wilde veenbessen en frambozen,

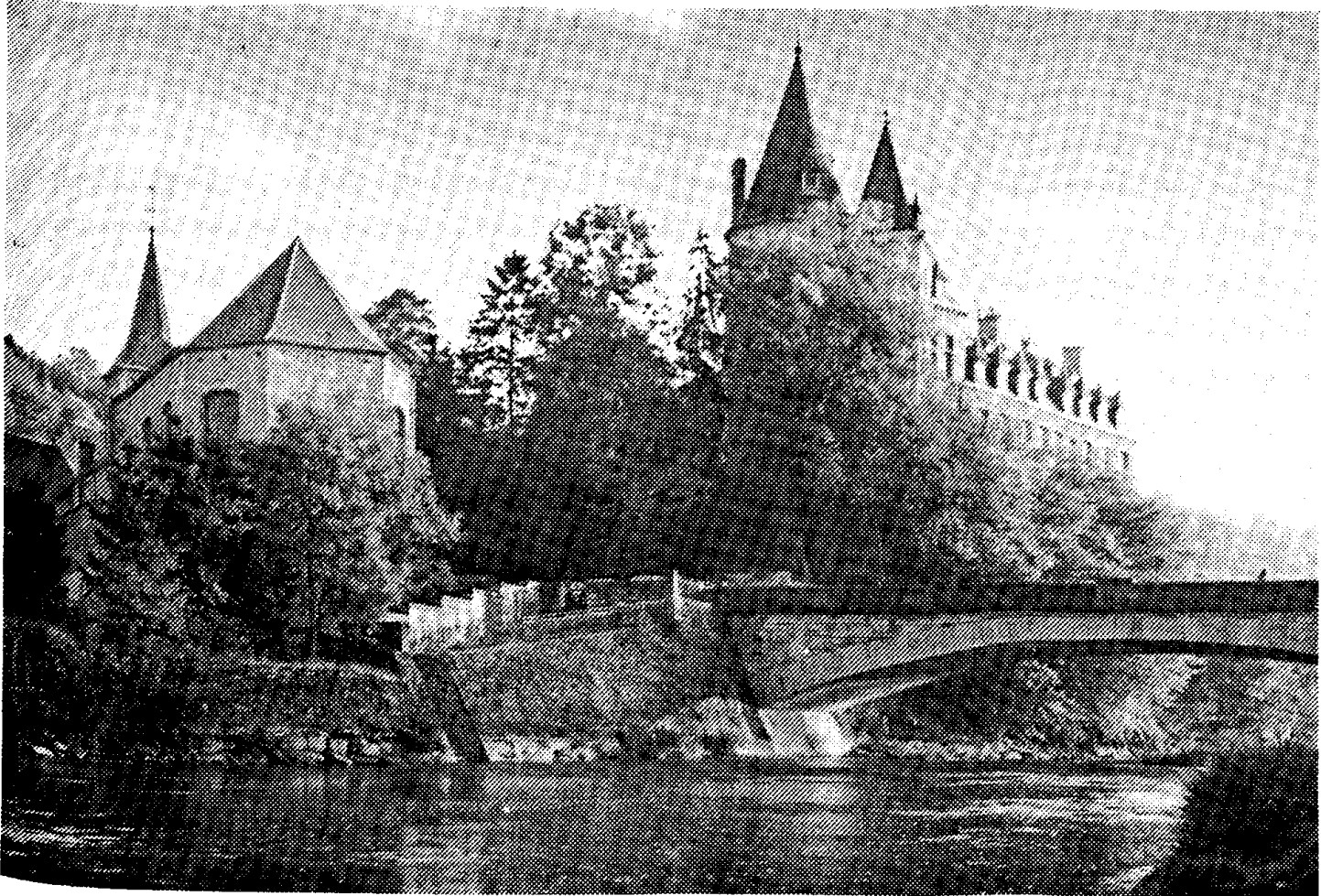
van kruis- en lijsterbessen, ja zelfs van paardebloemen. Ik koos de heerlijke blauwe bosbessenjam. Prijs per potje: 95 franken. Amper een gulden.

Twee suggesties voor korte wandelingen. Vanaf Hostellerie Le Sanglier des Ardennes langs de Ourthe tot aan de „stadsgrens” en over de dwars door Durbuy lopende verkeersweg weer terug naar de Hostellerie. Of vanaf de minigolf- en schietbaan aan de Avenue Hubert Philippart de wandelweg naar Barvaux nemen, na ’n twintigtal meters het pad aan de rechterhand inslaan, via 182 trappen de „Relais de St.Amour” omhoog lopen, boven links afslaan en door het bos weer naar beneden wandelen om het oudste gedeelte van Durbuy te bereiken.

Er lag, enkele dagen geleden, op het graf van Henry Arthur Matthews een vers boekje klaprozen en anjers. „In loving memory of Arthur”, viel er op een aan een anjer bengelend kaartje te lezen. Vijf betekenisvolle woorden, geschreven door ene Catherine. Fusilier Matthews uit Wales was negentien jaren oud toen hij op 5 januari 1945 ergens in de Ardennen sneuvelde. Zijn stoffelijk overschot ligt op een heuvel boven Hotton (uiterste puntje van het beruchte Von Rundstedt-offensief). Het ligt er niet alléén. Zeshonderdenzestig resten van jonge Britten, Canadezen, Australiërs en Nieuw-Zeelanders rusten op het „Hotton War Cemetery”, een plek van bezinning en tevens van dankbaarheid. Al penden, naar alle

● Durbuy aan de Ourthe (foto beneden), een parel in de Ardennen...

waarschijnlijkheid nog jeugdige Nederlanders, in het gastenboek van dit oorlogskerkhof het woordje „Waarom?” neer. Het „Cemetery” is een wandeling waard. Parkeer de auto bij de brug over de Ourthe, beneden in Hotton (uitverkoren plek tevens van speleologen). Met de rug naar Restaurant Lambert gekeerd, loopt u de brug over en vervolgens recht door tot aan de eerste weg links. Een bord wijst daar de verdere route omhoog naar de dodenakker. Een andere wandeling (heen en terug ook zo’n vijf kilometer) voert vanaf de brug in Hotton naar de ingang van „Duizendenéén Nacht”; zoals de mooie, in 1958 ontdekte onderaardse grotten aldaar genoemd worden (volg borden „Grottes de Hotton”). Attentie!, de grotten zijn alleen van april tot oktober geopend, maar de wandeling er naar toe en terug is aantrekkelijk genoeg voor het halen van een fikse, frisse neus. Het kan zijn dat „en route” door de Ardennen de maag begint te knorren. Het groot aantal restaurants overal langs het traject in alle (prijs)klassen, biedt ruim soelaas. Wilt u in Hotton zelf de benen onder de tafel steken, probeert u dan een plaatsje te vinden in Restaurant Lam-

bert (een der zeven restaurants in de gemeente Hotton) bij de brug over de Ourthe. Ik smulde er van een „Poussin à l’estragon” (kuiken). Zeer de moeite waard voor de prijs van 240 franken (pak weg, dertien gulden ongeveer).

Meer nog dan de „Crottes de Bomal” („kaas”), valt het kasteel van Bomal in het oog. Lang geleden al werden in de gewelfde kelders van dit in 1754 aangelegd domein talrijke flessen Bourgogne opgeslagen. Dat kostelijke nat is zonder enige twijfel volledig gesavoureeerd, maar niettemin behield het kasteel en Bomal zelf hechte banden met wijn. Bomal, aan de uitmonding van de Aisne in de Ourthe, noemt zich tegenwoordig de „Belgische hoofdstad van de Beaujolais”. Deze ronkende naam, terwijl druiveranken op Bomals grondgebied makkelijk op de vingers van een hand te tellen zijn, stoelt op het feit dat Bomal (ideaal vertrekpunt voor wandelingen naar steile rotsen die een prachtig uitzicht bieden op Ourthe- en Aisnedal) al geruime tijd ver-

broedert met Fleurie, het Franse wijndorpje met de beste Cru (gewas) van de Beaujolais. Bomal echter fraterniseert niet alléén. Tal van dorpen in de Aisne- en Ourthestreek onderhouden nauwe vriendschapsbanden met Franse plaatsen die Beaujolaiswijnen van niveau voortbrengen. Zoals daar zijn: Chenas (Erezee), Julienas (Barvaux), Moulin-a-Vent (Dochamps), Brouilly (Hotton) ect. De broederschap, de amicaliteit tussen een stukje Ardennen en een regio zuidelijk Bourgogne concentreert zich in het kasteel van Bomal. Ook

door
nino tomadesso

genaamd „La maison du Beaujolais”. Het ligt op een heuveltje, bij kerk en kerkhof. Vanuit de kom van het dorpje wijzen witte borden met rode letters de weg. Bezichtiging van de niet zo grote kelders is elke dag (gratis) van 9.00 tot 17.00 uur mogelijk. Ook tijdens de Kerstdagen. Men kan er tevens flessen wijn kopen. Beaujolais- maar ook Bourgogne-wijn. De prijzen zijn niet hoog. Zelf liet ik mijn keus vallen op kostelijke Fleurie ’81. Prijs per fles: 220 franken. Zo’n elf gulden.

Natuurschoon. Schitterende panorama’s. Bossen en riviertjes. Tal van herinneringen aan oud en jong verleden. Vriendelijke mensen. Een goede hap en een even goede slok. Dat allemaal (en nog veel méér) bieden de Ardennen. Voor de Limburger een attractief (en goedkoop) recreatiegebied naast de (huis)deur. Zo’n (Kerst)dag in de Ardennen: even weg in een heerlijk land.

ROUTE

Deze eendaagse trip beslaat circa 170 km (van en tot grenspost Eijsden). Hij kan overal makkelijk onderbroken of in gedeelten gereden worden. De route terug voert over Luik (en/of Aywaille). Zij die het gehele traject rijden willen, inclusief „stops” om te wandelen, inkopen te doen of de inwendige mens te versterken, dienen rekening te houden met in deze periode vroeg invallende duisternis.

Route: vanaf grenspost EIJSDEN (E-9) naar LUIK. Borden Liège-Ardennes en/of E-9 volgen. Na Luik gepasseerd te zijn op E-9 blijven (via Embourg, langs universiteitscomplex Sart Tilman) tot afslag TILF-HAMOIR (N34). Afslag aan rechterhand. Op weg naar

Hamoir (via Esneux, Poulseur, Comblain-la-Tour) vlak voor MERY links steile rotswandenoefenterrein van alpinisten in spe. In HAMOIR op eerste kruispunt rechts af, richting DURBUY. Na circa 100 meter links af, richting BARVAUX. Brug over en via N29 richting DURBUY. Na Durbuy te zijn „ingedoken”, in het stadje richting BAILLONVILLE BARRIÈRE DE PETIT-HAN nemen. Op driesprong (bij restaurant Le Renardière) recht door. Borden „Grottes de Han” en „Château de Deulin” volgen (achttiende eeuwse kasteel van Deulin tot 30 maart gesloten). In HOTTON bij brug over de Ourthe recht door, richting EREZEE. Via EREZEE naar MANHAY. Een kilometer voor Manhay op kruispunt links af, bord richting BOMAL volg. Vanuit Bomal via AYWAILLE richting LUIK. Bij BEAUFAYS afslag E-9 richting LUIK nemen.

Venetian Blinds Kerkrade

Sinds 1956 een begrip voor Kerkrade en omstreken

- Rolliuiken
- Markiezen
- Zonnenschermen
- Binnenzonweringen
- Aluminium panelenplafonds

Bekende merken, dus altijd degelijke garantie en service. OOK VOOR DE DOE-HET-ZELVER

Kipstraat 30-32 Kerkrade
Telefoon 045-453416

Widit beeldnr. toets: 2048143

Aangeb. betrekkingen

Wegens groeiende belangstelling vragen wij nog enkele jonge GASTVRIJEN. Aanmeldingen bij Club Cecilie, Rijksweg Zuid 89, Sittard, tel. 04490-18350.

Gerennomeerde exclusieve PRIVÉ-CLUB vrgt. v. na de feestdagen goed uitziende dames, ook intern. Bel v. vrijblijvende inl. 045-321580, b.g.g. 045-455074.

Jong accountantskantoor te Heerlen zoekt contact met ervaren BOEKHOUDELIJKE KUNDIGE medewerker voor een part-time functie. Br. o. nr. SB 550 LD Fr. Eerensln. 4, 6371 GV Schaesberg.

Voor zo spoedig mogelijk 2 goed uitziende meisjes gev. voor goed lopend privé-huis of evt. voor escort, intern. mogelijk. Tel. 045-222802. Treebeekplein Brunssum.

Voor nog te openen bar-bistro omg. Heerlen gev. KOK mann/vrl. met papieren. Br. o. nr. SH 139 LD Nobelstr. 12. 6411 EM Hrl.

Gevr. betrekkingen

WENTELTRAPPEN en smeedwerk. R. Lenzen, Haanraderweg 21, Kerkrade, tel. 455027.

DAKDEKKERSBE-DRIJF het Zuiden voor al uw dakwerkzaamheden en vernieuwingen. Tel. 045-216151.

Uw dak in goede handen bij dakdekkersbedrijf DE NOK. Wij vernieuwen alle daken, reparatie en zinkwerk, met de langste schriftelijke garantie, bel. voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-224459.

STUKADOOR kan nog binnen-, buiten- en sierwerk en alle verbouwingen. aann. Tel. 045-459073.

P.H. BOUMANS voor alle dakwerk, zinkwerk en reparaties. Europaweg 410, Ubach over Worms. Tel. 045-352289.

DAKDEKKERSBE-DRIJF M. Haas het ver-trouwde adres voor alle vernieuwingen en reparaties van alle soorten daken, zinken en schorsingen, dakkapellen, dakbeschot en dakisolatieplaten. Vraag vrijblijvend advies en offerte. Tel. 045-455922, b.g.g. 451862.

De Karweker, KLUS-SENBEDELIJF. Voor al uw kleine reparaties en onderhoudswerkzaamheden in en om uw huis. Tel. 045-213300.

LOODGIETER kan weer werken aan gem. water- en rijsdikers, c.v. Tel. 045-711608.

Waarom de open haard niet aansluiten op de CENTRALE VERWARMING? Landelijk erkend installatiebedrijf Huub Wilsen komt u vrijblijvend advies en offerte. Tel. 045-711608.

CENTRALE VERWARMING, bouwpakket met 7 radiatoren, f. 2800,-, montage 20,- per aan-lig. Snelle levering, vrijblijv. prijsopg. Tel. 045-711608.

Alles in één hand! Bel Hans Lips BV voor al uw timmer- en DAKWERK, spanten, dakkapellen, isolatie, kozijnen, interieurbouw, timmeringen enz. Alsook alle soorten daken, zinkwerk, van nieuw tot onderhoud. Tel. 045-453818.

GEVELRENOVATIES, reinigen, uitkappen, impregneren, sierpleister, spuitwerk, dakgoot en windplanken nooit meer schillen. Nu bekleden met PVC, alle dakwerken, schilderwerk. Vrijblijvend de prijs en advies, 043-622588/043-628353.

Dakdekkersbedrijf P.K. KUNNEL, Zwaluwstr. 12, Heerlen, tel. 045-218246, voor alle nw. en rep. van alle daken, dakkapellen en goten.

TV-ANTENNE J. Vande-weijer, Emmastraat 8, Hrl. Ons nieuw tel.nr. is 045-719414.

Trap BEKLEDEN. Rails hangen. Gordijnen maken. Vordelprijzen - vakkenschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur. Markt 39, Nieuwenhagen, tel. 045-312613.

Dakdekkersbedrijf P.K. KUNNEL, Zwaluwstr. 12, Heerlen, tel. 045-218246, voor alle nw. en rep. van alle daken, dakkapellen en goten.

Let op! Wij repareren alle daken en zinkwerk. Bij t vernieuwen van uw dak schriftelijke garanties. DAKDEKKERSBE-DRIJF Peters en Zn., Maastichterln. 42, Ubach o. Worms, tel. 045-312091.

TUIN SNOEIEN en spitten, reparaties in en om huis. Bel 045-253606.

Wim Hermens Brunssum, alle DAKWERKEN, zie adv. Gouden Gids, 045-251558.

Jonge vrouw, 32 jaar, zoekt BUFFETWERK (geen an-nieerwerk) te Spekholzerse dijk of directe omg. dr. on. HK 934 Limburg, 6401 DP Heerlen.

glasdam

nieuwenhagen

Lid van Glaskring Waarborg

25% bespaar brandstof

tevens leverancier van: hardhout- en kunststofkozijnen

Informeer zonder verdere verplichtingen bij: GLAS-DAM, Nieuwenhagen, Rukkeneweg 2, tel. 045-319898.

j.w. offermans makelaardij o.g. bv

Te koop in Brunssum. Hartje Kerkstraat.

Winkelpand met woning.

Prijs fl. 225.000,- k.k. Aanvaarding direkt.

Voor nadere bijzonderheden en/of bezichtiging verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met ons kantoor.

j.w. offermans makelaardij o.g. bv

Schamerweg 104
6224 JJ Maastricht
tel. 043-624200
telefax 043-623042 ofmak.nl

Voor al uw VERBOUWINGEN, nieuwbouw en groot onderhoud. Tel. 045-721629.

Meisje 20 jr. wil graag op KINDEREN passen. Tel. 045-713758.

Int. DETECTIEBUREAU voor alle zaken pers. bewa-king, geldtransport, enz. 043-72244.

Biedt zich aan: BEJAAR-DENHULP. Tel. 045-320818.

New Look GEVELREINIGING BV. Schaesberg, reinigen, uitkappen en voegen. Tel. 045-312154/312709.

Te koop aangeboden

IJZER EN STAAL. Verkoop van alle soorten staalstaaf, ronde buizen, vierkante buizen, recht-hoekige buizen, betonijzer, bouwstaalmetalen, balken en platen. Ook verkopen wij aluminium, koper en messing. Alles is op maat leverbaar. Felix Philips, ij-zer en staal. Industriepark Nuth, tel. 045-241422 t.o. Makro.

SNEEUWKETTINGEN, trekhaken uitslaten en schokbrekers 30% korting of gr. mont. accu's 35% korting. Garage Etema Spekhouwerstr. 10, Veenendaal.

Nieuwe KLEUREN-TV's, 66 cm f. 1298,-, nieuwe vido's f. 1298,-, stereotoestel f. 798, Gebr. kleuren-tv's v.a. f. 298,- en zw.wit v.a. f. 75. Alle merken voorraadig. Financ. gemakkelijke betalingsmog. Radio-TV v. Voorst B.V. Ganzewide 48, Heerleerbeide, tel. 045-218379.

ORGELS reeds vanaf f. 995,- met garantie. Steeds diverse aanbiedingen in piano's en accordeons. Eigen orgelschool. Muziekshop N. 104, Sit-Baanstraat 93, Schaesberg, tel. 045-310291, Zoonstraat 79, Kerkrade, tel. 045-452837.

ORGEL te huur va. f. 50,- per maand, muziekhuus Willy Dera, Baanstr. 93, Schaesberg, tel. 045-310291.

METAALDETEKTORS: Viking, Savo, White, Ardo, Fischer, C scope, Jac. Köh-ler, Rijksweg N 104, Sit-Baanstr. 13228-14862, Donderdag koopavond.

COMMERCIEEL VASTGOED

TE KOOP

BECK, Veldeklaan/Stationsstraat
Gunstig gelegen winkelruimte (320 m²), geheel on-derkelderd met luxe bovenwoning (194 m²) met aparte opgang. Het geheel is ook zeer geschikt als kantoor met optimale parkeervoorziening. Aanv.: direct. Kooppr.: f. 395.000,- k.k.

BORN, Julianaeweg
Optisch zeer gunstig gelegen en uitstekend gebouwde bedrijfsruimte. Bevat o.m. 555 m² bedrijfsruimte met c.v. Grondopp. ca. 2000 m². Aanv.: direct. Vraagpr.: f. 425.000,- k.k.

BRUNSSUM, Kerkstraat
Aan voetgangerspromenade gelegen winkelruimte, opp. 1.200 m², met 2 bovenwoningen. Winkel + 1 bo-venw. direct leeg te aanv. Vraagpr.: f. 295.000,- k.k.

BRUNSSUM
Uniek aanbod: Kooppr.: f. 145.000,- k.k.

EYGLSHOVEN, Waubacherweg
Café-pand met apart zaaltje. Tevens heeft het pand een bovenwoning te bereiken via een aparte ingang. Ruime tuin. Aanv.: direct. Vraagpr.: f. 115.000,- k.k.

GELEEN, Pieterstraat
Kantoor en of bedrijfsruimte met showroom, opslag- en magazijnruimte alsmede apart woongedeelte. Aanv.: spoedig. Vraagpr.: f. 260.000,- k.k.

GELEEN, Centrum
Aan Salmstraat gelegen winkelpand voorzien van c.v.-gas met souterrain en 8 appartm. Opp. beg. grond 180 m² b.v.o. Aanv.: i.o. Prijs f. 600.000,- k.k.

HEERLEN, Wilhelminalplein
Twee winkel-woonhuizen te koop. Aanv.: i.o. Kooppr. totaal f. 450.000,- k.k. Tevens bestaat de mo-geelkheid om genoemde panden apart te kopen. Kooppr. per stuk f. 235.000,- k.k.

MAASTRICHT, Wyck
Gunstig gelegen kantoorpand met 200 m² kantoor- en 40 m² magazijnruimte. Kooppr.: f. 200.000,- k.k.

HEER-MAASTRICHT-Centrum
Nabij markt gelegen ruim winkelpand met bovenwo-ning. Ind.: kelder. Beg. grond: winkel met magazijn (ca. 130 m²). Eerste verd.: woonk., keuken. Tweede verd.: 2 slaapk. en badr. met ligb. Derde verd.: zol-der. Aanv.: i.o. Vraagpr.: f. 245.000,- k.k.

ZONNEHEMELS, zonne-bank voor de beste en goedkoopste Brozon, 04407-1554.

Komt u naar Nieuwenha-gen? Breng dan eens een bezoek aan ons ROTAN-HUIS: rotan- en manou-meubelen, tafels, mand-werken enz. Tegen cash en carryprijs. Kijk en verge-lijk in de Riethuis, sinds 1890, Wilhelminal-39-41, Nieuwenhagen, tel. 045-311039, ruime parkeer-gelegenheid.

Steds VOORRADIG mi-lit. rijschoenen, buiten-jacks (NATO-jacks), par-ka's, fly-jacks en al uw werkklédige zoals over-alls, werkpakken enz. So-ort: spijkerbroeken, draagvesten, werkhand-schoenen, body-warmers, petjes, kopsokken, sokken, huiden, wollen mutsen, truien, comando truien, werkschoenen. En al uw kleding en accessoires. En al uw kleding en accessoires. En al uw kleding en accessoires.

RENNERS, 75 jaar twee-wielers. Tijdelijk speciale aanbieding. Minstens f. 100,- voor uw oude fiets bij aankoop van een merk-fiets met remmen. En al uw merk- trommelremmen, sportfietsen, 1 jaar gratis verzekerd. 1 binnenband 2 buitenband 26x1 3/8 of 24x1 3/8 nu f. 9,95 Inruil mogelijk. Donderdag koopavond. Dorpsstraat 114 en 118, Heerlen, tel. 045-251225.

Te k. aangeb. PLE-XIGLAS op maat gezagd, ideaal als voorzetraam. Daermen Kunststoffen, Past. Eyckstr. 14a, Berg ad. Maas, 04495-6315, 13-17 uur.

Waarom de open haard niet aansluiten op de CENTRALE VERWARMING? Landelijk erkend installatiebedrijf Huub Wilsen komt u vrijblijvend advies en offerte. Tel. 045-711608.

AANHANGWAGEN, zelf-bouwers. Wij leveren se-assen en alle onderde-len hiervoor tegen bijzon-der gunstige prijzen. Vraag vrijblijvend prijsopgave. W. Dabekausen, Punterweg 1, Maasticht. Tel. 043-62055.

Houthandel J. RINKENS b.v. Eygelshovenweg 60, Ubach o. Worms, tel. 319846 en Kerkstr. 149, N'agen, tel. 311892. Spaanplaat: 125x2,50 cm, 18 mm f. 24,63 p/vl. 22 mm f. 30,30 p/vl. Keper's: spot-goedkoop, hardboard 4,95 p/vl. Planken 24 x1,50 mm f. 1,75 p/vl. Bal-ken 5x15 f. 4,25 p/vl. 6x16 f. 6,- p/vl. 8x18 f. 8,- p/vl. 8x20 f. 9,45 p/vl. Kraal-schroten 13 mm dik gre-nen, werkend 9 cm reeds beschuurd f. 1,50 p/vl incl. BTW.

Wij importeren voor u de EUROHALLEN en stel-len in iedere gewenste maat als bouwpaak of door ons geplaatst. Van de-gelijk Duits fabriek voor een ongelofwaardige lage prijs. Reeds leverbaar voor zelfbouw v.a. f. 90,- per m² geheel geïsoleerd. Vraag geheel vrijblijvend inlich-tingen bij Neven B.V. i.o. Tel. 043-641234.

Te k. a. Philips VIDEO type N 1501 met service-gar. Tel. 043-19609.

CAFE-INVENTARIS, te k. geschikt kantine. Tel. 045-319506.

IJZERWAREN huish. u-luxe artikelen 25 tot 50% korting wegens opheffing. Kusters, Heisterberg 37, Hoensbroek.

Te k. tafelm. model koelkast Bauknecht f. 85,-, Indisit VOLAUTOMAAT f. 150,-, tel. 045-270635.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. SCHRIJFBUR-REAU f. 140,-, bureaus-telen f. 80,-, kasten f. 110,-, Veldhofstr. 60, Eygelsho-ven.

Te k. TAFELBILJARD afm. 120x80 cm, tel. 045-212451.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k. ruime ZITKAMER in kwal. manou, ronde eetk.taf. pr. n.o.t.k., tel. 045-245835.

Te k. div. MOLENSTE-NEN, partij golfplaten (staal). Te bevr. Slakstr. 55, Bleijerheide, tel. 045-431115.

Te k. g.a.n. AANHANG-WAGEN, vaste prijs f. 750,-, ijskast f. 75,-, gashaard f. 150,-, keukenbijzetka-cheltje f. 75,-, Boshou-wersln. 21, Hoensbroek.

Te k. k. KLOKKENSTEL, koelkast, Henri II, kled. versiering, restan-tieklootje. Tel. 045-750993.

Te k. aang. gebruikte BOE-KEN, literatuur, weten-schap religie etc. Ook zeer veel antieke, Boek-handel Hermione Sta-tionsstr. 22, Mstr.

Te k. ORGEL Eminent 2000 grand theatre f. 8500,-, tel. 045-320627.

Te k. k. RADIO, plat model, Philips, met boxen, z.g.a.n. Prov.weg Zuid 143, Oirs-beek.

Te k. dames- en HEREN-FIETS met versn. Prov.-weg Zuid 143, Oirsbeek.

Te k. kl. RACEBAAN met in-halen en extra auto, Ken-nedystr. 33, Hoensbroek.

Te k.

Heksenredder Friedrich Spee komt in menige Limburgse stamboom voor

Moderne hekserij wortelt in een duister stuk geschiedenis

door Lily Scheffer

„In het volksgeloof een vrouw die in contact kan treden met boze machten (de duivel) en van deze bepaalde krachten ontvangt waarmee ze mensen en dieren kan betoveren of schade berokkenen. In de Middeleeuwen en in de 16de en 17de eeuw heeft het heksengeloof aanleiding gegeven tot georganiseerde heksenvervolgingen, vooral in West- en Midden-Europa waarbij honderdduizenden vrouwen ter dood zijn gebracht”. Zo omschrijft een encyclopedie een van de grootste, zo niet het grootste drama dat in genoemd tijdperk de mensheid heeft getroffen. Geschiedenisboeken wijden in het algemeen slechts enkele regels aan dit duister stuk verleden. De omvang van meer gespecialiseerde werken over dit onderwerpen brengen aan het licht dat deze materie veel gecompliceerder van inhoud en omvang was dan men zo op het eerste gezicht zou denken. Het drama dat in het begin van de 12de eeuw een aanvang nam en zelfs in onze tijd nog doorwerkt (heksengeloof en zelfs heksenverbrandingen komen immers sporadisch nog voor op onze aardbol) is ook een stuk vrouwengeschiedenis.

De details ervan zijn schokkend en getuigen van een wreedheid die zijn weerga niet kent. Het is een aanenschakeling van de meest afschuwelijke en ingenieuze folteringen waaraan iedere burger naar willekeur ten prooi kon vallen. De jagers waren niet alleen lieden die wereldlijke of kerkelijke macht, of soms allebei tegelijk, bezaten maar ook de burgers onderling, gedreven door angst en onwetendheid. De uitleg van het verschijnsel heksenvervolgingen kent verschillende versies. De massamoord op hele bevolkingsgroepen, bij voorkeur vrouwen en zo nu en dan een man, zou enerzijds voortspruiten uit angst voor boze buitenwereldse machten en krachten die rampspoed veroorzaken. De personen via welke zich deze machten zouden manifesteren eindigden vrijwel zonder vorm van proces op de brandstapel, meestal na een grondige bewerking door de beul. Anderzijds zou de heksenvervolging een staalje zijn van vrouwenhaat en vrouwenonderdrukking, omdat het juist de vrouwen waren die als vroedvrouw en kruidenskundige macht konden uitoefenen. En aan macht hadden de toenmalige heersers geen boodschap, tenzij ze die macht zelf uitoefenden.

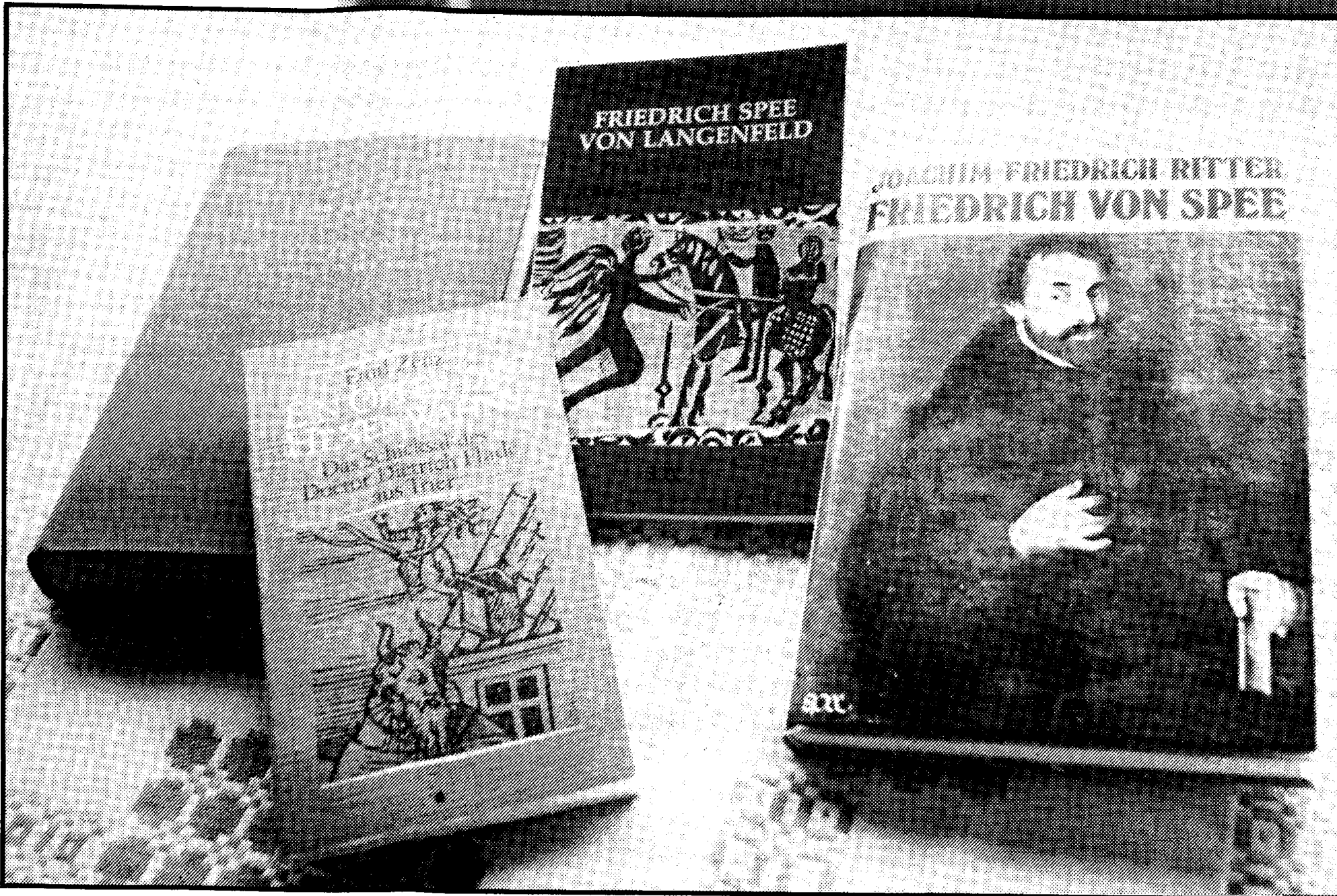
Maar het waren niet alleen vrouwen die zich met geneeskunst bemoeiden en die op de brandstapel een jammerlijk einde vonden. In feite was iedereen vogelvrij. Er was weinig voor nodig om van hekserij beschuldigd te worden. Vrouwen met een wrat in hun gezicht waren zonder meer verdacht, terwijl ook andere lichaamskenmerken niet zelden als teken van duivelse kracht golden. Ruzie met burens was levensgevaarlijk, want iemand hoefde maar een vage opmerking te maken over „onverklaarbare” gebeurtenissen in dat burengeslacht of het was al ten dode opgeschreven. Vanzelf genezen van een gevaarlijke en meestal dodelijke ziekte had alles met hekserij te maken en de genezen persoon en diens familieleden waren hun leven niet meer zeker. Een heks in de familie had een doem tot gevolg die tot in het derde geslacht doorwerkte.....

Dat juist anno 1982 het begrip hekserij weer in de mode komt is volgens deskundigen niet verwonderlijk. In tijden van chaos en ongelofte gaan mensen zoeken naar andere middelen om hun bestaan inhoud en zin te geven. Niet alleen in West-Europese landen schieten zogenaamde heksenkringen als paddestoelen uit de grond, ook in de Verenigde Staten hebben moderne heksen zich in kringen verenigd. Ze maken onderscheid tussen witte en zwarte heksen: de respectievelijk de mensheid heil of onheil kunnen brengen. Ze kennen hun eigen rituelen die zich vooral in duistere, nachtelijke uren afspelen. Film-makers haken handig in op die hernieuwde belangstelling door producten te maken waarin „duistere krachten” de hoofdrol is toebedacht.

Hoe verwant hekserij en magie ook mogen zijn, in de eeuwen van heksenvervolging werd terdege onderscheid gemaakt. Magie behoorde tot de hogere kunsten en werd niet zelden bedreven door lieden uit de hogere standen. Astrologie en horoscopie, het koffiedik-kijken en andere manieren om de toekomst te voorspellen, werden door de (kerk-)vorsten gretig aangewend. Hekserij was het „privilege van de kleine burger”. Het was de eenvoudige burger die het doelwit was van de heksenjagers en dat laatste was een bepaald lucratief beroep. De onmacht van de machtige richtte zich op de eenvoudige burger, die daardoor in een voort-

durende angstpsychose leefde. Gebrek aan kennis versterkte die angst en dat werd op misdadige wijze uitgebuit door slimme lieden. Wie iemand iets afhandig wilde maken dreigde gewoon met een beschuldiging van hekserij en dat werkte snel en doeltreffend. De vrees om zelf op de brandstapel te eindigen maakte dat vrouwen niet meer veilig waren voor hun echtgenoot, dat kinderen hun moeder van hekserij beschuldigden en omgekeerd. Wie zelf een verdachte persoon was schoof die verdenking snel op een ander en binnen de familie schroomde men niet directe verwanten naar de andere wereld te helpen.

Dat juist vrouwen ten prooi vielen aan de heksenvervolging is gezien hun maatschappelijke positie in vroegere eeuwen verklaarbaar. In het algemeen kan men zeggen dat ze als minderwaardig werden beschouwd en daardoor natuurlijk des te kwetsbaarder waren. Het feit dat ze daarbij ook nog degenen waren die als vroedvrouw bijvoorbeeld een zeker macht uitoefenden over leven en dood, was een doorn in het oog van de heersers die dikwijls kerkvorsten waren. Wanneer een vrouw zich door intelligentie of schoonheid onderscheidde, konden deze kwaliteiten zich te allen tijde tegen haar keren. Was ze extreem lelijk dan was ze eigenlijk niet beter af, want ook dan had de duivel een hand in het spel. Bij de opkomst van de universiteiten en vooral de „officiële” medische wetenschap schoof de baker naar het tweede plan en verloor daarmee haar machtspositie. Omdat de gescheidenis van vrouwen op een medische faculteit nog zeer jong is, namen mannen het hoofdstuk verloskunde over van de middeleeuwse vroedvrouw. Hoewel de geneeskunst door mannen uitgeoefend niet aan hekserij werd gekoppeld, hield de Kerk bij de behandeling van de patiënt een oogje in het zeil. De arts deed er ook maar beter aan de genezing aan God dan aan zijn eigen deskundigheid toe te schrijven, anders kon het wel eens heel vervelend uitpakken.

● Een geschilderd portret van Friedrich Spee laat deze Jezuïet zien nog voordat hij als biechtvader van ter dood veroordeelde heksen grijze haren kreeg.

● Aan Friedrich Spee zijn veel boekwerken gewijd, terwijl hij ook voorkomt in de stamboom van menige Limburgse Spee.

Hoewel de Kerk voorop liep bij het elimineren van vrouwen uit de middeleeuwse samenleving, kwam juist uit kerkelijke kringen een figuur die in een groot deel van het huidige West-Duitsland de heksenwaan succesvol bestreden heeft. Het is de Jezuïet Friedrich Spee von Langenfeld, een erudit man van adellijke afkomst, die in het begin van 17de eeuw in de streek rond Würzburg een halt toeriep aan de vervolgingen. Hij kwam tot het inzicht dat hekserij klinkklare nonsens was, een mening die hij eerst in het geniep en later in het openbaar verkondigde.

In 1627 werd de toen 35-jarige Friedrich Spee door de bisschop van Würzburg, Philip Adolf von Ehrenberg, benoemd tot biechtvader van personen die wegens hekserij ter dood waren veroordeeld. Hij begeleidde deze beklagenswaardige figuren tijdens hun laatste gang naar de brandstapel en schijnt in een mum van tijd letterlijk vergrijsd te zijn. Het biechtthoren had hem immers al snel tot de conclusie gebracht, dat er bij de veroordeelden geen sprake was van bezetendheid door kwade machten. Dit gegeven trof hem zozeer, dat hij in het geheim een boek schreef tegen deze barbaarse praktijken. Pas veel later gaf hij openlijk toe de auteur te zijn van de „Cautio criminalis”.

Het gerucht dat Friedrich Spee de kant van heksen koos verspreide zich snel en leidde in de biechtstoel tot ontboezemingen die van de heksenmythe niets meer heel lieten. Toen echter Johan Philip von Schönborn, bisschop en Reichsfürst van Würzburg, aan de macht kwam braken er betere tijden aan. Omdat Friedrich Spee goed bevriend was met deze vorst nam hij hem in vertrouwen omtrent zijn bevindingen in de biechtstoel. De invloed van Friedrich Spee was zo groot, dat de vorst zelf op verkenning uitging en tot precies dezelfde conclusie kwam: hekserij was gebaseerd op bijgeloof en kwam dus niet in aanmerking voor de doodstraf. De vervolging van heksen was op die manier binnen de kortste keren van de baan, althans in het gebied van de Reichsfürst. Uitgeput door het slopende werk rond de brandstapel bracht Friedrich Spee zijn laatste jaren door als parochieherder in het plaatsje Peine. Hij overleed op 44-jarige leeftijd aan de pest. Naast zijn verdiensten als bestrijder van de heksenvervolging geniet Friedrich Spee nu nog roem als auteur van kerkelijke gezangen in de Duitse taal.

Graf

De naam Spee heeft in het Midden-Limburgse land geen onbekende klank. Heel wat Limburgse „Spee's” vinden Friedrich terug in hun stamboom, ook al betreft het geen rechtstreekse afstamming maar een zijtak. De figuur Friedrich Spee kreeg in 1980 weer actuele betekenis, toen in de uit de 13de eeuw stammende Jezuïetenkerk in het Duitse Trier het graf werd blootgelegd van deze legendarische man. Bij restauratiewerkzaamheden stootten archeologen op een graf met het gebeente van een aantal kloosterlingen. Uit graveringen op de grafmuur kon men opmaken wie Friedrich Spee was. Bij die gelegenheid verscheen er in een speciale uitgeverij die de naam Spee draagt, een boekwerkje over de handel en wandel van Friedrich. Gevoegd bij alle vermeldingen van deze priester in naslagwerken over de heksengeschiedenis en aparte levensbeschrijvingen die aan hem zijn gewijd, krijgt men een compleet beeld van de man die vooruitlopend op de psychiatrie, heksen en hun vervolgers hoogstens als „zieke mensen” beschreef, maar zeker niet als crimineel.

Over heksen staat veel te boek en kinderen krijgen daarvan in hun eerste levensjaren al een sterk staaltje te horen. Het sprookje van Hans en Grietje behoort immers tot de „standaard-verhaaltes” die voorgelezen worden. Wanneer de boze heks uiteindelijk in de oven verdwijnt slaakt menig kind een zucht van verlichting. En volgens feministen begint op dat moment een stukje vooroordeel en vrouwendiscriminatie.....

**PEDAGOGISCHE
ACADEMIE ROERMOND**
HAVO-TOP

DE TWEEDE WEG VOOR HAVO

Inlichtingen: J.G.M. Hannen, 04750-18149
of thuis: 04752-1612

**PEDAGOGISCHE
ACADEMIE ROERMOND**

OPLEIDING TOT ONDERWIJZER(ES)
VOOR DE BASISCHOOL

- In het perspectief van de integratie van het kleuteronderwijs en lager onderwijs.
- Met in het leerplan extra aandacht voor leer- en gedragsmoeilijkheden bij kinderen.
- Met de mogelijkheid om naast het P.A.-diploma het Jenaplan-certificaat te behalen.
(Dit kan alleen in Amsterdam, Assen en Roermond).

AANMELDING VOOR HET STUDIEJAAR 1983/1984

Inschrijfformulieren:
administratie Pedac 04750-18149, decanen Havo/VWO-scholen
VHBO, MEAO en MTS

Inlichtingen:
directeur M. Dieteren 04750-18149 of thuis 04750-16593

Informatiemiddag:
dinsdag 25 januari 1983 op de Pedac Roermond om 14.00 uur.
Burgemeester Geuljanslaan 16, 6041 NB ROERMOND

25253

KATH. PEDAGOGISCHE AKADEMIE-SITTARD MET HAVO-AFDELING

AANMELDING VOOR HET STUDIEJAAR '83-'84

* OPLEIDING TOT ONDERWIJZER(ES)

De 3-jarige opleiding geeft
bevoegdheid voor o.a.:

- onderwijzer(es) lager onderwijs
en leraar(es) voor toekomstig
basisonderwijs;
- leerkracht aan het buitengewoon
onderwijs.

TOELATINGSEISEN: diploma Havo,
Atheneum, kleuterleidster,
gymnasium, VHBO.

* HAVO-AFDELING

(vierde en vijfde klas HAVO)

Examenmogelijkheid voor een
expressievak

(muziek of handenarbeid of tekenen
of text.werkvormen)

Toelatingseisen: o.a. Mavo-diploma

INLICHTINGEN bij de directeur: drs. J.C.L.M. Dirckx
en AANMELDINGSFORMULIEREN ZIJN VERKRIJGBAAR BIJ:

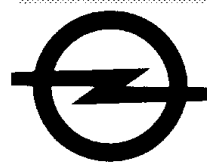
Administratie Kath. Pedagogische Academie
Beukeboomweg 24, 6132 AC SITTARD.
Telef. 04490-16732.
En bij de SCHOOLDEKANEN.

INFORMATIEMIDDAG: VRIJDAG 28 JANUARI '83 OM 14.30 UUR

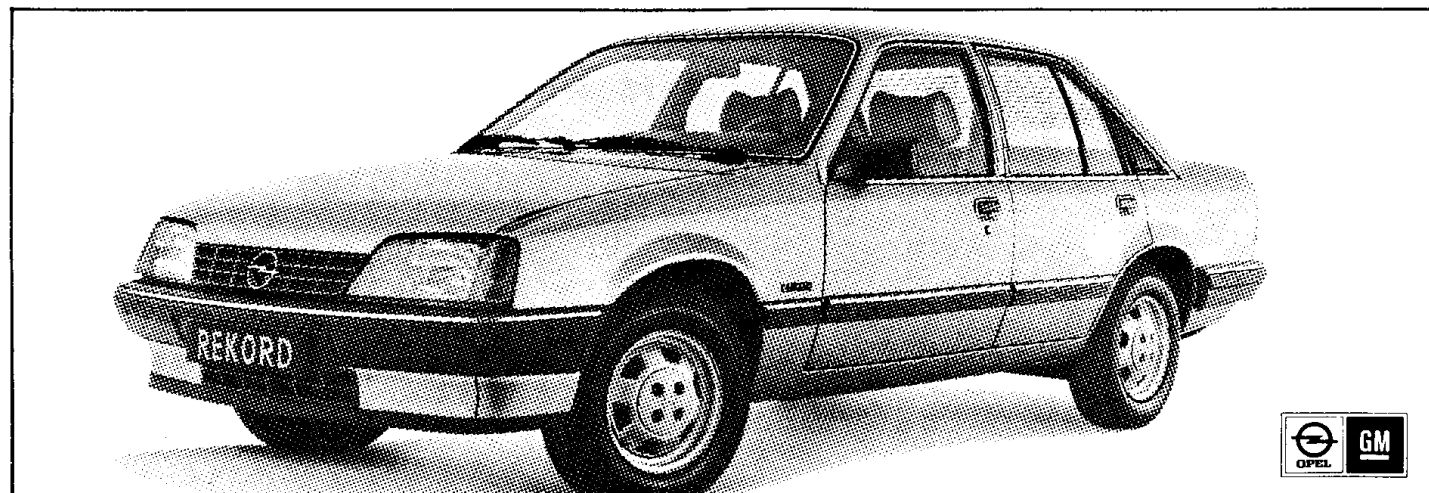
OPEL-NIEUWJAARSSHOW.

Van 27 t/m 31 december.

Een festijn voor het hele gezin.

Voor honderden bezoekers was de Opel-Nieuwjaarsshow van vorig jaar in onze showroom een gezellig hoogtepunt tussen kerst en jaarwisseling. Ook dit jaar nodigen wij u daarom graag uit voor dit grootse evenement. Een fijn uitstapje voor het hele gezin. Veel autonieuws. Interessante aanbiedingen. En een leuke wedstrijd met aantrekkelijke, prachtige prijzen.

Uit de Nederlandse autopers:

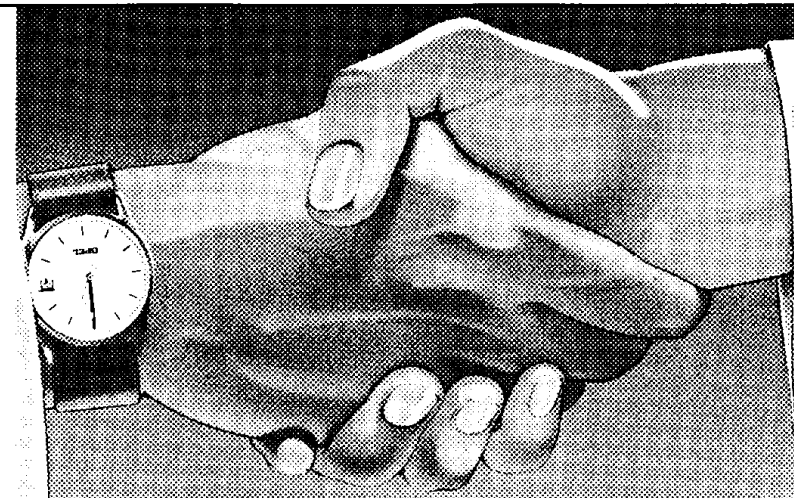
„De nieuwe Rekord is niet te breken.”

De nieuwe Opel Rekord. Hij slaat alle vorige rekords op het gebied van ruimte, comfort, betrouwbaarheid en economie. Alle aangebrachte verbeteringen leiden tot nog betere prestaties bij een nog gunstiger verbruik. De elegante lijn. Niet alleen mooi, maar tege-

lijktijd een schoolvoorbeeld van actuele aerodynamika (waardoor minder luchtweerstand). De krachtige motor. De ruimte. Voor iedereen die een solide middenklasser in het achterhoofd heeft, is een proefrit een „must”.

Kadett Flash. Sportiviteit met een heleboel extra's. En f1.052,- voordeel!

De Kadett Flash heeft normaal al een scherp concurrerende prijs. En dat ondanks een heleboel extra's: speciale flash-stripping, hoofdsteunen, toerenteller, kwarts-klok, dagteller, halogeen-verstralers.
Normaal: f18.347,-.
Nu: f17.295,-.
Da's een dikke duizend gulden mooi meegenomen.

Kom naar de Opel-
Nieuwjaarsshow bij:

Win met het hele gezin een reis naar Parijs.

Doe mee aan de Opel-Nieuwjaarsshowwedstrijd met een fantastische hoofdprijs. En een aantal aantrekkelijke andere prijzen. Win bijvoorbeeld zo'n geheel verzorgde reis naar de lichtstad. Een uitstekend hotel. Dineren bij kaarslicht. De Eiffeltoren. En om een kans te maken hoeft u eigenlijk alleen maar plezierige dingen te doen: een proefrit in de Opel van uw keuze. En dan even het wedstrijdformulier invullen. Wie weet levert uw uitstapje naar onze showroom zo nog een feestelijke prijs op.

Feestelijk nieuwjaar voor snelle beslissers: f1.865,- voordeel.

Als u onze Opel-Nieuwjaarsshow bezoekt, en u beslist tot de aanschaf van de Opel Ascona Special, dan verdient u op datzelfde moment een kleine tweeduizend gulden. En dat bij een complete gezinsauto met talloze

extra's, die normaal al scherp geprijsd is: f24.364,-.
Nu: f22.499,-.
Uw voordeel: f1.865,-.

De sportieve Manta. De elegante Ascona CD. En al die andere staaltjes van onvolprezen autotechniek... in de show

Kom, kijk en overtuig uzelf. Een kennismaking met alle Opel modellen geeft u een volledig beeld van alles wat er op autobedrijf te koop is. En zo komt u neert u gezelligheid met heel veel nuttige informatie.

Showbezoekers profiteren van het Opel-Rente- Voordeel-Plan.

Neemt u nog dit jaar de wijze beslissing een Opel aan te schaffen? Dan valt u in de gunstige renteregeling van ons Opel-Rente-Voordeel-Plan. Zo zet u het goede voornemen om zuinig te zijn, dit jaar nog in daden om.

Auto Mergelland Vaals

Sneeuwborglaan 34
tel. 04454-31 41.

Ben Suzenaar Brunssum B.V.

Haefland 2
tel. 045-25 77 00.

Opel Bergsteyn Berg en Terblijt

Rijksweg 61-67
tel. 04406-4 05 95.

Hemera Echt B.V.

Edisonweg 5
tel. 04754-35 55.

Loven Kerkrade B.V.

O.L. Vrouwstraat 89
tel. 045-45 30 30.

Waarom een WASAUTOMAAT van TVC WEIDEN?

- * voor een deskundig advies en goede installatie
- * levenslange garantie op arbeidsloon en
- * voorrijkosten mogelijk
- * TVC heeft als één van de weinige bedrijven
- * nog eigen wasautomatenmonteurs in dienst,
- * dus u hoeft niet onnodig lang te wachten op
- * bezoek van een fabriekswasautomatenmonteur!

daarom!
WAAR SERVICE
WET IS

TVC WEIDEN

Brunssum Geleen Heerlen Hoensbroek Kerkrade Schaesberg

U heeft reeds een wasautomaat met een
centrifugetoerental van 400 toeren voor...
(type Z 913 ZANUSSI)

699,-

OPLEIDINGSINSTITUUT „HEERLEN”

Eind januari '83 starten wij met de volgende
opleidingen:

SPO I herhalingsopleiding SPO II

(staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie)

PDB (praktijkdiploma boekhouden) nieuwe en
herhalingscursussen.

Inlichtingen, prospectussen, aanmeldingen bij:
J.F. v. Mierlo
Schoutstraat 8
6343 CS Klimmen
Tel.: 04459-1782
045-412749

Mededeling van het postkantoor.

Heden 24 en 31 december a.s. zal ieder
postkantoor afwijkend sluiten.

De precieze sluitingstijden zijn aan de
postkantoren voorgegaan.

provincie limburg mededeling

Ter inzage
In het Gouvernementsgebouw (5e afdeling) liggen
overeenkomstig de bepalingen van de wet Zie-
kenhuisvoorzieningen ter inzage de jaarrekenin-
gen over 1981 van:
de Stichting Maria Auxiliatrix te Venlo en
het Elisabeth Ziekenhuis te Venray.
Nadere informatie: Bureau Voorlichting en Public
Relations provincie Limburg, Bouillonstraat 3,
6211 LH Maastricht. Tel. 043-849999.

Theologisch- Katechetisch Instituut, Sittard

Het Theologisch-Katechetisch Instituut (T.K.I.) te Sit-
tard organiseert - in samenwerking met de Katholieke
Leergangen - een

AVONDOPLEIDING THEOLOGIE MO-A en MO-B

- De 4-jarige opleiding MO-A, gevolgd door een 2-jarige voor MO-B, is bedoeld voor hen die docent godsdienstonderwijs willen worden bij het voortgezet onderwijs (2e en 1e graads onderwijsbevoegdheid).

Verder ook voor hen die - op basis van persoonlijke
interesse of uit hoofde van hun functie - een brede
theologische en menswetenschappelijke vorming
wensen (huisakte).

Voor hen die zich in bepaalde terreinen van de theologie en/of katechese wensen te verdiepen bestaat de mogelijkheid tot het volgen van onderdelen van het cursusprogramma.

Lesavonden

De lessen vinden plaats in de gebouwen van de Katholieke Leergangen, Dominicanenwal 2 te Sittard op maandag- en dinsdagavond van 18.00 tot 21.40 uur.

Informatie en inschrijving

Voor uitvoerige informatie over toelatingseisen, studietoelagen, studieprogramma en inschrijving wende men zich tot het adres:
Studiesekretaris T.K.I., Postbus 4406, 6401 CX Heerlen.
Tel. 045-718471. Adres: Oliemolenstraat 60, Heerlen.

Hogere School voor Gezondheidszorg Limburg

administratie Sint Annalaan 2, 6417 CR Heerlen - Tel. 045-716999

T.B.V. DE REGIONALE OPLEIDING
OPERATIE-ASSISTENTEN LIMBURG
wordt gevraagd:

THEORIE/PRAKTIJKDOCENT(E) IN HALVE DAGTAAK

Taakinhoud:

- het geven van lessen, zowel theorie als praktijk, in de beroepsgerichte vakken;
- participatie in de leerlingbegeleiding;
- het mede onderhouden van contacten met de praktijkinstellingen.

Vereiste:

Het bezit van het N.Z.R.-diploma
operatie-assistent(e). Het diploma A-ziekenverpleging
alsmede genoten docentenopleiding strekken tot
aanbeveling.

Salarisering e.a. regelingen: volgens C.A.O.
-ziekenhuiswezen.

Schriftelijke sollicitaties z.s.m. te richten aan het
bestuur van de H.S.G.L., Sint-Annalaan 2, 6417 CR
Heerlen.

Op 22 januari start het romantisch verbouwde voormalige Grandhotel als City hotel met het Oud Prinsen Soirée 1983

Ook u kunt nu reeds reserveren voor bruiloften,
recepties, exposities, modeshows en vergaderingen
(4 grote zalen; 10 tot 250 personen), welke na 22 januari
plaats vinden.

Wilhelminaplein, Heerlen. Reserveringen 045-719001

City Hotel

Hogeschool voor Theologie en Pastoraat, Heerlen

Akademische opleiding tot priester en pastorale werker(ster) in dienst van kerk en wereld

- 1-jarige propedeuse en 5-jarige doktoraalopleiding theologie
- geïntegreerde 1e en 2e fase
- studieprogramma opgebouwd uit actuele theologische thema's in samenhang met gedragswetenschappen en filosofie
- vanaf het begin praktijk in het programma ingebouwd
- doktoraalopleiding pastoraaltheologie met nadere specialisaties: basispastoraat, katechese, sociaal pastoraat, pastoraal onderzoek
- in de doktoraalopleiding pastorale stages onder supervisie, ook in de Derde Wereld
- mogelijkheid tot het volgen van onderdelen van de opleiding
- rijksstudietoelagen mogelijk
- postakademische cursussen voor pastores, katecheten enz.
- akten theologie MO-A en MO-B

Toelatingseisen:
Getuigschrift VWO, HBO soms HAVO

Inlichtingen en aanmelding:
Studiesekretaris HTP, Postbus 4406,
6401 CX Heerlen. Tel. 045-718471.
Adres: Oliemolenstraat 60, Heerlen.
Oriëntatiedag: dinsdag 1 februari, aanv. 14.00 uur.

Verkoop bij executie

Op dinsdag, 28 december 1982 te 11.00 uur, zullen ten laste van V.O.F. Nendels-Mouchart, gev. te Schinveld, Wilhelminaplein nr. 17-18 worden verkocht enige ROERENDE GOEDEREN, te weten:

Café-discotheek en Friture-inventaris

en wat verder te koop zal worden aangeboden.
Deze verkoop vindt plaats aan bovengenoemd adres en geschiedt à contant zonder opgeld.

De goederen zijn voor eenieder te bezichtigen op maandag 27-12-'82 van 11.00 tot 13.00 uur en tevens een uur vóór de verkoop.

De deurwaarder belast met de executie.
H.J.F. Persoon

MINOLTA CAMERA'S

3 JAAR GARANTIE - 2 JAAR VERZEKERD

optiek-foto gijsen

STEENWEG 62 - SITTARD

Rijksveldwachter Jacob Bokhield Ossche automobilisten al in 1922 aan maximum snelheid binnen de bebouwde kom

Pater Titus Brandsma had plezier in 50-kilometer grens

● Zo kennen ze in Sibbe oud-rijksveldwachter Jacob Bok, wandelend met zijn trouwe boxer Timo. Een duo dat ontzag afdwingt.

Het was in de dagen dat Oss landelijk vermaardheid genoot vanwege de onhandelbaarheid van de plaatselijke bevolking. Vechtpartijen waarbij menigmaal het pleit beslist werd met het mes waren aan de orde van de dag. Moorden haalden de voorpagina's van de kranten en mannen als Toon de Soep, in betere kringen Antoin de Bouillon genoemd, maakten de dienst uit. Probeerden dat althans in grote mate. Tegenwoordig waren de mannen van politie en Maréchaussee. Onder hen Jacob Bok, de veldwachter die later naar het Limburgse verhuisde en die thans in zijn verbouwde boerderij aan de Gatsestraat in Sibbe geniet van zijn oude dag. Vast onderdeel van dat genieten maakt uit het denken aan de politie-taken van vroeger. Geen politiebericht namelijk verschijnt er in de krant of Jacob leest het, geeft er zijn eigen interpretatie aan en vergelijkt vooral met vroeger toen hij in Ossch voor soortgelijke of nog ingewikkelder problemen werd gesteld.

Dat invoeren van een maximum snelheid voor automobielen, die overigens in die dagen niet harder konden rijden dan 70 kilometer, was een kunstje wat hij had afgekeken van zijn eerste standplaats Tilburg. Als geboren Fries had hij in de Eerste Wereldoorlog in Brabant gediend en was daar vervolgens blijven hangen als agent bij de Tilburgse gemeentepolitie. Dat hij bereid was zich totaal aan te passen aan zijn nieuwe woon- en werkomgeving blijkt wel uit het feit dat hij zich katholiek liet dopen. „Echt van het rooie noorden naar het roomsche zuiden, want ik ben geboren in het jaar waarin de SDAP werd opgericht (1894) en heb als knaap van 6 jaar meegezongen in koren die strijdliederen aanhieven voor het bereiken van een 8-urige werkdag”. Van Tilburg verkaste Jacob Bok in 1920 naar Oss waar hij dank zij zijn maritaal voorkomen een aanstelling kreeg als Rijksveldwachter. Hij bleef daar drie jaar. Naast de vele ervaringen die hij er in zijn vak opdeed en die zo gortig waren dat ze hem uitein-

Het zal menig een als een Jules Verne-achtig verhaal voorkomen, maar toch is het waar dat Pater Titus Brandsma al in 1922 groot genoeg beleefde aan het invoeren van de maximum-snelheid voor automobilisten en motorrijders binnen de bebouwde kom van het Brabantse plaatsje Oss of – om bij de schrijfwijze van die dagen te blijven – het Brabantsche plaatsje Ossch. Deze constatering van een gegeven waaruit blijkt dat niets menselijks deze Carmeliet vreemd is, die op de nominatie staat zalig en later mogelijk heilig verklaard te worden, werd opgetekend uit de mond van de thans 88 jaar oude rijksveldwachter Jacob Bok. Hij was de man die toen al zijn tijd ver vooruit was door de burgemeester voor te stellen een maximum snelheid in te voeren om de onverantwoord hoge snelheden waarmee met auto's en motoren door de dorpsstraat geknald werd aan banden te leggen. Hij was ook de man die met het toezien op de uitvoering van deze plaatselijke verordening belast werd, toen de gemeenteraad het voorstel in deze van het college van B en W overnam. En aangezien hij zich in volle lengte en in vol ornaat gewapend met een chronometer placht op te stellen in de onmiddellijke omgeving van het patersklooster, vond de piepjonge Carmeliet Brandsma, die het grootste gedeelte van de dag zoals zijn Ordesregel dat voorschreef doorbracht in studie en gebed, een welkome afleiding in het volgen van de politionele werkzaamheden.

behoefte aan. Hij heeft de man gekend en leren respecteren. Een foto is dan nog slechts een aftekening van de werkelijkheid.

Beide Friezen leerden elkaar kennen, zoals boven gezegd, dank zij het invoeren van de maximum snelheid in het centrum van Oss. Pater Titus vond het een uitdaging van grote klasse en stak zijn bewondering voor de „uitvinder” ervan niet onder stoelen of banken. Toen hij bovendien vernam dat Jacob Bok evenals hij van Friese afkomst was, was de band tussen deze twee mannen die verder nauwelijks iets gemeen hadden in het leven, beklonken. Dit uitte zich niet in vriendschap voor elkaar of in het bewijzen van vriendendiensten, doch in het respecteren van elkaars werk in een tijd – er vielen bij Jürgens in Ossch in die dagen 1200 ontslagen – die onvoorstelbaar moeilijk was en dat bovendien in een omgeving die zo vijandig was en zo vol wrok en onvrede, dat op last van de overheid zelfs geen feesten meer mochten worden gevierd om de bevolking maar geen gelegenheid te bieden tot excessen.

Respect voor elkaar, omdat Bok een veldwachter was die alleen gewapend met zijn chronometer de hardrijders betrapte en hun nummer noteerde en die niet zoals enkelen van zijn collega's een paar schoolkinderen op de rand van de stoep posteerde om de nummers te noteren van de motorvoertuigen wier eigenaars in overtredding waren.

Respect voor elkaar, omdat Pater Titus begreep dat wilde de bevolking van Ossch en omstreken enige kans hebben op een beter leven er ook betere opleidingsmogelijkheden voor de jeugd moesten komen. Hij slaagde erin de beschikking te krijgen over de villa van de industrieel Jürgens en daarin een hbs te vestigen, de voorloper van de huidige middelbare

**Tekst
Winus
de Rouw**

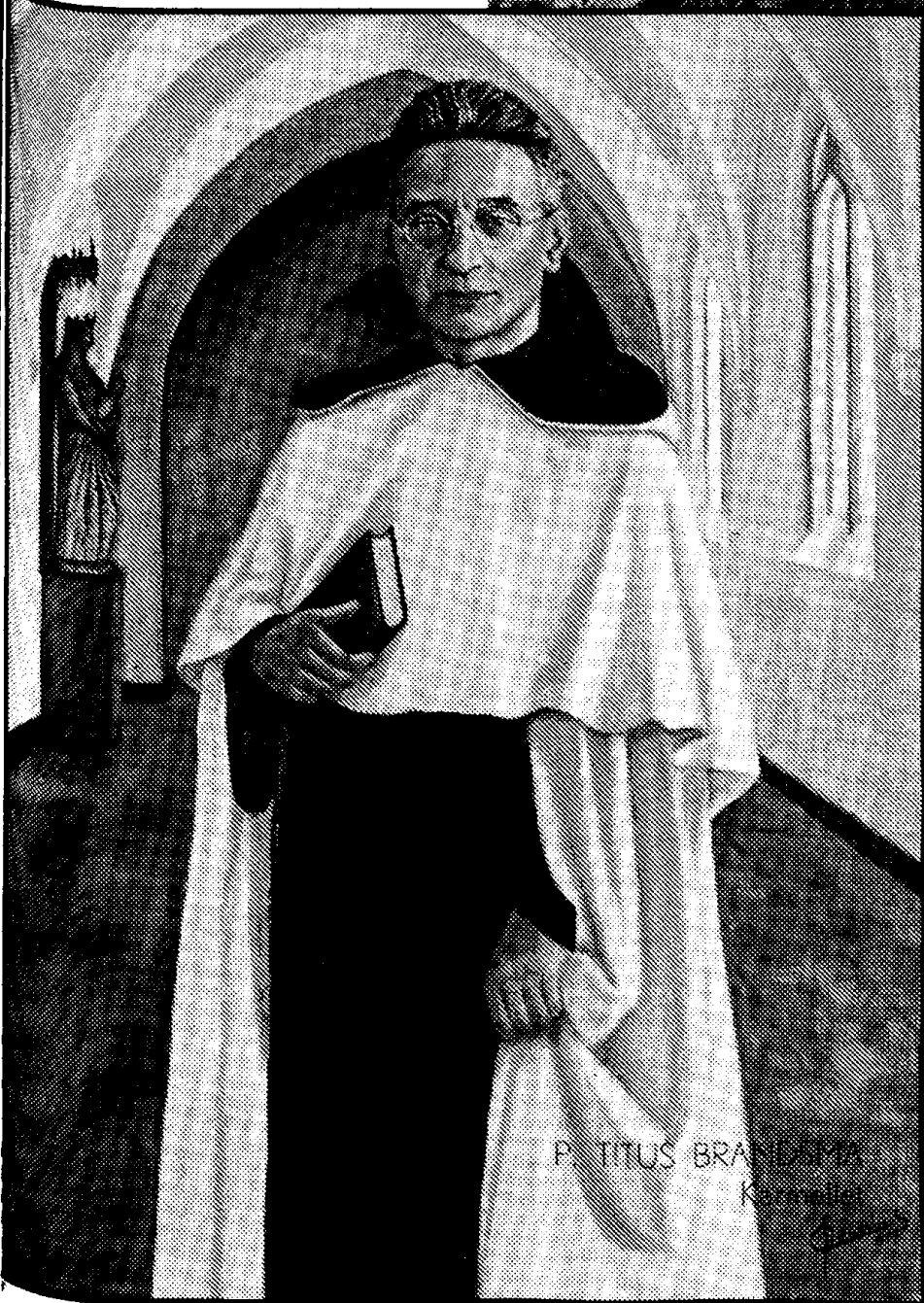

school in deze Brabantse plaats die dan ook terecht naar haar stichter Titus Brandsma genoemd is.

Respect voor elkaar, toen Pater Titus veldwachter Jacob Bok op een zondagmiddag tegenkwam met een laderzatte collega onder de arm, hij deze adviseerde de man naar zijn woning en niet naar het bureau te brengen om hem de consequenties van zijn misstap te besparen.

Respect voor elkaar, omdat Pater Titus een priester was die ondanks zijn geleerdheid en waarschijnlijk dank zij zijn heiligheid midden tussen het volk stond. „Er stonden altijd rjen fietsen voor de kloosterpoort van mensen die Pater Doctor Titus Brandsma wilden spreken”, rapporteert veldwachter Bok vandaag de dag.

Beide mannen hebben elkaar na 23 mei 1923 nooit meer ontmoet. Het zal altijd onbekend blijven of pater Titus zich de veldwachter is blijven herinneren, doch de veldwachter zich hem in elk geval wel. Tijdens de 27 jaar die hij na zijn Ossche periode in Vught doorbracht en ook tijdens de jaren 1956 tot 1962 toen Jacob Bok aan de Einderstraat in Kerkrade het café „Limbra” exploiteerde en sindsdien tot op de dag van vandaag, nu hij in Sibbe geniet van de leeftijd der sterken samen met zijn vrouw en naast hem wonende dochter (drie zoons hebben een toekomst opgebouwd in Australië) en niet te vergeten samen met zijn trouwe boxer Timo. Hij volgt met grote interesse de prestaties van zijn kinderen en kleinkinderen en mocht een van hen eens in de problemen zitten dan adviseert opa „Praat maar eens met Pater Doctor Titus Brandsma en het komt voor elkaar”. „En het komt inderdaad voor elkaar”, zegt hij met stelligheid. Kan hij ook doen, hij weet wat zijn oude vriendschap waard is.

● De Carmeliter monnik prof. dr. Titus Brandsma, die in 1942 overleed in het concentratiekamp Dachau en die op de nominatie staat zalig verklaard te worden. Prof. Titus Brandsma was geestelijk adviseur van de R.K. Journalisten Vereniging. Hij vocht namens zijn aartsbisschop Kardinaal de Jong een ongelijke strijd uit voor het primaatschap van het geweten van de journalisten en daarmee voor de vrijheid van de r.k. pers, die dreigde in de wurg-greep van het nationaal socialisme te geraken.

delijk na drie jaar deden besluiten zijn politiepjet aan de kapstok te hangen en die te verwisselen voor de schort van een stoomwasserij in Vught, leerde hij er ook pater Titus Brandsma kennen. „Een man die vanaf de eerste dag een grote indruk op me gemaakt heeft en wiens persoonlijkheid me eigenlijk voortdurend bij is gebleven”, aldus de thans 88-jarige veldwachter, de feiten zoals die geregistreerd staan in zijn geheugen op een rijtje zettend als gold het het opmaken van een proces verbaal. Zijn respect voor de in het concentratiekamp Dachau gestorven Carmeliet monnik is altijd op het niveau gebleven van mannen onder elkaar. Een foto van de pater, die overigens door hem nog steeds voluit als in de Ossche twintiger jaren Pater Doctor Titus Brandsma wordt genoemd, heeft hij niet. Hij heeft er ook geen

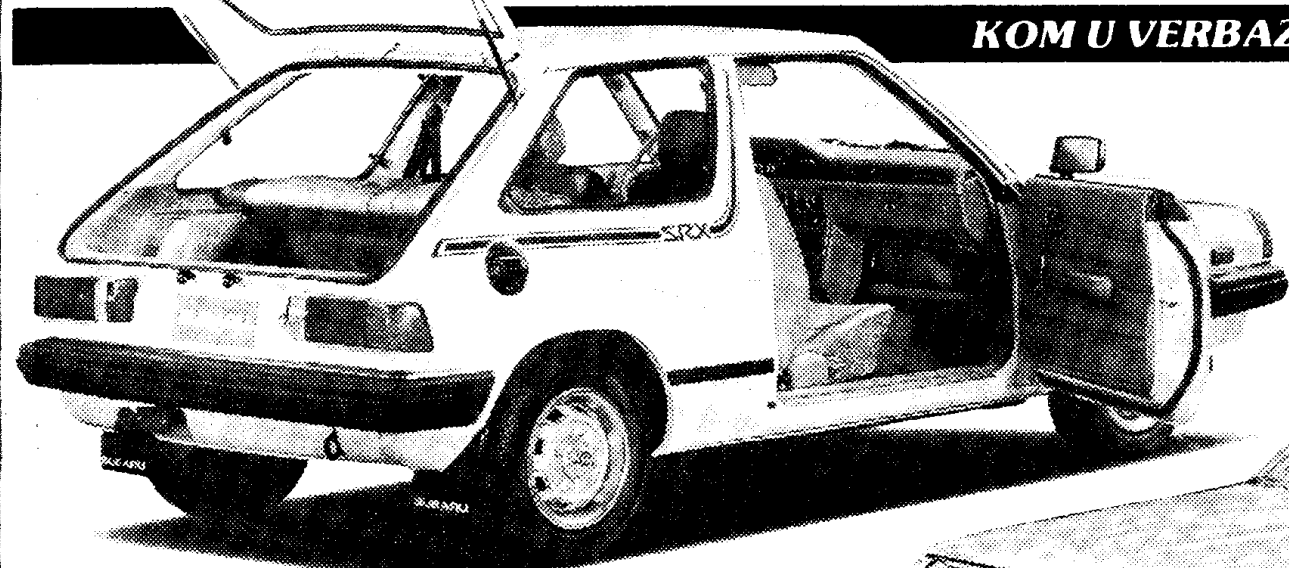

MODELLEN 1983 TEGEN INTRODUCTIE-PRIJZEN.....

Profiteer nu van onze introductie-prijzen voor het jaar 1983 van de Mini-Jumbo tot de 4x4 Super Stationwagon.....

Dit is de Subaru Hatchback
Sportief, snel en vooral praktisch.
Bijzonder wendbaar, beschermen brandstofverbruik en lichtgewicht carrosserie.
Met 5e versnelling voor een zuinige kruissnelheid.

v.a.
14.995,-

De Subaru Sedan in 1300-1600-1800

Mooi om te zien. Praktisch en zuinig met comfortabele ruimte voor vijf passagiers en hun bagage. Extra grote kofferruimte. GLF met kantelbaar stuurwiel en verstelbare lendensteun.

v.a. 15.495,-

De nieuwe Subaru stationwagon
v.a. 18.895,-
Combineert zakelijke en vrijetijds-mogelijkheden met de luxe van een Sedan.

nieuw mini-JUMBO

v.a. 9.999,-

KOM U VERBAZEN OP DE GRANDIOZE INTRODUCTIE-SHOW VAN MAANDAG 29 NOVEMBER T/M ZATERDAG 31 DECEMBER

SUBARU

eenvoudig uniek

de "jumbo" onder de mini's

Daar staat-ie dan: de Subaru Mini Jumbo met zijn enorme plussen. Een mini? Ja, qua prijs maar niet qua uitvoering. Hier staat een volwassen auto alle mini's een minderwaardigheidscomplex te bezorgen. Groot is wat de ingenieuzen Subaru-constructeurs ook met dit model hebben bereikt. Zij hebben er 20 jaar mini-ervaring en al hun technische vernuft ingestopt. Stap in en verbaas u!

De Subaru Mini Jumbo is de ideale auto voor de actieve vrouw, voor de sportieve man, voor elk gezin. Alles en iedereen kan erin, vader, moeder, de kinderen, de hond en alle bagage. De Subaru Mini Jumbo is berekend op Europeanen die niet opgevouwen willen zitten. En die - weer of geen weer - veilig, probleemloos en zuinig willen rijden.

Een paar enorme plussen

- ruim - zelfs voor 4 volwassen Europeanen
- 5 deuren - voor optimale toegankelijkheid
- zuinig - 1 op 30 bij 60 km/h, normale benzine tot op 19.6 bij 90 km/h, en 1 op 16.4 in de stad volgens F.C.E. norm
- pittig - met een top van 125 echte km/h
- veilig - voorwiel aandrijving en onafhankelijke vering
- compleet - zoals elke Subaru
- degelijk - 3 jaar garantie op carrosserie tegen doorroesten van binnenuit
- Subaru-kwaliteit - dus onderhoudsvriendelijk
- sensationele prijs - Mini Jumbo Super de Luxe f 10.999,- (o.a. inclusief radio)

AUTOBEDRIJF BOS HEERLEN B.V.
Grasbroekerweg 9 HEERLEN Tel. 045-724545

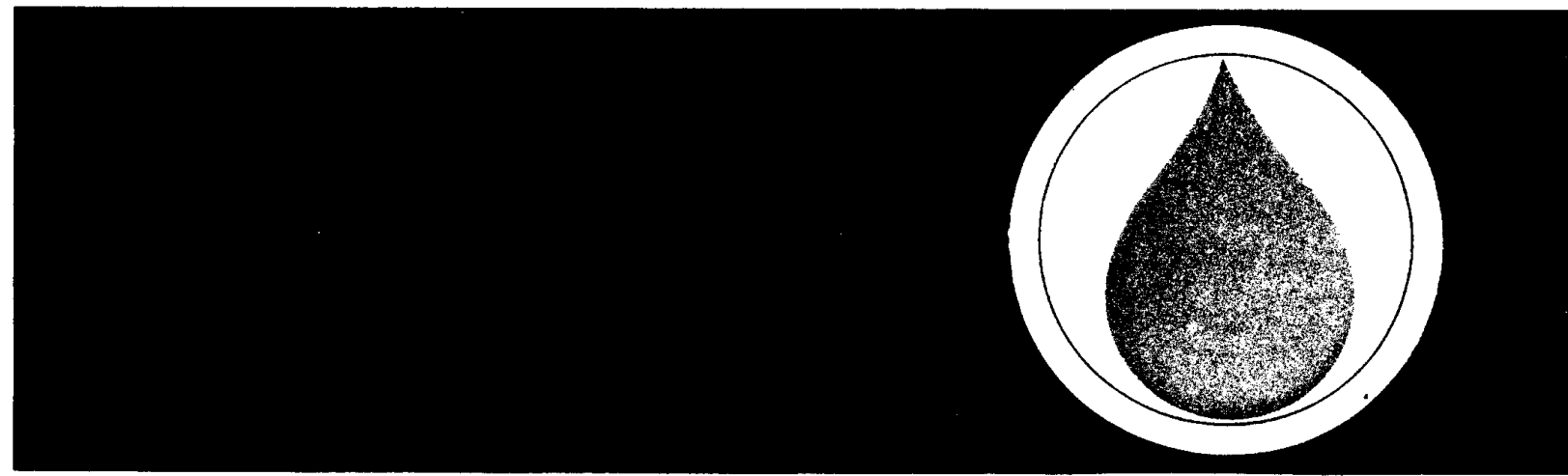
AUTOBEDRIJF J. P. COENEN
Prinsenbaan 65 KONINGSBOSCH-ECHT Tel. 04743-1574

AUTOBEDRIJF J. EUSSEN
Ransdalerstraat 43 RANSDAAL Tel. 04459-1677

AUTOBEDRIJF BIJ D'R MATHIEU (M. Heusschen)
Rijksweg 68 CADIER EN KEER Tel. 04407-1538

AUTOMOBIELBEDRIJF OPHEY B.V.
Willem 2 singel 29-31 ROERMOND Tel. 04750-32125

AUTOBEDRIJF JAC SMEETS
Bredeweg 27 NEDERWEERT Tel. 04951-32592

Ik verzoek u mij informatie te sturen over:
☐ financiële adoptie van een kind in de derde wereld
☐ donateur worden van terre des hommes

naam: .....
straat: .....
postcode: .....
plaats: .....

prinses mariestraat 6a
telefoon 070-637940
2514 KE den haag

giro 64 6900 voor kinderen in nood

terre des hommes

GEMEENTE GELEEN
BEKENDMAKING

Burgemeester en Wethouders der gemeente Geleen maken bekend, dat ter voldoening aan artikel 6, lid 3, van de Grondwaterverordening voor de provincie Limburg, ter secretarie van hun gemeente, vanaf 27 december 1982 gedurende 30 dagen voor eenieder ter inzage wordt gelegd een aanvraag met de daarbij behorende bescheiden van NV DSM te Heerlen d.d. 21 september 1982 om vergunning, als bedoeld in artikel 4a, lid 1, van aangehaalde verordening voor het verzinken in de bodem van PVC-slurry op een gedeelte van het perceel, kadastraal bekend gemeente Geleen, sectie I, no. 67 alsmede voor het hebben van de daarvoor benodigde werken. Gedurende de termijn van ter inzage-legging kunnen belanghebbenden schriftelijk bezwaren indienen tegen het verlenen van de gevraagde vergunning bij Burgemeester en Wethouders ter gemeente, binnen welke het onroerend goed, waarop de bezwaren betrekking hebben, is gelegen.

Geleen, 24 december 1982.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de secretaris,
H. Leufkens
de burgemeester,
Mr. Th. C. M. A. Elsenburg.

Huwelijk/kennismaking

Jongeman 36 jr. met zacht gevoelig karakter, die het alleen zijn moe is, zkt. dito VROUW, 1 kind g. bezw., geen uitg.type. Br. met foto o.e.r. o. no. GE 442 LD Geleen, Markt 3, 6161 GE.

Ben 35 jr. ong. gn. uitgaanstype, ontw. besch. besp. spraakt, geint. in handwerken, lezen, muziek, sporten, enz. enz. zoek een ser. RELATIE v.h. leven met vr. besch. levenslustige hr. Br. via IPA D 1573. Postbus 577, Valkenswaard.

DAME, 61 jr., ong., 1.58 m., r.k., lieft. alle goede muziek, schouwburg, lezen, aktueel, soc. denkend, beschaafd, ontw. z.k.m. ontw. ser. hr. Uw brief a.u.b. IPA D 1515, Postbus 577, Valkenswaard.

HEER 27 jr., 1.78, tech. beroep, actief, kunstzinnig, open, kalm karakter, lieft. culturele zaken, muziek, sociaal bewegen. Wil graag met ser. j.vr. een toekomst opbouwen. Schrijf me aub via IPA H 1095, Postbus 577, Valkenswaard.

Vanaf 22 januari kunt u in Heerlen weer 'n romantische bruiloft houden.

Het romantische en chique City Hotel (voormalige Grand Hotel) gaat 22 januari weer open. En dus kunt u eindelijk weer in stijl bruiloften, recepties, personeelsfeesten, modeshows en exposities houden. Maar ook is er perfecte vergader- en congressakkommodatie (10-300 personen). Zorg dat u tijdig reserveert, want het lijkt wel of heel Heerlen op deze opening heeft zitten wachten.

Wilhelminaplein, Heerlen. Reserveringen 045-719001

City Hotel

Voor Wooncultuur is dit Kerstweekend één groot meubelfeest waarop ook U bent uitgenodigd!

Zondag 26 december open van 10 tot 18 uur.

Dit Kerstweekend is voor Wooncultuur een echt meubelfeest. Wooncultuur heeft immers de nieuwste meubelsnuffes voor 1983 in huis. Een heel nieuwe kollektie interieuvriendelijke meubelen: 4.500 m² modern en klassiek.

Bij Wooncultuur vindt u heel zeker die meubelen waar u al zo lang naar zocht. En omdat Wooncultuur dit jaar 10 jaar bestaat, heeft men aan diverse van die meubelen een feestprijs gegeven.

Daarbij zal de Wooncultuur-service u helpen uw interieur tot in detail "af" te werken.

U moet echt eens komen genieten van de Wooncultuurmeubelwereld. De prijzen zullen u verrassen! Trouwens, voor iedere koper is er een presentje en bij een Wooncultuurfeestje hoort zo wie zo koffie en een drankje. Alvast een prettige Kerst!

WOONCULTUUR het betere, betaalbare meubel

wooncultuur zutendaal

Autobaan Heerlen-Antwerpen afslag Zutendaal.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur

Dorpsstraat 2-4, B-3601 Zutendaal. Tegenover de kerk. Tel. 09-321135018. Op slechts 13 km van Maastricht, 35 km van Heerlen en 20 km van Geleen. Dagelijks open van 10 tot 19 u., donderdag tot 21 u., zaterdag en zondag van 10 tot 18 u., woensdag gesloten. Levering zonder kosten naar Nederland, inclusief BTW. Geen grenskosten.

Elke donderdagavond, de KOOPGUNSTIGE Wooncultuur-avond, open tot 21 u.

...of hoe een stukje Kerstboodschap in de boom is blijven hangen...

Grote en kleine angsten teisteren het mensdom. Dat is altijd zo geweest, duizenden jaren beschaving ten spijt. Al in de Kerstnacht beëfden de herders toen de engel des Heren op hen afkwam. „Een hevige vrees greep hen aan. Maar de engel sprak tot hen: vrees niet, want ziet, ik verkondig u een grote vreugde...” Een passage uit het meest geliefde verhaal uit de bestseller aller tijden, woorden waar inhoudelijk niet zoveel aandacht aan werd geschonken.

Gloria

„Dat komt”, zegt een werker aan het geestelijk welzijn van Limburg, „doordat het Gloria altijd heeft overleefd. Het Gloria heeft met klokkegeluid en dampende wierook altijd door de kerk gegalmd, maar het „vreest niet” is op de achtergrond geblazen. De angst werd nooit uitgesproken, niet uitgepraat, maar dikwijls juist als wapen gehanteerd door heerschaplijven en instituten om de wind onder het volk te houden.”

De werker aan het geestelijk welzijn durft zelfs het woord verraad uit te spreken en hij doelt daarmee op de wetten en de zekerheden die de kerk haar gelovigen altijd heeft voorgehouden. Waarmee de blijde boodschap de blijdschap werd ontnomen.

Er werd dan ook vaker over dood en hel en verdoemenis gesproken dan over het heilsfeit dat de mens door de komst van Christus erfgenaam is geworden van de Schepper aller dingen. Het onderhouden van de wetten werd primair gesteld, omdat alleen daardoor bijna automatisch het bedje in het hiernamaals werd gespreid. Wee dus de ellendige zondaars, alleen zij hadden alle reden om te razen voor Gods toorn omdat het eeuwige vuur hen wachtte. Het was dus zaak voor de mens zich dagelijks af te vragen in hoeverre hij zonden had bedreven. Dagelijkse zonden waren nog tot daar aan toe, maar met een doodzonde op je ziel kon je wel inpakken. Daar was geen krul meer voor gewassen.

Doodshoofd

Legendarische predikanten hebben prachtige voorbeelden geleverd van het bangmaken van het goede volk in de kerkbanken. Er waren er die op het hoogtepunt van hun retorische kunnen een kruisbeeld van de kansel wierpen. En een van hen presteerde het om een doodshoofd van de preekstoel te werpen, dat luguber naastuiterde op de plavuizen van het middenschip... Het onderhoud van geboden en wetten stond voorop.

Het zou dan ook nog geruime tijd duren voordat de nu nog gewaardeerde en bijna legendarisch geworden vicaris van het bisdom, mgr. Frans Feron, in zijn weekblad Credo zou schrijven: „Waar in de Kerk de wet belangrijker

En de woordvoerder laat zich onder de verse kerstboom-1982 bijna navrant ontvallen: „Ik ben ervan overtuigd dat er onder de mensen die in de Kerstnacht op de eerste banken in de kerk zitten, lieden zijn die door hun houding afschuwelijke zaken als kernwapens mogelijk maken.” Zekerheden tegenover dreiging plaatsend en de onverdraagzaamheid als oorzaak van die dreiging aan de kaak stellend.

Hendrik van Loon

Toen Hendrik Willem van Loon in 1925 de historie van het mensdom had uitgebeend in een lijvig boek, getiteld 'De vrijmaking der menscheit', moet hij van zijn conclusie, neergeschreven in de laatste alinea's, versteld hebben gestaan. Ervan uitgaande dat vrees de ondergrond van alle onverdraagzaamheid is, zegt Van Loon: „Onverschillig welk een vorm of gedaante vervolging moge aannemen, zij vindt haar oorzaak in vrees, en juist de hevigheid dier vrees is een aanwijzing van de mate van angst, waardoor zij gekweld worden die galgen oprichten of versche houtblokken op den doodelijken brandstapel werpen.”

Je hoeft echter niet de historie of de huidige nationale of internationale spanningen, veroorzaakt door de terreur van junta's, regimes of dictaturen erbij te halen, om te constateren

Marieke is bang in het donker. Zij weet niet dat haar moeder niet alleen de straat op durft. Buurman Sjeng is bang dat hij binnenkort zal worden ontslagen. Zijn vrouw Truus durft niet naar de dokter omdat ze bang is dat ze borstkanker heeft. Bij de overburen, bij Zjér, dreigt het huwelijk spaak te lopen, omdat zijn vrouw bang is dat hij met een ander gaat en juist daarom wantrouwt zij hem. Tante Jeanne slaapt al weken niet meer omdat zij bang is voor inbrekers die de laatste tijd toeslaan in de buurt. En haar vriendin Mayke is op van de zenuwen omdat zij over enkele dagen op rij-examen moet, waar ze met angst en vrees tegenop ziet. En de hulp van de pastoor is er zo van overtuigd dat er vroeg of laat een kernoorlog zal uitbreken, dat er geen lachje meer af kan. „Moeder, wat ben ik bang”, zingt Ria Valk. Wat zijn we psychotische schijldarzen. Wat heeft de wereld. En in de meeste van de genoemde gevallen zijn het nog slechts angsten, fobieën, die aan de oppervlakte komen. Erger pakken de diepere, chronische angsten uit, die de mens wil verbloemen, onderdrukken, maar die hem langzaam maar zeker kapot kunnen maken. Om dat te constateren heeft je niet naar Vijverdal of 't Welterhölke.

het ziekteverzuim momenteel zo drastisch terug? Staat niet opnieuw de stok achter de deur waarmee in sociaal-slechte tijden zo 'tevig werd geknuppeld door chefs en onderbazen? Zo van: heb je iets te mekkeren.

beeld van geweld en onrecht, knechting en uitbuiting. En dat alles bij elkaar wordt vrede genoemd.” En: „Daartegen staat de voortdurende neiging van de Kerk tot burgerlijkheid, tot gezapigheid, tot innerlijkheid: Zij

MOEDER, WAT ZIJN WE BANG...

door pierre rousseau

ziet de zaak van God in het geding, maar niet de daden van God. En de zaak heeft zij zelf in regie, in plaats van te beseffen dat zijzelf met geschiedenis en al onder het regime van God valt...”

Illusie

Het temmen van het monster van de angst, de duizendkopfige octopus, die de wereld in zijn tentakels geklemd houdt, zal ieder enigszins denkend mens wel een utopische illusie noemen. Wat daartoe moet gebeuren, zou een permanente denk-kluit voor de wetenschap moeten zijn. Zal het zoveel zijn als het zoeken van de middeleeuwen naar de steen der wijzen? Zal er ooit een oplossing gevonden kunnen worden als een concreet recept voor de angstige mens als deel van een angstig collectief?

Een gedachte die zich opwierp na mijn bezoek aan de werker aan Limburgs geestelijke gezondheid, terwijl er vanuit een school in de buurt met onbevengden kinderstermetjes op Kerstmis vooruit werd gezongen:

„Vrede op aarde, aan de mensen, aan de mensen, in welbeha- gen...”

is dan de liefde, is de Kerk een gevangenis vol angstige mensen...”

Complex

Wist men in het grijze verleden veel van wat er zich in de psyche van de mens afspeelt ten gevolge van dreiging van hogerhand en van alledaagse besomeringen? Was het niet de Deense theoloog Kierkegaard die een van de eerste 'angst-pioniers' is geweest in de eerste helft van de vorige eeuw? In de wereld van filosofie en psychologie gevolgd door figuren als Freud, Heidegger en Sartre.

In de moderne dieptepsychologie en psychiatrie staat het thema van de angst en de oorsprong ervan centraal en is men ervan overtuigd dat de angst welhaast het belangrijkste psychische fenomeen is. Er wordt tegenwoordig van uitgegaan dat niet zozeer de angstgevoelens op zich problematisch zijn, maar veeleer een extreme angst voor de angst, het zogeheten angstcomplex. Men is tot de bevinding gekomen dat het ervaren van intense angst op zich per definitie niet per se neurotisch of ziekelijk hoeft uit te pakken, maar dat mensen op verschillende manieren omgaan

met hun angsten en dat sommigen die weten te integreren in hun levenspatroon.

Vernietiging

Vanaf het moment dat de denkers zich met de angst hebben bezig gehouden weet de wereld dat alle vormen van angst in laatste instantie teruggebracht kunnen worden tot angst van vernietiging van het eigen 'ik', tot angst voor de dood, tot angst voor het 'niets'. Wat echter de verschijningsvormen betreft waaronder de angsten zich uiten, daar waren niet alleen de middeleeuwse inquisitors en beulen van op de hoogte. Wie intens bang is, breekt het angstzweet uit, verbleekt als gevolg van een gewijzigde bloedsomloop, krijgt een versnelde hartslag, spanningen in de spieren, hoofdpijn of ademhalingsmoeilijkheden. Psychosomatische symptomen heet dat tegenwoordig. De angst doet een aanslag op het autonome zenuwstelsel en als de angst geen uitweg vindt naar buiten, kunnen ondraaglijke psychische spanningen ontstaan.

Maskerade

Tweederde van de wachtkamerbevolking van de huisarts kampt met de gevolgen van psychosociale angsten, die de huidige samenleving met zich meebrengt. Het is de gestructureerde maatschappij met haar genormeerd gedragspatroon, die oorzaak is van een maskerade van de angsten. De mens zit in een keurslijf van uitdijende wetboeken, reglementeringen en steeds gedetailleerder voorschriften.

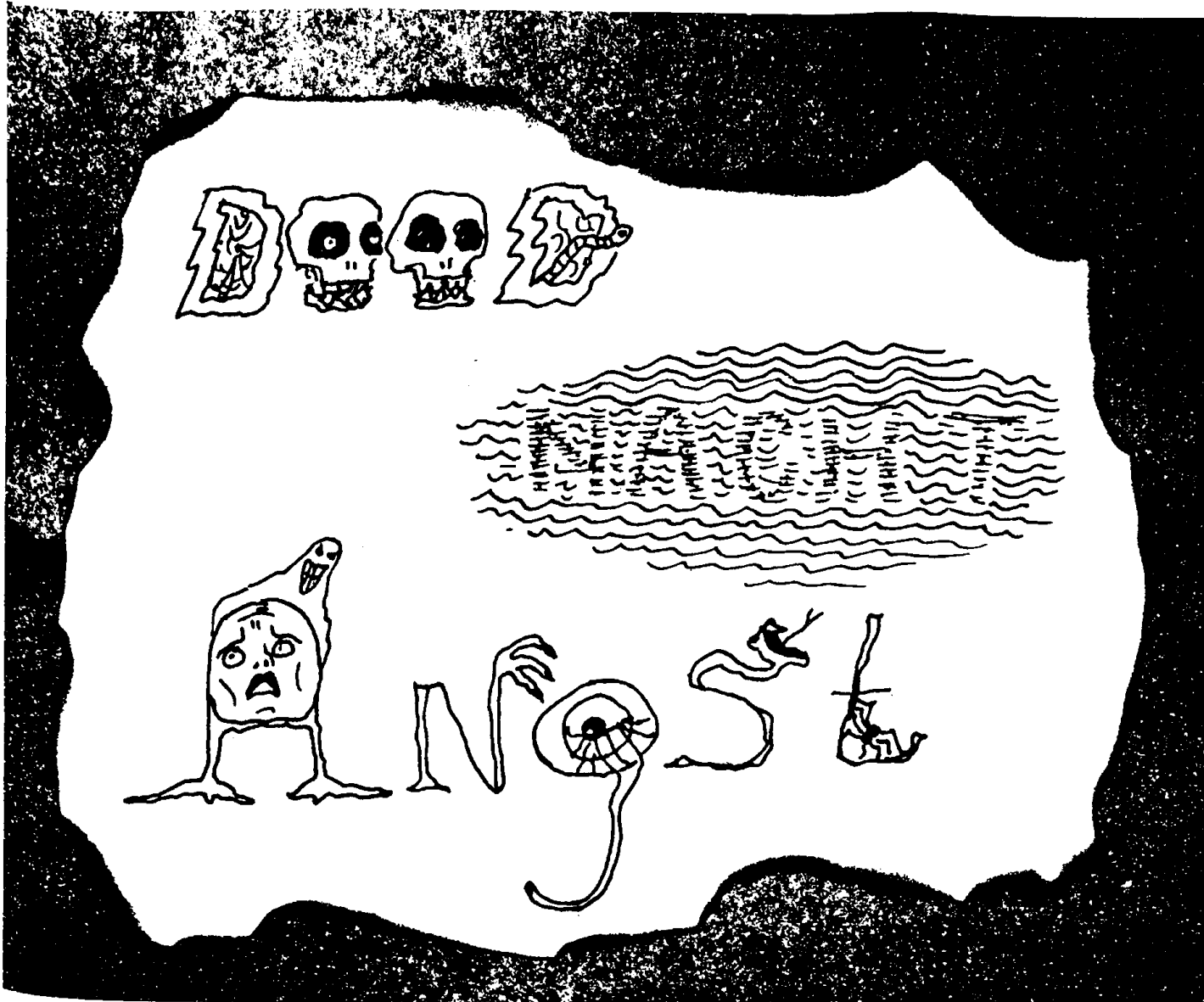
Jongeren, die in een nieuwe levensstijl wegdoken, hebben in veel gevallen hun poëtische dromen eraan moeten geven omdat de alternatieve weg in de praktijk onbegaanbaar bleek. Opeens wijzen enquêtes dan uit dat er onder hen een verrechtsing plaatsvindt, die de welzijnswerker doet concluderen dat zulks toch een opmerkelijke zaak is omdat die jongeren aankloppen bij een partij die in wezen vreemd is aan hun denken. Maar die zij kiezen omdat er zekerheden worden verondersteld waar zij mee verder kunnen.

dat de angst de drijfveer is van het handelen van organisaties of van de individuele mens. Hoe snel gaat onze voet niet op de rem als er in de achteruitkijkspiegel een witte Porsche opdoemt op de autobaan. Een voorbeeld in de commerciële sfeer toont aan dat de angst zelfs als promotiemiddel wordt aangewend bij innovatie. Nadat de Club van Rome de wereld had bang gemaakt met haar manifest dat het bergafwaarts ging met ons milieu en onze gezondheid, waren er slimme industriëlen die opeens voedingswaren gingen produceren met onverzadigde vetzuren. Toch niet omdat zij slapeloze nachten hadden dat onze bloedvaten dreigden dicht te slibben? En waarom loopt

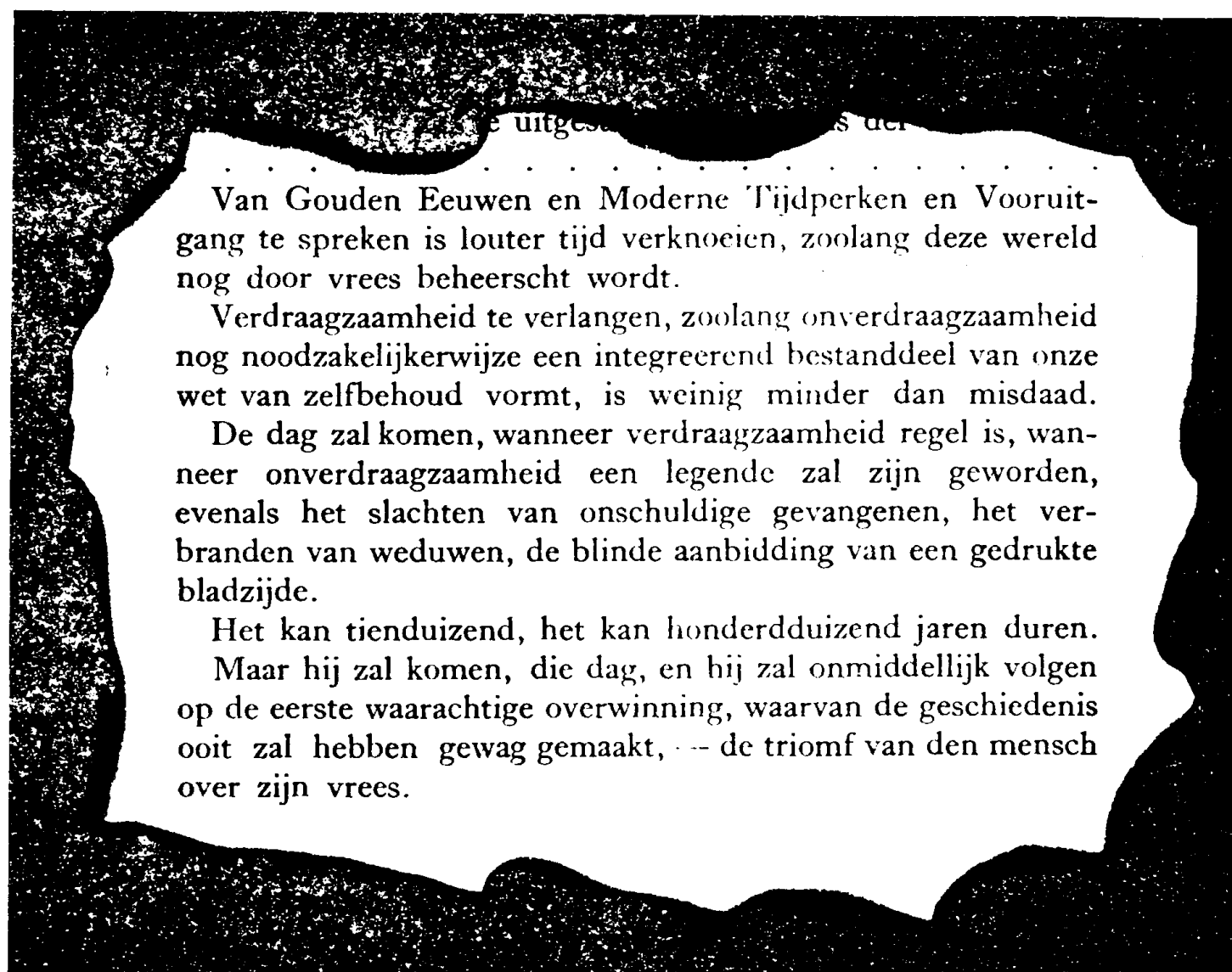
voor jou krijg ik makkelijk honderd anderen?

Apocalyps

De term kernbepaaling is al aange-raakt. De paus spreekt in dit verband van een dreigende apocalyps. In dit licht mogen de woorden van de hervormde theoloog ds. K. Kroon niet onder de korenmaat blijven. Hij stelt de onlangs in een interview: „Onze geschiedenis gaat ons evenzeer aan als zijn tijd Johannes van Patmos en de zijnen. En die geschiedenis is geen proces van humanisering, van steeds hoger stijgende culturele ontwikkeling, integendeel, het is een toon-

• De Pedagogische Academie van Sittard riep haar studenten op variaties op het thema Kerstviering te creëren. Ine Schutte keek verder dan de kerstboom...

• Dit schreef Hendrik Willem van Loon in 1925...

voor inlichtingen en plaatsing van advertenties in deze rubriek kunt u bellen met Nel Dingemans 045-739383

*****

Weihnachts-Treffen

dancing

Bel-Air

HOOFDSTRAAT 30 - KERKRADE

25 en 26 DECEMBER
vanaf 20.00 uur geopend

31 DECEMBER:
SILVESTER-PARTY

*****

SUPER DISCO
GALACTICA
Tentstraat 47^b - Vaals

Geopend: woensdag, vrijdag, zaterdag en zondag vanaf 19.00 uur.
Zondag matinee vanaf 15.00 u.
Zaterdag 25 december, 1ste kerstdag geopend vanaf 19.00 u.
Vrijdag 31 december grote Silvesterparty
met sekt en goede stemming. GRATIS hapjes van de zaak.

OPGELET!!!!

vanaf 14.00 uur
middag
en film van deze
vriendelijke groep.

VOORZICHT
124, Gelsen.

*ij iedereen prettige
gelukkig nieuwjaar.*

**GEMEENSCHAP
HUIS
SCHIMMERT**

2e kerstdag

DISCO

g-nightclub

Palace"

in het Zuiden.

schuifde inrichting
Op 2e kerstdag
Nieuwjaar geënd.
Amphionweg 11.
en 70015

dancing kiss

Bokstraat 41a,
Heerleirheide-Heerlen

*Wij wensen alle
klanten en
toekomstige klanten
prettige feestdagen
en een
goede jaarwisseling.*

**2e kerstdag geopend
vanaf 20.00 uur**

ARKRUIS
 Berg
 gesloten
 g **DANSEN**
 ar en zondag 2
 uari
ISEN
 elmen een **ZALIG**
 voorapoedig **NIUWJAAR**

uki-dealer

Civic, 3-drs., '81, '79; Honda
da Accord, 3-drs., '78; Ford
'9, '78; Datsun 1200 coupe,
in Allegre '77; Peugeot 304

ars

55-252244.

ts k. HARLEY Davidson
S 250 bvd. 4-77 m. vers.
Burg, Beckerstr. 50, Wau-
bach.

RENAULT 18 TS, '80,
LPG, 39.000 km. Sinaistr.
7, Hrt. Tel. 045-410925.

Heeft u een nieuwe of ge-
bruikte auto in gedachten?

SKODA de goedkoopste
vierders van Nederland.
Ik dacht dat je een twee-
hands zou kopen? Welnee,
hor hetzelfde bedrag heb
ik een nieuwe Skoda vanaf
(8995,-, garage Plet de La
Roy en Zn., Hoofdstr. 114,
Hoenabroek, tel. 045-
123896.

OPEL Kadett, motor en
versn. bak dynamo
z.g.st. bvd. 1980, vijf
banden met sportvelgen
en div. onderd. Samen
f 600,-, tel. 045-223888.

Leuke HNRUIJERS
koop, ook nog div. stu-
wagens auto, stel
Schelsberg 128, Heer-
Tel. 045-722917.

Weg omzet zeer ges-
MECHIESEN 24 dies-
met met radio, trekh-
alist nooit taxi ge-
Reeds voorz. van vijf
banden, enz. Bf. '76, v.
f 780,-, Jar. kl. auto m.
Bernhardt, 2 Kalk-
Schaesberg, tel.
123254.

Bos Heerlen B.V.
Suzuki-Subaru-dealer

Grasbroekerweg 9, Heerlen, Tel. 045-724545, na 12
045-720800, biedt aan: VW Golf diesel '78; VW

Van deuren u niet tot 1983 te
gebruiken. Ook voor de
kerkmis en nieuwjaar
staan wij met raad en daad
voor u klaar. Speciale prijzen
tijdens deze dagen ook
bij aankoop van een ge-
bruikte wagen, o.a. BMW
1600 1600i, 1800i, 2000i
v 244 GLT 80; Rover 2000
79; Bekerd caravan 2.0S
met ipg 79; Ford Taunus
1.6L met ipg 79; Talbot
Horizon-43 LS 79; Citroen
1300 luxe 78; Simca 1308
1300i 78; Alfa Romeo 164
77; Fiesta 1100 lux 77;
Opel Kadett Extra 76; spe-
ciale aanbieding in Ford,
Fiesta, Citroen, Sierra en
Granada. Autobedrijf W.
Voncken, Nieuwstraat 15.
Telefoonboek tel. 045-
212459.

VW 1300 motor 79 950,- BMW
3002 motor auto 74 1450,-
Gannewide 148 Heerle-
heide.

76; Honda Civic 78; Honda Accord 3-drs. 81;
127900 78; Subaru 1400 GFT 78; Subaru 1600
82; Dodge Aspen coupe 6-ell. aut. 79; Simca 1
Fourgentine bestel 80. Div. occasions van
74 1000,-. Bovag-garantiebewijs voor auto's
v 5000,-. Tevens uw adres voor alle Simca, Suzuki
Subaru-onderdelen. Reparaties en onderhoud van
merken.

Te k. HONDA Civic, 3-drs.,
type '77, 7950,-, 04490-
10165.

Te k. GOLF diesel LD bj.
'80, 04402-4451.

Te k. HONDA Prelude bi-
sept. 79, kleur wit, pr.
12.500,- tel. 045-512332.

Te k. CITROEN Bestel
reklame vrm 3 jr. oud,
50.000 km. 3-rag. op.
12.500,-. Tel. 045-713669. (in
pr. st.)

Opseel wij BETALEN
045-212459 tot 7.500,- voor uw
auto, tel. 045-418346.

Te k. nw. model FIAT
4-drs. bjw. 76, werk-
ze zo mooi, new. bak-
en aut. Kerstkoopje, tel.
1850,-, 045-818014.

Te k. HONDA Accord
bjw. 78, m. geret. 2000
20.000 gel, tel. 045-707870.

Te k. BMW 3.0 CSI bi-
sept. 77, 1950,-, 045-707870.

Te k. z. zuinigste TOYOTA
1000 10-kv-07
Doveraars 33, Kerke-
West.

Te koop

Koelwagen
LP 813 type '79

met n.e.h. niefanleerde bak en landkriën. 045-256414

Kerstbijlage

DIT JAAR 116 MILJOEN KEER
„PRETTIGE FEESTDAGEN” ...

Wenskaarten door de eeuwen heen

De prentbriefkaart als
verschijnsel is in ons
land nog niet zo oud. Bij
postbesluit werd
bepaald dat met ingang
van 1 april 1892 ook
prentbriefkaarten die niet van
lijkswege waren
uitgegeven tegen
prentbriefkaarttarief
mochten worden
verzonden. Dit besluit
was het startschot voor
de geweldige opmars
van de prent- en
wenskaart in de jaren
erna zou maken.

Indelijk voelde men zich van de
recht ontheven ellenlange brieven te
schrijven. Wanneer men buitenshuis
vertoefde, was het immers ook veel
harder een Ansicht te halen bij de
winkel op de hoek, die zich op de
oor hem verkochte prentbriefkaar-
ten trots 'uitgever' noemde. Zo'n
kaart gaf de thuisblijvers een fotogra-
fische impressie van de vreemde
plaats, zodat de verzender met een
orte krabbel kon volstaan.

Och werden er ook vóór 1892 al
prentbriefkaarten gemaakt. Maar die
moesten in een envelop, tegen brief-
tarief verstuurd worden. En ook na
die tijd werden ze nog wel in een en-
velop verzonden. Bijvoorbeeld als de
aard van de bijgevoegde woorden
ongeschied was voor vreemde ogen
of wanneer de aard van de kaart zelf
discreet vereiste: erotische en min of
meer pornografische kaarten – ook
meer populair – moesten zelfs ver-
picht in een papieren jasje. Op het
ogenblik heeft ruim een derde van de
verzonden wenskaarten weer die jas
aan. Nu is het een luxeverblijfsel.
Sommige kaarten zijn zo fraai en ge-
compliceerd – uitklapbaar bijvoor-
beeld – dat bescherming nodig is.

Engeltje

Waar of wanneer op de wereld de al-
lereerste prentbriefkaarten verschee-
nen, is niet duidelijk. Verschillende
landen eisen de primus op van de
in-serie-gedrukte kaarten. Daarom is
ook enige voorzichtigheid op haar
plaats wanneer we de Engelsen
George Buday citeren, die in zijn His-
tory of the Christmas Card (Spring
Books, 1954) stelt dat de eerste
kerstkaart in 1843 in Engeland is ont-
staan. De kunstenaar J. C. Horsley
zou die eersteling toen hebben ge-
maakt voor een zekere Henry Cole,
die een en ander als steendruk in
Londen liet vernetigvuldigen. Die
steendruk – of litho – was aanvanke-
lijk de manier voor het vervaardigen
van prentbriefkaarten.

Tegen het eind van de vorige eeuw
werd de vinding van Johann Sene-
velder minder populair: het hand-
werk werd te duur en vervaardiging
langs fotomechanische weg bleek
stukken economischer. Bovendien
ontstond er een enorme vraag naar
kaarten met foto's van dorp en stad.

Met een gevoel van heimwee bekij-
ken de liefhebbers nu de litho-nieuw-
jaarskaarten, zoals die bijvoorbeeld
rond 1890 uitgegeven werden door
de firma G. Jacobs in Groningen. Op
een kaart van Jacobs staat onder het
fraai gekleurde engeltje met een
hoorn waaruit rijkelijk rozen bloeien:
„In 't Nieuwe jaar zij U ten deel –
Gezondheid, rijkdom en geluk. – Dat
't goede steeds uw harte streel – En 's
levenslast u nimmer drukk’”.

Zo'n kaart, vergeleken met het ge-
middelde wat nu wordt gemaakt, is
wel erg zoetelijk. Maar toch, als we de
kerst- en nieuwjaarskaarten die tus-
sen zeg maar 1890 en nu verschenen
zijn, gaan vergelijken, dan blijkt de
smaak van het kaartkopend publiek
in de loop der tijden niet schokkend
te zijn veranderd. Al van het begin af
kon de koper kiezen uit verschillende
categorieën.

Statussymbool

Onze gewoonte de naaste een geluk-
wilde tijd toe te wensen, brengt dus
heel wat geld in diverse kassa's. De
kassa van de PTT moet daarbij niet
vergeten worden. Niet voor niets sti-
muleert men sinds kort hevig het ver-
sturen van kerst- en nieuwjaarskaar-
ten. Op de prentbriefkaart dient voor
50 cent geplakt te worden en op de
kaarten met envelop voor 60 cent.
En dat 'maal 116 miljoen', want zo-
veel kaarten worden per post ver-
stuurd. Natuurlijk gaat van die mil-
joenen heel wat af. Duizenden part-
timers doen op het ogenblik bij de
PTT hun best om de stroom in te
dammen, daarbij niet gering gehol-
pen door de systematiek van de post-
code. De hele 'aardrijkskunde' van
Nederland hoeft niet meer in het
hoofd gestampt. De bijna 6 miljoen
kaarten die de PTT zelf verstuurd
zijn verder ook niet voor niks. Maar
voor wat, hoort wat. Onze 'kaarten-
manie' levert de PTT behalve geld
ook werkgelegenheid: omgerekend
biedt de extra stroom post 1000
mensen een jaar werk...

Onlangs heeft de PTT een onderzoek
naar onze 'kaartengewoonten' laten
instellen. Daaruit is gebleken dat 85
procent van alle huishoudens in Ne-
derland vorig jaar rond deze tijd één
of meer kaarten heeft verzonden, ter-
wijl 95 procent één of meer kaarten
heeft ontvangen. Gemiddeld per
huishouden werden 23 kaarten per
PTT verzonden en 21 ontvangen. De
zogenoemde 'hogere sociale klassen'
ontvingen meer en versturen meer
dan de 'lagere'. Uit een eerder on-
derzoek (1973) was al gebleken dat
in 89 procent van de gezinnen de
vrouw bepaalt wie wel en wie niet
een kaart krijgt!

In veel gezinnen fungeren de ontvan-
gen kaarten als een verkapt status-
symbool. De hele rij wordt breeduit
op de schoorsteentel uitgesteld of
in een boog rond een deur op het be-
hang geprikt. Kijk eens, hoe populair
zijn. Maar ongeveer een week na
Nieuwjaar of al eerder, worden ze sa-
men met de kerstboom de deur uit-
gesmeten, belanden ze in het vuilnis-
vat.

Pieck en Poortvliet

De aanvankelijk populaire religieuze
getinte kerst- en nieuwjaarskaart ver-
dween vooral na de Tweede Wereld-
oorlog geleidelijk uit het zicht, maar
beleefte nu een redelijke opleving. De
mensen willen weer iets anders, al-

dus de verklaring van de uitgevers.
En dan waren er zijn er nog steeds
de uiterst brave kaarten vol simpele
symboliek. Wat kerst betreft de kerst-
boom, de vredige kaars, met nieuw-
jaar het hoefijzer. Van later datum,
maar toch al klassiek, zijn de winterse
dorpgezichten en landschappen.

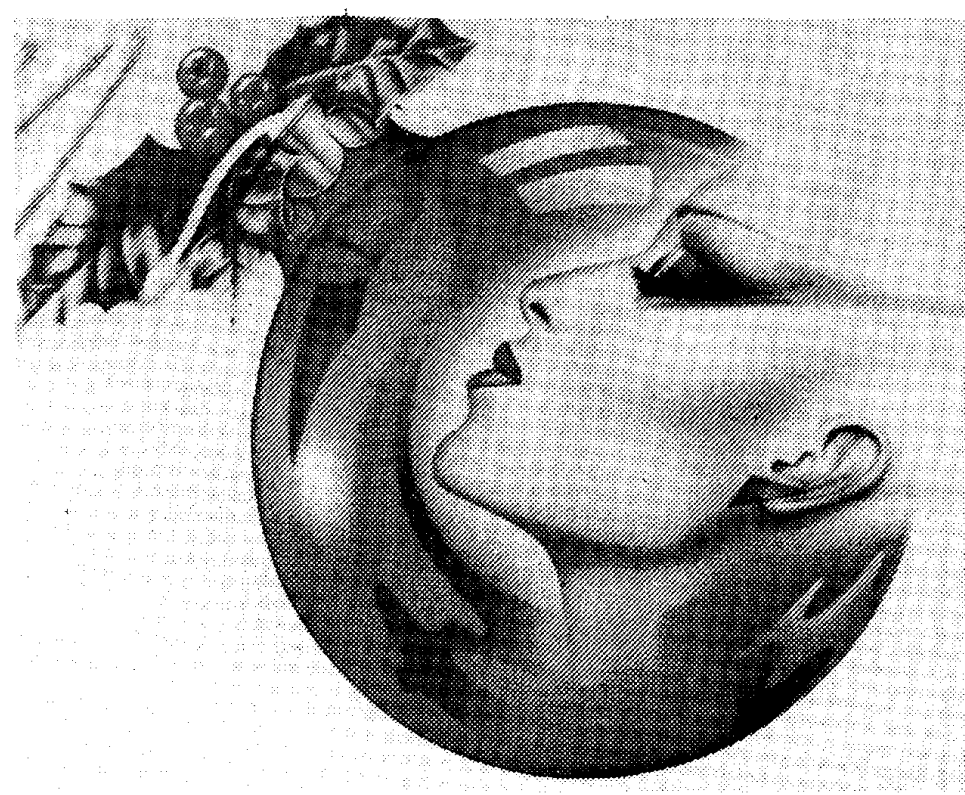
We kunnen er maar niet genoeg van
krijgen, want we worden steeds
nostalgischer. De 'oude meesters' –
landschapsschilders uit de 17e eeuw –
blijven op de kaarten actueel. In die
categorie vallen ook de geliefde An-
ton Pieck-kaarten.

Dieren zijn en blijven steeds welkom.
Vooral in Engeland, maar ook bij ons
kunnen we op het ogenblik de eek-
hoorns, herten en lieve vogeltjes die
door de brievenbus glijden, blijven
voeren. Rien Poortvliet levert ze nu,
maar vroeger waren het anderen.

Een andere categorie is de humoristi-
sche kaarten. Ook hierin spelen die-
ren een belangrijke rol, vroeger met
name het varken. Op de kaarten van
de tekenaar Jan Sanders heeft de mens
– naast de altijd aanwezige dol-
le honden – een hoofdrol. Kaarten
met (meestal erg lieve) kindertjes
vormen eveneens een aparte catego-
rie.

In dit globale overzicht zijn toevallig
drie Nederlandse namen gevallen.
Toevallig, want Nederlandse teke-
naars en ontwerpers nemen slechts

een gering deel van de vaderlandse
kaartproductie voor hun rekening.
De Nederlandse uitgevers – drie gro-
te, Esveha, Gebr. Spanjersberg en
Muvo, plus een aantal kleinere – ko-
pen bij voorkeur kant-en-klare ont-
werpen in het buitenland. Amerika is
momenteel in trek, maar ook West-
Duitsland en Zwitserland bijvoor-
beeld. Vaak worden de ontwerpen
op film gekocht en verder helemaal
in ons land 'in kaart gebracht'.

De 125 miljoen kaarten die dit jaar de
'Prettige Feestdagen'-ronde doen,
hebben drie bronnen. Enkele mil-
joenen – elk jaar meer – worden door
de verzenders zelf gemaakt. Snelle
pentekeningetjes bijvoorbeeld of li-
noleumsneden. Zo'n 60 miljoen wor-
den geleverd door de al eerder ge-
noemde uitgeverijen en nog eens 60
miljoen worden op de markt ge-
bracht door instellingen die 'liefda-
digheid' in hun vaandel voeren. Heel
bekend zijn de Unicef-kaarten en de
kaarten van de Stichting Voor Het
Kind. Maar ook de kaarten van de
gehandicapte schilders worden elk
jaar behoorlijk afgenomen.

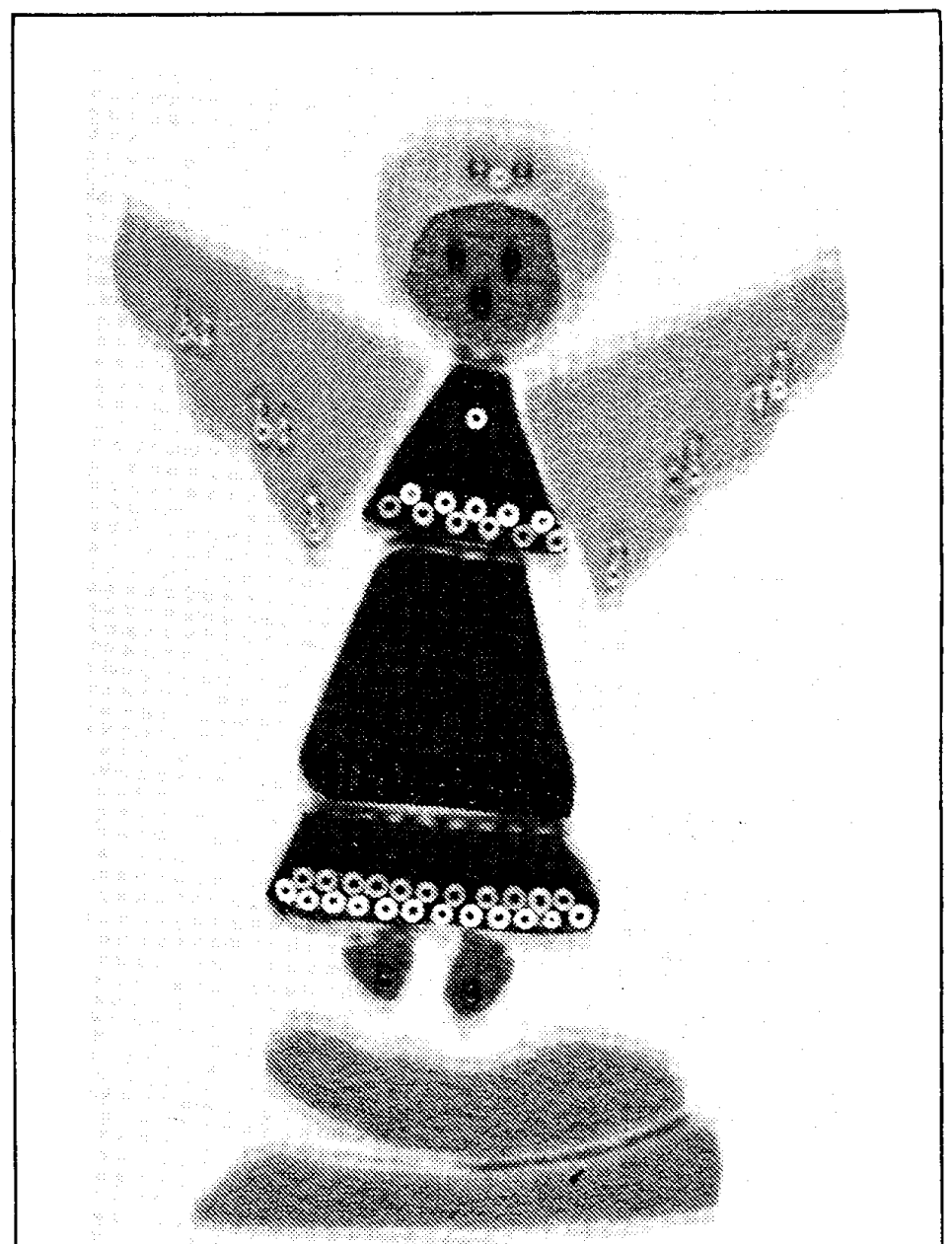
Eerdere generaties – minder aange-
tast door het 'wegwerpsyndroom' –
deden dat anders. Vroeger gingen de
kaarten in een schoenendoos of wer-
den ze op een prominenter manier
bewaard, bijvoorbeeld in een album.

Mensen die dagelijks van die be-
houdzucht profiteren, zijn de verza-
melers van prentbriefkaarten. Ons
land kent er vele duizenden en in-
middels is de prentbriefkaart na de
postzegels en de munten opgerukt
tot de derde plaats van de top-tien
van verzamelobjecten.

Verzamelaars

Een vooraanstaande prentbriefkaar-
tenverzamelaar (als je het woord ziet
staan, krijg je toch sympathie voor
het germanisme ansicht) is Jaap
Bouwman uit Groningen, die in het
dagelijks leven een herenmodezaak
drijft. Hij is behoorlijk bezeten van
zijn hobby, die tot nu toe zo'n 10.000
kaarten huize Bouwman binnen-
bracht. De Groninger is de drijvende
kracht achter een aantal publikaties
die duidelijk maken dat het momen-
teel menens is met de kaartenhobby.
Van zijn hand is het 'Adresboek van
prentbriefkaartenverzamelaars'
(1981), dat volgend jaar in een nieu-
we editie verschijnt. Belangrijker nog
zijn de beide prentbriefkaarten-catalo-
gi ('79-'80 en '81-'82), waarin de
prijzen van de diverse soorten kaar-
ten werden vastgesteld. Prijzen, om-
dat kopen en verkopen momenteel
ook bij deze hobby de enige manier
is om de collectie uit te breiden. Rui-
len is er bijna niet meer bij, vooral
ook doordat de markt afgeroomd
wordt door de vele jonge verza-
melers, aangetrokken door de nostal-
gie van de oude plaatjes.

Onlangs verscheen een nieuw kaar-
tenboek dat Bouwman samen met
Miek van Limpt maakte: 1900 in
kaart. Een hoogst nostalgisch
plaatjesboek met kaarten onderver-
deeld in soorten, zoals Het dorpsle-
ven, Marktgezichten, Militairen en
Strandvermaak. De genoemde werk-
jes zijn niet in de handel. Wie belang-
stelling heeft voor of informatie wil
over deze hobby, kan een kaartje
sturen naar J. Bouwman, Poelestraat
38-I, 9712 KB Groningen. Een tele-
foonje mag ook.

Luc

We investeren elk jaar veel geld en energie in
het verzenden van kerst- en nieuwjaarskaarten.
Dit jaar verwacht de PTT 116 miljoen kaarten te
zullen verwerken, terwijl nog eens ruim acht mil-
joen zonder postzegel erop van eigenaar zullen
veranderen. Zo'n tien jaar geleden maande tan-
te Pos ons nog om de piek te vermijden. Nu
doet ze zelf vrolijk mee door in die piekperiode
een kaart te sturen met tips en de beste PTT-
wensen aan alle Nederlandse huisgezinnen; en
dat zijn er bijna 5,75 miljoen. De PTT stimuleert
de kaartkaartenrage, want de verzending
brengt geld in het laasje. Verslaggever Peter
Blom bekeek heden en verleden van de kerst-
en nieuwjaarskaart en sprak met verzamelaar
Jaap Bouwman uit Groningen.

Kerst- en nieuwjaarskaarten bezit
Bouwman niet in buitensporig ruime
mate. Dat komt omdat hij begonnen
is als verzamelaar van 'topografische'
kaarten. Eerst die van Ameland,
waar de familie een zomerhuis heeft.
Dat leidde tot een collectie van 3000
kaarten en tot historische publikaties
over het eiland. Maar Bouwman blijft
op zoek naar Ameland-materiaal.

zicht in voorvaderlijke zeden – ver-
heldert en veraangenaamt het he-
den. – Dat is de waarde van de prent-
briefkaart”.

In Nederland leggen de verzamelaars
zich vooral toe op de 'topografische'
kaarten, zegt Bouwman. In het bui-
tenland wordt meer aandacht be-
steed aan fantasiekaarten: zo'n
beetje alles wat niet dorp of stad tot
onderwerp heeft en dat is heel wat.
Kerst- en nieuwjaarskaarten vallen er
onder, maar ook kaarten die rampen
in beeld brengen en andere buiten-
sporigheden, zoals de al genoemde
erotische prentbriefkaarten. Zelf
heeft Bouwman zich sinds kort ook
op die fantasiekaarten gestort. Hij
koopt soms complete – vaak van
prachtig leer vervaardigde – albums,
waarin hij de merkwaardigste kaarten
aantreft. Kaarten moeten tenminste
zo'n 30 jaar oud zijn, dan worden ze
pas interessant voor de verzamelaar.

Omgangs- iconografie

De eerste catalogus werd gepresen-
teerd aan Nederlands bekendste kaar-
tenverzamelaar en -kenner, drs. P.,
ofte wel Hein Polzer. De drs. zou de
drs. niet zijn of hij gaf Bouwman bij
de gelegenheid geen rijmpje mee.
Dat luidt als volgt: „Hij is een wijze
man, die van 't verleden – de om-
gangsiconografie bewaart. – Het in-

Des te ouder, des te beter natuurlijk
en bovendien is de gaafheid van de
kaart belangrijk. Alleen de voorkant
daarvan telt voor de verzamelaar. De
postzegel op de achterkant is meestal
niet veel waard en naar de op de
kaart aangebrachte notities wordt al
helemaal niet gekeken. „Dat inter-
seert ons niet”, zegt Jaap Bouwman.

Peter Blom

Contacten/clubs

ALLEEN??? Bel meteen 045-227178. Ook week-ends. Nieuwe escortserv-
Privé bij MARGO, vanaf 11 uur, tel. 04494-52758.
VIDEOCLUB Heerlen, Pa-
 lletweg 71A, fijn film-
 progr., leuke bediening,
 ass. gevr.
VIDEOCLUB Beek, Sta-
 tionstr. 9, fijn filmprogr.,
 leuke bediening, 04402-
 4689.
ATTENTION HEREN Bon-
 ny als vanouds de beste,
 exclusief privé, v. 11.00 tot
 1.00 uur, tel. 045-721759.
NIUW, NIUW, meisje
 ontvangt u in exclusieve
 spiegelkamer, geheel dis-
 creet, tel. 045-721759.
ESCORT-SERVICE ANI-
 TA + Gerda bezoeken u
 thuis of in hotel, tel. 045-
 455778. Ook week-ends.
Privé Nieuw!! BABETTE,
 Cindy en Vera, tel. 04402-
 4689, ass. gevr.
Anja en Wilma zijn AFWE-
ZIG. Wij wensen al onze
 bekenden prettige feestda-
 gen. Tot ziens in 1983.
HALLO! ik ben er weer,
 het terug van vakantie,
 Joyce, tel. 04750-25089.
Exclusief PRIVE-HOUSE,
 Nieuw in M'richt. Het dis-
 crete huis op niveau. Ge-
 opend v. 11.00 tot 23.00
 uur. Zat. op afspraak, tel.
 043-18321, tevens ass.
 gevr.
Privé Club EVA, Rijksweg
 23, Herten. Geopend van
 15.00 tot 3.00 uur. Tevens
 assistentie gevraagd. Tel.
 04750-32742.
PRIVE, Inge, Tammy en
 Pascalle, tel. 04494-
 50899.
ONG STEL is v. alles in
 verg. Br. o. nr. SH 135
 2D Nobeistr. 12, 6411 EM
 Heerlen.
CLUB ROMANTIQUE ook
 vandaag zijn wij open tot 8
 uur 's avonds met char-
 mante kerstverruwen, wij
 wensen iedereen zalig
 kerstfeest. Hoi hoi, tel. 043-
 50338.
Internationale bar MONO-
POLE, nieuwe gastvrou-
 wen, grootbedrukt, projecties,
 Merckstein, Herzogenrath,
 Gellenkirchstr. 375. Ge-
 opend ma. t/m do. vanaf
 14.00 uur, vfm., zat. van
 17.00 tot 3.00 uur. Tevens
 meisjes gevraagd. Bet. van
 hoogste garantieloon. Tel.
 049240662928.
CONTACTBUREAU Lim-
 burg, adres in beide Lim-
 burg. Grootste keuze.
 Kernverhuur. Van 11 tot
 23 uur, Rijksweg-Zuid
 778B, Geleen, tel. 04494-
 46884.
CLUB PRIVE 1. Nieuw be-
 duur, nieuw, bubbelbad,
 nieuwe meisjes open van
 19 tot 23 uur v. maandag
 t/m vrijdag. Moderne paren
 grond. vrijdag en zaterdag
 v. 22 uur. Alleen paren
 worden toegelaten. Brus-
 selestr. 65, M'rt. tel. 043-
 13895. Tev. meisjes gevr.
Privéclub LA POUPÉE
 Maastricht, Jodenstr. 2, tel.
 043-18183. Fantastische
 sfeer. Open iedere
 dag vanaf 14 uur. Dus ook
 's zondags. Tevens meis-
 jes gevr.
Privéclub INTERNATIO-
NAL, elke dag grote echte
 show, één uur film + 1
 uur live show van 16 tot 18
 uur en van 21-23 uur. Kee-
 rplek 38, M'rt. tel. 043-
 16710, tevens meisjes
 gevr.
Privé live show CLUB 007
 Maastricht, Boschstr. 96,
 open iedere dag vanaf 14
 uur. Dus ook 's zondags.
 Gezellige bar met prettige
 bediening. Tevens assis-
 tentie en bardeame gevr.
 043-13485.
Privé DONNA CHRISTIE
 te moete waard, tel. 045-
 745009.
WOENDA: privé 10.00-
 20.00 uur. Tel. 04492-
 4618.
CONTACTBUREAU LUCIE,
 voor adressen door geheel
 Limburg. Tel. 04494-
 50921.
AMOUR, bemid. discr.
 adres dames,
 v. laagste tarief. Hrl.
 045-225237.

UNIEKE AANBIEDING

6 aquarellen
van Ru de Vries

Nog op zoek naar een passend geschenk voor de feestdagen?
 Wij bieden de Vrienden van het Limburgs Dagblad de
 gelegenheid om in het bezit te komen van een map, bevattende 6
 kleurrijke aquarellen.

De aquarellen zijn van de hand van Ru de Vries en hebben
 de dichters Paul Haimon geïnspireerd tot een gedichtbundel.
 Tevens schreef deze naar aanleiding van de vele kunstrencies
 een autobiografie van de kunstenaar. Beide penvruchten zijn in
 deze map ingesloten.

De aquarellen, waarvan u hiernaast twee voorbeelden ziet, zijn
 afgebeeld op een zware papierkwaliteit in het formaat 48x35 cm.
 De prachtige kleuren maken het geheel tot een unieke
 verzameling die in geen enkele
 kollektie zou mogen
 ontbreken.

VRIENDEN VAN HET

Limburgs Dagblad

kunnen op vertoon van de vriendenpas, in het bezit
 komen van deze unieke map, voor de prijs van

89,-

Verkoop op alle Limburgs Dagblad-kantoren.

PRIVE EN ESCORT servi-
 ce Babette + Sylvia, tev. li-
 veshow, tel. 045-458806,
 ook week-ends.

CLUB PRIVE NO. 2 veren-
 iging onbetwistbaar de
 beste. Verkozen door de
 Franse pers als een van de
 mooiste huizen van Neder-
 land. Provincialeweg 20,
 Reijmerstok, tel. 04457-
 2186. Weg Maast.-Vaals
 atslag Noorbeek.

JONGEMAN 28 jr. verwen-
 t dames tegen ger. verg. Br.
 o. nr. RO 904 LD, Postb.
 46, 6040 AA Roermond.

VIDEOCLUB Waubach,
 Marktstr. 2B 045-323062.
 Wenst al haar cliënte
 prettige kerstdagen en een
 voorspoedig 1983. Tijdens
 kerstdagen gesl.

KATJA voor een gezellig
 uurtje bij u thuis. Tel. 045-
 422564.

KATJA wenst al haar
 vrienden en kennissen
 prettige feestdagen.

BRIGITTE ontvangt u pri-
 vé, tel. 043-35259.

TAMARA ontvangt u privé
 met 3 nieuwe meisjes, tel.
 043-31440.

NIUW GEOPEND, privé-
 adres met 4 leuke meisjes,
 tevens escort, geopend
 van 10.00 t/m 24.00 uur,
 tel. 045-456075, b.g.g.
 462182.

CONTACTBUREAU KERK-
RADE, bemid. vertr. adr.,
 gunstig tarief, tel. 045-
 461970.

Nieuw privé bij BIGGY
 04490-20464, voorh. Ge-
 leen.

Nieuw CLUB PRIVE met
 doorlopende videoshows.
 Tel. 04490-26441.

CHARMANTE HOSTES-
SES Heidi, Hennie, Remy
 en Joyce ontvangen u in
 privé-cinema. Entree
 f 15,- met 2 gratis drankjes.
 Alle relaxmogelijkhe-
 den. Bij ons kan alles.
 Maastricht, Kapoenstraat
 29, 50 mtr. vanaf Vrijthof.
 Tel. 043-18884.

ESCORT-SERVICE in ho-
 tel of bij u thuis. Tel. 045-
 226190.

ESCOETSERVICE, life-
 show bij u thuis, ook week-
 ends. Tel. 045-226980.

CONTACTBUREAU PRIVE
 Stationstr. 31, Sittard,
 10.00 tot 22.00 uur, 04490-
 12526, meisjes gevr.

PRIVE en escortserv-
 ice met nieuwe meisjes, voor
 dag en nacht, 045-726821.

ANGELA + SYLVIA be-
 zoeken u thuis of in hotel,
 tel. 043-625629.

Privé in Echt! SOFIA, jong
 en lief, tel. 04754-3325
 van 12 tot 24 uur.

PRIVE, ESCORT, life-
 show, betrouwbaar en dis-
 creet. 045-461457, ook
 week-ends.

ROXANNE! Diverse mo-
 gelijkheden. Tel. 04750-
 33416.

PRIVE EN ESCORT. Life-
 show. Rika en Bianca. Ook
 week-ends. Tel. 045-
 226980.

Huwelijk
kennismaking

Hr. 53 jr. ongebr. zkt. con-
 tact m. jongere vr. met pos-
 instell., graag creatief. NA-
 TUURLIEFHEBSTER die
 buiten zou willen leven en
 voor- en nadien accep-
 teerd. Geen probleem ge-
 val maar gewoon iemand
 die fijn wil leven en zich
 daarvoor wil inzetten.
 Brieven liefst met foto en
 tel. nr. o. nr. SH 137 LD No-
 beistr. 12, 6411 ED Heer-
 len, discr. verz.

Aantr. slk wed., ser. type
 zkt. kenn. m. goed
 uitz. nette slk. HEER, ±
 1.70 m grt., 55-57 jr., geen
 bartype, voor goede rela-
 tie. Br. o. nr. SH 138 LD No-
 beistr. 12, 6411 EM Heer-
 len, discr. verz.

ALLEENSTAANDEN,
 a.s. zondag "2e kerstdag"
 nansen in het Irenehuis te
 Brunssum. Br. o. nr. 20.00
 uur. Bew. v. alleenst. verpl.

Lage kosten - zeker slagen.
 Dat kan. Waar u ook
 woont. Discreet en mo-
 dern. Voor onze gratis bro-
 chure: STICHTING NO-
 VUM, PB 300, 6710 BH
 Ede Gld., tel. 08380-13000.
 Weert, 04950-31690. Erk.
 door RvT.

Man 34 jr. zkt. KENNIS-
MAKING met m. jonge
 vrouw. Doel een goede re-
 latie opbouwen en event.
 samenwonen. Br. o. nr.
 HO 928 LD, Kouvenderstr.
 91, 6431 HB Hoensbroek.

Café COIN DE PARIS. Wij
 wensen alle vrienden en
 bekend 'n zalig kerstfeest
 en 'n gelukkig nieuwjaar.
 Wij zijn te an. 2e kerstdag
 gewoon geopend. Kerst-
 avond met 'n extra trakta-
 tie.

Nette vrijgezel 45 jr. z.k.m.
 dito DAME, i.b.v. auto, br.
 o. nr. SB 548 LD Fr.
 Erensl. 4, 6371 GV
 Schaesberg.

Nette j. man 35 jr. gesch.
 m. vast werk, zkt. lieve
 VROUW voor 'n verdere le-
 ven, kind geen bezw., br.
 o. nr. SB 548 LD Fr.
 Erensl. 4, 6371 GV
 Schaesberg.

BELANGENROEP al-
 leenst. z.l. Zondag 26 dec.
 20.00 uur gezellige dans-
 avond met orkest in Os-
 kaar Overhoven-Sittard,
 bewijs all. verplicht, inl.
 tel. 04495-2556.

26 dec. zondag voor AL-
LEENSTAANDEN 18.30
 u. kerstdiner daarna dan-
 sen met muziek. Hotel Be-
 nelux, Rijksweg 7, Beek
 BV. Tel. 04494-47575.

Nette RK weduwn. 52 jr. z.
 kind, geen uitgaanstype,
 zkt. KENNISMAKING m.
 een slanke, nette alleenst.
 RK weduwe tot 52 jr., geen
 uitgaanstype, om een
 nieuw leven op te bouwen.
 Br. o. nr. 815 VA LD Wil-
 helminalaan 37, 6301 GG
 Valkenburg.

HEER, 46 jr. 1.73 m, sport-
 taan, open karakter, na-
 tuurinnend, actief, van
 goede wil. Zou graag eenv.
 besch. dame ontmoeten
 om samen gelukkig te le-
 ven. Schrijven via IPA H
 1088, Postbus 577, Val-
 kenswaard.

Elke vrijdag- en zaterdag-
 avond voor **ALLEEN-**
STAANDEN van 20.00-
 3.00 uur café Coin de Paris,
 Rijksweg Zd. 245, Geleen.

Nette JONGEMAN, 40 jr.,
 1.65 mtr, erg gevoelig,
 zoekt langs deze onsympa-
 thieke weg serieuze ken-
 nismaking met een eerlij-
 ke, lieve jonge vrouw van
 dezelfde leeftijd of jonger.
 Wed. of gesch. maakt niet
 uit. Mijn doel is om de een-
 zaamheid op te lossen en
 later een nieuwe toekomst
 op te bouwen. Brieven
 o. nr. 861 HK aan Limb.
 Dagbl., Postbus 3100, 6401
 DP Heerlen.

Jonge zakenman, 30 jr.,
 slank, zkt. kennismaking
 met jonge VROUW om een
 vaste en inhoudsvolle re-
 latie op te bouwen. Br. o. nr.
 HK 936 Limburgs Dag-
 blad, Postbus 3100, 6401
 DP Heerlen.

Waarom?
 Waarom een VIDEORECORDEN van TVC WEJDEN?
 * voor een dekkende advies en goede installatie
 * na 1 jaar volledige garantie steeds recht op
 de betrouwbaarste TVC-service
 * bij TVC-VHS-videorecorders verhoging
 volledige garantie mogelijk
 * gratis lidmaatschap TVC-video-filmverhuur.

daarom!
WAAR SERVICE
WET IS

tvc WEJDEN
 Brunssum Geleen Heerlen Hoensbroek Kerkrade Schaesberg
 U heeft reeds een echte
 VHS-videorecorder nieuw model voor
 (HITACHI-type VT 11)

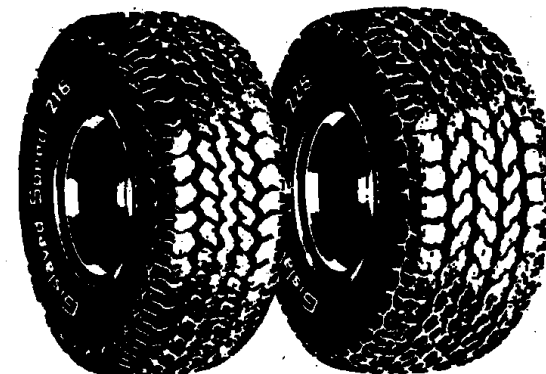
1799

Waarom GISLAVED zijn prijs waard is

De grote voordelen van Gislaved

(ten opzichte van alle andere merken) zijn:

- Veiliger (beter waterafvoer)
- Zuinig (lagere rolweerstand)
- Duurzamer (meer kilometers)
- Stabieler (minder wind- en spoorvorming gevoelig)
- Soepeler (dus comfortabeler)
- Grotere remweerstand
- Betere wegligging
- Betere stuureigenschappen (stuurt lichter)

Speed 216

Speed 226
70-profile

GISLAVED! De band die alles in zich heeft
 VERKRIJGBAAR BIJ:

THIJSSSEN B.V. GELEEN

Tunnelstraat 30 - Telefoon 04494-45100
 Ook zaterdag open van 8-12 uur

**AUTOBANDEN: Daar moet je door een
 specialist naar laten kijken.**

RONDOM DE AUTO

Een goede start in het NIEUWE JAAR

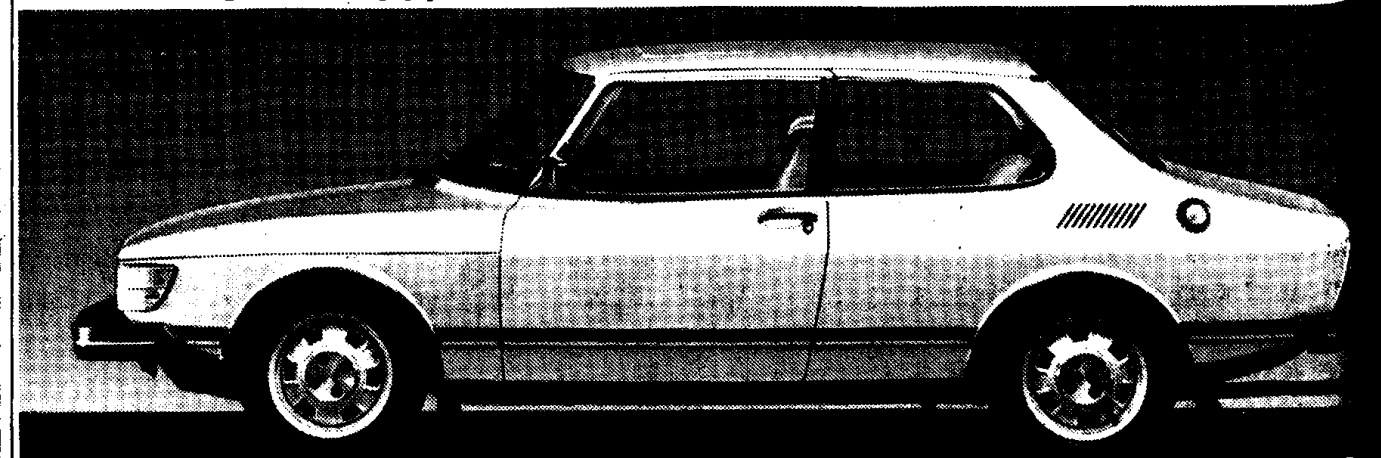
is in een NIEUWE NISSAN-DATSUN.
 De meest gekochte Japanse auto in Europa.

BASTIAANS AUTOBEDRIJF
 Heerlen Spooringsel 50, tel. 045-724141

U kunt al 'n Saab lease
voor f875,- per maand

Het lease-principe van Saab is minstens zo door-
 dacht als de wagen zelf. Een exemplaar van dit fameuze merk
 staat al voor u klaar v.a. f875,- per maand (ex. B.T.W.).
 Inderdaad, buitengewoon scherp geprijsd voor de klasse.

Want uiteraard mag u zich verheugen op
 karaktertrekjes Saab zo eigen. Van veiligheid en kon-
 gunstig benzineverbruik en hoge inruilwaarde. Saab
 loont de moeite. Een proefrit trouwens ook. SAA

basisprijs f 27.900,- incl. b.t.w.

KOMPIER HEERLEN B.V.

Akerstraat 150, Heerlen - tel. 045-717755

nieuws van de limburgse occasionmarkt

voor inlichtingen en plaatsing van advertenties in deze rubriek kunt u bellen met Els Swaans 045-739383

ABC-OCCASIONS

Van de Datsun-Nissan dealer Dus goed

Cherry: 2-drs 75, 76, 78. Wagon: 78, 80. 3-drs: 79, 80. 120Y: 3-
 drs 76, 78 en coupé 76. Sunny: 2-drs 79 en 80, Coupé 80. Violet:
 78 en 79. Bluebird: Autom. 81, Laurel 78, 260C: Hardtop 76.
 Andere merken: Mini 1100S, Visa Club 79, Taurus Ghia 78, Tau-
 nus 16090 77, Civic 78, 80. Mazda 323 79, Peugeot 305D 79, Po-
 lonex 5-drs 79, Corolla 76. Bedrijfsauto's: Hi-Ace 77-80. Datsun
 Urvan 81. Verwacht: Volvo 345 DI Autom. 80. Renault 18 TS 79,
 Kadett 12 N 80. Datsun 160B 77.

Diverse goedkope inruilers

BASTIAANS

SPOORSINGEL 50,
HEERLEN
TEL. 045-724141

Mercedes 207 D

1979 ± 70.000 km verlengd

Nu bij Crombag

f 12.500,-

Rijksweg-Zuid 236, Geleen

Mercedes 380.S.E

NIEUWST EN VEEL EXTRA'S
7-1981

Nu bij Crombag

Rijksweg-Zuid 236, Geleen

FABRIEKSNIUWE
MERCEDES-BESTELLERS
3000-5000 gld. KORTING

- Type 207 D t/m 409 D, model 1983
- Met garantie en service
- Denk aan WIR-premie

BEDRIJFSAUTO'S NICO NEIS

Diverse inruilauto's voorradig * OOK 's avonds en 's zaterdags

* KANTOOR Hoferpark 13, Beek, tel. 04402-4267

VOOR AUTO-ACCESSOIRES
GA JE GEWOON NAAR

S.A.S. AUTOSHOP

Accu's hoge kwaliteit - lage prijzen, grote
 sortering hoezen en vachten, windschermen,
 spijlers en jaloezieën enz. enz.

Autoradio's grote keuze. Ook demonstratie

Nobelstraat 61, Heerlen, tel. 045-712113

Auto Mergelland
VAALS

Sneeuwberglaan 34, Vaals, tel. 04454-3141
 Een jong bedrijf met ouderwetse service!

Nieuwe auto's
Keurcollectie inruilwagens

Accessoires - verhuur - leasing -
 service - verzekeringen -
 financieringen

ZELF VERHUIZEN?
BEL 045-724141

BASTIAANS AutoRent

Div. jonge bestelauto's o.a. Merce-
 des 207D, 207D met huif, 307D met
 gesloten opbouw (19 m³), Peugeot
 J7, Toyota Hi-Ace, Datsun Urvan; lu-
 xe auto's o.a. Cherry, Sunny, Violet,
 Bluebird aut., Cherry st. car.
 (Al meer dan 30 jaar een begrip in
 autoverhuur).

SPOORSINGEL 50 HEERLEN

VERBOOM B.V.
AUTOSLOPERIJ

Wij houden in voorraad in onze magazijnen de meest voor-
 komende auto-onderdelen van de laatste 10 jaar, met kortin-
 gen tot 70%.

LEENKAMPSEWEG 2, HEERLEN
TEL. 045-720654

Tevens ruime sortering nieuw
 autoplaatwerk gehele Japanse lijn

Voor inlichtingen en plaatsing
 van advertenties in deze rubriek
 bel 045-739383 Els Swaans

Horizontaal:

1. betaalplaats; 4. bezinksel; 10. laten schieten; 15. vrucht; 20. toekomstend deel; 25. plakmiddel; 28. in het jaar; 30. vuurkoord; 31. aantekenboekjes; 33. oude vochtmaat; 35. op een andere plaats; 37. balken; 38. rivier in Rusland; 39. plaats in Gelderland; 41. vreemde; 43. bijbelse figuur; 44. meterout; 46. salva venia; 47. bar; 48. liefste (Eng.); 49. iemand die gestolen goed opkoopt; 50. verharde huid; 52. zuivelproduct; 54. god van de liefde; 56. part; 58. klap; 59. hoofdkeel; 60. boom; 62. getroffen; 63. gemeenschap; 65. leesteken; 66. vastheid van wijsbesluit; 67. groente; 68. zacht metaal; 69. rhodium; 70. deel van het oor; 72. priem; 74. groente; 76. Europeaan; 77. pudding; 78. gesloten; 79. indische plant; 81. gemeenschappelijke weldo; 83. gift aan een arme; 84. plaats in Limburg; 86. beest; 87. vrucht; 88. toespraak; 89. deel van een bijenkor; 91. vervelende; 93. luizei; 95. deel van een fiets; 96. kien; 97. niet hetzelfde; 99. goed doorbakken; 100. soort onderwijs; 102. schildknag; 104. met kracht lucht uitstoten; 107. in de aren komen; 108. namelijk; 109. nage-recht; 110. errorre exceptio; 111. kist van open latwerk; 112. zuivelproduct; 114. meekrak; 116. non licet; 117. een aanzien van; 119. Archi Episcopos; 120. sint; 121. afgesloten zeebocht; 123. studeren; 125. opschrijven; 127. zelfkant; 129. mist; 131. achter; 133. schel; 134. mannelijk schaap; 136. glazen gebouwje voor het kweken van planten; 137. nieuw (in samenstellingen); 138. godin van de dageraad; 140. visgerei; 141. sleep-net; 142. speelhoed; 143. bijlwood; 145. luchtvaart-maatschappij; 147. bovenste gedeelte; 149. dun katooten dubbelsweefsel; 150. dop op een zuigfles; 151. tam; 152. vrucht; 153. par exemple; 154. belemmering; 156. vochtmaat van vier ankers; 158. rund; 162. deel van de dag; 163. bloeiwijze; 164. ingewand van een haring; 165. steen; 168. telwoord; 168. berbes; 170. wortel; 171. hoofdkeel; 173. adviesraad; 174. spreekfeest

guur; 176. netto; 178. plotseling; 180. latijn; 182. rivier in Oostenrijk; 184. elektriciteit; 185. met ingang van; 186. Europeaan; 188. rivier in Italië; 190. plaats in Frankrijk; 192. april; 193. gesloten; 194. voegwoord; 195. straf op school; 197. de eerste beginselen betreffend; 200. milligram; 201. luit zoals; 202. ommekeer; 203. hevig; 206. collectieve arbeidsvereniging; 207. paarde; 209. wereldtaal; 210. gravin van Holland; 211. soort van lood; 212. tegenwoord; 213. in sekt; 214. projectieplaat; 216. een zekere; 218. plaats in Frankrijk; 220. meissenaam; 222. muuropening; 224. holnldrgang; 226. getij; 228. door een misstap het evenwicht verliezen; 232. moplaan; 235. middelbaar onderwijs; 236. plichtige gezins; 238. vogel; 239. list; 240. leeuw; 241. een weing; 242. de menschen; 243. tijdstip; 245. plaats in Duitsland; 246. elkschors; 248. een zeker persoon; 249. jongensnaam; 250. aanwielzende voornaamwoord; 253. niet aan; 256. onheilsgeodin; 256. koordans; 257. stand; 260. een begdorfgind; 259. ordenen; 262. speedig; 263. bosmeerte; 264. beweging van de tong; 265. elektrisch geladen deeltje; 266. troefkaart; 267. kraan; 269. deel van een boom; 271. voorzetsel; 272. het schuimkenmerk; 273. buitendijks land; 275. boom; 277. kweekergel; 279. laatste den; 280. naar aanleiding van; 281. lage houten vaas; 282. bekeuring; 284. speelgoed; 288. blikken trommel; 290. nauw; 293. gevangenis; 295. kledingstuk; 296. Royal Society; 298. jongensnaam; 300. elpenbeen; 302. aalen; 305. hatellike opmerking; 307. schrijffijl; 309. geografische mijl; 310. tasto solo; 312. kloosterzuster; 313. sle; 314. voorzetsel; 316. echerp kijken; 317. zijrivier van de Tiber; 318. geluid van een ezel; 320. laagte; 321. benylum; 322. deel van het gedi; 324. 24 uur; 326. bloem; 328. berg op Kreia; 329. grote naam; 330. konst; 331. slag; 333. middeleken; 334. purit; 338. drank; 348. verbaar; 339. kere; 340. cifer; 341. onkenning; 342. wild rund uit de steppe; 345.

ijemand in het voorbijgaan opzoeken; 345. gebak; 347. rekening; 348. kansspel; 351. op grote afstand; 352. mannetje van het konijn; 353. dik en plomp; 355. deel van een etmaal; 358. waardeloos; 359. families-nom-brees; 360. toegenijp; 362. dwarskrabber; 364. glazen bus; 368. ledereen; 367. killepit; 369. miradoeke; 372. muziekknoot; 373. boggel; 374. gaar; 376. het zij; 20; 377. land in Azië; 379. inlaatstaf; 381. slechte vrouw; 383. waterfleur; 385. knobbel; 386. met glanzende v; 389. Union Latine; 390. soorlijk gewicht; 391. vad; 393. zuivelprodukt van gestremde melk; 395. brilschrift; 397. luthof; 398. rivier in Italië; 399. figuurdans; 401. waterkering; 403. in één keer; 406. god van de liëtte; 408. rivier in Italië; 409. aantal; 410. een rasek gekleefd geven; 411. nauwkeurig afmeten; 412. krachtig weerstand biedend; 413. als onderpand geven; 414. sporeplant.

voertuig; 67. idee; 68. Europeaan; 71. doorga; 73. stannum; 75. door warmte vloeibaar laten worden; 77. venaf; 78. driefkracht; 80. keuring; 81. vogel; 88. oog; 90. woort; 84. reinigen; 98. rivier in Frankrijk; 99. de doorn; 88. lipplaat voor schepen; 90. wilde rivier; 92. naam van een stammeek; 94. oogenlijk; 97. schouder; 98. verveld; 99. Belgische kiezelzanden; 100. via; 101. ijerzuigende grond; 103. paraat; 105. per waar de gevoed moet worden; 106. naar uitgang; 109. landhuis; 111. gebogen haak; 112. gepaard schip; 113. strook; 115. atelordier; 118. hestel; 120. hemellichaam; 124. waterdorp; 122. voocht; 124. maaistand; 126. van dik garen geknoopt weefsel; 126. Belgische figuur; 128. Geroewich; 129. bovenste oekand; 130. organd; 132. hoge stand; 145. zwavelbarn; 137. ijzer; 139. selenium; 141. wijdloekige tafeltel; 144. eenmaal maken; 146. korel; 148. nachtherm; 151. inhoudende; 162. zangstem; 159. petar; 155. lengtemaat; 157. snijwerktuig; 160. bitelmaat; 160. i. (Latijn); 161. gevure; 162. eenheidsmaat; 165. dochter van Zeus; 164. het gebroeder; 167. dwars; 169. reserve; 171. glazen laboratoriumbuis; 172. meesmeert; 175. toegehabde kus; 177. Grieks letter; 178. Sociaal-economische Raad; 180. 2) (Culte); 181. groei (Latijn); 182. du; 183. naar mijn mening; 184. plaats in België; 187. recht stuk van een draad; 190. voortbrengsel van de natuur; 198. binnend; 190. overbrosht; 191. deel van een miniat; 192. afmetende overdruk; 195. haveloze, slordige vrouw; 196. dochter; 196. volk; 199. scheppeelmist; 201. waaier; 204. taal; 200. 205. pier; 206. aanwijzend voornamwoord; 213. hier; 217. oerelgast; 218. kammer; 218. eenheid van een drinken; 221. a. twi; 222. a. twi; 223. a. twi; 224. a. twi; 225. a. twi; 226. a. twi; 227. a. twi; 228. a. twi; 229. a. twi; 230. a. twi; 231. a. twi; 232. a. twi; 233. a. twi; 234. a. twi; 235. a. twi; 236. a. twi; 237. a. twi; 238. a. twi; 239. a. twi; 240. a. twi; 241. a. twi; 242. a. twi; 243. a. twi; 244. a. twi; 245. a. twi; 246. a. twi; 247. a. twi; 248. a. twi; 249. a. twi; 250. a. twi; 251. a. twi; 252. a. twi; 253. a. twi; 254. a. twi; 255. a. twi; 256. a. twi; 257. a. twi; 258. a. twi; 259. a. twi; 260. a. twi; 261. a. twi; 262. a. twi; 263. a. twi; 264. a. twi; 265. a. twi; 266. a. twi; 267. a. twi; 268. a. twi; 269. a. twi; 270. a. twi; 271. a. twi; 272. a. twi; 273. a. twi; 274. a. twi; 275. a. twi; 276. a. twi; 277. a. twi; 278. a. twi; 279. a. twi; 280. a. twi; 281. a. twi; 282. a. twi; 283. a. twi; 284. a. twi; 285. a. twi; 286. a. twi; 287. a. twi; 288. a. twi; 289. a. twi; 290. a. twi; 291. a. twi; 292. a. twi; 293. a. twi; 294. a. twi; 295. a. twi; 296. a. twi; 297. a. twi; 298. a. twi; 299. a. twi; 300. a. twi; 301. a. twi; 302. a. twi; 303. a. twi; 304. a. twi; 305. a. twi; 306. a. twi; 307. a. twi; 308. a. twi; 309. a. twi; 310. a. twi; 311. a. twi; 312. a. twi; 313. a. twi; 314. a. twi; 315. a. twi; 316. a. twi; 317. a. twi; 318. a. twi; 319. a. twi; 320. a. twi; 321. a. twi; 322. a. twi; 323. a. twi; 324. a. twi; 325. a. twi; 326. a. twi; 327. a. twi; 328. a. twi; 329. a. twi; 330. a. twi; 331. a. twi; 332. a. twi; 333. a. twi; 334. a. twi; 335. a. twi; 336. a. twi; 337. a. twi; 338. a. twi; 339. a. twi; 340. a. twi; 341. a. twi; 342. a. twi; 343. a. twi; 344. a. twi; 345. a. twi; 346. a. twi; 347. a. twi; 348. a. twi; 349. a. twi; 350. a. twi; 351. a. twi; 352. a. twi; 353. a. twi; 354. a. twi; 355. a. twi; 356. a. twi; 357. a. twi; 358. a. twi; 359. a. twi; 360. a. twi; 361. a. twi; 362. a. twi; 363. a. twi; 364. a. twi; 365. a. twi; 366. a. twi; 367. a. twi; 368. a. twi; 369. a. twi; 370. a. twi; 371. a. twi; 372. a. twi; 373. a. twi; 374. a. twi; 375. a. twi; 376. a. twi; 377. a. twi; 378. a. twi; 379. a. twi; 380. a. twi; 381. a. twi; 382. a. twi; 383. a. twi; 384. a. twi; 385. a. twi; 386. a. twi; 387. a. twi; 388. a. twi; 389. a. twi; 390. a. twi; 391. a. twi; 392. a. twi; 393. a. twi; 394. a. twi; 395. a. twi; 396. a. twi; 397. a. twi; 398. a. twi; 399. a. twi; 400. a. twi; 401. a. twi; 402. a. twi; 403. a. twi; 404. a. twi; 405. a. twi; 406. a. twi; 407. a. twi; 408. a. twi; 409. a. twi; 410. a. twi; 411. a. twi; 412. a. twi; 413. a. twi; 414. a. twi; 415. a. twi; 416. a. twi; 417. a. twi; 418. a. twi; 419. a. twi; 420. a. twi; 421. a. twi; 422. a. twi; 423. a. twi; 424. a. twi; 425. a. twi; 426. a. twi; 427. a. twi; 428. a. twi; 429. a. twi; 430. a. twi; 431. a. twi; 432. a. twi; 433. a. twi; 434. a. twi; 435. a. twi; 436. a. twi; 437. a. twi; 438. a. twi; 439. a. twi; 440. a. twi; 441. a. twi; 442. a. twi; 443. a. twi; 444. a. twi; 445. a. twi; 446. a. twi; 447. a. twi; 448. a. twi; 449. a. twi; 450. a. twi; 451. a. twi; 452. a. twi; 453. a. twi; 454. a. twi; 455. a. twi; 456. a. twi; 457. a. twi; 458. a. twi; 459. a. twi; 460. a. twi; 461. a. twi; 462. a. twi; 463. a. twi; 464. a. twi; 465. a. twi; 466. a. twi; 467. a. twi; 468. a. twi; 469. a. twi; 470. a. twi; 471. a. twi; 472. a. twi; 473. a. twi; 474. a. twi; 475. a. twi; 476. a. twi; 477. a. twi; 478. a. twi; 479. a. twi; 480. a. twi; 481. a. twi; 482. a. twi; 483. a. twi; 484. a. twi; 485. a. twi; 486. a. twi; 487. a. twi; 488. a. twi; 489. a. twi; 490. a. twi; 491. a. twi; 492. a. twi; 493. a. twi; 494. a. twi; 495. a. twi; 496. a. twi; 497. a. twi; 498. a. twi; 499. a. twi; 500. a. twi; 501. a. twi; 502. a. twi; 503. a. twi; 504. a. twi; 505. a. twi; 506. a. twi; 507. a. twi; 508. a. twi; 509. a. twi; 510. a. twi; 511. a. twi; 512. a. twi; 513. a. twi; 514. a. twi; 515. a. twi; 516. a. twi; 517. a. twi; 518. a. twi; 519. a. twi; 520. a. twi; 521. a. twi; 522. a. twi; 523. a. twi; 524. a. twi; 525. a. twi; 526. a. twi; 527. a. twi; 528. a. twi; 529. a. twi; 530. a. twi; 531. a. twi; 532. a. twi; 533. a. twi; 534. a. twi; 535. a. twi; 536. a. twi; 537. a. twi; 538. a. twi; 539. a. twi; 540. a. twi; 541. a. twi; 542. a. twi; 543. a. twi;

[illegible]

OPEL-NIEUWJAARSSHOW.

Van 27 t/m 31 december bent u bij alle Opel-dealers van harte welkom.

Feestelijk nieuwjaar voor snelle beslissers: f1.865,- voordeel.

Bezoekers van de Nieuwjaarsshow die snel beslissen tot de aanschaf van de Opel Ascona Special besparen op dat zelfde moment een kleine tweeduizend gulden. En ze zijn bovendien een prachtwagen rijker. De Ascona Special heeft talloze extra's, zoals mistachterlicht, van binnenuit verstelbare spiegel, metallic-lak, ingebouwde radio, toerenteller, oliedrukmeter, voltmeter en opbergvakken in de portieren. De normale prijs voor deze auto is al laag: f24.364,-. De speciale Opel-Nieuwjaarsshowprijs is: **f22.499,-**. Uw nieuwjaarspremie: **f 1.865,-**.

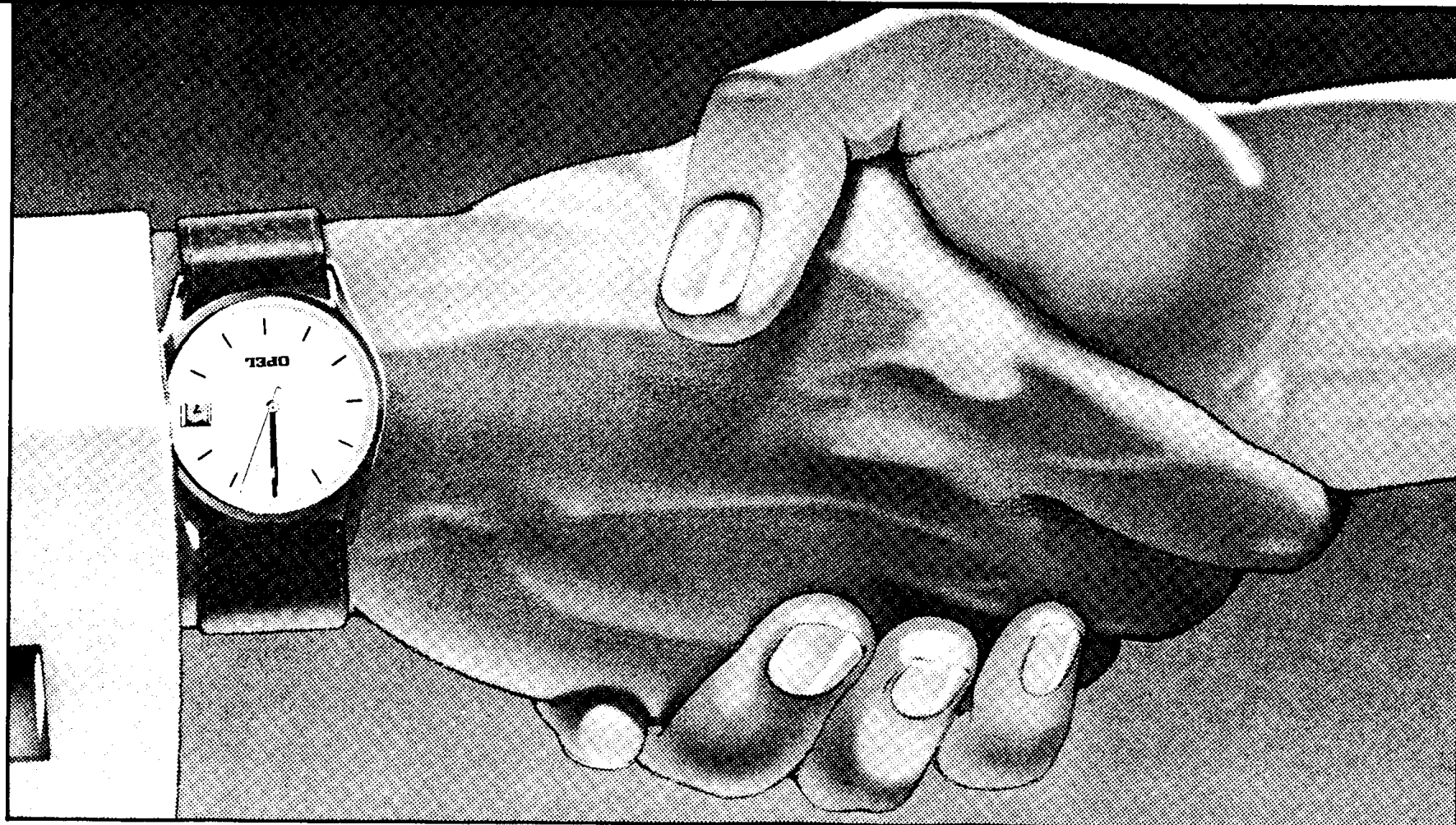

Opel, sinds 1969 de meest gekochte auto.

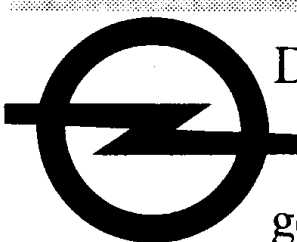
Hoe is het mogelijk dat één en hetzelfde automerk zo lang achter elkaar op handen gedragen wordt door een groot deel van autorijdend Nederland? En dat gedurende een periode waarin het niet altijd gemakkelijk was om rijdend blij te blijven. Opel handhaafde zich fier aan de top. Straks in de showroom ziet en ervaart u waar Opel die blijvende eerste plaats aan te danken heeft. Bij de meeste automobilisten hangt de definitieve beslissing af van betrouwbaarheid, comfort, veel ruimte en minimale kosten. Eigenschappen die Opel blijkbaar meer heeft dan welk ander merk ook.

Showbezoekers profiteren van het Opel-Rente-Voordeel-Plan.

Financieringsdeskundigen van Opel (GMAC) ontwierpen een aantrekkelijk financieringsplan voor iedereen die nog dit jaar de wijze beslissing neemt een Opel aan te schaffen.

Een festijn voor het hele gezin.

De Opel-Nieuwjaarsshow van vorig jaar bezorgde honderdduizenden Nederlanders een gezellige dag tussen kerst en jaarwisseling. En ook dit jaar is het weer raak. Alle Opel-dealers van Nederland hebben hun showroom omgetoverd tot een feestruimte waar het gezellig toeven is. En echt niet alleen dank zij de warme ontvangst. In een prachtige show ziet u al het autonieuws van het nieuwe jaar, waar iedere automobilist op z'n gemak kennis mee kan maken. Opel-rijder of geen Opel-rijder, je

doet in ieder geval een heleboel nuttige informatie op, over wat je als autobezitter kan en mag verwachten op het gebied van comfort, uiterlijk en techniek. En het is tegelijkertijd een leuk uitstapje voor het hele gezin, zo in deze vakantietijd. Kompleet met een proefrit voor iedereen die dat wil. En daaraan is een leuke wedstrijd verbonden met vele schitterende prijzen. Kortom: De Opel-Nieuwjaarsshow mag je niet missen. De Opel-dealer bij u in de buurt heet u bij deze van harte welkom.

Kadett Flash. Sportiviteit met een heleboel extra's. En f1.052,- voordeel!

Sportief rijden alleen is niet voldoende, vindt Opel. En de Kadett Flash is daarvan een prachtig voorbeeld. Onder de motorkap huist een pittige 1.2 S-motor met een vermogen van maar liefst 44 kW/60 DIN-pk. En ondanks de scherp concurrerende prijs treft u daarnaast een heleboel extra's aan. Speciale striping, open hoofdsteunen, een toerenteller, een kwartsklok, een dagteller en halogeenversralers. Normaal f 18.347,-. Nu: f 17.295,-. Da's een dikke duizend gulden mooi meegenomen. Bovendien mag zelfs de sportiefste rijder na jaren rijplezier rekenen op een verrassend hoge inruilwaarde.

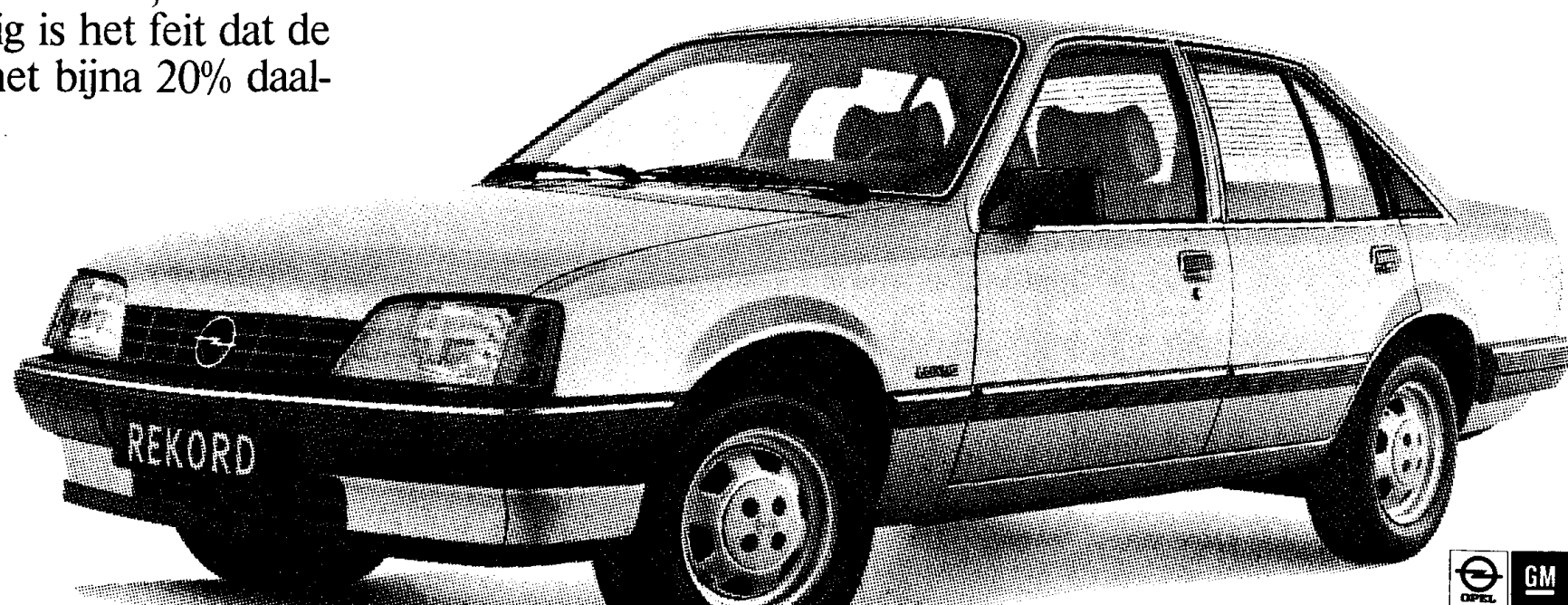
Uit de Nederlandse autopers: „De nieuwe Rekord is niet te breken.”

Een rekord op het gebied van ruimte, comfort, betrouwbaarheid en ekonomie. Zo wordt de nieuwe Opel Rekord in de Nederlandse autopers gekonstetst. Van oudsher werd de Opel Rekord al door menig automobilist als een topper in de grote middenklasse beschouwd. Opel produceerde er tussen 1953 en nu maar liefst 6,8 miljoen! De nieuwe Rekord is een waardige opvolger in die rijke traditie. Alle verbeteringen die aangebracht zijn, steunen op de meest recente ontwikkelingen in techniek en aërodynamika. En ze leiden allemaal tot nog grotere prestaties bij een nog lager verbruik. De be-

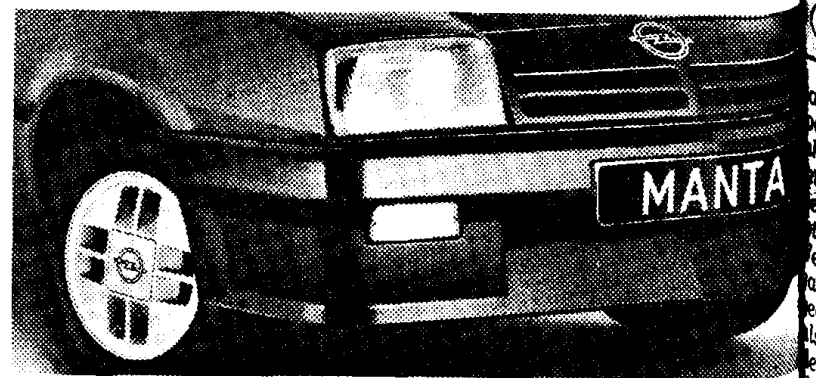
wonderaars zullen kennis kunnen maken met deze ruime nieuwkomer op de Opel-Nieuwjaarsshow. Bij de eerste aanblik valt de nieuwe, elegante lijn direkt op. Niet te zien, maar wel wetenswaardig is het feit dat de C_w-waarde met bijna 20% daal-

de. Minder luchtweerstand, minder verbruik. En mooi bovendien. Voor iedereen die de mogelijke aanschaf van een solide middenklasser in het achterhoofd

heeft, is een proefrit met de nieuwe Opel Rekord een „must”, als onmisbaar onderdeel voor een goede vergelijking in die klasse.

De sportieve Manta. De elegante Ascona CD. En al die andere staaltjes van onvolprezen autotechniek... in de show

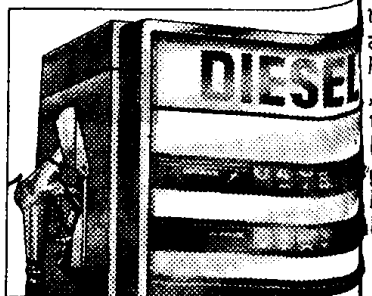

Kom, kijk en geniet. Zelfs als u nog lang niet bent aan vervanging van uw huidige auto, levert u een bezoek aan de grote Opel-Nieuwjaarsshow u schat aan nuttige informatie op. Want een kennismaking met alle Opel-modellen geeft een beeld van alles wat er op autogebied zoal te koop

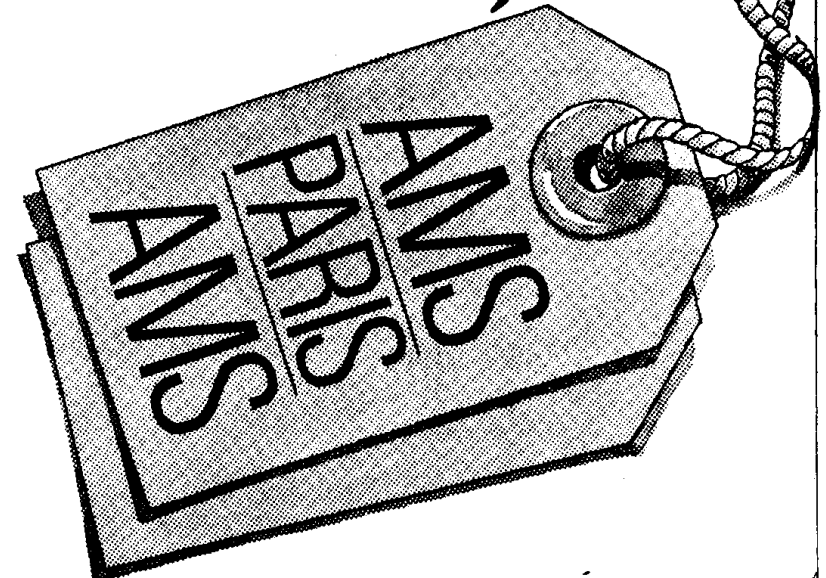
Ekonomie in uw autobudget. De Ascona Diesel

Opel ontwikkelde als eerste in Europa een lichte, zuinige dieselmotor met bovenliggende nokkenas en hydraulische klepspelingsregeling. Ontworpen voor moderne personenauto's, voor dagelijks gebruik. Motoren met een groter uithoudingsvermogen, die dank zij nieuwe technologie veel zuiniger lopen en toch prestaties leveren die vergelijkbaar zijn met benzinemotoren. De Ascona Diesel,

die u op de Opel-Nieuwjaarsshow kunt bewonderen, biedt bovendien veel ruimte en comfort standaard voor vier personen. Kiest u voor een proefrit met de Ascona Diesel, dan levert u wellicht de sportiefste dieselfrit op die u heeft gemaakt.

Win met het hele gezin een reis naar Parijs.

Op de grote Opel-Nieuwjaarsshow is niet alleen een heleboel interessants en aantrekkelijks te zien. Er valt ook het een en ander te winnen. Maar liefst 10 hoofdprijzen en een kleine 200 aantrekkelijke andere prijzen. Kom dus naar de Opel-Nieuwjaarsshow en win bijvoorbeeld zo'n geheel verzorgde reis voor het hele gezin naar de lichtstad. Een gezellig en goed hotel, ontbijten met knapperig stokbrood, een tochtje over de Seine, uitzicht vanaf het topje van de Eiffel-

toren, dineren bij kaallicht met een lekker wijntje... En u hoeft eigenlijk alleen maar plezierige dingen doen om kans te maken op zo'n droomreis. maakt een proefrit in de Opel van uw keuze, daarna vult u het wedstrijdformulier in. Weet levert deze gezellige show op die manier ook nog een aardig prijs op.

Kom naar de Opel-Nieuwjaarsshow.